

ወደ ሮሜ ሰዎች

መግቢያ

የ

ሮሜን መልእክት የፈጠረው ሐዋርያው ጳውሎስ ነው። ጳውሎስ (ሕይወቱ ከመለወጡ በፊት ሳኦል ተብሎ ይጠራ ነበር)

ከዐሥራ ሁለት የኢየሱስ ደቆ መዛሙርት መካከል አንዱ አልነበረም፤ ምናልባትም ኢየሱስ በዚህ ምድር ላይ በነበረበት ጊዜ በጭራሽ አላየውም። ጳውሎስ በጣም ጠነካራ እምነት የነበረው አይሁዳዊ ነበር (ፊል. 3፥4-6)። የክርስቶስ ወንጌል በየቦታው እየተስፋፋ ሲሄድ ጳውሎስ እግኞቹን በብርቱ ይቃወም ጀመር (የሐዋ. 8፥3፤ 9፥1-2፤ 22፥3-5፤ 26፥9-11)። ከዚያ በኋላ አንድ ቀን ወደ ደማስቆ¹ ከተማ በሚሄድበት ጊዜ በመንገድ ላይ እንዳለ ባድንገት፤ ከሞት የተነሳውንና ህያው የሆነውን ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን አገኘው። ራሱም እግኝ ሆነ (የሐዋ. 9፥3-9፤ 22፥6-11፤ 26፥12-18)። በዚያን ጊዜ ነበር ኢየሱስ ጳውሎስን ሐዋርያ አድርጎ የሾመውን ጌታውን ጳውሎስን በመጀመሪያ ለአረማውያን (አይሁዳውያን ላልሆኑ) ወንጌልን እንዲሰብክ ላከው። የጳውሎስ ሕይወትና ሥራ በሙሉ ተቀንትኖ የምናገኘው በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 9 እና በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 13-28 ባለው ክፍል ነው።

ጳውሎስ ሦስት የወንጌል ጉዞዎችን አድርጎአል። በእነዚህም ጉዞዎቹ ላይ የኤፌሶን፣ የፊልጵስፖስን የተሰሉትን ቋንቋ፣ የቆሮንቶስን አብያተ ክርስቲያናትን መሠረተ። እንዲሁም በአሁኑ ዘመን ግሪክ የምትባለውንና ቱርክንም ጨምሮ ሌሎች ብዙ ከተሞችን ጎበኘ። በጉዞውም ላይ እያለ የመጽናናትና የተግዛጽ ደብዳቤዎችን ለእነዚህ ለመሠረታቸው አዳዲስ አብያተ ክርስቲያናት እፈላቸው። ጳውሎስ እርሱም ላልመሠረታቸው አብያተ ክርስቲያናት ለምሳሌ በሮሜና በቆላስያስ ለሚገኙ አብያተ ክርስቲያናት ደብዳቤ ጽፎአል። ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ፣ ሐቲዮና ለፊልሞኖ ግላዊ ደብዳቤዎችንም ጽፎአል። እነዚህ ሁሉ መልእክቶች በአዲስ ኪዳን ውስጥ በአንድነት ተጠቃለው የክርስቶስን ትምህርትና የክርስትናን ሕይወት እንዴት መኖር እንደምንችል የሚሰጡን እርዳታ በጣም ጠቃሚ ነው። ከጳውሎስ መልእክቶች አብዛኞቹ የተጻፉት አራቱ ወንጌሎች ማለትም ማቴዎስ፣ ማርቆስ፣ ሉቃስና ዮሐንስ ከመጻፋቸው በፊት ነው። ስለዚህ የጳውሎስ መልእክቶች ከአዲስ ኪዳን የመጀመሪያዎቹ ጽሑፎች ናቸው።

ጳውሎስ ይህን መልእክት ለሮሜ ክርስቲያኖች የጻፈላቸው በ55 ዓ.ም. ነበር። መልእክቱንም የጻፈው ቆሮንቶስ በተባለች የግሪክ ከተማ በነበረበት ጊዜ ነው። በዚያን ጊዜ በሜድትራኒያን ባሕር ዙሪያ የነበሩ አገሮች ሁሉ በሮማውያን ግዛት ቁጥጥር ውስጥ ነበሩ። የግዛቱም ዋና ከተማ ሮሜ ነበር (ዛሬም ቢሆን ሮሜ እጅግ ጠቃሚ፤ የጣልያን ዋና ከተማ ነች፤ ጣልያን ደግሞ በአውሮፓ ከታወቁት አገሮች አንዱ ናት)። በሮሜ የነበረችውን (የነበሩትን) ቤተ ክርስቲያን በመጀመሪያ የመሠረታት ማን እንደሆነ በውል አልታወቀም። ይሁን እንጂ፣ ጳውሎስ ይህን ደብዳቤ በጻፈበት ወቅት በሮሜ ብዙ ክርስቲያኖች ነበሩ። አንዳንዶቹ አይሁዳውያን አማኞች ሲሆኑ፣ የቀሩት ግን አረማውያን እግኞች ነበሩ።

ጳውሎስ አራተኛውን የወንጌል ጉዞ ወደ ሮሜ ለማድረግ ዕቅድ ነበረው፤ ከዚያም ወደ እስፔን ለመሄድ ያስብ ነበር (ሮሜ 15፥23-24)። ነገር ግን ይህንን ዕቅዱን በሥራ ላይ አላዋለውም፤ ምክንያቱም በኢየሱስ ሐይማኖት ታስሮ ነበር (ኢየሱስም በእስራኤል አገር ይሁዳ ለሚባለው ክፍለ ሀገር ዋና ከተማ ነበረች)። በእስራኤል ለሁለት ዓመት ታስሮ ቆየ፤ በመጨረሻም ወደ ሮሜ በሄደ ጊዜ እንደ ነፃ ሰው ሳይሆን እስረኛ ሆኖ ነበር። ጳውሎስ በሮም የቆየው በአንድ ቤት ውስጥ ተይዞ ለሁለት ዓመት ሲሆን (የሐዋ. 28፥30-31)፤ ከዚያ በኋላ በጳውሎስ ላይ ምን እንደተደረገ የሚያስረዳ ምንም ጽሑፍ የለም። በ67 ዓ.ም. የሮም ንጉሠ ነገሥት ኔሮ እንዲገደል እንዳደረገው ይታመናል።

የጳውሎስ መልእክት ወደ ሮሜ ሰዎች በአዲስ ኪዳን የክርስቶስ ወንጌል ሙሉ መግለጫ ነው። የመልእክቱ ዋና ርዕስ ሰዎች ሁሉ ኃጢአተኞች መሆናቸውን የሚገልጽ ሲሆን፣ በክርስቶስ በማመን ሰው በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ሆኖ እንደሚገኝ፣ ደኅንነትንና የዘላለምን ሕይወት ለመቀጠል እንደሚችል ያስረዳል።

እንደ ሌሎች የመጽሐፍ ቅዱስ ጸሐፊዎች ሁሉ፣ ጳውሎስም የአዲስ ኪዳን መልእክቶቹን ሲጽፍ በመንፈስ ቅዱስ መሪነት ነበር። የመጽሐፍ ቅዱስን መጻሕፍት በሙሉ የደረሰው መንፈስ ቅዱስ ማለት ይችላል። የሰው ጸሐፊዎች መንፈስ ቅዱስ² የሚጠቀምባቸው መሣሪያዎች ናቸው። ስለሆነም፣ የጳውሎስን መልእክት በምናንብኑት ጊዜ እነዚህን መልእክቶች (መላውን የመጽሐፍ ቅዱስ መጻሕፍት) በልዩ ሁኔታ ተጽፈው ወደ እኛ የተላኩልን በራሱ በእግዚአብሔር እንደሆነ እናስታውስ። ይህ ለሮሜ ሰዎች ጳውሎስ የጻፈው መልዕክት የተፃፈው ለሮሜ ሰዎች ብቻ ሳይሆን ለእኛም ነው።

¹ ጳውሎስ በሚኖርበት ዘመን ደማስቆ በመካከለኛው ምሥራቅ ደገኙ ከነበሩ ዋነኛ ከተሞች አንዱ ነበረች፤ በአሁኑ ጊዜ ምርያ ለምትባለው አገር ዋና ከተማ ነች።

² ምንም እንኳን መሣሪያ ቢሆንም፣ ጸሐፊዎቹ የሚሠሩት ከመንፈስ ቅዱስ ጋር በሚገባ ተስማምተው ነበር። በሚጽፉበት ጊዜ ሁሉ የራሳቸው ድርሻም ነበራቸው፤ የራሳቸውም ሥራ በጹሕነት ውስጥ ይታይ ነበር።

አስተዋጽኦ

ሀ. መግቢያ (1፡1-17)

1. ሰላምታ (1፡1-7)
2. ምስጋናና ጸሎት (1፡8-15)
3. የወንጌል ኅይል (1፡16-17)

ለ. የወንጌል መመሪያዎች (1፡18-5፡21)

1. የአረማውያን ጽድቅ (1፡18-32)
2. የአይሁዳውያን ጽድቅ (2፡1-3፡20)
3. የእግዚአብሔር ጽድቅ (3፡21-31)
4. የአብርሃም ጽድቅ (4፡1-25)
5. የአማኞች ጽድቅ (5፡1-21)

ሐ. በወንጌል ምክንያት የተነሡ የጠባይ ችግሮች (6፡1-23)

1. በሥጋ ፈቃድ አትኑሩ (6፡1-14)
2. በሕገ ወጥነት አትኑሩ (6፡15-23)

መ. ክርስቲያንና ሕግ (7፡1-8፡39)

1. የሕግ ጥቅም በዚህ ሕይወት ብቻ ነው (7፡1-6)
2. ሕግና ኃጢአት (7፡7-25)
3. ከኃጢአትና ከሞት ሕግ በመንፈስ ነፃ መውጣት (8፡1-39)

ሠ. የአይሁዳውያን ፈቃዶችና መብቶች ያስከተሉት ችግር (9፡1-11፡36)

1. የእግዚአብሔር ሙሉ ሥልጣን (9፡1-29)
2. አይሁዳውያን በታሪክ ያላቸው ኅላፊነት (9፡30-10፡21)
3. በምሕረት የተሞላው የእግዚአብሔር ዓላማ (11፡1-36)

ረ. ክርስትና በተግባር (12፡1-15፡13)

1. የግል ጠባዮች (12፡1-21)
2. የፖለቲካ ጠባዮች (13፡1-7)
3. ተጨማሪ የግል ጠባዮች (13፡8-14)
4. ብርቱኖችና ደካሞች (14፡1-15፡13)

ሰ. መደምደሚያ (15፡14-16፡27)

1. ጳውሎስ የጻፈበት ምክንያት (15፡14-21)
2. ለወደፊት ጉዞዎቹ የወጡ ዕቅዶች (15፡22-33)
3. በሮሜ ለሚገኙ ወዳጆቹ የቀረበ ሰላምታ (16፡1-16)
4. የመጨረሻ ተግሣጽና ሰላምታ (16፡17-27)

ምዕራፍ 1

ሰላምታ (1፡1-7)

1 «ሐዋርያ» የሚለው ቃል በተለይ ወንጌልን ለመስበክና ቤተክርስቲያንን ለመትከል በክርስቶስ ለተላከ ሰው የሚሰጥ ሹመት ነው። ሹመቱ ለመጀመሪያ ጊዜ የተሰጠው ለዐሥራ ሁለቱ የኢየሱስ ደቀ መዛሙርት ሲሆን (ማር. 3፡13-19)፤ በኋላም ለጳውሎስ³ ተሰጥቶታል። እርሱም ይህን ሹመት የተቀበለው በመንገድ ላይ፤ ከሞት የተነሣውን ክርስቶስን ካገኘው በኋላ ነው። ክርስቶስም ሐዋርያ አድርጎ ሾመው (የሐዋ. 9፡3-16፤ 26፡15-18)። ስለዚህ ራሱን ሐዋርያ አድርጎ በመጥራት፤ ገና በመልእክቱ መጀመሪያ ላይ ጳውሎስ ሮማውያንን (አንባቢዎችንም በሙሉ) በክርስቶስ ሙሉ ሥልጣን እንደሚጽፍ ያስታውሳቸዋል። ጳውሎስ በራሱ በኢየሱስ የተሾመ እውነተኛ ሐዋርያ ነው (ገላ. 1፡1 ይመለከታል)።

የእግዚአብሔር ወንጌል፣ የእግዚአብሔር ልጅ ስለሆነው ስለኢየሱስ ክርስቶስ የሚናገር የምሥራች ነው። ይህንንም ጳውሎስ በመልእክቱ ላይ ለሮማውያን ገልጦ ያስረዳቸዋል።

ጳውሎስ እዚህ ላይ ራሱን የኢየሱስ ክርስቶስ አገልጋይ ብሎ ይጠራል። አገልጋይ ለጌታው እንጂ ለራሱ አይኖርም፤ ጳውሎስም ሕይወቱን የኖረው በዚሁ መልክ ነበር። ክርስቲያኖች ሁሉ ሕይወታቸውን መኖር ያለባቸው በዚህ መንገድ ነው። በጳውሎስ ዘመን አገልጋይ በጌታው የተገዛ ነበር፤ ስለሆነም ጌታው ንብረቱ ያደርገዋል። የአገልጋይ ሕይወት የጌታው ነበር እንጂ የራሱ አልነበረም። ልክ በዚሁ መንገድ እኛ አማኞችም በኢየሱስ ተገዝተናል፤ ለእኛም የከፈለው ዋጋ የገዛ ደሙን ነበር (1ቆሮ. 6፡19-20 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

2 የኢየሱስ ክርስቶስ የምስራች ወንጌል፣ በቅዱሳት መጻሕፍት ማለትም በብሉይ ኪዳን አስቀድሞ ተነግሮአል (ጳውሎስ ይህን መልእክት በጻፈበት ጊዜ አዲስ ኪዳን ገና አላለቀም ነበር)። የብሉይ ኪዳን ነቢያት ወደፊት ስለሚመጣው አዳኝ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ብዙ ትንቢቶችን ጽፈው ነበር፤ ስለዚህ ነው ጳውሎስ የክርስቶስ ወንጌል እግዚአብሔር አስቀድሞ የሰጠው የተሰፋ ቃል ነው ያለው።

3-4 ኢየሱስ ክርስቶስ ማን ነው? አንድ ሰው ሊጠይቀው የሚችል ከዚህ የበለጠ አስፈላጊ ጥያቄ የለም፤ ሰው ነበር ወይስ አምላክ? በእነዚህ በሁለት ጥቅሶች ጳውሎስ ለዚህ በጣም አስፈላጊ ለሆነው ጥያቄ መልስ ይሰጣል። ኢየሱስ ሙሉ በሙሉ ሰው፣ እንዲሁም ሙሉ በሙሉ አምላክ ነው። በሰብአዊ ባሕርይው በኩል ኢየሱስ የእስራኤል ዝነኛ ንጉሥ ከነበረው ከዳዊት ሲወርድ የመጣ ሲሆን (ቁ. 3) በመንፈሳዊ ባሕርይው ደግሞ እየሱስ ቀጥታ በመንፈስ ቅዱስ የተወለደ በመሆኑ የእግዚአብሔር ልጅ ነው (ቁ. 4)። ኢየሱስ ከሰብአዊ እናቱ ተወለደ፤ አባቱ ግን መንፈስ ቅዱስ ነው (ማቴ. 1፡18-21 እና ማብራሪያውን፣ ከአስተምህሮ ዳሰሳው፣ ኢየሱስ ክርስቶስ የሚለውን ይመለከታል)።

ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ከምት በመነሣት ምስክርነቱን ሰጥቶአል። ማንም ተራ ሰው በራሱ ከሞት መነሣት አይችልም፤ ጳውሎስ ክርስቶስ ከሞት መነሣቱን እንደሚያውቅ እርግጠኛ ሆኖ ይናገራል፤ ምክንያቱም እርሱ ራሱ አግኝቶታል (የሮምን መግቢያ ይመለከታል)።

5 እዚህ ላይ ጳውሎስ በክርስቶስ እንዴት ሐዋርያ ሆኖ እንደተሾመ ይገልጻል። ለዚህ ሹመት የተጠራውም እርሱም በበኩሉ ብዙ ሕዝብን ከአረማውያን ወገን እንዲጠራና

በእምነት መታዘዝ እንዲችሉ እንዲያደርጋቸው ነው። ይህን ሥራ ለመሥራት ጸጋንና ሐዋርያነትን ማለትም የክርስቶስን ኃይልና ሥልጣን ተቀበለ። በመጽሐፍ ቅዱስ ጸጋ የሚለው ቃል ትርጉሙ የእግዚአብሔር ነፃ ምሕረት ሲሆን፣ እርሱንም ለማይገባቸው ኃጢአተኞች የሚያሳየው ነው (ቁ. 7 ይመለከታል)። ነገር ግን በዚህ ጥቅስ ላይ «ጸጋ» የሚለው ቃል የተለየ ትርጉም አለው፤ በእዚህ ቁጥር ውስጥ አንድ የተለየ ሥራን ለመሥራት እግዚአብሔር የሚሰጠው ኃይል የሚያመለክት ነው (ሮሜ 15፡15-16፤ ኤፌ. 3፡7 ይመለከታል)።

እዚህ ላይ ማስታወስ የሚገባን የጳውሎስ ዓላማ ሰዎችን ወደ እምነት ማምጣት ብቻ ሳይሆን፣ ነገር ግን ሰዎችን ከእምነት ለሚመጣ ታዛዥነት ለመጥራትም ነው። እምነት ሁልጊዜ ታዛዥነትን ማምጣት አለበት፤ አለበለዚያ ግን እውነተኛ እምነት አይደለም (ያዕ. 2፡17 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ሰዎችን ወደ ክርስቶስ ማምጣት ብቻ በቂ አይደለም፤ ታዛዥ ደቀ መዛሙርት እንዲሆኑም ማድረግ ያስፈልጋል።

6-7 ጳውሎስ ይህን መልእክት የጻፈው በሮሜ ለሚገኙና እግዚአብሔር ለሚወዳቸው ሁሉ ነው (ቁ. 7)። ይህም በሮሜ ለሚኖሩ ክርስቲያኖች ሁሉ ነው። እግዚአብሔር ሰዎችን ሁሉ ይወዳል፤ ነገር ግን በተለይም በክርስቶስ በማመን ልጆቹ የሆኑትን አብልጦ ይወዳል (1ጢሞ. 4፡9-10 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

ክርስቲያኖች ሁሉ ቅዱሳን እንዲሆኑ ተጠርተዋል፤ ይህም የተቀደሰ ኑሮ እንዲኖሩ ተጠርተዋል ማለት ነው። እውነተኛ ክርስቲያኖች በእግዚአብሔር ዓይኖች ፊት ቅዱሳን ናቸው። ይህም በራሳቸው ችሉታ ሳይሆን እምነታቸውን በክርስቶስ ላይ በማድረጋቸውና ክርስቶስ የእነርሱን ኃጢአት ከላያቸው በማስወገድ በመስቀል ተስቅሎ ስለሞተላቸው ነው (ፊል. 1፡1 ይመለከታል)።

ጳውሎስ በጻፋቸው መልእክቶች በአብዛኛዎቹ ላይ፤ በተለይ ሰላምታውን ለንመለከት አንባቢዎቹ የእግዚአብሔርን ጸጋና ሰላም እንዲለማመዱ ምኞቱን ይገልጻል። ጸጋ፣ እግዚአብሔር በነፃ የሚሰጠው ተቀባይነት፣ ፍቅርና ምሕረት ናቸው። እኛ ኃጢአተኞች የሆንን ሰዎች እነዚህን ለመቀበል ጨርሶ የተገባን አይደለንም፤ ስለዚህም በጸጋ በኩል ከእግዚአብሔርና እርሰበርሳችን ሰላምንና እርቅን እናገኛለን። እነዚህ ጸጋና ሰላም የተባሉት ሁለት ታላላቅ ስጦታዎች ሁልጊዜ ለእኛ የሚሰጡን ከእግዚአብሔር አብና ክፍል ከኢየሱስ ክርስቶስ ነው። እግዚአብሔር አብና ኢየሱስ ክርስቶስ (መንፈስ ቅዱስም) ሁልጊዜ ሁሉን ነገር አብረው ነው የሚያደርጉት፤ ምክንያቱም አንድ አምላክ ስለሆኑ ነው።

ጳውሎስ እዚህ ላይ ኢየሱስን ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ብሎ ይጠራዋል። ኢየሱስ የሰው ስም ሲሆን ለኢየሱስ የተሰጠውም ሰው ስለነበረ ነው። ክርስቶስ ደግሞ የዓለም አዳኝነቱ ስም ነው፤ ትርጉሙም «የተቀባ» ማለት ነው (መዝ. 2፡2፤ የሐዋ. 4፡26)። የኢየሱስ ሦስተኛ ስም ጌታ ነው፤ ይህም በግሪክ ቋንቋ «አምላክ» እንደሚለት ነው (ያዕ. 1፡1 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

ጳውሎስ ሮሜን ለመጎብኘት የነበረው ምኞት (1፡8-15)

8 በጳውሎስ ዘመን ሮሜ በምዕራቡ ዓለም በጣም አስፈላጊ የሆነች ከተማና የሮም ግዛት ዋና ከተማም ነበረች። ስለዚህ በመላው ዓለም የሚገኙ ሰዎች ለአንድ ወይም ለሌላ ምክንያት ባለማቋረጥ ወደ ሮሜ ይመጡ ነበር። ከዚህም የተነሣ የሮሜ ክርስቲያኖችን የሚመለከት አንድ ወሬ በርቀትና በስፋት በአንድ ጊዜ ለሰዎች ሁሉ ይጻፈላል። ስለዚህ ጳውሎስ የእነርሱ እምነት በዓለም ሁሉ ላይ ተሰምቶአል ብሎ ሲናገር እውነቱን ነበር። በዚሁ መንገድ ወንጌል በመላው የሮማውያን ግዛት ውስጥ እየተስፋፋ በመምጣቱ የክርስቲያኖች ቁጥር

³ የጳውሎስ የመጀመሪያ የብራይስጥ ስሙ ሳኦል ነው፤ ከተለወጠ በኋላ ይህን ጳውሎስ የሚለውን የሮማውያን ስም ወሰደ።

⁴ በጳውሎስ ዘመን አይሁዳዊ ያልሆነ ሁሉ አረማዊ ነበር፤ የክርስቶስ ወንጌል በመጀመሪያ የተሰበከው ለአይሁዳዊያን ሲሆን፤ አሁን ግን በጳውሎስና በሌሎችም በኩል ወንጌል ለአረማውያን መጣ።

⁵ አዲስ ኪዳን በመጀመሪያ የተጻፍ ው በግሪክ ቋንቋ ነው።

በፍጥነት አደገ። በዚህ ምክንያት ሮማውያን ክርስቲያኖችን በብርቱ⁶ ማሳደድ ጀመሩ።

ስለዚህም ሮማውያን አማኞች ይህ ሁሉ ከባድ ስደት ቢደረስባቸውም፤ በእምነታቸው ጸንተው በመገኘታቸው እውሎስ አምላኩን ያመሰግናል። እውሎስ የሮሜ ክርስቲያኖችን እንዴት እንደሚያመሰግናቸውና ምን ያህል ዋጋ እንደሚሰጣቸው እናስተውል፤ እኛም የእውሎስን ምላሴነት በመውሰድ ንደኞች የሆኑ ክርስቲያኖች ምን ያህል አስፈላጊና ትልቅ ዋጋ ያላቸው መሆናቸውን እንወቅ። ምክንያቱም በእግዚአብሔር ፊት ትልቅ ክብር ያላቸው ናቸው። ስለዚህ እርስ በርሳችን ከማጉረምረም ይልቅ እንደ እውሎስ አንዳችን ስለሌላችን እግዚአብሔርን እናመሰግን።

9-10 እውሎስ ይህን መልእክት በጻፈበት ጊዜ ገና ወደ ሮሜ አልሄደም፤ የሮሜ ክርስቲያኖችን ጨርሶ አላገኛቸውም ቢሆንም፤ ያስብላቸውና በታማኝነት ለእነርሱ ይጸልይ ነበር።

11-13 እውሎስ ወደ ሮሜ ለመሄድ የፈለገበት ምክንያት፤ የሮሜ አማኞችን ሊያጸና የሚያስችላቸውን መንፈሳዊ ስጦታ ሊያከፍላቸው ነበር (ቁ. 11)። መስበክና ቤተ ክርስቲያንንም ብቻ መትከል በቂ አይደለም፤ አማኞችን ብርቱ ማድረግም ያስፈልጋል። ብርቱዎች ባይሆኑ ግን ችግርንና ስደትን እንዴት መቋቋም ይችላሉ? እውሎስ ቤተ ክርስቲያንን የመትከል ሥራ ተሳክቶለት የሚገኘው በዚህ ምክንያት ነው፤ የእርሱ ዘላቂ ምኞት በሄደበት ቦታ ሁሉ አማኞችን ማበረታታት ነበር (የሐዋ. 14፡21-22 ይመለከታል)።

እውሎስ በሮማውያን መካከል ብዙ መከር እንደሚያገኝ ተስፋ ማድረጉን ይጽፍላቸዋል (ቁ. 13)። ይህም ተስፋው በእምነታቸው የበረቱ ብዙ ክርስቲያኖችን በሮሜ እንደሚያገኝና እርሱ በሚጎበኝባቸው ጊዜ ከሮማውያን ብዙዎቹ በጌታ እንደሚለወጡ ነው።

14-15 እዚህ ላይ እውሎስ ግሪክ ለሆኑና ላልሆኑ፤ ጠቢባን ለሆኑና ሞኞች ለሆኑ ሁሉ ግዴታ አለባቸው ይላል (ቁ. 14)። እውሎስ ግዴታ የነበረበት በምን መንገድ ነው? የክርስቶስን ወንጌል ለሰዎች ሁሉ በተለይም አረማውያን ለሆኑ የማወጅ ኃላፊነት ነበረበት። እውሎስ የተሾመው ወንጌልን ለመስበክ ነው፤ ይህንንም ለማድረግ ጸጋ ተቀብሎአል፤ ስለዚህ አንድ ባለ ዕጻ የተበደረውን ገንዘብ ለመክፈል ግዴታ እንዳለበት ሁሉ እውሎስም ለእግዚአብሔርም ገና ወንጌልን ሰምተው ለማያውቁት ሁሉ ወንጌል የመስበክ ግዴታውን መወጣት ነበረበት።

በዚሁ ጦንገድ እኛም ብንሆን ለእግዚአብሔር ግዴታ አለብን፤ ምክንያቱም ለእኛ ለአማኞች ጸጋውን፤ ምሕረቱንና ፍቅሩን አሳይቶናል፤ እኛ በእግዚአብሔር የተባረከነውን ያህል ለእርሱም ያለን ግዴታ የዚያኑ ያህል ነው።

እኛ ደኅንነትን የተቀበልነው ስለ ደኅንነት የምሥራች ለሌሎች የማንናገር ከሆነ፤ ገንዘብ ተበድሮ ለመመለስ እምቢ የሚለውን ሰው እንመሰላለን፤ እንዲህ ባለው ሰው እግዚአብሔር አይደለትም (መዝ. 37፡21)። እውሎስ በሌላ ቦታ የምሥራቹን ቃል ማብሰር ግዴታዬ ስለሆነ የምመካበት ነገር አይደለም፤ እንዲያውም የምሥራቹን ቃል ሳለበሰር ብቀር ወዮልኝ (1ቆሮ. 9፡16) ብሎ የጻፈው ለዚህ ነው።

ግሪኮች የግሪክ ነዋሪዎች ናቸው፤ ግሪክ በደቡብ ምሥራቅ አውሮፓ የታወቀች አገር ነበረች። የምትገኘውም በጣሊያንና በቱርክ መካከል በሜዲትራኒያን ባሕር ዳርቻ ነው። በእውሎስ ዘመን ግሪኮች በምዕራባውያን ዓለም ከሮማውያንም ይልቅ በጣም የሠለጠኑና ወጥ ባሕል የነበራቸው ሕዝቦች

ነበሩ። ስለዚህ ግሪኮችና ግሪኮች ያልሆኑ፣ በሚለው አነጋገር እውሎስ ሊል የፈለገው «የሠለጠኑና ያልሠለጠኑ ሕዝቦች» ለማለት ነበር።

በሮም ብዙ ዓይነት ክርስቲያኖች ማለትም አይሁዳውያን ክርስቲያኖች፤ አረማውያን ክርስቲያኖች፤ ግሪኮችና ግሪክ ያልሆኑ ጠቢባንና ሞኞች ሁሉ ነበሩ። የክርስቶስ ወንጌል ለሁሉም ዓይነት ሰዎች ነው። ከፍተኛም ይሁን ዝቅተኛ፤ የተማረም ይሁን ያልተማረ፤ ሀብታምም ይሁን ድኻ፤ ውጫዊ ሁኔታችን ለእግዚአብሔር ምንም ልዩነት የለውም (ገላ. 3፡28 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

የወንጌል ኃይል (1፡16-17)

16 ወንጌል ተራ የሆነ ወሬ ሳይሆን፤ ለማዳን የሚያበቃ የእግዚአብሔር ኃይል ነው። ወንጌል የሚገኘው በመጽሐፍ ቅዱስ ወይም በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ሲሆን፤ መጽሐፍ ቅዱስ ደግሞ ተራ መጽሐፍ አይደለም፤ ነገር ግን ኃይል ያለው የእግዚአብሔር ቃል ነው። የሚያነበውና የሚያምንበት ሰው ካለ ደኅንነትን ይቀበላል፤ ከዚሁም ጋር ለዘላለም የመኖርን ኃይል ያገኛል። ለዘላለም ለመኖር የሚፈልግ ሰው ዘላለማዊ ኃይልን መቀበል ያስፈልገዋል።

ይህንን ኃይል ለመቀበል በክርስቶስ ማመን ያስፈልገናል፤ ይህ የደኅንነት ኃይል የሚሰጠው ደግሞ ለሚያምን ሁሉ ነው። ግሪክም ሆነ ግሪክ ያልሆነ ሰው፤ ጠቢብም ሆነ ሞኝ ሰው ለሚያምን ሁሉ ይሰጠዋል (ቁ. 14)። ይሁን እንጂ፤ ወንጌል የታወጀው መጀመሪያ ለአይሁዳዊ ነው። አይሁዳውያን በልዩ ሁኔታ የተመረጡ የእግዚአብሔር ህዝቦችና ከመጀመሪያው አንሥቶ አንዱን እውነተኛ አምላክ ሲያመልኩ የቆዩ ናቸው። በአይሁድ ቅዱሳን መጻሕፍት ውስጥ (በብሉይ ኪዳን) ስለ አዳኙ ስለ ክርስቶስ መምጣት ብዙ ትንቢቶች ተጽፈዋል፤ ስለዚህ ኢየሱስ ራሱ አይሁዳዊ ሆኖ በመጣ ጊዜ፤ በመጀመሪያ ወንጌልን የሰበከው ለራሱ ወገኖች ለአይሁዳውያን ነበር።

ይሁን እንጂ፤ ከአይሁዳውያን ብዙዎቹ ኢየሱስን ሳይቅበሉት ቀሩ፤ እንዲያውም በመጨረሻ በመስቀል⁸ ላይ ተሰቅሎ እንዲሞት አደረጉት። ስለዚህ እግዚአብሔር እንደ እውሎስ ያሉ ሰባኪዎችን በመሾም ወደ አረማውያን ሄደው ወንጌልን እንዲሰብኩ አደረገ፤ ይህም በዓለም ላይ ሁሉ ለሌሎች ሕዝቦች ሁሉ ማለት ነው። እዚህ ስፍራ እውሎስ ወንጌል በመጀመሪያ ለአይሁዳዊ ቀጥሎም ለአረማዊ ነው ብሎ የጻፈው ስለዚህ ነው።

እውሎስ ወንጌልን ለመስበክ ጨርሶ አያፍርም ነበር። በእርሱ ዘመን ክርስቲያኖች የተናቁና ሁልጊዜም የሚሳደዱ ስለነበሩ፤ ክርስቲያን መሆን በጣም አስቸጋሪ ነበር። ክርስቶስም ራሱ እንደ ወንጀለኛ በመስቀል ላይ ተሰቀለ። በመጀመሪያ ብዙ ክርስቲያኖች ከድኻሙ ከፍል ነበሩ። ብዙዎችም ባርያዎች ሊሆኑ ሌሎች ብዙዎችም ደግሞ በአንድ ወይም በሌላ ምክንያት በችግር ውስጥ ነበሩ። በዓለም አስተያየት ክርስቲያን መሆን በጣም አላፋሪ ነገር ነበር።

እውሎስ ግን አያፍርም። ሌሎች የሮም ክርስቲያኖችም ቢሆኑ አያፍሩም ነበር፤ የቱንም ያህል ስደትና መከራ ቢደርስባቸው ጨርሶ ፈቀቅ አይሉም። ስለምን ያፍራሉ? ለደኅንነት የሚያበቃቸውን የእግዚአብሔር ኃይል ተቀብለው የለምን?!

እኛስ ብንሆን በክርስቶስ ወንጌል እናፍራለን? ሰዎች ይህን ይሉናል ወይም ይህን ያደርጉብናል በማለት እንፈራለን? እምነታችንን እንደብቃለን? ስለለምን ብለን? ወንጌል የእግዚአብሔር ኃይል ነው፤ ለዘላለም የሚያኖረን ኃይል ነው። እምነታችንን የምንደብቅና ወንጌልንም የምንክድ ከሆነ፤ ያ ኃይል፤ ያ ዘላለማዊ ሕይወት እንደ ሻማ መብራት

6 እውሎስ ከሞተ በአዋር ጊዜ ውስጥ አንድ አዲስ ሕግ በሥራ ላይ ዋለ፤ እርሱም በግዛቱ ውስጥ ያሉት ሰዎች ሁሉ የሮምን ንጉሠ ነገሥት አምላክ አድርገው እንዲያመልኩ ነበር። ክርስቲያኖችም እምቢ ባሉ ጊዜ ብዙዎቹ ይታሰሩና ብዙዎቹም ይገደሉ ነበር። ዛሬም በሮም ውስጥ አንድ ትልቅ የስታድየም ፍርስራሽ ይገኛል፤ በግንት ጊዜ በዚህ ስታድየም ውስጥ የሮም ንጉሠ ነገሥትና ሌሎችም ሮማውያን ሁሉ መጥተው ክርስቲያኖች ሲገደሉና አንበሳች ሲበሉአቸው ይመለከቱ ነበር።

7 ግሪክ ያልሆኑ በሚለው ቃል ፈንታ አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ተርጓሚዎች «ባርቤሪያንስ» ይላሉ፤ ይህም ያልሠለጠነ ሕዝብ ማለት ነው።
8 አይሁዳውያን ኢየሱስን ለምን እንዳልተቀበሉት በተጨማሪ ለመረዳት ዮሐ. 9፡22-23 እና ማብራሪያውን ይመለከታል።

ይጠፋብናል ማለት ነው (ማቴ. 10:32-33 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

17 የእግዚአብሔር ጽድቅ በልጁ በኢየሱስ ተገልጦአል። ኢየሱስ ኃጢአት ሠርቶ አያውቅም፤ እርሱ በሁሉ መንገድ ገዱሕና ጻድቅ ነበር (ዕብ. 4:15)። እኛም በእምነት የዚያ ጽድቅ ተካፋይዎች መሆን እንችላለን። በተፈጥሮአችን በእኛ ውስጥ ምንም ጽድቅ የለም (ሮሜ 3:10-12)፤ ነገር ግን በእምነት ከእግዚአብሔር (ክርስቶስ) ጽድቅን እንቀበላለን። ያንን ጽድቅ የማናገኝ ከሆነ ግን እግዚአብሔር ራሱ ጽድቅ ስለሆነ ሊቀበልን አይችልም (ዕብ. 12:14 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። በክርስቶስ እምነን ያንን ጽድቅ የማንቀበል ከሆነ ልንድን አንችልም፤ ወንጌል በጣም አስፈላጊ የሆነው ስለዚህ ነው። የሚያምነውን ሁሉ ለማዳን የሚያስችል የእግዚአብሔር ኃይል ነው፤ ምክንያቱም በወንጌል በምናምንበት ጊዜ በእግዚአብሔር ጻድቃን ሆነን እንቆጠራለን፤ በመንግሥቱም ተቀባይነት እናገኛለን።

የእግዚአብሔር ጽድቅ የተሰጠን ደኅንነትን እንድናገኝበት ብቻ ሳይሆን በዚህ ምድርም ላይ በየቀኑ በጽድቅ እንድናደርግ ነው። በየቀኑ በእምነት በጽድቅ እየተመራን መኖር ያስፈልገናል። ይህም፣ በእምነት የክርስቶስ ተከታዮች ከሆንን በኋላ በእምነት ደግሞ የክርስቶስን ሕይወት መኖር ይገባናል። እምነት በጣም አስፈላጊ ነው። ይሁን እንጂ የክርስቶስን ሕይወት ስንጀምር ብቻ ሳይሆን፣ ከዚያ በኋላም በየቀኑ በእምነት መኖር ያስፈልገናል። ይህንንም እርግጠኛ ለማድረግ ጳውሎስ ከብሉይ ኪዳን ከነቢዩ ከዕንባቆም መጽሀፍ «ጻድቃን በእምነት ይኖራሉ» (ዕን. 2:4) በማለት ይጠቅሳል።

የእግዚአብሔር ቁጣ በሰው ዘር ላይ (1:18-32)

18 የእግዚአብሔር ጽድቅ በክርስቶስ ወንጌል እንደተገለጠ ሁሉ፣ የእግዚአብሔር ቁጣም በአምላክ የለሾችና በከፉዎች ሁሉ ላይ ተገልጦአል። የመጀመሪያውና ታላቁ ኃጢአት አምላክ የለሽነት ሲሆን ይህም አንዱን አምላክ ለማወቅና ለማምለክ አለመፈለግ ነው። አምላክ የለሽነት በእግዚአብሔር ፈንታ ለሰው የመጀመሪያውን ቦታ መስጠት፣ በሰው መታመንና በእግዚአብሔር ከመደገፍ ይልቅ በራስ መታመን ነው። የሰው ኃጢአትና ርኩሳት ሁሉ የሚመነጠው ከዚህ ከአምላክ የለሽነት ሲሆን ይህም በእግዚአብሔር ለመታመን እምቢ ማለት ነው (ቁ. 29-31 ያለውን ክፍል ይመለከታል)።

19-20 የእግዚአብሔር የማይታዩ ባሕርያት ማለትም ዘላለማዊ ገይሉና አምላክነቱ፣ እርሱ በፈጠራቸው ነገሮች ግልጥ ሆነው ታይተዋል። ሰዎች ሁሉ እነዚህን የእግዚአብሔርን ባሕርያት ማየት ይችላሉ። በገዛ ዓይኖቻቸው ተራራዎችና ከዋክብትን ማየት ይችላሉ፤ ታዲያ እነዚህን ሁሉ ነገሮች የፈጠረ ማን ነው? እግዚአብሔር ሳይኖር እነዚህ ሁሉ ነገሮች እንዴት ሊፈጠሩ ችሉ? እነዚህን ሁሉ ነገሮች ማድረግ የቻለ እግዚአብሔር ብቻ ነው (መዝ. 19:1-4)። ይሁን እንጂ፣ ሰዎች በከፋቸው እውነትን አንቀው ይዘዋል፤ (ቁ. 18)፤ የእግዚአብሔርንም መኖር ከደዋል ከዚህም የተነሣ ሰዎች የሚያመካኙት የላቸውም (ቁ. 20)።

21 ሰዎች ሁሉ እግዚአብሔርን እያወቁት ሊቀበሉት ባይፈቅዱና፤ እግዚአብሔርን ቢከፉም፤ በተፈጥሮአቸው ግን እርሱ እንዳለ ያውቃሉ። ሰዎች ሁሉ ፍጥረት ካለ፣ ፈጣሪም እንዳለ ያውቃሉ፤ ነገር ግን ይህን ዕውቀት አንቀው ይዘውታል። የሰዎች ልብ ጠጥሮአል፣ ማስተዋላቸውም ጨዋታል። (ኤፌ. 4:17-18 ይመለከታል)። ብዙ-ጊዜ ሰዎች የፈለጉትን ግድረግ እንዲችሉ እግዚአብሔርን መካድ ይመርጣሉ።

22-23 ስለዚህ እግዚአብሔርን በማምለክ ፈንታ፣ ሰዎች ጣዖትን ያመልካሉ፤ ፈጣሪን በማምለክ ፈንታ የተፈጠሩትን ያመልካሉ። እንዲያውም አንዳንዶቹ ድንጋይን ያመልካሉ። እንግዲህ የዓለም ጥበብ ማለት ይህ ነው?

እንዲሁም በሀገር የዓለም ሰዎች ራሳቸውን ጠቢባን አድርገው ይመለከታሉ፣ የክርስቶስንም ወንጌል «ሞኝነት

ነው» ይላሉ። ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ሰዎች እንዲህ ብሎ ጽፎላቸዋል፡ «የመስቀሉ ቃልና የክርስቶስ ወንጌል ለሚጠቀሱ እንደ ምኝነት ነው፤ ለምንድነው ለእኛ ግን የእግዚአብሔር ገይል ነው» (1ቆሮ. 1:18-21 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

24 ስለዚህ እነዚህን አምላክ የለሽ የሆኑ ሰዎች እግዚአብሔር ምን አደረገባቸው? አላልፎ ሰጣቸው። በሌላ አነጋገር ብቻቸውን ሆነው በኃጢአታቸው እንዲቆዩ ተዋቸው (ኤፌ. 4:19 ይመለከታል)። እግዚአብሔር በልባቸው ምልቶ የነበረውን የምቶች ኃጢአት እንዲፈጽሙ ተዋቸው።

ጳውሎስ ሦስት ጊዜ አላልፎ ሰጣቸው ብሎ ይጽፋል (ቁ. 24፣ 26፣ 28)። ከራሳችን የሕይወት ልምድ እንደምናውቀው ትንንሽ ኃጢአቶች ወደ ትልልቅ ኃጢአቶች ይለወጣሉ፤ ወዲያውም በከፍተኛ ፍጥነት ትልቅ እየሆኑ ያድጋሉ። ኃጢአት በሠራን ቁጥር ከእግዚአብሔር እየራቅን እንሄዳለን፤ በኃጢአትም ምክንያት ከእግዚአብሔር የምንርቅም ከሆነ፣ እርሱም ከእኛ እየራቀ ይሄዳል። ይህም «አላልፎ ይሰጠናል» ማለት ነው። ኃጢአታችንን ተናዝዘን ወደ እግዚአብሔር የምንቀርብ ከሆነ ግን እርሱም ወደ እኛ ይቀርባል (ያዕ. 4:8)።

25 የአምላክ የለሾች ዋና ኃጢአት ጣዖት ማምለክ ነው። ጣዖት ማምለክ ማለት ከፈጣሪው ይልቅ ፍጡሮችን ማምለክ ማለት ነው። ጣዖት ማምለክ ማለት ሐሰተኛ አምላክን ወይም ጋኔን ማምለክ ማለት ነው (1ቆሮ. 10:19-20 ይመለከታል)። ጣዖት ማምለክ በእውነተኛው አምላክ ላይ የሚፈጸም ከፍተኛ ኃጢአት ሲሆን በብሉይ ኪዳን ከዐሥሩ ትእዛዛት ሁለቱ ስለ ጣዖት አምልኮ የሚናገሩ ናቸው፣ ከእኔ በቀር ሌላ አምላክ አታምልክ . . . የማንኛውንም ዓይነት ምስል ጣዖት አድርገህ አትሥራ (ዘጸ. 20:3-6)።

ጣዖት ከብረት፣ ወይም ከድንጋይ ወይም ከእንጨት ተቀርጾ የሚሠራ ነገር ብቻ አይደለም። ጣዖት ማለት ከእግዚአብሔር ይበልጥ የምንወደው ማናቸውም ነገር ነው። ገንዘብ፣ ንብረት፣ ዝና ገይል፣ ክብር፣ ወይም ቤተሰብን ቢሆን ከእግዚአብሔር አብልጠን የምንወድ ከሆነ ጣዖት በማምለክ በደለኞች ሆነናል ማለት ነው። እነዚህ ነገሮች በራሳቸው መልካም ቢሆኑም ለእኛ ግን ጣዖት ሆነዋል ማለት ነው።

26-27 እዚህ ላይ ጳውሎስ የሚናገረው ስለ ገብረ-ሰዶማዊነት ነው። ሴቶች ከሌሎች ሴቶች ጋር፣ ወንዶችም ከሌሎች ወንዶች ጋር በግብረ ሥጋ ለመገናኘት ሲፈልጉ ይህ ኃጢአት መሆኑን ጳውሎስ ያስተምራል። ይህ ያልተለመደና ለተፈጥሮዋችን ያልተገባ እግዚአብሔር ለወንዶችና ለሴቶች ካቀደላቸው ነገር ጋር ተቃራኒ ነው። ይህን የመሰለ የፍትወተ ሥጋ ጠንካራ ፍላጎት ለማርካት ተመሳሳይ ጾታ ባላቸው ሰዎች መካከል ያልተለመደ ተግባር ለመፈጸም መምከር እጅግ የከፋ ኃጢአት ነው። ወንዶች ከሌሎች ወንዶች ጋር ይህን አስጸያፊ ተግባር ቢፈጽሙ በጣም ከፉ የሆኑና ለሞትም የሚያደርሱ እንደ ኤድስ ባሉ በሽታዎች ለመጠቃት ራሳቸውን ያጋልጣሉ (በእርግጥ የሴሳኝነት ጠባይ ያለውም ሰው ቢሆን በእነዚህ በሽታዎች መለከቱ የማይቀር ነው)። እነዚህ በሽታዎች ላልተለመደ ተግባራቸው ተገቢ ቅጣት ናቸው (ቁ. 27)።

28 የሰው የመጀመሪያ ኃጢአት ከእግዚአብሔር ይልቅ የተፈጠሩ ነገሮችን ማምለኩና እነርሱን ማገልገሉ እንደሆነ አዓስታውስ! (ቁ. 25)። እግዚአብሔርን በማወቅ መጽናት የሚገባ ነገር ስላልመሰላቸው፣ እግዚአብሔር «አላልፎ ሰጣቸው»። በተለያየ የሥጋ ኃጢአትም ወደቁ (ቁ. 26-27)። አሁን ደግሞ በቁ. 28 ላይ እግዚአብሔር ለማይረግ አእምሮ «አላልፎ ሰጣቸው» ይላል አእምሮ በሰው ዘንድ የከፋት ሁሉ

9 ሰው ተመሳሳይ ጾታ ላለው ለሌላው ሰው የተፈጥሮ አድናቆት ቢኖረው ኃጢአት አይደለም፤ ነገር ግን ያ አድናቆቱ ወደ ፍትወት ተለውጦ የሚገርከው ከሆነ ኃጢአት ይሆናል። አንዳንድ ሰዎች ገና ከልጅነታቸው ጀምሮ ተመሳሳይ ጾታ ላላቸው ሰዎች በአድናቆት ይማረካሉ፤ ተቃራኒ ጾታ ላላቸው ግን ይህን ዓይነት ስሜት የላቸውም፤ ለዚህ እንግዲህ ብዙ ዓይነት ምክንያት ሊኖር ይችላል፤ ለውጭ ልዩ ፍጥረት ነው ወይም ኃጢአተኛ ነው ማለት አይደለም፤ ኃጢአተኛ የሚሆነው አድናቆቱ ወደ ፍትወት የሚመራው ከሆነ ወይም ያልተለመደ አድራጎት የሚያደርግ ከሆነ ብቻ ነው።

ምንጭ ሲሆን ከቶ አሳባችንና ከቶ ምኞታችን የሚፈለቀው ከዚሁ ከአእምሮ ነው። ስለዚህ የግንም ሰው አእምሮ የማይረባ ሲሆን አሳቡም ሆነ ምኞቱ የማይረባ ይሆናል፤ እንግዲህ ሰው ከዚህ የባለ እስከፊ ሊሆን አይችልም።

እግዚአብሔር ሰውን ከቶ እንዲያደርግ ጨርሶ አያነሳሳውም። ነገር ግን ሰው እግዚአብሔርን በሚከድበት ጊዜና ጣዖታትንም ግምለክ ሲጀምር፤ እግዚአብሔር የፈቀደውን እንዲያደርግ ይተወዋል። ሰው እግዚአብሔርን ለመቀበል ወይም ላለመቀበል ነፃነት አለው፤ ይህንንም ነፃነት¹⁰ ለሰው የሰጠው እግዚአብሔር ነው። ነገር ግን ሰው እያወቀ ሙሉ በሙሉ እግዚአብሔርን ሲከድ፤ ከእግዚአብሔር ጋር ለመታረቅ ምንም መንገድ የለውም። ያ ሰው የእግዚአብሔርን ጸጋና ምሕረት ከሚያገኝበት መንገድ ወጥቶአል።

29-31 ጳውሎስ እዚህ ላይ የተለያዩ ኃጢአቶችን በምሳሌነት አቅርቦልናል። እነዚህን ኃጢአቶች በሌላው ሰው ሕይወት ማየት ቀላል ነው፤ ነገር ግን በራሳችን ሕይወት ለይተን ግወቅ ያስቸግረናል። ራሳችንን ጠግማና ከቶ አድረገን ማየት አይሆንልንም። ነገር ግን ራሳችንን በሚገባ ብንመረምር እነዚህንና እነርሱን የሚመስሉ ኃጢአቶች እናገኛለን። ስለት? ምቀኝነት? ግታለል? እኛ አናግምን? አንሳደብምን? አብሪተኞች አይደለንምን? ትምክሕተኞች አይደለንምን? በነፍስ ገዳይነት የተሞላን አይደለንምን? በጭፍሽ! ነፍስስ አልገደልኩም! በማለት ራሳችንን ነፃ ለማውጣት እንጥር ይሆናል። ነገር ግን እስቲ እንደገና ተመልከቲ! ኢየሱስ ወንድማችንን ብንቆጣ የገደልንው ያህል ይቆጠራል ብሎናል (ማቴ. 5+21-22 እና ማብራሪያውን ይመለከቷል)። በየጊዜው ወንድማችንን አንቆጣምን? እጎታችንንስ?

ስለዚህ ራሳችንን እንመርምር! እነዚህ የኃጢአት ሥራዎች እኛ «ከቶ» ብለን በምንጠራቸው ሰዎች ላይ ብቻ የሚገኙ አይደሉም። እነዚህ ኃጢአቶች በእኛም ውስጥ ይገኛሉ፤ ከእነዚህ ኃጢአቶች ሊያጥበንና ሊያነጻን የሚችል ስለ እኛ በመስቀል ላይ የፈሰሰው የክርስቶስ ደም ብቻ ነው።

32 በሮሜ 6+23 ላይ ጳውሎስ «የኃጢአት ጥጋ ምት ነው» ብሎአል። ኃጢአት በአንድ በኩል የሥራ ዓይነት ነው። ይህ ሥራ ለሰይጣን የምንሠራው ሥራ ሲሆን ሰይጣን ደግሞ ለዚያ ሥራ ደመወዝ ይሰጠናል፤ ያም ደመወዝ ሞት ነው! ሰዎች ግን ይህን እንኳ ሲያውቁም ኃጢአት መሥራታቸውን ይቀጥላሉ። እስቲ እነዚህን ሁለት ትንንሽ ምሳሌዎች እንመልከት፤ ከመጠን በላይ አልቅል መጠጣትና ሲጋራን ማጤስ። እነዚህን ነገሮች ማድረግ ሰውነትን ይጎዳል፤ ወደ ሞት ሊያደርስ ወደሚችል ሕመምም ይመራሉ። ሰዎች ግን ይህንንም እያወቁ ማጤስና መጠጣታቸውን ይቀጥላሉ፤ በእርግጥም ለዚህ የኃጢአት ሥራቸው ደመወዝ ይቀበላሉ።

እነዚህን ኃጢአቶች መለማመድ በጣም አስከፊ ነው። እነዚህን ማድረግ ብቻ ሳይሆን፤ እንዲህ የሚያደርጉትን ሰዎች ማበረታታት በጣም የከፋ ነው። ምክንያቱም ሰው በራሱ ሳያውቀውና ሳይረዳው በኃጢአት ሊወድቅ ይችላል፤ ሌላው የሚሠራውን ኃጢአት ሊያበረታታ ግን ሁሉጊዜ ይህን የሚያደርገው እያወቀና በማስተዋል ነው። ይህን የሚያደርግ ሰው ግን በእርግጥም የጠፋ ነው።

ምዕራፍ 2

የእግዚአብሔር የጽድቅ ፍርድ (2+1-16)

1 ጳውሎስ እዚህ ላይ ለሰዎች ሁሉ ታላቅ ማስጠንቀቂያ ይሰጣል። በሌሎች ሰዎች ላይ አትፍረድ! በሌሎች ሰዎች ላይ ለመፍረድ አንዴት እንችኩላለን! በእኛ ግምት ራሳችን ጻድቃን

10 አንጻንድ ክርስቲያኖች ሰው ይህን የመሳሰለ ነፃነት የለውም ብለው ያምናሉ። ሰው በመጀመሪያ ወደ እግዚአብሔር ሊቀርብ የሚችለው በእግዚአብሔር ጸጋ ብቻ ነው ይላሉ፤ ይህ እውነት ነው። ሌሎች ደግሞ ሰው የእግዚአብሔርን ጸጋ ላለመቀበል ነፃነት አለው ይላሉ። ይህ እንግዲህ ግራ የሚገባ ርዕስ ነው። በተጨማሪ ለመረዳት ከአስተምህሮ ሳለላው፤ «ደንገነት» የእግዚአብሔር ምርጫ ወይስ የሰው ምርጫ? የሚለውን ይመለከቷል።

የሆንን ይመስለናል! ስለዚህም በሌሎች ላይ ለመፍረድ የበቃን ነን ብለን እናስባለን። የሌሎችን ኃጢአትና ስሕተት ሁሉ እንመለከታለን፤ ነገር ግን የራሳችንን ከቶ እንመለከትም። የማድረግው ነገር ሁሉ ትክክል ነው ብለህ ትገምት ይሆናል! እግዚአብሔር ግን የልብህን አሳብ ይመዝናል (ምሳ. 21+2)። ስለራሳችን ኃጢአት በጣም ብንጨነቅ ፍር የሌሎችን ኃጢአት ለመመልከት ጊዜ አይኖረንም።

በእኛ በክርስቲያኖች መካከል እርስዳርስ የመፈራረድ ልምድ ስላለብን በዚህ ስሕተታችን ንስሐ መግባት ይኖርብናል። የኢየሱስንም ቃል እናስታውስ፤ «በእናንተ ላይ እንዳይፈረድባችሁ በማንም ሰው ላይ አትፍረዱ» (ማቴ. 7+1-5)። ሮሜ 14+10 እና ማብራሪያዎቹንም ይመለከቷል።

በቁ. 1 ላይ ያለው ማስጠንቀቂያ ለሰዎች ሁሉ ሲሆንም እዚህ ላይ ጳውሎስ ሊናገር የፈለገው በተለይ ለራሱ ሕዝብ ለአይሁዳውያን ነው። ከሌሎች ወገኖች ሁሉ ይልቅ አይሁዳውያን በሌሎች ሰዎች ላይ የመፍረድ ልምድ አላቸው። በተለይም አይሁዳውያን ባልሆኑ በአረማውያን ላይ ይፈርዳሉ። አይሁዳውያን ትዕቢተኞች ነበሩ፤ ራሳቸውንም እንደጻድቃን ይቆጥሩ ነበር፤ ለምን እንዲህ ሆነ?

ስለዚህ ጥያቄ መልስ የሚሆነው ነገር እንዲገባን የአይሁዳውያንን ታሪክ መመልከት ይኖርብናል። በመጀመሪያ ሰዎች ሁሉ የሚያመልኩት ጣዖትን ስለነበር፤ የሚኖሩት በኃጢአት ነበር። እግዚአብሔር ከሕዝብ መካከል አንዱን ወገን በመምረጥ እንዲያከብሩትና እንዲታዘዙለት ለማድረግ አሰበ። ስለዚህ ከክርስቶስ ዘመን ሁለት ሺ ዓመት በፊት፤ እግዚአብሔር አብርሃም (ወይም አብራም?) አዲስ ትውልድ ማለትም የአይሁድን ትውልድ ለማቋቋም ጠራው (ዘፍ. 12+1-3)። እግዚአብሔር የራሱ ሕዝብ እንዲሆኑ አይሁዳውያንን መረጠ፤ ከዚያም በኋላ እግዚአብሔር ለአይሁዳውያን የራሱን ሕግ ሰጣቸው። ከዚህም ሕግ ዋናው ክፍል ዐሥርቱ ትእዛዛት ነው (ዘጸ. 20+1-17)።

እንግዲህ በተለየ ሁኔታ በእግዚአብሔር የተመረጡ ሕዝብ ስለሆኑና ሕጉንም የተቀበሉ በመሆናቸው፤ አይሁዳውያን እኛ ከሌሎች ሰዎች ይልቅ ጻድቃን ነን ብለው አሰቡ። ስለዚህም አረማውያንን (አይሁዳውያን ያልሆኑትን ሁሉ) መናቅ ጀመሩ፤ አረማውያን አምላክ የለሾችና ኃጢአተኞች ናቸው አሉ።

እዚህ ላይ ግን ጳውሎስ የሚነግራቸው ምንም እንኳ በእግዚአብሔር የተመረጡና ሕጉንም የተቀበሉ ህዝብ ቢሆኑም፤ የእግዚአብሔርን ሕግ ከልባቸው በእውነት የሚፈጽሙት አልነበሩም። ይልቁንም ለሕግ የሚታዘዙት ከውጪ ብቻ ነው፤ በልባቸው ግን ልክ እንደ አረማውያን በኃጢአት የተሞሉ ናቸው። እንዲያውም ከአረማውያን ይልቅ አይሁዳውያን በጣም በደለኞች ናቸው፤ ምክንያቱም አይሁዳውያን የእግዚአብሔር ትእዛዞች ምን እንደሆኑ በትክክል ያውቃሉ። ይሁን እንጂ የራሳቸውን ኃጢአት ለማየት ጨርሶ አልቻሉም።

2 በዚህ ቁጥር ላይ እነዚህ ነገሮች የሚለው ቃል በሮሜ 1+29-31 ውስጥ የተጠቀሱትን ኃጢአቶች ያሳስበናል። ይህን በሚያደርጉም ሰዎች ሁሉ ላይ እግዚአብሔር ፍርዱን ወስኖአል። የእግዚአብሔር ፍርድ በእውነት ላይ የተመሠረተ ሲሆን፤ ፍርዱም በትክክልና ያለ አድልዎ ነው። እርሱ የሚፈርድብን በሥራችን ብቻ ሳይሆን፤ ነገር ግን በልባችን ውስጥ በያዝነውም ነገር ጭምር ነው (መክ. 12+14፤ ራእ. 2+23)።

3 እነዚያ ሰዎች (በተለይም አይሁዳውያን) ራሳቸውን ጻድቃን አድርገው የሚቆጥሩ ነገር ግን እነዚህን ኃጢአቶች ከማድረግ የማይቆጠቡ ከእግዚአብሔር ፍርድ ግምለጥ አይችሉም። ምንም እንኳ አይሁዳውያን የእግዚአብሔር ፍርድ ሕዝብ ቢሆኑም፤ በውጪያቸውም ከአረማውያን ይልቅ ጻድቃን መስለው ቢታዩም፤ በኃጢአታቸው ሙሉ ትጣታቸውን መቀበላቸው አይቀርም።

4 አይሁዳውያን እግዚአብሔር ኃጢአታችንን አይቆጥርብንም ብለው አሰቡ፤ ስለዚህም ንስሐ መግባት አያስፈልገንም አሉ። ነገር ግን በጣም ተሳስተዋል። በእርግጥ እግዚአብሔር ለአይሁዳውያን ታላቅ ደግነታቸውን ታይነታቸውን ታጋሽነታቸውን አሳያቸው፤ እነርሱ ግን ባለውለታ ሆነው

አልተገኘም። ለእነዚህ በረከቶች ያላዩት ጉዳት ነበር፤ እግዚአብሔር ምሕረት እንዳደረገላቸውም አልተገነዘቡም። እግዚአብሔር ግን ይህንንም ማድረግ በኃጢአታቸው ጉዳሳ እንዲገቡ ነበር። ለአይሁዳዊም ሆነ ለአረማዊ ወደ እግዚአብሔር ለመቅረብ የመጀመሪያው ደረጃ ጉዳሳ ነው። ነገር ግን ትዕቢተኞች ሆነን ኃጢአታችንን ሳንናዘዝ ብንቀር በእርግጥ እግዚአብሔርን ልናገኘው አንችልም።

ጉዳሳ ምንድን ነው? በመጀመሪያ ኃጢአትን ተገንዝበ መናዘዝ፤ ሁለተኛ ከዚያ ኃጢአት መራት ነው። ኃጢአታችንን መናዘዝ ብቻውን በቂ አይደለም፤ ከዚያ ኃጢአት መራት ስንችልና ጨርሶ ስንተወው በእውነት ጉዳሳ ገብተናል ማለት እንችላለን (ምሳ. 28+13)።

በእውነት ጉዳሳ ስንገባ አሳባችንና ምኞታችን ሁሉ ይለወጣል፤ ከከፋት ተለይተን ወደ እግዚአብሔር ፈታችንን እንመልሳለን። ጉዳሳ ማለት የአእምሮአችንና የልባችን መለወጥ ማለት ነው። ማንም ሰው ቢሆን ጉዳሳ ሳይገባ ወደ እግዚአብሔር መምጣት አይችልም።

አምላካችን ምን ዓይነት አምላክ እንደሆነ እስቲ አስታውሱ! እርሱ አይቃወመንም፤ አይጎብኝም፤ ፈቃዱንም እንድናደርግ አያስገድደንም፤ የማያስፈልግ ችግርና መከራ ውስጥ አይከተንም፤ ይልቁንም ከደግነቱ የተነሣ፤ ጉዳሳ እንድንገባ ይመራናል። ልክ አፍቃሪ አባት ልጆቹን ወደ ራሱ እንደሚጠራ፤ እግዚአብሔርም ወንዶችና ሴቶችን ወደ ራሱ ይጠራል። እግዚአብሔር ፍጹም ታጋሽና ለሰዎች ሁሉ ጉዳሳ እንዲገቡ ዕድል ይሰጣቸዋል (2ኢፕ. 3+9 ይመለከታል)። ታዲያ እንዴት ጉዳሳ ገብተን ወደዚህ አፍቃሪ አምላክ እንመለስ?

5 እግዚአብሔር አፍቃሪና መሳሪ አባታችን መሆኑ በፍጹም እውነት ነው። ነገር ግን እግዚአብሔር ሰዎችን በኃጢአታቸው ምክንያት እንደሚቀጣቸው የዚያኑ ያህል እውነት ነው። እርሱ በኃጢአትም ላይ እጅግ ታላቅና አስፈሪ የሆነም ቁጣ አለው (ዕብ. 10+30-31፤ 12+29)። ጉዳሳ የማንገባ ከሆነ የእግዚአብሔርን ምሕረት፤ ፍቅርና ይቅርታ ግግኘት አንችልም፤ ይልቁንም ታላቅ ቁጣውን እንቀበላለን። እንግዲህ ምርጫው የራሳችን ነው።

6 የእግዚአብሔር የጽድቅ ፍርድ በሚገለጥበት በታላቁ ፍርድ ቀን እግዚአብሔር በሰዎች ሁሉ ላይ ይፈርዳል (ቁ. 5)። ግን እንዴት ነው የሚፈርድብን? ሽልግት የሚጠግስ በምን መስፈሪያ ነው? እግዚአብሔር ለእያንዳንዱ ሰው በሥራው መጠን ይከፍለዋል፤ (መዝ. 62+121 ምሳ. 24+121 ኤር. 17+101 32+191 2ቆሮ. 5+101 ራእ. 22+12 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

እዚህ ላይ ሁለት እውነቶችን በአእምሮአችን እንያዝ፤ መጀመሪያ የዳንነው በእምነት ነው፤ ሁለተኛ የሚፈርድብን በሥራችን መጠን ነው።

በክርስቶስ በማመናችን ብቻ ደኅንነትን እንቀበላለን (ኤፌ. 2+8-9)። በመልካም ሥራ ልንድን አንችልም፤ የቱንም ያህል መልካም ሥራ ብንሠራ፤ እምነት ከሌለን ሊያድንን አይችልም።

በክርስቶስ ላይ እውነተኛ እምነት ካለን ግን፤ እርሱ ሁልጊዜ መልካም ሥራን ያሠራናል። ሥራችንና ጠባቂያችን መልካም ካልሆነ ግን እምነታችን እውነተኛ እምነት አይደለም (ያዕ. 2+14-17 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ሰው እምነት ሳይኖረው መልካም ሥራን መሥራት ይችላል ይሆናል፤ ነገር ግን መልካም ሥራን ሳይሠራ እምነት ሊኖረው አይችልም። መልካም ፍሬ የጥሩ ዛፍ ማስረጃ እንደሚሆነው መልካም ሥራ ደግሞ የእምነታችን ጉልህ ማስረጃ ነው። (ማቴ. 7+17-20)። ስለዚህ ሥራችንን በማየት እግዚአብሔር እምነታችን እውነት ወይም ሐሰት እንደሆነ ያውቃል። እግዚአብሔር በሥራችን መጠን ሲፈርድብን በእምነታችንም ላይ ነው የሚፈርድብን። ነገር ግን ማስታወስ የሚገባን ደኅንነትን የምናገኘው በእምነት እንጂ በሥራ አለመሆኑን

ነው። እምነት ከሥራ ቀድሞ መገኘት አለበት። ከእምነት በኋላ ደኅንነት፤ ከደኅንነት በኋላ ሥራ። መምጣት አለበት።

ብዙ ሰዎች መልካም ሥራ የሚሠሩት አንድ ሃይማኖታዊ በረከት ለመቀበል ወይም አንድ መንፈሳዊ ብጽዕና ለማግኘት ነው። ይህን የመሰለ መልካም ሥራ ከስስት ሊመነጭ ይችላል። በተቃራኒው ከዚህ ከስስት ከሚመነጭ «መልካም ሥራ» አንጻር ከእምነት የሚመነጭ መልካም ሥራ ከስስት ነፃ ሆኖ ሊገኝ ይችላል። ከእምነት የተነሣ የሚመጣው መልካም ሥራ ሁልጊዜ የሚደረገው ለእግዚአብሔር ክብርና ሌሎችን¹¹ ለመጥቀም ነው።

7 በመልካም ሥራ መጽናት በጣም አስፈላጊ ነው። የእኛ መልካም ሥራ የማያደርግ መሆን አለበት፤ ምክንያቱም መልካም ሥራዎቻችን የሚመነጩት ከማያደርግ እምነታችን ነው።

ጳውሎስ እነዚህን ዘወትር መፈለግ አለባችሁ ብሎ የሚያሳስበን ስብሐት፤ ክብርና ለዘላለም ነዋሪነት የምድር ሳይሆኑ፤ የሰማይ ናቸው። ዓይናችንን በሰማያውያን ነገሮች ላይ ማተኮር አለብን (ቆላ. 3+1)። እግዚአብሔር ስብሐትን፤ ክብርንና ለዘላለም ነዋሪነትን ጉዳሳ ለገቡና በክርስቶስ ላመኑ ሁሉ በሰማይ ይሰጣቸዋል።

8-9 እዚህ ላይ የተጠቀሰው መፃትና ቁጣ (ቁ. 8) የእግዚአብሔርን የመጨረሻ ፍርድ የሚያመለክት ነው። የእግዚአብሔር ፍርድ በመጀመሪያ ለአይሁዳዊ ቀጥሎም ለአረማዊ ነው የሚሆነው። ለአይሁዳውያን ታላቅ መወደድና ታላቅ ዕውቀት ተሰጥቶአቸው ስለነበር ለኃጢአታቸውም የሚቀበሉት ቅጣት ታላቅ ይሆናል። የምንቀጣውም በሠራነው ከፋ ነገር ብቻ ሳይሆን፤ ባወቅነው የእግዚአብሔርንም ፈቃድ መጠን ነው። ለትንንሽ ሕፃናት አነስተኛ ቅጣት እንሰጣቸዋለን፤ ምክንያቱም ትክክል የሆነውንና ስሕተት የሆነውን ለይተው የሚያውቁት አነስተኛ በሆነ ሁኔታ ነው። ነገር ግን ዕውቀታቸው ታላቅ ለሆነው፤ ቅጣታቸውም ታላቅ ይሆናል (ሉቃ. 12+47-48 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

10-11 የእግዚአብሔር ሽልግትም በመጀመሪያ ለአይሁዳዊ ቀጥሎም ለአረማዊ ነው። አይሁዳዊያን ሽልግታቸውን ለመቀበል መጀመሪያ ይሆናሉ፤ ምክንያቱም እነርሱ የእግዚአብሔር ምርጥ ሕዝብ ስለሆኑ ነው። ይሁን እንጂ አይሁዳዊም ሆነ አረማዊ የሚሸለሙት ወይም የሚቀጡት በሥራቸው መጠንና በዕውቀታቸው መጠን ነው። እግዚአብሔር አይሁዳውያንም ሆነ አረማውያንን የሚቀጣው በአንድ ዓይነት ሁኔታ ነው። እግዚአብሔር በፍርዱ አድሎ አያደርግም (ቆላ. 3+25)። አይሁዳውያን ከቅጣት የሚያመልጡ መስሎአቸው ነበር፤ ነገር ግን ሊያመልጡ አይችሉም።

12 እዚህ ላይ የተጠቀሰው ሕግ የአይሁዳውያን ሕግ ሲሆን ይህም እግዚአብሔር ለአይሁዳውያን የሰጣቸው ሕግ ማለት ነው። ይህ ሕግ የሚገኘው በብሉይ ኪዳን በመጀመሪያዎቹ አምስት መጻሐፍት ውስጥ፤ በተለይም በዘጸአት፤ በዘሌዋውያን፤ በዘኁልቁና በዘዳግም መጻሕፍት ውስጥ ነው። እዚህ ላይ ጳውሎስ «ከሕግ ውጪ በሆነ ሁኔታ ኃጢአት የሚሠሩ» ሲል የሚያመለክተው አረማውያንን ነው።

አይሁዳውያንም ሆኑ አረማውያን በኃጢአታቸው ምክንያት ይቀጣሉ። ከሕግ ውጪ በሆነ ሁኔታ ኃጢአት የሠሩት አረማውያን ጽድቅ በተሞላበት በእግዚአብሔር ፍርድ ይቀጣሉ፤ ከሕግ በታች እያሉ ኃጢአት የሠሩት አይሁዳውያን ደግሞ በአይሁድ ሕግ መሠረት ይቀጣሉ። እንደ እውነቱ ከሆነ ሕግ ለአይሁዳዊም ቢሆን መሰናከል ይሆንበታል እንጅ ምንም

¹¹ ስለ ደኅንነት በሰፊው ለመረዳት በአስተምህሮ ዳሰላው ላይ «ደኅንነት መገንድ» የሚለውን ይመለከታል።

¹² ሰዎች ብዙውን ጊዜ አንድ ነገር የሚያደርጉት በተለያየ ምክንያት ነው። ግጥሞ ከፊስ ወዳድነት የተነሣ ነው፤ የቀሩት ደግሞ ጨርሶ ራስ ወዳድነት በሌለበት ምክንያት ነው፤ ለሥራችን ምክንያት የምናደርገውን ነገር መሎ በመሎ ሊያውቅ የሚችለው እግዚአብሔር ብቻ ነው። በዕውቀቱም ልክ ይፈርድብናል።

¹³ አረማዊ በሚለው ቃል ምትክ እንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉሞች «ግሪክ» ይላሉ፤ በዚህም ከቆላ «ግሪክ» የሚለው ቃል የሚያመለክተው «አረማዊ» እንደሆነ ነው፤ ሁለቱ ቃላት ብዙ ጊዜ ይጠራሉ፤ ተመሳሳይ ሁኔታ በቀጥር 10 ላይ ይታያል።

ጥቅም አይሰጠውም፤ ምክንያቱም በሁሉ አቅጣጫ ለሕግ ታዛዥ ሆኖ መገኘት ስለማይቻል ነው። ስለሆነም ሕግ እነርሱን ከመከላከል ይልቅ ይፈርድባቸዋል (ገላ. 3፡10፤ ያዕ. 2፡10 እና ማብራሪያዎቻችንም ይመለከታሉ)።

እዚህ ላይ ጥያቄ ሊነሣ ይችላል፡ አረማውያን ሕግ ከሌላቸው እንዴት ሊቀጡ ይችላሉ? አረማውያን ሕግ አላቸው፤ ነገር ግን ሕጉ የአይሁዳውያን ሕግ አይደለም፤ ሕጋቸው ተፈጥሮአዊ ሕግ ነው። ይህም ወደኋላ መለስ ብለን በምዕራፍ 1 ላይ እውሉስ ያቀረበውን ገለጻ እንድንመለከት ያደርገናል። እርሱም በዚያ ላይ ሰዎች የማይታዩትን የእግዚአብሔርን ባሕርያት ማለትም ዘላለማዊ ገይሱና አምላክነቱን ለማየት ይችላሉ ይላል (ሮሜ 1፡20)። ሰዎች ሁሉ በተፈጥሮ ትክክል በሆነ ነገርና ስሕተት በሆነ መካከል ያለውን ልዩነት ማወቅ ይችላሉ። ሰዎች ሁሉ በተፈጥሮ ኃጢአት ምን እንደሆነ ለይተው ማወቅ ይችላሉ። ሰዎች ሁሉ ሕሊና አላቸው ስለዚህ ለሰዎች ሁሉ የተፈጥሮ ሕግ አለ ማለት እንችላለን። ይህም ሕግ በልባቸው ተጽፎአል (ቁ. 15)። እንግዲህ በአረማውያን ላይ የሚፈርድባቸው በዚህ ሕግ መሠረት ነው። 13 እውሉስ አይሁዳውያንን የሚነግራቸው በሕይወት የማይተረጉሙት ከሆነ ሕግን መስማት ብቻ ምንም ጥቅም የለውም (ያዕ. 1፡22) በማለት ነው። ሰው ጻድቅ የሚሆነው ወይም ደኅንነትን የሚያገኘው ሕግን መሰሉ በመሰሉ የሚፈጽም ከሆነ ብቻ ነው።

14-15 ብዙ አረማውያን ምንም እንኳን የአይሁዳውያንን ሕግ የማያውቁ ቢሆኑም፤ ሕግ የሚለውን ሁሉ በተፈጥሮ ያደርጉታል (ቁ. 14)፤ ለተፈጥሮ ሕግም ይታዘዛሉ። ለምሳሌ የአይሁዳውያን ሕግ አትግደል ይላል (ዘጸ. 20፡13)፤ እንደገናም አትሰረቅ ይላል (ዘጸ. 20፡15)፤ ይሁን እንጂ አረማውያንም ቢሆኑ ምንም እንኳን የዘጸአትን መጽሐፍ አንብበው ባያውቁም መግደልና መስረቅ ትክክል እንዳልሆነ ያውቃሉ። የአይሁዳውያን ሕግ ሰው ለጎረቤቱ ምሕረት ማሳየት አለበት ይላል፤ አረማውያንም ቢሆኑ እነዚህን ሁሉ ያደርጋሉ። አረማውያን በትክክለኛ ድርጊትና በስሕተት መካከል ያለውን ልዩነት ያውቃሉ፤ ምክንያቱም ሕሊናቸው (ቁ. 15) ልዩነቱን ያሳያቸዋል። ከቱ ነገር በሚያደርጉበት ጊዜ ሕሊናቸው ይወቅሳቸዋል፤ መልካም ነገር በሚያደርጉበት ጊዜ ሕሊናቸው ይመስከራላቸዋል።

በአንዳንድ አስፈላጊ በሆኑ ነገሮች ላይ በአይሁዳዊ ሕግና በአረማዊ¹⁴ የተፈጥሮ ሕግ መካከል ብዙ ልዩነት የለም። ዋናው ልዩነት ግን ይህ ነው፡ የአይሁድን ሕግ በሁለት የድንጋይ ጽላቶች ላይ የጻፈው እግዚአብሔር ሲሆን (ዘጸ. 24፡12)፤ የአረማውያን የተፈጥሮ ሕግ ግን የተጻፈው በልባቸው ነው (ቁ. 15)።

16 እግዚአብሔር የሚፈርድበት ቀን የመጨረሻው የፍርድ ቀን ይባላል (ቁ. 5 ይመለከታል)። እግዚአብሔር በሰዎች ላይ የሚፈርደው በውጪያዊ ሥራቸው መሠረት ብቻ አይደለም፤ ነገር ግን በሚሰጥራዊ ሥራቸውም ጭምር ይፈርድባቸዋል። ይህም በውስጣዊ አሳባቸውና ዓላማቸው ጭምር ማለት ነው። እግዚአብሔር የእያንዳንዳችንን «ምስጢር» ያውቃል፤ ሁሉንም ነገር ያያል።

እግዚአብሔር የሚፈርደው በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ነው። ክርስቶስን የሚቀበሉ ሁሉ ይድናሉ፤ ክርስቶስን አንቀበለውም ብለው የናቁት ሁሉ ይጠፋሉ። እንደ እውነቱ ከሆነም ፈራሻችን ራሱ ክርስቶስ ነው፤ (ዮሐ. 5፡22፤ ሮሜ. 14፡10፤ 1ቆሮ. 4፡4፤ 2ቆሮ. 5፡10 እና ማብራሪያዎቻችንም ይመለከታሉ)።

አይሁዳውያንና ሕግ (2፡17-29)

17-20 በዚህ ክፍል እውሉስ አይሁዳውያንን ስለ መንፈሳዊ ኩራታቸው እያሸጧጠ ይወቅሳቸዋል፤ የእርሱ ዘዴ መልሱ ግልፅ የሆነ ጥያቄ በማቅረብ ነው።

እውነተኛ አይሁዳዊ የእግዚአብሔር በመሆኑ የሚመስል (ቁ. 17)፤ በራሱም የሚተማመን፤ ራሱን መሪ፤ ብርሃን፤ አሠልጣኝ አድርጎ የሚቆጥር ነው። ሌሎችን ደግሞ ዕውራጉን ምኞት፤ ሕፃናት እንደሆኑ አድርጎ ያስባል (ቁ. 19-20)። የአይሁዳውያን ሕግ ዕውቀትና እውነት የምላበት በመሆኑ (ቁ. 20)፤ እነርሱን መንፈሳዊ ሊያደርጋቸው በቻለ ነበር። ነገር ግን መንፈሳዊነታቸው (ጽድቃቸው) በውጪ ብቻ እንጅ፤ እውነተኛ የሆነ መንፈሳዊነት አልነበራቸውም። እውሉስ እነዚህን ሰዎች ለጢሞቴዎስ ሲገልጽለት «መንፈሳዊ መልክ ያላቸው ገይሱን ግን የካዱ ናቸው» በማለት ነበር (2ጢሞ. 3፡5)።

21-23 እዚህ ላይ እውሉስ የአይሁዳውያንን ስሕተት ያመለክታል። «እናንተ ግብዝች» ይላቸዋል። ሌሎችን እንዲህ ማድረግ አለባችሁ እያሉ፤ እራሳቸው ግን አያደርጉትም፤ በአንድ በኩል ስለ ሕግ ይመስሉ፤ በሌላ በኩል ሕግን ያፈርሳሉ፤ (ቁ. 23)። እነዚህን አይሁዳውያን ኢየሱስም እናንተ ግብዝች ብሎአቸዋል (ማቴ. 23፡13፤ 25፤ 27)።

እናንተ ጣዖትን የምትጸየቱ፤ ቤተ አምልኮውን ትዘርፋላችሁ? በማለት እውሉስ ይጠይቃቸዋል (ቁ. 22)። መልሱም አዎ ነው፤ አንዳንድ አይሁዳውያን የአረማውያንን ቤተ አምልኮውን ስብረው በመግባት ጣዖታትን ይሰርቃሉ (እንደ ገና ሊሸጡአቸው በማሰብ ነው)።

24 እውሉስ እዚህ ላይ ከኢሳ. 52፡5 ላይ ያለውን አሳብ ይጠቅሳል። የአንድ ልጅ መጥፎ ጠባይ በአባቱ ላይ ስድብን እንደሚያስከትልበት ሁሉ፤ የአይሁዳውያንም መጥፎ ጠባይ በእግዚአብሔር ላይ ነቀፈታን ያመጣበታል። እኛ ክርስቲያኖችም በዚህ መስመር ማስታወስ አለብን፤ ይኸውም ኃጢአት በሠራን ቁጥር በእግዚአብሔር ስም ላይ ነቀፈታን እናመጣለን።

25 መገረዝ ማለት በወንድ ብልት ጫፍ ላይ የሚገኘውን ትርፍ ቶዳ ቆርጦ ማስወገድ ማለት ነው። ወንድ አይሁዳዊ ሕፃን ሁሉ በተወለደ በስምንተኛው ቀን መገረዝ እንዳለበት እግዚአብሔር አዝዞአል። መገረዝ አንድ ውጫዊ የሆነ ሥጋዊ ምልክት ነው፤ ምልክትነቱም አንድ ወንድ እግዚአብሔር የመረጠው ወገን አባል ወይም አይሁዳዊ መሆኑን የሚያሳይ ነው (ዘፍ. 17፡9-14)።

እንደ እውነቱ ከሆነ መገረዝ በራሱ ምንም ጥቅም የለውም። አንድ ሰው አይሁዳዊ መሆኑን ለማሳወቅ የሚረዳ አንድ ውጫዊ ምልክት ነው። አንድ አይሁዳዊ ሕፃን ቢያፈርስ ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን ልዩ ዝምድና ያጣል። ለዚህ ዝምድና ምልክቱ መገረዝ ነው፤ ከዚያም በኋላ ያ አይሁዳዊ ጨርሶ እንዳልተገረዘ ይቆጠራል። ከዚህም የተነሣ «ያልተገረዘ» ይባላል (1ቆሮ. 7፡19)።

እግዚአብሔር ውጫዊውን ሰው ሳይሆን ውስጣዊውን ሰው ይመለከታል፤ ማለትም ልብን ይመለከታል። ለእግዚአብሔር በጣም አስፈላጊ የሆነው ነገር ከልባችን እርሱን መታዘዛችን ነው፤ ልባችን ትክክል ከሆነ፤ ውጫዊ ሥራችንም ትክክል ይሆናል (ኤር. 17፡10)።

26 እውሉስ መልሶ ሌላ ግልጽ የሆነ ጥያቄ ይጠይቃል፤ ያልተገረዙት (ማለትም አረማውያን) የአይሁዳውያንን ሕግ የሚከተሉ ቢሆኑ፤ የተገረዙ ያህል ሆነው ሊቆጠሩ አይችሉም? መልሱም አዎ ይቻላል የሚል ነው። የእውሉስ ነጥብ ሕግን የሚከተል አረማዊ በእግዚአብሔር ፊት ልክ እንደ አይሁዳዊ ሆኖ ሊቆጠር ይችላል የሚል ነው።

27 ይህም ብቻ ሳይሆን፤ የእግዚአብሔርን ሕግ የሚታዘዝ በሥጋው መገረዝን ያላገኘ ሰው (አረማዊ) ሕግን በሚያፈርሰው አይሁዳዊ ላይ ሊፈርድ ይችላል።

28-29 ስለዚህ በውጫዊ መንገድ ብቻ አይሁዳዊ መሆን ምንም ጥቅም የለውም። ትርጉም የለሽ ነው። ሰው እውነተኛ አይሁዳዊ የሚሆነው በውስጥ በኩል በልሱ አይሁዳዊ የሆነ እንደሆነ ብቻ ነው።

በዚህ አባባል፤ እውነተኛ መገረዝ ሥጋዊ ወይም ውጫዊ ነገር ብቻ አይደለም፤ ይልቁንም እውነተኛ መገረዝ ውስጣዊ ነገር ነው። እውነተኛ መገረዝ በመንፈስ የልብ

14 ጣዖትን በግምልክ በኩልም ቢሆን፤ በአይሁዳዊ ሕግና በተፈጥሮአዊ ሕግ መካከል መሠረታዊ የሆነ ልዩነት የለም። ጣዖትን ግምልክ በተፈጥሮአዊ ሕግ ውስጥ ምንም ክፍል የለውም። የሰው ፍጥረት ሁሉ ፈጣሪ አምላክን አውቆ እርሱን ብቻ ግምልክ ይገባዋል (ሮሜ 1፡19-20)።

መገረዝ ነው (ቁ. 29)። እውነተኛ መገረዝ በልባችን፤ ውስጥ ያለውን ኃላፊነትና ክፉት ቆርጦ መጣል ነው።

አንድን ሰው በውጫዊው በኩል አይሁዳዊ ስለሆነ አይሁዳዊ እንደማንለው ሁሉ (ቁ. 28)፤ እንዲሁም አንድ ሰው በውጫዊ ሁኔታው ክርስቲያን ስለሚመስል ክርስቲያን ልንለው አንችልም። አይሁዳውያን ውጫዊ ነገርን ከሚያዩ ሰዎች ምስጋናን ይፈልጉ ነበር (ማቴ. 23፥5-7)፤ በጣም የሚሻለው ግን ሁሉን ነገር ማየት ከሚችለው ከእግዚአብሔር ምስጋናን መፈለግ ነበር።

ምዕራፍ 3

የእግዚአብሔር ታማኝነት (3፥1-8)

1-2 በሮሜ ምዕራፍ 2 ጳውሎስ ስለ አይሁዳውያን በደልና ጽድቅ አልባነት ተናግሮአል። አሁን ደግሞ በምዕራፍ 3 ከቁጥር 1-8 ባለው ክፍል አይሁዳውያንን በመደገፍ ይናገራል። ጳውሎስ ሁለቱንም ወገን ማለትም ስለ አይሁዳውያን መጥፎና ጥሩ ነገሮችን በአንድነት መናገር ይፈልጋል። ራሱን እንደ ተከራካሪ ጠበቃ በማቅረብ በፍርድ ቤት ለአይሁዳውያን ይከላከላል፤ ዘዴውም ልክ በምዕራፍ 2 ላይ እንዳደረገው ጥያቄ በማቅረብ ነው።

የጳውሎስ የመጀመሪያ ጥያቄው ይህ ነው፡ አይሁዳውያንና አረማውያን በአንድ መለኪያ የሚፈረዱባቸው ከሆነ አይሁዳዊ መሆን ጥቅም የሚገኝበት ነገር ነውን? ጳውሎስ አዎ! ፅላል። ጥቅሙም አይሁዳውያን የራሱን የእግዚአብሔርን ቃል መቀበላቸው ሲሆን ይህም ብሉይ ኪዳንን ነው። በዚህ ዓለም ላይ እነርሱ ምስክሮችና የእግዚአብሔር አፈ ጉባኤ ናቸው።

3 ብዙ አይሁዳውያን ለእግዚአብሔር ታማኞች እንዳልሆኑ ጳውሎስ በምዕራፍ 2 አሳይቶአል። በዚህ ምክንያት እግዚአብሔርም ራሱ ለእርሱ ታማኝ አልነበረም ማለት ይቻላል? ጳውሎስ አይደለም ይላል። ምንም እንኳ አንዳንድ አይሁዳውያን ታማኞች ሳይሆኑ ቢቀሩም፤ እግዚአብሔር ግን ለእነርሱ ታማኝ ሆኖላቸዋል ይላል። እግዚአብሔር አሁንም ቢሆን አይሁዳውያንን የራሱ ምርጥ ሕዝብ እንደሆኑ በፍቅር ይመለከታቸዋል።

አይሁዳውያን ታማኞች ያልሆኑት በምን መንገድ ነበር? ታማኝ ሳይሆኑ ከቀሩባቸው መንገዶች ዋናው፤ አዳኙ ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ዓለም እንደሚመጣ በብሉይ ኪዳን የተሰጡትን ተስፋዎችና ትንቢቶች አለማመናቸው ነው። ክርስቶስ ከመጣም በኋላ አልተቀበሉትም። ይሁን እንጂ አይሁዳውያን ስለ ክርስቶስ የተሰጠውን ተስፋ የማያምኑ ቢሆኑም እግዚአብሔር ግን ተስፋዎቹን ባይ አላስቀረም። አንድ ዕውር ሰው ብርሃን ሳይይ ቢቀርም ብርሃን ሳይበራ ይቀራል ማለት አይደለም።

4 እያንዳንዱ አይሁዳዊ ውሸታም ቢሆን እንኳ እግዚአብሔር ሁልጊዜ እውነተኛ ነው። ቃሉም እውነተኛ እንደሆነ ይቆያል፤ እግዚአብሔር በቃሉ ትክክለኛ መሆኑን ያሳያል፤ የእርሱ ፍርድም አሸናፊ ይሆናል (መዝ. 51፥4)።

የሰው ኃላፊነት በሚገለጥበት ጊዜ በአንጻሩ የእግዚአብሔር ጽድቅ በበለጠ ሁኔታ ተገልጦ ይታያል። የሻማ መብራት ጎልቶ የሚታየው በቀን ሳይሆን በጨለማ ውስጥ እንደሆነ ሁሉ፤ የእግዚአብሔር ጽድቅም ደምቆ የሚታየው በሰው ጽድቅ አልባነት ጨለማ ውስጥ ነው።

5 የሰው ጽድቅ አልባነት የእግዚአብሔርን ጽድቅ ጎልቶ እንዲታይ የሚያደርግ ከሆነ ታዲያ እግዚአብሔር በሰው ጽድቅ አልባነት የሚበላጨው ለምንድን ነው? አንድ ሰው በተሳሳተ አላቡ በሰው ርኩሰት ውስጥ እግዚአብሔር ከብሮ ይገኛል ማለት ይችላል፤ ስለሆነም እግዚአብሔር ሰውን

በርኩሰቱ ቢቀጣው ትክክለኛ ሊሆን አይችልም፤ ጳውሎስ ግን ይህን በመቃወም ይህ ፍጹም ትክክል አይደለም ይላል (ቁ. 6)

6 ምንም እንኳ የእግዚአብሔር ጽድቅ ከሰው ኃላፊነት ጋር ሲወዳደር በግልጽ የሚታይ ቢሆንም፤ እግዚአብሔር ምንጊዜም ቢሆን ኃላፊነትን ይጠላል፤ በእርግጥም ይቀጣዋል፤ ፍርዱም ትክክል ይሆናል።

7 ጳውሎስ እዚህ ላይ የሚጠይቀው ጥያቄ በቁ. 5 ላይ ከተጠየቀው ጥያቄ ጋር ተመሳሳይነት አለው። የእግዚአብሔር እውነተኛነት (ብርሃን) ከሰው ሐሰተኛነት (ጨለማ) ጋር ሲወዳደር ብርሃን ሆኖ ከታዩ፤ ታዲያ እግዚአብሔር በሰው ሐሰተኛነት ላይ የሚፈርደው ለምንድን ነው? ምክንያቱም ልክ ብርሃን አሸንፎ በጨለማ ላይ እንደሚፈርድ ሁሉ የእግዚአብሔርም እውነት በእኛ ሐሰተኛነት ላይ ስለሚፈርድ ነው።

8 በጳውሎስ ዘመን አንዳንድ ሰዎች «ኃላፊነት ማድረግ ትክክል ነው፤ ምክንያቱም ኃላፊነት በምናደርግበት ጊዜ እግዚአብሔር ብዙ ቅዱስና ጻድቅ ሆኖ እንዲታይ እናደርጋለን» ይሉ ነበር። የዚህ ዓይነቱ አሳብ ፈጽሞ የተሳሳተ ነው። ጳውሎስ እንደዚህ ላሉት ሰዎች እንዲህ ይላል፡ በእነርሱ ላይ የሚፈርድባቸው ፍርድ ትክክለኛ ነው።

አንዳንድ ክርስቲያኖች ያልሆኑ ሰዎች ክርስቲያኖችን እንደዚህ በማለት በሐሰት ይከሱባቸዋል «ኃላፊነት ማድረግ ትክክል ነው፤ ምክንያቱም እግዚአብሔርን ብዙ ጻድቅ ያደርገዋል»። «ብዙ ኃላፊነት በሠራን መጠን የእግዚአብሔርም ምሕረት በይበልጥ ይበሃልናል፤ ስለዚህ አብልጠን ኃላፊነት እንሥራ፤ የእግዚአብሔርም ምሕረት አብልጠ ይበሃልናል» ወይም «እኛ የዳንነው በእምነት እንጂ በሥራ ስላይደለን፤ መልካም ሥራን መሥራት ፈጽሞ አስፈላጊ አይደለም፤ የቱንም ያህል ኃላፊነት ብንሠራ፤ እግዚአብሔር ይቅር ይለናል፤ ደግሞም ያድነናል» ያሉ በመባል ይከሰሱ ነበር። እነዚህ ሁሉ ከሶች ሐሰት ነበሩ፤ ክርስቲያኖች በእነዚህ ነገሮች አያምኑም።

ጻድቅ የሆነ ማንም ሰው የለም (3፥9-20)

9 ጳውሎስ አይሁዳውያን ከአረማውያን ይልቅ በምንም ነገር አይሻሉም፤ አረማውያንም ከአይሁዳውያን የሚሻሉበት ነገር የላቸውም፤ የሚለውን ነጥብ እንደገና እዚህ ላይ ይደግግናል። እኛስ (አይሁዳውያን) ከሌሎች የምንገኝለበት ነገር አለን? በማለት ጳውሎስ ይጠይቃል። በፍጹም የለም! በማለትም መልሱን ይሰጣል። ሰዎች ሁሉ በኩል ደረጃ ሁሉም ኃላፊነታችን ናቸው፤ አይሁዳውያንም ሆኑ አረማውያን ሁሉም ከኃላፊነት በታች ናቸው፤ አንድ እንኳ ጻድቅ ሰው የለም (ቁ. 10)።

10-12 በዚህ በሚቀጥለው ክፍል ውስጥ ጳውሎስ ከብሉይ ኪዳን ከተለያዩ ክፍሎች ውስጥ ይጠቅሳል፤ እዚህ ላይ ከቁ. 10-12 ጳውሎስ ከመዝ. 14፥1-3፤ 53፥1-3፤ መዝ. 7፥20 ይጠቅሳል።

በእነዚህ ጥቅሶች ውስጥ ጠንካራ አነጋገር አለ፤ እግዚአብሔር ስለ ሰው ዘር ምን ያህል አደገኛና ኃይለኛ በሆነ ሁኔታ ይናገራል? የሰው ዘር ግን ስለ ራሱን በእንዲህ ባለ ሁኔታ አይመለከትም!

ይሁን እንጂ፡ እነዚህ አነጋገሮች እውነት ናቸው። ከእነዚህ ጥቅሶች እግዚአብሔር የሰውን ዘር እንዴት እንደሚመለከት ማየት እንችላለን? እግዚአብሔር በመጀመሪያ ሰውን በፈጠረ ጊዜ የፈጠረው ነገር በጣም ጥሩ መሆኑን አየ (ዘፍ. 1፥31)። ከዚያም የመጀመሪያው ወንድና ሴት፤ አዳምና ሔዋን (የሰው ዘር ሁሉ አባትና እናት) አንድ ትልቅ ኃላፊነት ሠሩ (ዘፍ. 3፥1-6)። ከዚያ በኋላ የሰው ልብ በጣም ከፋ ሆነ (ኤር. 17፥9)። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ እግዚአብሔር በሰው ዘር አልተደሰተም።

በዙሪያችን ያሉትን ሰዎች በምንመለከትበት ጊዜ ሁሉም ለእኛ በጣም ደስ የሚያሰኙና አስገራሚ የሆኑ ሕዝቦች ናቸው፤ ምንም ዓይነት ርኩሰት አናገኛቸውም። ታዲያ ሰዎች ሁሉ በተፈጥሮአቸው ኃላፊነታችን ናቸው የሚባሉት በምን መንገድ ነው?

15 አንዳንድ ሰዎች አይሁዳውያን መገረዝን እንደሚያዩት እነርሱም ጥምቀትን ማየት ይፈልጋሉ። መጠመቅ ብቻ ክርስቲያን ሊያደርጋቸው አንደሚችል አድርገው በስሕተት ያስባሉ። ከውስጣዊ አምነት ጋር የማይያያዝ ከሆነ ጥምቀት ምንም አይጠቅምም (ከእስተምህሮ ዳሰለው፡ «የውሃ ጥምቀት» የሚለውን ይመለከቷል)።

ሰዎች ሁሉ ኃጢአተኞች ናቸው የሚባሉበት ምክንያት፤ ሰው ሁሉ በመሠረቱ ስስታም ወይም ራስ ወዳድ በመሆኑ ነው። ሰዎች በተፈጥሮ እግዚአብሔርን ከሚወዱ ይልቅ ራሳቸውን ይወዳሉ። ከልጅነታቸው ጊዜ ጀምሮ ሰዎች ራሳቸውን ያስቀድማሉ፤ በመጀመሪያም የራሳቸውን ጥቅም ይፈልጋሉ። በውጪ በኩል ጥሩ መስለው ሊታዩ ይችላሉ፤ ነገር ግን ከልባቸው ለእግዚአብሔር ፈቃድ ግድ የላቸውም። ይልቁንም የራሳቸውን ፈቃድ ይከተላሉ። እንግዲህ ይህ የሰው የራሱን ፈቃድ ከእግዚአብሔር ፈቃድ በላይ አድርጎ የመውሰዱ ሁኔታ በእግዚአብሔር ፊት በጣም ታላቅና መሠረታዊ የሆነ ኃጢአት¹⁶ ነው (ሮሜ 6:12 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

ወደ እግዚአብሔር ለመምጣት ሰው መውሰድ የሚገባው የመጀመሪያ ደረጃ መሠረታዊ ኃጢአቱን ማስተዋል ነው። ሰው የኃጢአተኝነቱን ሁኔታ የማይገነዘብ ከሆነ፤ ወደ እግዚአብሔር ቀርቦ ይቅርታ መጠየቅን አስፈላጊ ነገር እንደሆነ አይቆጥረውም። ይቅርታ የማይጠይቅ ከሆነም እንዴትስ ሊቀበለው ይችላል? ይቅርታን የማይቀበል ከሆነም እንዴት ሊድን ይችላል? በዚህ ምክንያት ነው በቁ. 11 ላይ አስተዋይ የለም በማለት እግዚአብሔር የሚናገረው፤ ሰዎች ሁሉ ኃጢአተኞች እንደሆኑ የሚያስተውል የለም፤ ከዚህም የተነሣ እግዚአብሔርን ፈልጎ ይቅርታ የሚጠይቅ የለም።

እግዚአብሔር እኛን እንደሚመለከተን ራሳችንን መመልከት እንማር፤ አለበለዚያ ግን ምንም መልካም ነገር ሳይኖርብን እኛ መልካሞች ነን በሚል አሳብ እንታለላለን። አንድ ጉንዳን ዝሆን እንደሆነች ልታሰብ ትችላለች፤ ነገር ግን ምንጊዜም ቢሆን ያው ጉንዳን ነች፤ ሰውም እንደዚሁ ነው። እኛ ሁልጊዜ የምንጥኖው ከሆነው ይልቅ የተሻለን ሰዎች እንደሆን አድርገን በማለብ ነው። ልባችን በተፈጥሮ አታላይ ነው (ኤር. 17:9)። ከሰይጣን ታከቲኮች አንደኛው እኛን ማታለል ሊሆን ይህም የራሳችን ኃጢአትና ከፋት እንዳይታየን ሳይናችንን ማሳወር ነው።

13 «አፋቸው እንደ መቃብር የተከፈተ ነው» የሚለው አነጋገር ሰዎች በሚናገሩት ቃል የሞት ቅጣት የተገባቸው ናቸው ለማለት ነው (መዝ. 5:9)።

«እንደ እባብ መርዝ» የሚለው አነጋገር ደግሞ ሐሜትና ስድብ እንደ ማለት ነው (መዝ. 140:3)።

14 እውሉስ እዚህ ላይ የሚጠቅሰው ከመዝ. 10:7 ነው፤ ከቁ. 13-14 የሰውን ከፋት በሚያሳየው ላይ ምላስ ምን ያህል ዋነኛ ቦታ እንደያዘች እንመለከታለን (ያዕ. 3:3-8 ይመለከታል)።

15-17 እነዚህ ጥቅሶች የተወሰዱት ከኢሳይያስ 59:7-8 ነው፤ «የሰላም መንገድ» (ቁ. 17)፤ ከእግዚአብሔር ጋር ሰላም የምናደርግበት መንገድ ነው፤ ይህም መንገድ ሰው በኃጢአቱ ንስሐ ገብቶ ወደ እግዚአብሔር በመመለስ ሲታዘዝ ነው።

18 እውሉስ እዚህ ላይ የሚጠቅሰው ከመዝ. 36:1 ነው። መዝሙረኛው «ሰው እግዚአብሔርን አይፈራም» ይላል። ሰው እግዚአብሔርን መፍራት ያለበት ለምንድን ነው? ምክንያቱም እግዚአብሔር ኃጢአትን ስለሚጠላ ነው። በፍርድ ቀንም እግዚአብሔር ሰውን ስለ ኃጢአቱ ይቀጣዋል። እግዚአብሔርን መፍራት የጥበብ መጀመሪያ ነው (ምሳ. 1:7)። ጥበበኛ ሰው ኃጢአቱን ይገነዘባል፤ እግዚአብሔርንም ይፈራል።

19 አይሁዳውያን በእርግጥም እነዚህን እውሉስ በቁ10-18 የጠቀሳቸውን የብሉይ ኪዳን ጥቅሶች ሁሉ ያውቃሉ። ነገር ግን የጥቅሱ አሳብ የሚሠራው ለአረማውያን ብቻ እንደሆነ ይገምታል፤ እነርሱን የሚመለከት አይመለከትም። እውሉስ ግን እዚህ ላይ እነዚህ ጥቅሶች አይሁዳውያንንም የሚመለከቱ

ናቸው ይላል። ሕግ (ብሉይ ኪዳን) የሚለው ነገር ሁሉ ከሕግ በታች ላሉትም (አይሁዳውያንን) ነው። ስለዚህ ሕግ፤ «እንደ እንዲ ዳድቅ ሰው የለም» (ቁ. 10) ሲል፤ ይህ አይሁዳውያንንም ጨምሮ ነው። ስለዚህ አንደበት ሁሉ ዝም ይላል። ማንም ሰው ቢሆን ስለራሱ የመከላከያ መልስ መስጠትና ምንም ምክንያት ሊያቀርብ አይችልም። በፍርድ ቀን እያንዳንዱ ሰው በእግዚአብሔር ፊት ዝም ብሎ ይቆማል። 20 አይሁዳውያን ሕግን ባመጡበታቸው ዳድቃን ተብለው እንደሚቆጠሩ ያስቡ ነበር፤ ነገር ግን እዚህ ላይ እውሉስ ግንም ሰው ሕግን በመፈጸም አይደሉም ነው የሚለው። ምክንያቱም ቀላል ነው፤ ማንም ሰው ቢሆን በሁሉ ነገር ሁልጊዜ ሕግን በትክክል መፈጸም አይችልም። አንድ ሰው ሕግን በትክክል ሊፈጽም ብቻ ዳድቅ ሆኖ ሊቆጠር በቻለ ነበር (ገላ. 3:11፤ ያዕ. 2:10 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

ሕግ ዳድቅ ናችሁ ብሎ ከሚቆጥረን ይልቅ በደለኞች ናችሁ ይለናል። በህግ አይሁዳዊም ሆነ አረማዊ ሁሉም እኩል በደለኞች ናቸው። ነገር ግን ሕግ አንድ አስፈላጊ ነገር ያደርግልናል። ኃጢአታችንን እንድንገነዘብ ያደርጋል፤ ከእግዚአብሔር የመለኪያ ሚዛን ምን ያህል ርቀን እንደወረድን ያሳያል፤ ከእግዚአብሔር ምን ያህል ርቀን እንዳለን ያመለከተናል። ስለዚህ እያንዳንዱ ሰው ወደ እግዚአብሔር ለመመለስ በመጀመሪያው ደረጃ ይህንን ሁኔታ መገንዘብ ይኖርበታል።

በእምነት ጽድቅን ማግኘት (3:21-31)

21 እውሉስ እዚህ ላይ በድጋሚ የሚጽፈው ከዚህ በፊት በሮሜ 1:17 ላይ የጻፈውን ነው። አሳቡም አዲስ ጽድቅ እንደተገለጠ የሚናገር ሲሆን፤ እርሱም በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን የምንቀበለው ጽድቅ ነው (ቁ. 22)።

ይህ ጽድቅ ከሕግ ነፃ ሆኖ የተገለጠ ነው። ማለትም በአይሁድ ሕግ ላይ የተመሠረተ ሳይሆን፤ ከሕግ ተለይቶ የተገለጠ ነው። እውሉስ ቀደም ሲል በቁ. 20 ላይ ይህን አሳይቶአል፤ ይኸውም ሰው ሕግን በመፈጸም መጽደቅ ካልቻለ ሌላ መንገድ ያስፈልገዋል የሚል ነው። ያም መንገድ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን የሚገኝ ነው (ቁ. 22)። እንግዲህ ይህ አዲስ ጽድቅ የክርስቶስ ጽድቅና በእርሱ በማመን የምንቀበለው ነው። እውሉስ በእዚህ ላይ የሚናገረው ሕግና ነገሶች¹⁷ (ብሉይ ኪዳን) ስለዚህ አዲስ ጽድቅ ይመስላሉ። ይህ እንግዲህ እውሉስ የፈጠረው አዲስ ትምህርት ሳይሆን ይልቁንም ከራሳቸው ከአይሁዳውያን ቅዱሳት መጻሕፍት በቀጥታ የተወሰደ ነው። ብሉይ ኪዳን ስለ ክርስቶስ መምጣት ይጠቅሳል። እንዲሁም ስለ አንድ አዲስ ቀን፤ ይህም በመጀመሪያ በድንጋይ ጽላቶች ላይ ተጽፎ የነበረው ሕግ፤ በኋላ ግን በሰዎች ልብ ላይ ስለሚጻፍበት ቀን ይጠቅሳል (ኤር. 31:31-33)። ሕግ በሰዎች ልብ ላይ በእምነት በሚጻፍበት ጊዜ በእግዚአብሔር ፊት ዳድቃን ሆነው ይቆጠራሉ።

22 ከመጻናችን በፊት በእግዚአብሔር ፊት ዳድቃን ሆነን መቆጠር አለብን (ሮሜ 1:17 ይመለከታል)። ርኩስ የሆነ ሰው በእግዚአብሔር ተቀባይነት አያገኝም፤ ወይም ወደ መንግሥተ ሰማይ ሊገባ ከቶ አይችልም፤ ስለዚህ ይህ አዲስ ጽድቅ፤ ደኅንነትን ሊሰጥ የሚችል ጽድቅ ነው ለማለት እንችላለን። እርሱንም ለማግኘት ማድረግ የሚገባን ነገር ቢኖር በኢየሱስ ማመን ብቻ ነው። ይህም ጽድቅ ለአይሁዳውያን ብቻ ሳይሆን ለሰዎች ሁሉ የተሰጠ ነው። እውሉስ እንደሚለው በአይሁዳዊና በአረማዊ መካከል ልዩነት የለም፤ ሁለቱም በእኩል ደረጃ ይህን ጽድቅ መቀበል ይችላሉ።

16 የኃጢአት ሁሉ መሠረት ከሆነው ከራስ ወዳድነት በታች የሚገኘው የኃጢአት ሁሉ ሥር አለማመን ነው (ሮሜ 1:18 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። በእግዚአብሔር የማያምን ሰው ሁልጊዜ ራሱን በእግዚአብሔር ቦታ ያስቀምጣል፤ ሁልጊዜ ስለ እግዚአብሔር በማሰብ ፈንታ ስለ ራሱ ያስባል፤ የእግዚአብሔርን ፈቃድ በመከተል ፈንታ የራሱን ፈቃድ ይከተላል። እንግዲህ አለማመን ወደ ራስ ወዳድነት ኃጢአት ይመራል፤ ራስ ወዳድነትም ደግሞ በበኩሉ ወደ ሌሎች ኃጢአቶች ይመራል።

17 እውሉስ አንዳንድ ጊዜ ብሉይ ኪዳንን ሕግ ብሎ ይጠቅሳል (ቁ. 19)። ነገር ግን ብዙውን ጊዜ ብሉይ ኪዳን ሕግና ነገሶች በመባል ይታወቃል። የብሉይ ኪዳን የመጀመሪያዎቹ አምስት መጻሕፍት የሚታወቁት ሕግ በመባል ነው፤ የቀረው የብሉይ ኪዳን ብዙ ክፍል የሚታወቀው የነቢያትን ለምሳሌ ኢሳይያስና ኤርምያስን ጽሑፎች በመያዝ ነው፤ ስለዚህም ይህኛው የብሉይ ኪዳን ክፍል ነገሶች በመባል ይጠራል።

23 በዚህ ጥቅስ ላይ ጳውሎስ ከቁ. 10-12 ያለውን እውነት እዚህም ላይ በድጋሚ ይጽፈዋል። በትንሹም ሆነ በትላቁ፤ ሰዎች ሁሉ ለእግዚአብሔር አንታዘዝም ብለዋል፤ ስለዚህም ሰዎች ሁሉ ይህ አዲስ ጽድቅ ያስፈልጋቸዋል።

ሰዎች ሁሉ እግዚአብሔር የሰጣቸውን ክብር አጥተዋል። ሁላችንም በእግዚአብሔር አምላካ የተሠራን ነን (ዘፍ. 1፡27)፤ ስለዚህ ሁላችንም የእግዚአብሔርን ክብር ማንፀባረቅ አለብን። ነገር ግን ጽድቅ አልባ ስለሆንን ይህንን ማድረግ አንችልም። እኛ ልክ እንደ አደፈ መስተዋት ነን። የእግዚአብሔርን ክብር በሚገባ የገለጠ አንድ ሰው ብቻ ነው፤ ያም ሰው ኢየሱስ ክርስቶስ ነው! (ዮሐ. 1፡14 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

24 እዚህ በጣም ጠቃሚ በሆነ ጥቅስ ላይ ጳውሎስ የክርስቶስን ወንጌል መሠረታዊ አሳብ ይሰጠናል። ሰዎች (በእግዚአብሔር) ጸጋ በነፃ ይጸድቃሉ፤ ይህም ማለት ሰዎች በእግዚአብሔር ጸጋ በነፃ ይድናሉ ማለት ነው (ኤፌ. 2፡8 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። በመጀመሪያ ሰዎች ተስፋ አልነበራቸውም፤ የመጽደቅ ተስፋም ሆነ የመዳን¹⁸ እርግጠኛ ተስፋ አልነበራቸውም። አሁን ግን ከታላቅ ፍቅሩና ምሕረቱ የተነሣ እግዚአብሔር ሰዎች የሚድነበትን መንገድ አዘጋጀ፤ ይህም በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ነው።

የእኛ ደኅንነት በነፃ የሚሰጥ ነው፤ ለመዳን ብለን ብዙ መልካም ሥራዎችን መሥራት የለብንም። ደኅንነታችን በዋጋ የሚገኝ አይደለም። ኢየሱስ ክርስቶስ ለደኅንነታችን «ዋጋ» ከፍሎልናል፤ ዋጋውም የራሱ ሕይወት ነው።

ጳውሎስ... የጸደቅውን በክርስቶስ ኢየሱስ በኩል በመጣው መዳን ነው ብሎ ይናገራል። ጽድቅ ከደኅንነታችን አንዱ ክፍል ሲሆን በምንድንበት ጊዜ ጸድቀናል ማለት ነው። መጽደቅና መዳን ሁልጊዜ የተያያዙ ነገሮች ናቸው፤ አንዱን ሳትይዙ ሌላውን መያዝ አይቻልም።

ጽድቅና ደኅንነት ሁለቱም የእግዚአብሔር ነፃ ስጦታዎች ናቸው። ሁለቱም ለመጡ የሚችሉት በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ነው። ጽድቅ የመዳን የመጀመሪያው ደረጃ ሲሆን ሌሎችን የደኅንነት በረከቶች ሁሉ ለመቀበል በር ይከፍታል (ከእስተምህሮ ዳስሳው፤ «የደኅንነት መንገድ» የሚለውን ይመለከታል)።

25 ክርስቶስ የሚያድነን እንዴት ነው? ጳውሎስ የዚህን ጥያቄ መልስ በዚህ ጥቅስ ሰጠናል። እግዚአብሔር እርሱን (ክርስቶስን) መሥዋዕት በማድረግ የኃጢአት ይቅርታ አስገኘ። ለይቅርታ መሥዋዕት ማድረግ ማለት የኃጢአታችንን ቅጣት ሌላ ሰው እንዲቀበል ማድረግ ነው። በኃጢአታችን ሌላ ሰው ቅጣት ከተቀበለ፤ እነዚያ ኃጢአቶች በእኛ ላይ ምንም ዋጋ አይኖራቸውም፤ በእግዚአብሔር ፊት ጸድቃን ሆነን እንቀርባለን። ስለዚህም ኢየሱስ የኃጢአት ዋጋ ሆነልን ወይም ለበደላችን መሥዋዕት ሆነልን እንላለን። እርሱ የሰውን ኃጢአት በራሱ ላይ ተሸከመ፤ የኃጢአትንም ቅጣት ተቀበለ። ለኃጢአታችን ዋጋ ተከፍሎአል፤ እግዚአብሔር ከእንግዲህ ወዲያ በኃጢአታችን አይዘንም።

እግዚአብሔር ለኃጢአት የሚሰጠው ቅጣት ምንድን ነው? ሞት ነው (ሮሜ 6፡23)። ስለዚህ ክርስቶስ የእኛን ቅጣት ለመቀበል ደሙን ማፍሰስ ነበረበት፤ ማለትም መሞት ነበረበት። ስለዚህ በደሙ (በሞቱ) በማመን ክርስቶስ ለኃጢአታችን ቢዛ ይሆናል፤ ክርስቶስ የሞተው ኃጢአታችንን ለማስወገድ እንደሆነ ማመን ይኖርብናል። አለበለዚያ ሞቱም ሆነ የቤዛነት መሥዋዕትነቱ ለእኛ ምንም ጥቅም አይኖረውም (ማር. 10፡45፤ 1ዮሐ. 2፡2 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

ከዚህ ሁሉ ስለ እግዚአብሔር ሁለት ነገሮችን ማየት እንችላለን፤ መጀመሪያ ስለ ፍትሔ (ወይም ጽድቅ)፤ ሁለተኛ ስለ ፍቅሩ። እግዚአብሔር ትክክለኛና ጸድቅ ስለሆነ ኃጢአትን መቅጣት። አለበት፤ ፍትሔን ለማሳየት ሲል ነበር

እግዚአብሔር ክርስቶስን ለኃጢአታችን ሲል የቀጣው። እንደገናም ለእኛ ሰላላው ፍቅር ነበር ክርስቶስን በእኛ ምትክ የቀጣው። ክርስቶስን በመቅጣት በእውነቱ እግዚአብሔር ቅጣቱን ለራሱ ነበር የሚወስደው፤ እግዚአብሔር ዓለምን እጅግ ስለወደደ አንድ ልጁን ሰጠ (ዮሐ. 3፡16)።

የክርስቶስ መሥዋዕታዊ ሞት ያስገኘውን በረከት በትክክል ለመጠቀም ማድረግ ያለብን አንድ ነገር ብቻ ነው፤ በእርሱና ለእኛ ባደረገልን ነገር ሁሉ ማመን ነው። በክርስቶስ በማመን፤ በሞቱ (በደሙ) በማመን ጸድቃን ሆነን እንቅጠራለን፤ በፍርድም ቀን ከኩነጌ እናመልጣለን።

በዚህ ጥቅስ ውስጥ አንድ ንዑስ ሐረግ መግለጫ ሊሰጥበት ያስፈልጋል፤ እግዚአብሔር የቀድሞውን ኃጢአት እንዳልነበረ በመቁጠር የራሱን የጽድቅ መንገድ ይገልጻል። እግዚአብሔር ለአይሁዳውያን በመቶ ለሚቆጠሩ ዓመታት ታላቅ ትዕግሥቱን አሳይቶአቸዋል፤ ኃጢአታቸውንም ከመቅጣት ዘግይቶአል፤ ንስሐ እንዲገቡና እምነታቸውንም በኢየሱስ ላይ እንዲያደርጉ ዕድል ሰጥቶአቸዋል። ዛሬም ቢሆን እንኳ፤ እግዚአብሔር ትዕግሥቱን ለሰው ሁሉ ያሳያል፤ ሰዎች ሁሉ ደኅንነት እንዲያገኙ ምኞቱ ነው (1ጢሞ. 2፡4)። ስለሆነም ሰዎች በማንኛውም ጊዜ በክርስቶስ እንዲያምኑ እናደፋፍራቸው!

26 እዚህ ላይ ጳውሎስ በቁ. 24-25 ያለውን እንደገና ይናገራል። እግዚአብሔር ክርስቶስን የላከው የእኛ ቢዛ አድርጎ ነው፤ ይህንንም ያደረገው የራሱን ፍትሕ (ኃጢአትን በመቅጣት) ለማሳየት ሲሆን፤ ይህን ያደረገውም በሁለት ምክንያት ነው። መጀመሪያው የራሱን ትክክለኛነት ለማሳየት ሁለተኛም በኢየሱስ የሚያምኑትን ሁሉ የሚያጸድቅ እርሱ መሆኑን ለማሳወቅ ነው። በነዚህ ሁለት ምክንያቶች እንደገና የእግዚአብሔርን ፍትሕና (ጽድቅ)፤ ፍቅሩን እናያለን። እነዚህን ሁለቱን የእግዚአብሔር ባሕርያት፤ ጽድቅና ፍቅር ጨርሶ መነጣጠል የለብንም፤ ሁልጊዜ አብረው ነው የሚሄዱት።

27 እግዚአብሔር ሰውን በነፃ ሊያጸድቅ ምን መሠረት አድርጎ ነው? ሕግን መፈጸሙን ምክንያት አድርጎ ነውን? ወይስ መልካም ሥራውን በማየት? ጳውሎስ እንዲህ አይደለም ይላል። ማንም ሰው ቢሆን የአይሁዳውያንን ሕግ በመጠበቅ ሊጸድቅ (ጸድቅ ሆኖ ሊቆጠር) አይችልም (ገላ. 2፡15-16 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ስለዚህ ለመመካት የሚያበቃ ነገር ከቶ የለም፤ ማንም ቢሆን «በመልካም ሥራዬ ጸድቄአለሁ፤ ደኅንነትንም አግኝቻለሁ» ሲል አይችልም። ይልቁንም ሰው ሊጸድቅና ሊድን የሚችለው፤ እምነትን መሠረት በማድረግ ነው፤ (ኤፌ. 2፡8-9 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

28 እዚህ ላይ ጳውሎስ ከላይ የነበረውን ሃሳብ የሚዘጋው ሰው ሊጸድቅ የሚችለው ከሕግ (ከአይሁድ ሕግ) ተለይቶ በእምነት ብቻ ነው በማለት ነው።

29-30 ስለዚህ ሰው የሚጸድቀው ከአይሁድ ሕግ ተለይቶ ስለሆነ አረማውያንም ቢሆኑ ልክ እንደ አይሁዳውያን የመዳን ስልጣን አላቸው። እግዚአብሔር የአይሁዳውያንም የአረማውያንም አምላክ ነው፤ ሁለቱንም በእኩል ደረጃ ይወዳቸዋል። እግዚአብሔር የተገረዙትን (አይሁዳውያንን) በእምነት ያጸድቃል፤ ያልተገረዙትንም (አረማውያንንም) በእምነት ያጸድቃል። በአይሁዳዊና በአረማዊ መካከል ምንም ልዩነት የለም (ቁ. 22)።

31 ለደኅንነት የሚያስፈልገው ነገር እምነት ብቻ ከሆነ፤ ጳውሎስ የአይሁድ ሕግ ዋጋ የለውም ማለቱ ነውን? በፍጹም አይደለም። ጳውሎስ የሚለው እምነት ሕግን አይሸርም፤ ይልቁንም ስለ ሕግ ከፍ አድርጎ ይናገራል። ሕግ፤ ኃጢአት መቀጣት አለበት ይላል፤ እምነት ደግሞ ክርስቶስ ያንን ቅጣት ተቀብሎአል ይላል። ስለዚህ እምነት ሕግን አይቃወም ወይም ሕግን አይሸርም፤ ይልቁንም እምነት ሕግን ያከብራል። እምነት (ወይም ክርስቶስ) ሕግን ይፈጽማል፤ ሕግ ሰውን ለማዳን ባልቻለበት ጊዜ በክርስቶስ ያለ እምነት ግን ችሎአል (ማቴ. 5፡17 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ክርስቶስ ራሱ መጥቶ የደኅንነትን መንገድ ከፈተልን፤ በእርሱም በማመን

18 በዕብ. 11፡39-40 ባለው ቃል መሠረት ከክርስቶስ ዘመን በፊት የነበሩ የእግዚአብሔር ሰዎች ከእኛ በክርስቶስ ካመነው ጋር ጉዳሕ ይሆናሉ። እግዚአብሔር የእነርሱን እምነት አይቶ እንደሚያድናቸው መስሎ ሊታይ ይችላል፤ ይሁን እንጂ፤ የብሉይ ኪዳን አይሁዳውያን ለክርስቲያኖች የተሰጣቸውን ደኅንነት ሊያስገኝ የሚያስችል ዓይነት እርግጠኛ ተስፋ አልነበራቸውም።

ወደዚያ ደገንነት መግባት እንችላለን (ሮሜ 8:3-4 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

ምዕራፍ 4

አብርሃም በእምነት ጸደቀ (4:1-12)

1 አብርሃም (አብራም ይባል ነበር) የመጀመሪያው አይሁዳዊ ነው። አብርሃም የአንድ አዲስ ሕዝብ አባት እንዲሆን እግዚአብሔር ጠራው (ዘፍ. 12:1-5፤ 17:3-8)። ስለዚህ አብርሃም የአይሁዳውያን ሁሉ የመጀመሪያው አባት ነው (ማቴ. 1:1-2)።

አብርሃም የተወለደው ከክርስቶስ ዘመን ሁለት ሺ ዓመት በፊት ሲሆን የተወለደውም ዑር በምትባል ከተማ ነበር። ይህች ከተማ የምትገኘው አሁን በአዲሱ ዘመን ኢራቅ የምትባለው አገር ባለችበት ቦታ ነው። ከዚያም ከአባቱ ጋር በመሆን ዛሬ ቱርክ ወደምትባለው አገር ወደ ካራን ሄደ (ዘፍ. 11:31)።

ከዚያም በኋላ ለእግዚአብሔር ጥሪ በመታዘዝ (ዘፍ. 12:1) አብርሃም ወደ ከነዓን ምድር ተሻገረ (ይህችም ምድር በኋላ እስራኤል ተብላለች)። ይህች ምድር እግዚአብሔር ለአብርሃምና ለከሪያዎቹ በተለየ ሁኔታ ያዘጋጃት ነች።

ነገር ግን አንድ ትልቅ ትግር ነበረ፤ የአብርሃም ሚስት ሣራ (ሦራ ትባል ነበር) መሐን ነበረች። እግዚአብሔር ለአብርሃም «ታላቅ ሕዝብ አደርግሃለሁ» የሚል ተስፋ ሰጥቶት ነበር (ዘፍ. 12:2)። ታዲያ ሣራ ልጅ መውለድ ሳትችል፣ የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል እንዴት ሊፈጸም ይችላል? እግዚአብሔር ይህን ተስፋ ለአብርሃም በሰጠበት ጊዜ፣ ሣራ አስቀድሞ አርጅታ ነበር። ልጅ የመውለጃቸው ጊዜ ተላልፎባታል። ስለዚህ አብርሃም ገና ከመጀመሪያው በእግዚአብሔር ቃል ተጠራጥሮ ነበር (ዘፍ. 15:2-3)። ስለዚህም እግዚአብሔር ለአብርሃም እንዲህ አለው፡ «ወደ ሰማይ ተመልከት፤ ከዋክብትን መቆጠር ትችል እንደሆን ምክር፤ እንግዲህ የአንተም ዝርያዎች እንደዚሁ ይበዛሉ» (ዘፍ. 15:5)።

ከዚህም ጊዜ አንስቶ አብርሃም እግዚአብሔርን አልተጠራጠረም፤ እግዚአብሔር የሰጠውን ቃል ኪዳን በመፈጸም ለእርሱና ለሚስቱ ለሣራ ወንድ ልጅ እንደሚሰጣቸው አመነ።

አብርሃም አንድ መቶ ዓመት ሲሞላው፣ ሣራም ዘጠና ዓመት ሲሞላት፣ ሣራ ወንድ ልጅ ወለደች። አብርሃምም ይስሐቅ ብሎ ስም አወጣለት (ዘፍ. 21:1-5)።

በቁ. 1 ላይ ጳውሎስ አብርሃምን የቃድም ላባታችን¹⁹ ይለዋል፤ ምክንያቱም ጳውሎስ አይሁዳዊ እንደመሆኑ መጠን የአብርሃም ዘር ነበር። አይሁዳውያን ራሳቸውን የሚቆጥሩት እነርሱ ብቻ ትክክለኛ የአብርሃም ዘር እንደሆኑ አድርገው ነበር።

2 በብሉይ ኪዳን መሠረት አብርሃም ጻድቅ እንደሆነ ይቆጠራል ወይም ጻድቅአል²⁰ (ዘፍ. 15:6)። ታዲያ የጸደቀው እንዴት ነው? አይሁዳውያን በስሕተት አብርሃም በመገረዙ ጸድቅአል (በእግዚአብሔር እንደጸደቀ ተቆጥሮአል) ብለው ያስቡ ነበር። እግዚአብሔር ግን ቀደም ሲል ለአብርሃም እንዲህ ብሎታል፡ «አንተ መገረዝ አለብህ፤ ይህም በእኔና በአንተ መካከል ላለው ቃል ኪዳን ምልክት ይሆናል» (ዘፍ. 17:9-14)። አብርሃም እግዚአብሔርን በመታዘዝ ተገርዞ ስለነበር፤ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ሆኖ ተቆጥሮአል በማለት አይሁዳውያን ያስቡ ነበር። በተጨማሪ እነርሱም በበኩላቸው በአግባቡ ተገርዘውና የአይሁድን ሕግ ተከትለው ሲሆን ልክ

19 አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉሞች «ልክ እንደ ሥጋ አባት፣ አባታችን» ይላሉ።
20 «ጸደቀ» ማለት በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ሆኖ ተቆጠረ ማለት ነው።

እንደ አብርሃም ሊጸድቁ በቻሉ እንደነበር ያስቡ ነበር (ሮሜ 2:25 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

ጳውሎስ በዚህ ቁጥር ላይ «ሥራ» የሚለውን ቃል ሲጠቀም የአይሁድን ሕግ በመታዘዝ የሚፈጸመውን ሥራ ነው። አብርሃም በእርግጥ በሥራው ማለትም በመታዘዝ ጻድቅ ሲሆን ኑሮ፣ አንድ የሚመክበት ነገር በኖረው ነበር፤ «እኔን ተመልከቱ በመልካም ሥራዬ የተነሣ እግዚአብሔር እያከበረኝ ነው!» በማለት ይመካ ነበር።

ጳውሎስ ግን እንዲህ አይደለም ይላል። አብርሃም በሥራው ምክንያት አልጸደቀም፤ ስለሆነም በእግዚአብሔር ፊት የሚመካበት ምንም ነገር አልነበረውም።

መጽደቅ ምን ያህል አስፈላጊ እንደሆነ ለማሳየት እዚህ ላይ በድጋሚ ይጠቅሳል። መጽደቅ በጣም አስፈላጊ ነው፤ ምክንያቱም ሰው በመጀመሪያ ካልጸደቀ ወይም በእግዚአብሔር ጻድቅ ሆኖ ካልተቆጠረ ጫርሶ ሊድን አይችልም (ሮሜ 3:24 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)፤ ሰው ካልጸደቀ በቀር በኃጢአቱ ምክንያት የተኮነ ሆኖ ይቀራል፤ የእርሱም ቅጣት ዘላለማዊ ሞት ነው። ስለዚህ እያንዳንዱ ሰው እንዲህ ብሎ መጠየቅ ይገባዋል፤ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ሆኜ ልቆጠር የምችለው እንዴት ነው? ጻድቅ የሆነ አምላክ ኃጢአተኛውን ሰው ተቀብሎ ወደ መንግሥቱ ሊያስገባው አይችልም።

3 ታዲያ አብርሃም የጸደቀው ወይም ጻድቅ ሆኖ የተቆጠረው እንዴት ነው? እርሱ ጻድቅ ሆኖ የተቆጠረው በሥራው ላይሆን፣ በእግዚአብሔር ላይ በነበረው እምነት ነው። በእምነቱ አብርሃም ቤቱን ትቶ ወደ ከነዓን ምድር ትገባ፤ በእምነቱም የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃል ተቀበለ። የተስፋውም ቃል አብርሃምና ሣራ በሥጋ ምንም የማይቻል ቢሆንም ወንድ ልጅ እንደሚወልዱ የተነገራቸው ነው። ስለዚህም አብርሃም እምነቱ ጽድቅ ሆኖ ተቆጠረለት። ጳውሎስ እዚህ ላይ የጠቀሰው ከዘፍ. 15:6 ሲሆን ይህንን ጥቅስ እንደገና በቁ. 9 እና በቁ. 22 ላይ መልሶ ይጠቅሳል።

4 ሰው በሚሠራበት ጊዜ ቀጣሪው ለሥራው ደመወዝ የመክፈል ግዴታ አለበት። ሠራው ደመወዙን ይቀበላል፤ አሠራውም ደመወዙን የመክፈል ዕዳ አለበት።

5 ነገር ግን እግዚአብሔር እንደ ሰው አሠራ አይደለም፤ እግዚአብሔር በማንም ሰው ላይ ዕዳ የለበትም። እግዚአብሔር ደመወዛችንን የሚሰጠን ስለሠራን አይደለም፤ ይልቁንም በእርሱ ምሕረትና ጸጋ ምክንያት እምነታችንን አስቦ ነው ደመወዝ የሚከፍለን።

አንድ ሰው እምነትን እንደ «ሥራ» ሊቆጥረው ይችላል፤ ደግሞም በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ለመገኘት ሰው ሊፈጽመው የሚገባ አንድ መሠረታዊ «ሥራ» እምነት ነው ሊል ይችላል (ዮሐ. 6:28-29 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ነገር ግን እምነትን እንደ «ሥራ» አድርጎ መናገር በጣም አሳሳች ነገር ነው። እምነትም ቢሆን የእግዚአብሔር ነፃ ስጦታ ነው። ለእኛም የሚሰጠን እንዲሁ በጸጋው ነው። የእግዚአብሔር ጸጋ ባይኖር መጀመሪያውኑ ማመን እንኳ አንችልም፤ ስለዚህ ደገንነታችን ከመጀመሪያው አንሥቶ እስከ መጨረሻው የሚደርሰው በእግዚአብሔር ጸጋ ነው። የደገንነታችን ጀማሪና ጨራሽ እግዚአብሔር ነው (ከአስተምህሮ ዳሰሳው፡ «ደገንነት የእግዚአብሔር ምርጫ ወይስ የሰው ምርጫ?» የሚለውን ይመለከታል)።

እዚህ ላይ ጳውሎስ «እግዚአብሔር ከቶውን ያጸድቃል» ነው የሚለው። በዚህም እግዚአብሔር እምነት ያለውን ሁሉ ያጸድቃል፤ ምክንያቱም በክርስቶስ በማመን ከቶዎች ሰዎች (ኃጢአተኞች የሆኑ) በእግዚአብሔር ፊት ጻድቃን ይሆናሉ ይላል።

6-8 ጳውሎስ እዚህ ላይ የሚጠቅሰው በአይሁዳውያን ታላቅ ንጉሥ በዳዊት የተጻፈውን መዝ. 32:1-3 ያለውን ነው። በቁ. 6-8 ባሉት በእያንዳንዱ ጥቅስ በተለያዩ መንገዶች የተገለጠ አንድ ድርጊት አለ፡ «ጽድቅ የሚቆጠርለት» (ቁ. 6)፣ «በደሉ ይቅር የተሰለለት»፣ «ኃጢአቱ የተደመሰሰለት» (ቁ. 7)፣ «ኃጢአቱ የማይቆጠርበት» (ቁ. 8)። እነዚህ ሁሉ አነጋገሮች የሚገልጡት አንዱን ድርጊት ነው። ይኸውም ያለፈው ኃጢአታችን ታጥቦ ወይም ተወግዶ በእግዚአብሔር ፊት ንጹሕ ሆነን መገኘታችንን ነው። የሰው ኃጢአት ይቅር

በተባለ ጊዜ ያ ሰው በእግዚአብሔር ጻድቅ ተብሎ ይጠራል። በሌላ አነጋገር እግዚአብሔር ለእርሱ ጽድቅን ይቆጥርለታል፤ እንዲህ ያለው ሰው በእርግጥ የተባረከ ነው።

ለከ እንደ ጽድቅ ሁሉ ይቅርታም (መንጻትም) የእግዚአብሔር ስጦታ ነው። ይቅርታ የምናገኘው በሥራችን ወይም በጥረታችን ሳይሆን በእግዚአብሔር ነፃ ጸጋ ነው። ይቅርታ ለማግኘት እኛ ማድረግ የሚገባን አንድ ነገር ብቻ ነው፤ ያም ማመን ነው።

9 ታዲያ ይህ በረከት (ጽድቅና ይቅርታን በማግኘት መባረክ)፤ ለተገረዙት (ለአይሁዳውያን) ብቻ ነውን? አይሁዳውያን «አም» ለእኛ ብቻ ነው ብለው ያስቡ ነበር። እውሉስ ግን «አይደለም» ይላል። ይህ በረከት ለአረግውያንም ጭምር ነው።

10 አብርሃም ጻድቅ ሆኖ የተቆጠረው በመገረዙ ምክንያት ነው። በማለት አይሁዳውያን ይናገራሉ፤ እውሉስ ግን እንዲህ አይደለም ይላል። አብርሃም ከመገረዙ በፊት እምነቱን በእግዚአብሔር ላይ አድርጎ ነበር። ከመገረዙ ከብዙ ዓመት በፊት አብርሃም በእግዚአብሔር የተስፋ ቃል እምኖ ነበር። ወንድ ልጅ እንደሚወልድና የአንድ ትልቅ ወገን አባት እንደሚሆን አምኗል። በእግዚአብሔር ላይ በነበረው የቆየ እምነቱ የተነሣ አብርሃም ጻድቅ ሆኖ ተቆጠረ እንጅ ጽድቁ በመገረዙ ምክንያት አልነበረም። መገረዝ ግን በእግዚአብሔር ላይ የነበረው እምነት ውጫዊ ምልክት ነበር።

11 በአብርሃም ሕይወት ውስጥ እምነት የመጣው ከመገረዝ በፊት ነው። አብርሃም እምነት ካገኘ በኋላ ነበር እግዚአብሔር መገረዝን ምልክት አድርጎ የሰጠው። እውሉስ ይህን ምልክት በእምነት ላገኘው (አብርሃም) የጽድቅ ግሕተም ነው ይላል።

የናው ነገር እምነት ነው፤ መገረዝ ግን ምልክት ብቻ ነው (ዘፍ. 17፡11)።

አብርሃም ገና ያልተገረዘ ሆኖ ሳለ እምነት ነበረው፤ በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይ እንዲሆን ያደረገውም ይኸው እምነት ነበር። ስለዚህም እውሉስ እንዲህ ይላል። «አብርሃም ሳይገረዙ አምነው ለሚገኙ ሁሉ አባት ነው። ይህም ሳመኑ አረግውያን ሁሉ መንፈሳዊ አባት ነው ማለት ነው።

12 በቁ. 11 ላይ እውሉስ አብርሃም ሳመኑት ሁሉ አባት ነው ብሎ ጽፎአል፤ እዚህ በቁ. 12 ላይ ደግሞ አብርሃም ለተገረዙትም (ለአይሁዳውያን) አባት ነው ብሎ ይጽፋል። አዎ በሥጋ አብርሃም የአይሁዳውያን ሁሉ አባት ነው። ነገር ግን በእውነት በእግዚአብሔርና (በክርስቶስ) የማያምኑ አይሁዳውያን እውነተኛ መንፈሳውያን አይሁዳውያን አይደሉም። ማለትም የአብርሃም መንፈሳዊ ዝርያዎች አይደሉም። እውነተኛ አይሁዳውያን አብርሃም በነበረው የእምነት እርምጃ ላይ የሚራመዱ ናቸው። በዚህ ዓይነት እውነተኛነት ክርስቲያኖች በኢየሱስ ክርስቶስ እርምጃ (ፊለግ) ላይ የሚራመዱ ናቸው። «አምናለሁ» ማለት ብቻ በቂ አይደለም፤ በእምነት እርምጃ ላይ መራመድ አለብን።

አብርሃም የተስፋውን ቃል የተቀበለው በእምነት ነው (4፡13-25)

13-14 እውሉስ በቁ. 13 ላይ ሕግ የሚለውን ቃል ሲጠቀም «የሕግ ሥራ» ማለቱ ነው። በቁ. 14 በሕግ የሚኖሩ ሁሉ ሲል «በሕግ ሥራ የሚኖሩ ሁሉ» ማለቱ ነው።

የአይሁድ ሕግ፣ ከእግዚአብሔር ለአይሁዳውያን የተሰጣቸው ከአብርሃም ዘመን ከአራት መቶ ዓመት በኋላ ነበር። ስለዚህ የሕግ ሥራ በመሥራቱ አልነበረም አብርሃም ከነዘሩ ዓለምን እንደሚወርስ የሚያበቃውን የተስፋ ቃል የተቀበለው (ቁ. 13)። ምክንያቱም ሕግ ገና አልተሰጠም ነበር።

በቁ. 14 ላይ እውሉስ እንዲህ ይላል። በሕግ ሥራ ወራሾች ብንሆን ኑሮ፤ እምነት ምንም አስፈላጊ ባልሆነና ምንም ጥቅም ባልኖረውም ነበር። ነገር ግን በእምነት ብቻ ወራሾችን ማለትም የአብርሃም እውነተኛ መንፈሳዊ ወራሾች ሆነናል (ገላ. 3፡18 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

እንዲያውም በሕግ ሥራ በኩል ወራሾች ለመሆን በጭራሽ የማይቻል ነገር ነው። ምክንያቱም ሙሉውን ሕግ

ሁልጊዜ እየታዘዙ ለመፈጸም በጭራሽ አይቻልም። የሕግን ሥራ ብቻ በመሥራት ተስፋውን ለመቀበል የሚቻል ቢሆን ኑሮ፤ ማንም ሰው ተስፋውን ለመቀበል ባልቻለና ተስፋው ምጋ የሌለው ሆኖ በቀረ ነበር (ቁ. 14)።

15 ሕግ ቁጣን ወይም ቅጣትን ያስከትላል። ሕግ ቁጣን የሚያስከትልበት ምክንያት ሰዎች ሙሉ በሙሉ መታዘዝ ስለማይችሉ እግዚአብሔር እነርሱን መቅጣት ስለአለበት ነው። ምንም ሕግ ባይኖር ኖሮ ላለመታዘዝም ዕድል ባልኖረ ነበር። ከዚሁም ጋር ቅጣትም ባልኖረ ነበር፤ አሁን ግን ሕግ አለ፤ ከሕግም ጋር ቅጣትም አለ።

16 ስለዚህ የዓለም ወራሽ እንድንሆን (ቁ. 13) የሚያበቃን ተስፋ በሕግ በኩል ወደ አብርሃም አልመጣም። በሕግ በኩል መጥቶ ቢሆን ኑሮ ቁጣንም ባስከተለ ነበር። ይልቁንም ተስፋው የመጣው በእምነትና በጸጋ በኩል ነው። እንግዲህ ወራሾች እንድንሆን የሚያበቃን ተስፋ ወደ እኛም የሚመጣው በእምነትና በጸጋ በኩል ነው። እውሉስ እዚህ ላይ እንደሚለው፡ ተስፋው በምስትና የተሰጠው ለአብርሃም ልጆች ነው። የሕግ ሰዎች ለሆኑት ብቻ ሳይሆን (አይሁዳውያንን ማለቱ ነው)፤ ነገር ግን የአብርሃም እምነት ላላቸው ሁሉ ነው (እነዚህም ልክ የአብርሃምን ዓይነት እምነት ያላቸውን ሰዎች ማለት ነው)። አብርሃም የሁላችንም አባት ነው፤ ማለትም እምነት ያላቸው ሁሉ ማለት ነው። አማኞች ሁሉ እውነተኛ የአብርሃም መንፈሳዊ ወራሾች ናቸው፤ ይህም በሥጋ በኩል ሳይሆን በእምነት በኩል ነው። ወራሽ የመሆን ምስትና የሚገኘው በእምነት ብቻ ነው (ገላ. 3፡29 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

17 እግዚአብሔር አብርሃምን የብዙ ትውልዶች አባት አድርጎታል (ዘፍ. 17፡5)። የአይሁድ ትውልድ ብቻ ሳይሆን፤ በመንፈሳዊ በኩል የአረግውያን ዝርያዎችም አባት ሆኗል።

እውሉስ እዚህ ላይ እግዚአብሔርን «የሞቱትን በሚያስነሳውና፤ የሌለውንም እንዳለ አድርጎ ለሚቆጥር አምላክ» ብሎ ይጠራዋል። አብርሃምና ሚስቱ ሣራ ልጅ የማግኘት ችሎታቸውን በተመለከተ የምቱ ነበሩ ማለት ይቻላል። ይህም በጣም እርጅተው ስለነበር ነው። ነገር ግን ከእነርሱ እግዚአብሔር በወንድ ልጅ መልክ ሕይወትን ሰጠ። ይህም «በሞት» ሁኔታ ካሉት ሰዎች እግዚአብሔር አዲስ ሕይወት አመጣ፤ እግዚአብሔር ሕይወት የሌለውን ነገር እንዳለው አድርጎ፤ ምንም ነገር ሊሆን የማይችለውን ነገር አንዳች ነገር እንዲሆን አድርጎ ለወጣው (ዕብ. 11፡11-12)።

እውሉስ እዚህ ላይ የሚያስበው ነገር አለ፤ ይኸውም ከሁለት ሺ ዓመት በፊት እግዚአብሔር ይስሐችን «ከሞቱት» ወላጆቹ ውስጥ እንዳስነሣው ሁሉ፤ የራሱንም ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስን ከሞት አስነሥቶአል። ይህም ብቻ ሳይሆን፤ እኛንም ከሞት ያስነሣናል፤ «በመተላለፋችንና በጋጢአታችን መታን የነበርነውን» (ኤፌ. 2፡1፤ 4-5)።

18 እዚህ ላይ እውሉስ የሚጠቅሰው እግዚአብሔር ለአብርሃም ከሰጠው ተስፋ ከፊሉን ነው (ዘፍ. 15፡5)።

ተስፋው ጭልም ባለበት ጊዜ አብርሃም በተስፋ አመነ። ዕድሜው መቶ ዓመት ከሞላው በኋላ ወንድ ልጅ አገኛለሁ ብሎ ማመን በእርግጥም ተስፋ የሌለውና የማይቻል ነገር ነው፤ ይሁን እንጂ አብርሃም አመኑ።

19-21 አብርሃም በእግዚአብሔር በማመኑ ለእግዚአብሔር ከብርን ሰጠ (ቁ. 20)። የሚያምን ሰው ሁልጊዜ ለእግዚአብሔር ከብርን ይሰጣል፤ እግዚአብሔርም ሁልጊዜ የሚያምነውን ሰው ያከብረዋል።

እኛም ራሳችን ብንሆን የአብርሃምን ምሳሌ እንከተል። እግዚአብሔር ለአብርሃም እንደሰጠው ሁሉ ለእኛም አስደናቂ ተስፋዎች ሰጥቶናል፤ ለምሳሌ እንደ ደኅንነት፤ በመንፈስ ቅዱስ እንደመሞላት፤ ኃይልን ሁሉና በራሱ በእግዚአብሔርም እንደመሞላት የመሳሰሉትን ነገሮች ሰጥቶናል። ስለዚህም ተስፋዎች ባለማመን እንወላውል ይሆንን? ሰው ከሚያደርገው ኃጢአት ሁሉ በጣም የከፋው ኃጢአት አለማመን ነው (ሮሜ 1፡18 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። አለማመን የእግዚአብሔርን ከብር ይቀንሳል፤ አለማመን እግዚአብሔር የሰጠውን የተስፋ ቃል አይፈጸም ይላል፤ አለማመን የኃጢአት ሁሉ ሥር ነው። በእግዚአብሔር ፊት እምነት በጣም አስፈላጊና ጠቃሚ የሆነው በዚህ

ምክንያት ነው፤ ሰውም በእምነት በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ሆኖ የሚቆጠረውም በዚህ ምክንያት ነው።
 22 እነዚህም ላይ እውሉስ ከዘፍ. 15፥8 እንደገና ይጠቅሳል (ቁ. 3 ይመለከታል)።
 23-24 በእነዚህ ቁጥሮች ደግሞ እውሉስ የሚለው፤ በአብርሃም ምላሴ መሠረት እግዚአብሔር ለእኛም በእምነታችን ምክንያት ጽድቅን ይቆጥራል። እንደ አብርሃም ጻድቅ ሆነን ከተቆጠርን እኛም ወራሾች እንሆናለን። ወራሽነታችንም ከአብርሃም ብቻ ሳይሆን፤ የእግዚአብሔር መንግሥት ወራሾች እንሆናለን፤ የአብርሃም ወራሾች ብቻ ሳንሆን፤ ከራሱ ከክርስቶስም ጋር አብረን እንወርሳለን (ሮሜ 8፥17 ይመለከታል)።

25 በምዕራፍ 4 እውሉስ እግዚአብሔር የሰጠንን ሁለት ታላላቅ በረከቶች ወይም ስጦታዎች ገልጿል። የመጀመሪያው ይቅርታ ነው (ቁ. 7-8)፤ ሁለተኛው ጽድቅ ወይም ፍጹምነት ነው (ቁ. 3፥ 8፥ 9፥ 11፥ 22፥ 24-25)። እነዚህ ሁለት በረከቶች ሁለቲቹ አብረው ነው የሚሄዱት ናቸው። እንዲያውም ይቅርታ ማግኘትና ጻድቅ ሆኖ መገኘት ሁለቱም ከታላላቅ በረከቶች መካከል የሚገኙ ናቸው። ከሰው ደኅንነት ውስጥ ሁለቱ በጣም አስፈላጊ የሆኑ ሲሆኑ፤ እውሉስም የሚለው እነዚህ ሁለት በረከቶች ማለትም ይቅርታና ጽድቅ በክርስቶስ በማመን ብቻ የሚገኙ እንጅ በሕግ ሥራ የሚገኙ አይደሉም።

እዚህ ላይ ግን አንድ ጥያቄ መጠየቅ አለብን፤ ክርስቶስ ለእኛ ያደረገልን ነገር ምንድን ነው? በክርስቶስ ማመን የሚያስፈልገን ለምንድን ነው? እዚህ በቁ. 25 ላይ እውሉስ መልሱን ይሰጠናል። እምነታችንን በክርስቶስ ላይ የምናደርግበት ምክንያት ይህ ነው፤ እነዚህን ሁለት ታላላቅ በረከቶች፤ ማለትም ይቅርታና ጽድቅን (ፍጹምነትን) የምናገኘው በእርሱ ምክንያት በመሆኑ ነው።

በመጀመሪያ ለመስቀል ምት አልፎ የተሰጠው ክርስቶስ ነበረ፤ ይህንንም ያደረገው የኃጢአታችንን ቅጣት እኛው ራሳችን እንዳንሸከም ለማድረግ ነው። እርሱ የሞተው እኛ ይቅርታንና ከኃጢአት መንጻትን እንድናገኝና ያለ በደላ ሆነን በእግዚአብሔር ፊት መቆም እንደምንችል ነው። ይህንንም ያደረገው ኃጢአታችንና ቅጣታችንን በራሱ ላይ በመሸከም ነው (ማር. 10፥45 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

ሁለተኛ ክርስቶስ ከሞት ወደ ሕይወት የተነሣው ለእኛ ፍጹምነትና እኛ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ተብለን እንድንጠራ ነው። ጻድቅን ከተባልን በኋላም ደኅንነትን፤ በእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ ተቀባይነትንና፤ ዘላለማዊ ሕይወትን ተቀበልን። እንግዲህ የጌታችንና የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ክቡር ሥራ ይህ ነው። አስደናቂና በደስታ የተሞላው የክርስቶስ ወንጌል ይህ ነው። ታዲያ እንዲህ በመሰለ አጻፍ ከማመን የምንዘገየው ለምንድን ነው?

ምዕራፍ 5

የእምነት ውጤቶች (5፥1-5)

1 በሮሜ መልእክት በመጀመሪያዎቹ አራት ምዕራፎች ሰው በእምነት ብቻ እንደሚጸድቅ አሳይተናል። በእዚህ በቁ. 1 ላይ ደግሞ እውሉስ በእምነት ከጸደቅን ከእግዚአብሔር ጋር ሰላም አለን። ይለናል።

አንዴ ከጸደቅን ከእግዚአብሔር ጋር በሰላም እንናራለን ወይም ታርቀናል ማለት ነው። ከእንግዲህ ወዲያ ሰላምን መፈለግ ወይም ሰላም ለማግኘት ጥረት ማድረግ

የለብንም! አስቀድመን ሰላምን ይዘናል። ልክ እንዳመንን ወዲያውኑ ጸድቀናል፤ ልክ እንደ ጸደቅን ከእግዚአብሔር ጋር ሰላም አግኝተናል። በአሁኑ ሁኔታችን ከእግዚአብሔር ጋር ሰላምን መለግመድ ይኖርብናል።

ከእግዚአብሔር ጋር ሰላም መሆን (ከእግዚአብሔር ጋር መታረቅ) እስከዚህ በጣም አስፈላጊ የሆነበት ምክንያት ምንድን ነው? ምክንያቱም ሰው ከመወለዱ ጊዜ አንሥቶ ከእግዚአብሔር ጋር ጠላት ነው። በኃጢአታችንም ምክንያት ከእግዚአብሔር ጋር ሰላም ሊኖረን አይቻልም። ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ዓለም መጥቶ ኃጢአታችንን ከእኛ ላይ ለመውሰድ ሲል ሞተልን። በራሱ ሞት በእኛና በእግዚአብሔር መካከል ሰላምን አቆመልን፤ በእኛና በእግዚአብሔር መካከል የነበረውን ኃጢአት አስወገደልን። ስለዚህ በክርስቶስ ብቻ ከእግዚአብሔር ጋር ሰላም ማግኘት እንችላለን፤ ከኢየሱስ ክርስቶስ በቀር በሰውና በእግዚአብሔር መካከል አማላጅ ሊሆን የሚችል ማንም የለም።

2 ወደዚህ አሁን ጸንተን ወደምንገኝበት ጸጋ በእምነት የገባንው በክርስቶስ ነው። አንድ ተራ ሰው በቀላሉ ወደ ቤተመንግሥት እየተራመደ ገብቶ ንጉሡን ማግኘት አይችልም። በመጀመሪያ ወደ ቤተመንግሥት ለመግባት የሚያስችለውን ፈቃድ ወይም ሥልጣን ማግኘት አለበት። ከዚያ በኋላ ከንጉሡ ባለሥልጣናት አንዱ ያንን ሰው ወደ ንጉሡ ፊት ያቀርባል። ልክ በዚሁ ዓይነት እኛንም ወደ እግዚአብሔር ፊት ሊያቀርብን የሚችለው ባለሥልጣን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ወደዚህ ጸጋ እንድንገባና የእግዚአብሔርን ጸጋ እንድንለግመድ የሚያደርገን እርሱ ነው። የእግዚአብሔር ጸጋ ሰላሙን፤ ምሕረቱን፤ ፍቅሩን፤ ደስታውንም ይወምራል። ለእውሉስ «ጸጋ» የሚለው ቃል ትርጉሙ በጣም ሰፊና ጥልቅ ነው። በሮሜ መልእክት መጀመሪያ ላይና በሌሎችም መልእክቶቹ ላይ ማስታወስ ይቻላል። እውሉስ የመልእክቱ አንባቢዎች ሁሉ ይህን የእግዚአብሔር ጸጋ እንዲያገኙ ይጸልያል፤ ከዚህም ጋር የእግዚአብሔር ሰላም እንዲበላላቸው በማለት ይለምናል (ሮሜ 1፥7፤ 1ቀሮ. 1፥3፤ ኤፌ. 1፥2 ይመለከታል)።

አንድ ተራ ሰው ያለ ፈቃድ ወደ ንጉሥ ፊት መቅረብ አይችልም። የራሱ የንጉሡ ልጆች ግን ይችላሉ። እምነታችንን በክርስቶስ ላይ በማድረጋችን እኛም አሁን የእግዚአብሔር ልጆች ሆነናል፤ ስለዚህ በማንኛውም ጊዜ ቢሆን ወደ እግዚአብሔር ፊት መቅረብ እንችላለን፤ (ኤፌ. 2፥18-19፤ 3፥12፤ ዕብ. 10፥19-22 እና ማብራሪያዎቹንም ይመለከታል)።

እውሉስ «እነሆ አሁን በጸጋው ውስጥ ቆመናል» ወይም «በእግዚአብሔር ፊት ቆመናል» ይላል። ጽድቅ አልባ የሆነ ኃጢአተኛ ሰው በእግዚአብሔር ፊት መቆም አይችልም። ምክንያቱም እንዲህ ዓይነቱ ሰው በእግዚአብሔር ፊት ለመቆም የተገባ አይደለም። አሁን ግን በክርስቶስ ስለምናምን ጻድቃን ተብለን ስለተጠራን በእግዚአብሔር ፊት መቆም እንችላለን። እኛ አሁን የክርስቶስን ጽድቅ ወርሰናል፤ እኛን የተገባን ያደረገን የራሳችን ጽድቅ ሳይሆን የክርስቶስ ጽድቅ ነው።

በእግዚአብሔር ጸጋ ምክንያት ደስታንም ተለግምደናል። እናም እንደሰታለን። በምንድነው የምንደሰተው? በተስፋ የእግዚአብሔር ክብር ወራሾች በመሆናችን እንደሰታለን። ይህም የእግዚአብሔር ክብር ተከፋዮች ሊያደርገን በሚችል ተስፋ እንደሰታለን ማለት ነው። ሁላችንም ብንሆን የእግዚአብሔርን ክብር አጥተን ነበር (ሮሜ 3፥23)። አሁን ግን በክርስቶስ የእግዚአብሔር ክብር ተከፋዮች ሆነናል (ሮሜ 8፥16-17)።

3 በእግዚአብሔር ክብር መደሰት ቀላል ነው፤ በመከራችን መደሰት ግን ቀላል አይደለም! ይሁን እንጂ፤ ክርስቲያኖች በመከራና በከባድ ፈተና ይደሰታሉ፤ ይህም የሚሆንበት ምክንያት እንዲህ ዓይነቱ መከራ በመጨረሻው ለእነርሱ መልካም ነገር እንደሚሆን ስለሚያወቁት ነው (ሮሜ 8፥28 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። እዚህ ላይ እውሉስም በመከራችን እንደሰታለን ማለቱን እናስታውስ። እውሉስ መከራ ቢኖርም ባይኖርም እንደሰታለን ሳይሆን፤ በመከራችን እንደሰታለን ነው ያለው።

21 ከእግዚአብሔር ጋር ሰላም ለላን በሚሉት ቃላት ፈንታ እንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉሞች ባለእግዚአብሔር ጋር ሰላም ይኖረን ይላሉ። የአንዳንድ የጥንት የሮሜ መልእክት በአንዱ መንገድ ሲጠቀሙ ሌሎቹ ደግሞ በሌላው መንገድ ይጠቀማሉ። እውሉስ ከሁለቱ በየትኛው መንገድ እንደጻፈ እርግጠኞች አይደሉም። ይሁን እንጂ፤ ትርጉሙን ለንመለከት ከእግዚአብሔር ጋር ሰላም አለን የሚለው ትርጉም ከሰው ከእውሉስ ትምህርት ጋር ተስማሚነት አለው።

መከራ ለእኛ መልካም ከሆነ፤ ለመሆኑ ምን መልካም ነገር ይገኝበታል? ብለን መጠየቅ ያስፈልገናል። መልሱም፤ መከራ ትዕግሥትን ያስገኛል የሚል ነው(ያዕ. 1፡2-4 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

ሁለት ዓይነት መከራዎች አሉ። አንዱ ዓይነት መከራ በሞኝነታችንና በኃጢአት በራሳችን ላይ የምናመጣው መከራ ሲሆን፤ በእንዲህ ዓይነት መከራ ውስጥ ደስተኛ ለመሆን በጣም ያስቸግራል። ይሁን እንጂ እንዲህ ዓይነት መከራ እግዚአብሔር ለተግሣጽ የሚሰጠን መሆኑን ማስታወስ ይኖርብናል፤ እኛም በዚሁ ዓይነት መቀበል አለብን (ዕብ. 12፡7፤12፤ ራእ. 3፡19 ይመለከታል)።

ሁለተኛው የመከራ ዓይነት ስለ ጽድቅ የምንታገሠው መከራ ነው። በእንዲህ ዓይነት መከራ ውስጥ በታላቅ ሁኔታ ልንደሰት እንችላለን (ማቴ. 5፡10-12፤ 1ጴጥ. 4፡12-16 እና ማብራሪያዎቹንም ይመለከታል)። ከእንግዲህ ወዲህ በእኛ ላይ መከራ ሲደርስ በጽድቅ ምክንያት ይሁን እንጂ፤ በኃጢአት ምክንያት አይሁን።

4 ሁሉን መቻል መልካም ጠባይን ያስገኛል። ይህም ሁሉን መቻል ጠባይችንን ጠንካራና በጣም የበሰለ ያደርገዋል ማለት ነው። በመከራ ጊዜ ሁሉን የምንችል ብንሆን እምነታችን ተፈትሮ ጠንካራ ይሆናል (1ጴጥ. 1፡6-7 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

እምነታችን በትዕግሥታችን ጥራት ከታየ በኋላ ተስፋ ይኖረናል። የደኅንነት ተስፋ ይኖረናል ዘላለማዊ ሽልማትም እናገኛለን፤ ኢየሱስ « . . . እስከ መጨረሻ በትዕግሥት የሚጸና ግን ይድናል» ብሏል (ማር. 13፡13)። በመከራ ጊዜ እስከ መጨረሻው የማንታገሥ ብንሆን፤ ደኅንነታችንን ወደ ማጣት አደጋ ላይ እንደምንደርስ በመጽሐፍ ቅዱስ ብዙ ጥቅሶች ያስገነዝበናል (ከእስተምህሮ ጻሕሳው፤ «ደኅንነታችንን ልናጣ እንችላለን?» የሚለውን ክፍል ይመለከታል)።

ኢየሱስ ስለ ዘራው የተናገረውን ምሳሌ እናስታውስ። አንዳንዱ ዘር (የእግዚአብሔር ቃል) ብዙ ዐፈር በሌለበት በጭንጫማ ቦታ ላይ ወደቀ፤ ቦታውም ብዙ ዐፈር ስላልነበረው ወዲያው በቀለስ ይሁን እንጂ ፀሐይ በወጣ ጊዜ ጠወለገ፤ ሥር ስላልነበረውም ደረቀ (ማር. 4፡5-6)። በምሳሌው ውስጥ ፀሐይ የመከራና የስደት ምሳሌ ነው። አዲሶቹ አትክልቶች ደካማ እምነት ያላቸውን አማኞች የሚያመለክት ሲሆን፤ እነርሱም መታገሥ ስላቃታቸው ወዲያው ደረቁ (ማር. 4፡16-17፤ ሉቃ. 8፡6፤13 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ስለዚህ ጳውሎስ እዚህ ላይ እንዲህ ይላል፤ መከራን በትዕግሥት በምንካፈልበት ጊዜ፤ ጠባያችን ብርታትንና መብሰልን ያገኛል፤ ደኅንነታችንም እርግጠኛ ለመሆኑ ተስፋ እናገኛለን (2ጢዋ. 2፡12፤ ዕብ. 10፡38-39፤ ራእ. 3፡11 ይመለከታል)።

5 በእግዚአብሔርና በተስፋ ቃሉ ላይ ተስፋ ማድረጋችን የሚያሳዝንን አይሆንም። ከዚህም በላይ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱሱን በመስጠት አስቀድሞ ተስፋችንን ፈጽሞልናል። መንፈስ ቅዱስ በሰማይ ላለን ርስት የቅድሚያ መያዥያችን ወይም ዋስትናችን ነው (ኤፌ. 1፡13-14 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

ይህንንም በመንፈስ ቅዱስ ስንሞላ እናውቀዋለን። ምክንያቱም እግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስ ፍቅሩን በልባችን አፍሰሶታል። ስለዚህ በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት የእግዚአብሔርን ፍቅር እንለማመዳለን፤ ደግሞም በዚያው ፍቅር እንሞላለን። አንድ ጊዜ ከተሞላን ደግሞ ፍቅሩ ተትረፍሮ በዙሪያችን ላሉት ሁሉ ይደርሳል።

የእግዚአብሔር ፍቅር በክርስቶስ ሞት ተገልጦአል (5፡6-11)

6 በመጀመሪያ፤ እግዚአብሔር ልጁን ኢየሱስን ለእኛ ኃጢአት እንዲሞት በመላኩ ታላቅ ፍቅሩን አሳይቷል (ዮሐ. 3፡16፤ 1ዮሐ. 4፡9-10 እና ማብራሪያዎቹንም ይመለከታል)። እኛ ገና ደካሞች፤ ገና ኃጢአተኞች (ቁ. 8)፤ ገናም ጠላቶቹ ብንሆንም (ቁ. 10)፤ ክርስቶስ ለእኛ ሞተ። ደካሞች የሚለውን ቃል በመጠቀም ጳውሎስ ማለት የሚፈልገው ኃጢአትን

ለመቃወም ምንም ኃይል የለንም ወይም ለሕግ ታዛዦች ለመሆን ምንም ኃይል የለንም ለማለት ነው።

7-8 እኛ ምን ጊዜም ቢሆን በተፈጥሮአችን ሕይወታችንን ለሌላው ሰው ለመስጠት አናስብም። ምናልባት ለትዳር ጓደኞችን ወይም ለልጆችን ካልሆነ በቀር። ያ ሌላ ሰው ጻድቅ ሰው ቢሆን እንኳ (ቁ. 7) ሕይወታችንን ለእርሱም ቢሆን አንስጥም። ምናልባት አንድ ሰው በጣም ደግ ቢሆን ራሳችንን ለእርሱ መሥዋዕት ለማድረግ እናስብ ይሆናል። በጣም ከፋና ኃጢአተኛ ለሆነ ሰው ግን ሕይወታችንን ለመስጠት ጨርሶ አናስብም። እንዲህ ላለው ሰው መሞት ይቅርና ልንረዳው እንኳ አንፈልገም።

የእግዚአብሔር ፍቅር ምን ያህል አስደናቂ እንደሆነ ተመልከቱ! ከሰው ፍቅር ምንያህል ከፍ ያለ እንደሆነም እየ! ክርስቶስ የሞተው ለጻድቃንና ለመልካም ሰዎች ብቻ አልነበረም። ነገር ግን እርሱ ለከፋዎችና ለኃጢአተኞች ሰዎች እንዲያውም ለእግዚአብሔር ጠላቶችም ጭምር ነበር።

ስለዚህ ክርስቶስ ጠላቶቻችንን እንኳ እንድንወድ ስላዘዘን አንደንቅ! (ማቴ. 5፡43-44 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

9 እኛ የጸደቅነው በክርስቶስ ደም ነው። ይህም ማለት በመሥዋዕትነት ሞቱ ነው (ኤፌ. 1፡7 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ክርስቶስ በራሱ ሞት የኃጢአታችንን ቅጣት በራሱ ላይ ተሸከመ። እኛም በደሙ ከኃጢአታችን «ታጥበን ነጽተናል» ማለት እንችላለን። ከኃጢአታችንም በዚህ ሁኔታ ከነጻ በኋላ አሁን በእግዚአብሔር ፊት ጽድቃል (እንደ ጸደቅን እንቆጠራለን)። ከጸደቅንም በኋላ ከቅጣት እንድናለን ይህም ማለት ከእግዚአብሔር ቋጣ እናመልጣለን።

10 በክርስቶስ ሞት አማካይነት ከእግዚአብሔር ጋር ታረቀናል። ከክርስቶስ ሞት ይህን ያህል ጥቅም የምናገኝ ከሆነ በትንሣኤ ሕይወቱም ምን ያህል ተጨማሪ ጥቅም እንደምናገኝ መገመት አያዳግትም።

ከእግዚአብሔር ጋር አንድ ጊዜ ብቻ መታረቅ በቂ አይደለም፤ ነገር ግን እንደታረቅን መቆየት ይኖርብናል።²² ከእግዚአብሔር ጋር እንደታረቅን ለመኖር እርዳታ ያስፈልገናል፤ መከራንና ስደትን ታግሦ ለመኖር ብርታት ያስፈልገናል። እስከ መጨረሻ በትዕግሥት የሚጸና ግን ይድናል የሚለውንም ቃል ማስታወስ ይኖርብናል (ማር. 13፡13)። ስለዚህ በጸጋን በእምነት የምናደግ ልንሆንም ያስፈልገናል፤ ራስ ወደ ሆነው ወደ ክርስቶስ ማደግ አለብን (ኤፌ. 4፡15)። በዚህ ሁሉ ከሞት ተነሥቶ ሕያው የሆነው ክርስቶስ ከእኛ ጋር በመሆን ይረዳናል።

11 ከእግዚአብሔር ጋር ካልታረቀ ሰው ውስጥ ጥልቅና ዘላቂ የሆነ ደስታ በልቡ ውስጥ ሊኖር አይችልም። ከእርሱ ጋር እንደ ታረቅን ወዲያውኑ ልባችን በእርሱ ደስታ ይሞላል። ሁልጊዜም በእግዚአብሔር ደስ ይለናል፤ ይህን ሁሉ መልካም ነገር በክርስቶስ ባደረገልን በእግዚአብሔር እንዴት ደስተኞች አንሆንም?

በአዳም በኩል ሞት፤ በክርስቶስ በኩል ሕይወት (5፡12-21)

12 . . . በአንድ ሰው በኩል ኃጢአት ወደ ዓለም ገባ። ያ ሰው ማን ነው? አዳም ነበር (ቁ. 14)። ይህም አዳም እግዚአብሔር የፈጠረውና የመጀመሪያው ሰው ነበር።

እግዚአብሔር ሰማይንና ምድርን በውስጣቸው ያሉትን ነገሮች ሁሉ መፍጠሩን ከጨረሰ በኋላ የፈጠረውን ሁሉ አየ፤ እጅግ በጣም መልካም ነበር (ዘፍ. 1፡31)። ከዚህ በኋላ ግን የመጀመሪያው ሰው አዳም ኃጢአት ሠርቶ ተገኘ፤ አዳምና ሚስቱ እግዚአብሔር አትብሉ ያላቸውን አንድ ፍሬ በሉ (ዘፍ. 2፡15-17፤ 3፡1-3)። በዚያው ጊዜ ኃጢአት ወደ

22 አማኞች ከእግዚአብሔር ጋር ለአንድና ለሁልጊዜ ታርቀዋል የሚል ግምት ያላቸው ክርስቲያኖች አሉ። አንድ ጊዜ ከታረቁ ያልታረቁ ሊሆኑ አይችሉም ይላሉ (በዚህ ትምህርት ላይ ተጨማሪ ማብራሪያ ካስፈለገ ከእስተምህሮ ጻሕሳው፤ «ደኅንነታችንን ልናጣ እንችላለን?» የሚለውን ይመለከታል)።

ሰው ዘር ገባ። ከአዳም ጊዜ ጀምሮ፤ ሰዎች ሁሉ የአዳም ኃጢአት ተከፋፋቸዋል። ከመጀመሪያው አባታችን የኃጢአት ተፈጥሮን ወረሰን። የኃጢአት ቅጣት ሞት ስለሆነ፤ በዚህ መንገድ ሞት በሰው ሁሉ ላይ መጣ። ይህም ሞት ሥጋዊና መንፈሳዊ ሞት ነው። እዚህ ላይ አንድ ጥያቄ ይነሣል፤ ጳውሎስ «ሁሉም ኃጢአት ሠርተዋል» ይላል። ታዲያ በጣም ትንንሽ የሆኑ ሕፃናትም ኃጢአትን ሠርተዋል? አይደለም! እነርሱ ኃጢአት ሠርተዋል አንልም! ነገር ግን የኃጢአት ዘር በእነርሱም ውስጥ ተተክሎአል ነው የምንለው። አንድ ሕፃን ሲያድግ የኃጢአት ዘርም በውስጡ እያደገ ይሄዳል። አንድ ቡቱላ ግንንም ሳያስተምረው መሮሽ እንደሚጀምር! አንድ ሕፃንም ኃጢአት ግድረግ በተፈጥሮው በውስጡ አለና ግንንም ሳያስተምረው ኃጢአት መሥራት ይጀምራል።

በሕፃንነቱ የሚሞት ልጅስ ምን ይሆናል? ወደ መንግሥተ ሰማይ ይገባል ወይስ ወደ ገሃነመ እሳት? መጽሐፍ ቅዱስ ለዚህ ጥያቄ ቀጥተኛ መልስ አይሰጥም። ብዙ ሰዎች ሕፃኑ ሃሳማ አድርጎ ኃጢአት ስላልሠራ ወደ መንግሥተ ሰማይ ይገባል በማለት ያምናሉ። እግዚአብሔር ለሕፃናትና ለትንንሽ ልጆች ታላቅ ፍቅር እንዳለውና እንደሚያስብ እናውቃለን፤ ስለሆነም እግዚአብሔር ትክክል የሆነውን ነገር ያደርጋል (ማቴ. 18፡10፤ ግር. 10፡14-15፤ ከእስተምህር ጳሰላው፡-«ሕፃናትና የእግዚአብሔር መንግሥት» የሚለውን ይመለከታል)።

13 ከአዳም ጊዜ አንሥቶ እስከ ሙሴ ጊዜ ድረስ (ቁ. 14) የተጻፈ ሕግ²³ አልነበረም። እግዚአብሔር የተጻፈውን ሕግ ለሙሴ ሲሰጠው ለአይሁድ ትውልዶች እንዲያስተላልፈው ነበር (ሙሴ የተወለደው አብርሃም ከነበረበት ከአራት መቶ ዓመት በኋላ ነበር፤ ከሙሴ ጊዜ በፊት አይሁዳውያንም ሆኑ አረግውያን የተጻፈ ሕግ አልነበራቸውም)።

ሕግ ከሙሴ በፊት ስላልነበረ፤ ሰው ሕግን አፍርሷል ሲባል አይችልም (ሮሜ 4፡15)። ሕግን ባለመታዘዝ የሚመጣም ቅጣት አልነበረም። ኃጢአት ማለት ለእግዚአብሔር ሕግ አለመታዘዝ ነው። ሕግ በሌለበት ኃጢአት ራሱ እንደ ኃጢአት አይቆጠርም ይህም ሕግን አስመልክቶ ማለት ነው።²⁴

ለምሳሌ አንድ ሕፃን ልጅ ሳያውቀው አንድ ስሕተት ቢፈጸም የፈጸመው ነገር ስሕተት መሆኑን የነገረው የለም ስለዚህም ልጁ አይቀጣበትም። ነገር ግን ልጁ ስሕተት መሆኑ ተነግሮት ያንን ነገር በፈቃዱ ቢያደርግ ኃጢአት ሆኖ ይቆጠርበታል፤ ወላጆችም ይቀጡታል።

14 ከሙሴ ጊዜ በፊት የተጻፈ ሕግ ባይኖርም ኃጢአት በዓለም ነበር (ቁ. 13)። ኃጢአት በዓለም የነበረበትም ምክንያት አስቀድሞ በአዳም ውስጥ ገብቶበት ስለነበር ሲሆን፤ ኃጢአት በአዳም ውስጥ የገባበትም ምክንያትም እግዚአብሔር አትብላ ያለውን ፍሬ ስለበላ ነው። ከአዳምም፤ ኃጢአት በሰው ዘር ሁሉ ላይ ተላለፈ፤ ከኃጢአትም ጋር የኃጢአት ቅጣት መጣ፤ ያም ሞት ነው። ከአዳም በኋላ አንዳንድ ትውልዶች ኃጢአት ሠሩ፤ እግዚአብሔርም በጣም ተቆጥቶ በሰው ዘር ላይ አንድ ትልቅ ጎርፍ አምጥቶ በምድር ላይ ይኖሩ የነበሩትን ሁሉ አጠፋ። ይሁን እንጂ፤ ኖሳንና ቤተሰቡን አልነካም (ዘፍ. 6-7)። በአብርሃም ዘመን እግዚአብሔር የሰዶምንና የጎሞራን ከተሞች አጠፋ፤ ይህንንም ያደረገው በነዚህ ከተሞች ስለነበረው ዓመጽ ነው (ዘፍ. 19)። የእግዚአብሔርንም ትእዛዞች ያላፈረሱ ንጹሐን ሰዎችም ከሌሎቹ ጋር ሞቱ፤ ምክንያቱም በአዳም በኩል ሞት በሰው ዘር ሁሉ ላይ ገብቶ ስለነበር ነው (ቁ. 12 ይመለከታል)። ስለዚህ ጳውሎስ እንደሚለው፤ ሞት ከአዳም አንሥቶ እስከ ሙሴ በሰው ሁሉ ላይ ሥልጣን አገኘ።

አዳም ለሚመጣው ማለትም ለክርስቶስ ምሳሌ ነበር። ምሳሌነቱ በምን መንገድ ነበር? አዳም የጥንቱ የሰው ዘር ራስ ሲሆን፤ ክርስቶስ ደግሞ የአዲሱ መንፈሳዊ ዘር ራስ ነው። የመጀመሪያው ሰው እንደመሆኑ መጠን ከእርሱ በኋላ የመጡትን ሁሉ በከላቸው ይህም ማለት፤ ልክ አዳም ኃጢአት እንደሠራው ሁሉ ከእርሱ በኋላ የመጡትም ሁሉ ኃጢአትን ሠሩ። ልክ አዳም ኃጢአተኛ እንደሆነው ሁሉ እነርሱም ኃጢአተኞች ሆኑ። በሌላ በኩል ክርስቶስ የአዲሱ መንፈሳዊ ዘር የመጀመሪያው ሰውና ከእግዚአብሔር ልጆች ሁሉ በኩር እንደመሆኑ መጠን፤ እርሱን ለሚከተሉት ሁሉ ጥሩ ምሳሌ ሆነላቸው፤ እነርሱም ልክ እንደ እርሱ ጻድቃን ሆኑ።

15 ነገር ግን ስጦታው እንደመተላለፉ የክርስቶስም ሥራ እንደ አዳም ሥራ አይደለም። ከአዳም ሞት መጣ፤ ከክርስቶስ ሕይወት መጣ። ከአዳም ኃጢአት መጣ፤ ከክርስቶስ ስጦታው መጣ። እዚህ ላይ የተጠቀሰው ስጦታ የጽድቅ ስጦታ ነው (ቁ. 17)፤ እርሱም የተሰጠው በአንድ ሰው ጸጋ ማለትም በኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ ነው። ከጽድቅ ስጦታ ጋር የዘላለም ሕይወትና ደኅንነት አብረው ለአግኖች ሁሉ ተሰጥተዋል።

16 ከአንድ ኃጢአት በኋላ ፍርድ መጣ (የአዳም ኃጢአት የተከለከለውን ፍሬ መብላቱ ነው)። እንግዲህ ከአንድ ሰው (ከአዳም) ኃጢአት ፍርድ መጣ። ስጦታው ደግሞ ከብዙ በደሎች በኋላ መጣ። ይህም ማለት ሌሎች ብዙ ሰዎች ኃጢአት ከሠሩ በኋላ የጽድቅ ስጦታ በኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ ተሰጠ። በአንድ ሰው ኃጢአት ምክንያት በሰዎች ሁሉ ላይ ፍርድ መጣ፤ በአንድ ሰው (በክርስቶስ) መታዘዝ ምክንያት ለሚያምኑ ሁሉ ጽድቅ መጣ።

17 በአዳም በኩል «የሞት ሥልጣን» መጣ፤ በክርስቶስ በኩል «የሕይወት ሥልጣን» መጣ። በአዳም በኩል ሁላችንም ሞትን ወርሰን፤ ሥጋችንም ሆነ መንፈሳችን በሞት ኃይል ሥር ናቸው። ሁላችንም በሥጋ እንሞታለን፤ ያለ ክርስቶስ ከሆንን ደግሞ በመንፈሳችንም እንሞታለን። በክርስቶስ በኩል ሕይወትን፤ ያውም የዘላለም ሕይወትን እንወርሳለን፤ ይህም በምድር ብቻ ሳይሆን በሰማይም የሚሆን ነገር ነው (ሮሜ 6፡23፤ 1ቆሮ. 15፡21-22 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ይህ ሕይወት ወደ እኛ የመጣው እግዚአብሔር የተትረፈረፈ ጸጋውንና ጽድቁን አብዝቶ ከሰጠን በኋላ ነው።

18 እዚህ ላይ ጳውሎስ ቀደም ሲል በቁ. 16 ላይ የጻፈውን ደግሞ ይናገራል። በአንድ በደል ምክንያት ፍርድ በሰው ሁሉ ላይ ተላለፈ፤ በአንድ የጽድቅ ሥራ ምክንያት (ክርስቶስ ሕይወቱን ለእኛ አሳልፎ በመስጠቱ) ለሰው ሁሉ ሕይወትን የሚሰጥ ጽድቅ መጣ (ሮሜ 8፡1-2 ይመለከታል)።

19 በአዳም ያለ መታዘዝ ምክንያት ብዙ ሰዎች ኃጢአተኞች ሆኑ፤ በክርስቶስ መታዘዝ ምክንያት ብዙ ሰዎች ጻድቃን ሆኑ (ፊል. 2፡8 ይመለከታል)።

እዚህ ላይ አንድ ጥያቄ ይነሣል፤ እንዴት አንድ ሰው (አዳም) ሰዎችን ሁሉ ይበክላል? የአዳም ኃጢአት ከትውልድ ወደ ትውልድ እንዴት ሊተላለፍ ይችላል? መልሱም ይህ ነው። አዳም በሥጋ አባታችን የሆነ የሁላችንም የትውልድ አባት ነው። የሰው ዘር እንደ አንድ ትልቅ ዛፍ ሲሆን አዳም የዚህ ዛፍ ዘር ነው። ዘሩ እንደሚሆነው ዛፉም ይሆናል።

ሌላ ጥያቄም ይነሣል፤ እንዴት አንድ ሰው ማለትም ክርስቶስ ሰዎችን ሁሉ ጻድቃን ሊያደርጋቸው ይችላል? ልክ በዚያው አሠራር ነው። አዳም የጥንቱ ትውልድ ዘር እንደሆነ ሁሉ ክርስቶስ ደግሞ የአዲሱ የመንፈሳዊ ትውልድ ዘር ነው። እግዚአብሔር ጻድቃን ተብለው የሚጠሩ ብዙዎች ከክርስቶስ በቅለዋል። ልክ ክርስቶስ ዘር እንደሆነው ሁሉ በእርሱ ያመኑትም ልክ እንደ እርሱ ይሆናሉ።

23 እዚህ ላይ ሕግ የሚለው ቃል የሚያስታውሰን እግዚአብሔር በድንጋይ ጽላቶች ላይ ጽፎ ለሙሴ የሰጠውን ሕግ ነው።

24 ይሁን እንጂ ከሙሴ ጊዜ በፊት የተፈጥሮ ሕግ የሚባል ነበረ፤ ሰዎች ይህን የተፈጥሮ ሕግ አፈረሱ፤ በእግዚአብሔርም ላይ ኃጢአት ሠሩ፤ በኃጢአታቸውም ምክንያት እግዚአብሔር ቀጣቸው (ቁ. 14 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

25 ያለ ክርስቶስ የሆኑት ሁሉ በመንፈስ «የሞቱ» (ኢራ. 2፡1) መሆናቸውን እንረዳለን። ክርስቶስ መሆን ማለት «ወደ ሕይወት መምጣት» በመንፈስ ቅዱስ መንፈሳዊ ሕይወት ማግኘት ነው (ዮሐ. 3፡3፤5 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ይሁን እንጂ፤ ሰው በሥጋው እስከሚሞት ድረስ በመንፈሳዊ ሕይወት ጫርሶ አይሞትም፤ እስከዚያን ጊዜ ድረስ የሕይወት ተስፋ አለው።

20 እዚህ ላይ የተጠቀሰው ሕግ እግዚአብሔር ለሙሴ የሰጠው የተጻፈ ሕግ ነው። ሕግ ከመጣ በኋላ የሰው ኃጢአት እየጨመረ ሄደ፤ ምክንያቱም ሰዎች የእግዚአብሔር ትእዛዛት ምን እንደሆኑ ማወቅ ችሉ። እያወቁ አንዱን ትእዛዝ ማፍረስ፣ ሳያውቁ ከሚያፈርሱት ይልቅ ታላቅ ኃጢአት ነው። ሕግ ከመምጣቱ በፊት ሰዎች ኃጢአት ይሠሩ ነበር፤ ነገር ግን ኃጢአት የሚሠሩት የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ባለማወቃቸው ነበር። ስለዚህ በደላቸው አነስተኛ ነበር፤ ይኸው ልማድ በእኛም ሕይወት ሊሠራ ይችላል፤ እያወቅን ኃጢአት ብንሠራ እግዚአብሔር ኃጢአታችንን ታላቅ አድርጎ ሊቆጥረው ይችላል (ኩቃ. 12፥47-48 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

ይሁን እንጂ፣ ምንም ያህል ኃጢአት ከአዳም ቢመጣ፣ ከእርሱ የበለጠ ጸጋ ከክርስቶስ መጥቶልናል፤ ኃጢአት በበዛ መጠን፣ ጸጋ አብልጦ ይበዛል።

21 ሁልጊዜ ጸጋ በኃጢአት ላይ ይነግግላል (ይሠለጥናል)። ብርሃን በጨለማ ላይ ሥልጣን እንዳለው ሁሉ ጸጋም በኃጢአት ላይ ሥልጣን አለው። ኃጢአት ወደ ምት ይመራል፤ ጸጋ ደግሞ በክርስቶስ ኢየሱስ ወደ ዘላለም ሕይወት ይመራል። ክርስቶስ ኃጢአትንና ሞትን በሚገባ አሸንፎአል (ሮሜ 8፥1-21 1ቆሮ. 15፥58 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

በዚህ ጥቅስ የደንገነታችንን ሦስት ታላላቅ ደረጃዎች ማለትም ክርስቶስ የሚሰጠንን ሦስት ታላላቅ ስጦታዎች እንመለከታለን። የመጀመሪያው ጸጋ፣ ሁለተኛው በጸጋ በኩል የሚገኘውን ጽድቅ፣ ሦስተኛው በጽድቅ በኩል የዘላለም ሕይወት ናቸው። በዚህ መንገድ ክርስቶስ በአዳም በኩል የመጣውን ጉዳት ማስወገድ ብቻ ሳይሆን ከዚያም የበለጠ እንዳደረገ እናያለን። እኛን ሁላችንን የእግዚአብሔር ልጆችና የመንግሥተ ሰማይ ሀብት ሁሉ ወራሾች አደረገን።

ምዕራፍ 6

ለኃጢአት መሞት፣ ለክርስቶስ ሕይወት መሆን (6፥1-14)

1 ጳውሎስ በሮሜ 5፥20 ላይ እንዲህ ብሎ ጽፎአል፡ «ኃጢአት በበዛ መጠን፣ የእግዚአብሔር ጸጋ በይበልጥ በዋ»። ጳውሎስ ለማለት የፈለገው እንዲህ ነበር፡ ኃጢአታችን የቱንም ያህል ቢበዛ፣ ኃጢአታችን የቱንም ያህል ታላቅ ቢሆን ወይም የቱንም ያህል በቁጥር ብዙ ቢሆን፣ የእግዚአብሔር ጸጋ ሁልጊዜ ከእኛ ኃጢአት የሚበልጥ ስለሆነ ይቅርታ ሊያደርግ ይችላል።

ይሁን እንጂ፣ አንዳንድ ሰዎች፣ «ይህ ከሆነማ የምንወደውን ኃጢአት ሁሉ እንሥራ፤ የቱንም ያህል ኃጢአት ብናደርግ እግዚአብሔር ይቅር ይለናል። ምንም መጨነቅ የለብንም፤ ብዙ ኃጢአት በሠራን መጠን የእግዚአብሔር ጸጋ አብልጦ ይበዛልናል» ለማለት ይደፍሩ ይሆናል።

ጳውሎስ እንዲህ አይደለም፤ ይላል (ቁ. 2)። እንዲህ ዓይነት አስተሳሰብ ፈጽሞ ስሕተት ነው!

2 እኛ ለኃጢአት ምተናል፤ ጳውሎስ ይህን ቢል ምን ማለቱ ነው? በክርስቶስ ባመንን ጊዜ አሮጌው ኃጢአተኛ ሥጋችን «ሞቶአል»። በመጀመሪያ የኃጢአት ባሪያዎች ነበረን፤ ከዚያ በኋላ ግን ምትን የሞተን ባርያ ጌታው ሊዝወው አይችልም «ነፃ» ወጥቶአል (ቁ. 7)። እንግዲህ እኛም ጌታችን ከክብሩ ከኃጢአት ነፃ ወጥተን ከሆነ፣ ታዲያ ገና የኃጢአት ባርያዎች እንደሆንን እንዴት ዝም ብለን እንኖራለን? በእግዚአብሔር ጸጋ ከኃጢአት ኃይል ነፃ ወጥተናል፤ ስለዚህም ሁለተኛ በኃጢአት መኖር የለብንም።

3 በክርስቶስ ስናምን በሞቱ እንጠመቃለን። ጥምቀትን በምንቀበልበት²⁶ ጊዜ በውሃ ውስጥ ስንገባ፤ በመንፈሳዊ ይዞታ

ኃጢአታችን ይታጠባል፤ አሮጌው ኃጢአተኛ ሰውነታችንም ይሞታል። ከዚያ በኋላ ከውሃ ውስጥ ስንወጣ፤ በክርስቶስ አዲስ ፍጥረት እንሆናለን፤ አዲስ መንፈሳዊ ሕይወትም ይኖረናል (2ቆሮ. 5፥17)። ስለዚህ የጥምቀት መንፈሳዊ ትርጉሙ የአሮጌው ኃጢአተኛ ሥጋችን መሞትና የአዲሱ መንፈሳዊ ሰውነታችን መወለድ ነው። ስለዚህ በክርስቶስ ኢየሱስ ስንጠመቅ፤ አሮጌው ሰውነታችን ከክርስቶስ ጋር ይሞታል፤ እኛም የምንጠመቀው በሞቱ ነው።

4 ከክርስቶስ ጋር የሞትን ከሆነ፣ ከእርሱ ጋር ተነሥተን አዲስ ሕይወት እንኖራለን (ቆላ. 2፥12 ይመለከታል)። ከሞት ለመነሣት ክርስቶስ በመጀመሪያ መሞት እንደነበረበት ሁሉ፣ እኛም በክርስቶስ አዲስ ሕይወት ለመኖር ለኃጢአት መሞት አለብን። አዲሱን ሕይወት ለመኖር፤ በመጀመሪያ አሮጌው ኃጢአተኛ ሥጋችን መሞት አለበት ወይም መወገድ አለበት (ኤፌ. 4፥22-24)። በአሮጌው ሰውነት ምትክ አዲስ አእምሮ፣ አዲስ ልብ፣ አዲስ መንፈሳዊ ሕይወት ያስፈልገናል።

ስለዚህ በክርስቶስ መጠመቅ ማለት ከክርስቶስ ጋር መሞት፣ ከክርስቶስ ጋር መቀበር፣ እንደገናም ከክርስቶስ ጋር ለአዲስ ሕይወት መነሣት ማለት ነው።

5 ከክርስቶስ ጋር በሞቱ መተባበር ማለት ከክርስቶስ ጋር መሞት ማለት ነው። መሞት ማለት በሥቃይና አስቸጋሪ በሆነ ሁኔታ ውስጥ ማለፍ ሲሆን፤ አሮጌውን ሕይወት መተው ደግሞ ቀላል ነገር አይደለም። ይሁን እንጂ፣ ጳውሎስ ይህን ተስፋ ይሰጠናል፡ ከክርስቶስ ጋር ብንሞት በእርግጥ ከትንሣኤው ጋር እንተባበራለን።

ብዙ ሰዎች ኢየሱስ ታላቅ አስተማሪ መሆኑን ያውቃሉ። አዲሱንም ሕይወት ከእርሱ ጋር መኖር ይፈልጋሉ። ይሁን እንጂ፣ በምንም ዓይነት ቢሆን ከእርሱ ጋር መሞትን አይፈልጉም።

እኛ በቀላሉ «እኔ ክርስቲያን ነኝ» እንላለን፤ ነገር ግን «ከክርስቶስ ጋር ሞቼአለሁን?» ብለን ራሳችንን ጠይቀን አናውቅም። ምክንያቱም ከእርሱ ጋር የማንሞት ከሆንን ማለትም «አሮጌው ኃጢአተኛ ሥጋችን» ያልሞተ ከሆነ፤ ከክርስቶስ አዲስ ሕይወት ተቀብለን መኖር አንችልም። ከክርስቶስ አዲስ ሕይወትን ያልተቀበልን ከሆንንም እንዴት ክርስቲያኖች ነን ልንል እንችላለን?

6 አሮጌው ሰውነታችን ከክርስቶስ ጋር መስቀሉን እናውቃለን። ኢየሱስ ራሱ በመስቀል ላይ ተሰቅሎአል፣ ሞቷል። ይህም ሮማውያን ወንጀለኞችን የሚቀጡበት መንገድ ነበር፤ እስከ ዛሬ አቻ ያልተገኘለት የጭካኔ አገዳደል ነው። ስለዚህ አሮጌው ሥጋችን ተሰቀለ ስንል አሮጌው ሥጋችን ሞተ ማለታችን ነው።

አሮጌው ሥጋችን የመስቀሉ ወይም የመሞቱ ዓላማ ምንድን ነው? አሮጌው ሥጋችን የመስቀሉ ምክንያት የኃጢአት ሰውነት ኅይል እንዲያጣ ነው። አሮጌው ሰውነታችን አሮጌው ኃጢአተኛ ሥጋችን ነው። የኃጢአት ሰውነት በኩራትና በኃጢአት ምኞት የተሞላው ሥጋችን ሲሆን ያ የኃጢአት ሰውነት አንድ ጊዜ ጌታችን ነበር። እኛም አንድ ጊዜ የኃጢአት ምኞት ባሪያዎች ነበርን። ነገር ግን ከክርስቶስ ጋር በሞትን ጊዜ፣ ያ አሮጌው ሥጋችን በመስቀል ላይ ተሰቀለ፤ የኃጢአት ሰውነታችንም ኅይል አጣ።

እዚህ ላይ አንድ ጥያቄ ሊነሣ ይችላል፡ እኛ ክርስቲያኖች የሆንን አሮጌው የኃጢአት ሥጋችን ሞቶአል፤ ታዲያ አሁንም ኃጢአት የምንሠራው ለምንድን ነው? አንዳንድ ሰዎች እየደጋገምን ኃጢአት የምንሠራው አሮጌው ሥጋችን እንደሚገባው ስላልሞተ ነው ብለው ይመልሳሉ። ምንም እንኳ ኅይሉ የተቀነሰ ቢሆንም አሁንም ሕያው ነው ይላሉ። እነዚህ ሰዎች አሮጌው ኃጢአተኛ ሥጋችን ደካማ

26 ጥምቀት ለክርስቲያን በጣም አስፋላጊ የሆነ ድርጊት ነው። አንድ አዲስ ክርስቲያን በጉባኤ ፊት የሚካሄደው የመጀመሪያው ድርጊት ነው፤ በዚህም ድርጊት ኢየሱስ ክርስቶስ መሆኑን ሳንለም ይመስላል፤ በጥምቀት ሥነ ጭርነት ላይ እንደ አማኝ በውሃ ውስጥ ይገባል፤ ይህንንም በሚያደርግበት ጊዜ በመንፈሳዊ ረገድ ከኃጢአቱ ሁሉ ይታጠባል።

አንዳንድ ክርስቲያኖች ጥምቀት ከኃጢአታችን የመንገዳችንና በኢየሱስ አዲስ ሕይወት የመያዣን ምልክት ነው ብለው ያምናሉ፤ ሌሎች ክርስቲያኖች ይህን ጥቅስ በመጥቀስ በጥምቀት ሥነ ሥርዓት አማካይነት እግዚአብሔር በመንፈሳዊ ይዞታው «አሮጌው ኃጢአተኛ ሥጋችን» እንዲሞትና «አዲሱ መንፈሳዊ ሰውነት» በክርስቶስ ሕይወት እንዲያገኝ ያደርገዋል። ተጨማሪ አላብ ለማግኘት በሙዳዩ ታላት ውስጥ፤ ጥምቀት የሚለውን ይመለከታል። እንዲሁም ከአስተምህሮ ጸሐፊው፤ «የውሃ ጥምቀት» የሚለውን ይመለከታል።

ቢሆንም ራሳችንን ለእርሱ ልናስገዛ አይገባንም! እርሱን ልናሸነፈው መቻል ይኖርብናል በማለት ያስባሉ።

ክርስቲያኖች ሆነን ኃጢአት ለምን እንደምናደርግ ሌሎች ሰዎች ደግሞ የተለየ አመለካከት አላቸው። እነርሱም አደጌው ሥጋችን ከክርስቶስ ሞት ጋር ፈጽሞ ጥቀሱል። አሁን በክርስቲያኖች ሕይወት ውስጥ መንፈስ ቅዱስ ሥልጣን አለው። የአደጌው ኃጢአተኛ ባሕርያችን ስልጣን አሁን ተሸርአል። እኛ ከእንግዲህ ወዲህ በሰይጣን ቁጥጥር ውስጥ አይደለንም! ከኃጢአትም ነፃ ወጥተናል። ይሁን እንጂ፣ ይህን አዲስ ሁኔታችንን ጠብቀን ልንኖር የምንችለው በእምነት ነው። ክርስቲያኖች ከጊዜ ወደ ጊዜ ኃጢአት መሥራታቸውን የሚቀጥሉት! አሁን ከኃጢአት ነፃ ስለ መውጣትቸው መሆኑ እምነት የላቸውም! እምነት ስለሌላቸውም መንፈስ ቅዱስ በሕይወታቸው እንደሚገባው አይሠራም። ስለዚህም እነዚህ ሰዎች ክርስቲያን ከሆኑ በኋላ ኃጢአትን ባለማቋረጥ የምንሠራው እምነታችን ሳይሉ ስለሆነ ነው ይላሉ።

ከእነዚህ ከሁለቱ መልሶች የትኛውም ትክክል ቢሆን ክርስቲያኖች አልፈው አልፈው ኃጢአት መሥራታቸው የማይካድ እውነት ነው። ስለዚህ ጳውሎስ በተለይ ሊያስታውሰን የሚፈልገው ነገር ቢኖር አደጌው የኃጢአት ሥጋችን በእኛ ላይ የጌትነት ሥልጣን እንደሌለው ነው። ምንም እንኳ አልፈን አልፈን ኃጢአት የምንሠራ ብንሆንም በኃጢአት ጸንተን አንቆይም። ይሁን እንጂ፣ አንድ ሰው እያወቀ ኃጢአት መሥራቱን ቢቀጥል የዚያ ሰው አደጌ ሥጋ አልዋተም ይልቁንም ሕያው መሆኑንና በኃይልም የተሞላ መሆኑን እናውቃለን፤ እንዲህ ዓይነቱም ሰው ክርስቶስን በእውነት አላወቀውም (1ኛ. 3፡6-9 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

ይህን በጣም አስፈላጊ የሆነውን ጥቅስ ለመረዳት አንድ ነገር ማስታወስ ይኖርብናል። በአንድ በኩል ጳውሎስ ከክርስቶስ ጋር እንደሞትን ይነግረናል (ቁ. 3-5)። በሌላ በኩል . . . ለኃጢአት እንደሞታችሁ ራሳችሁን ቁጠሩ ይለናል (ቁ. 11)። እንደገናም በሚች ሥጋችሁ ኃጢአት እንዲገኝ አትፍቀዱለት (ቁ. 12) ይለናል። በአንድ በኩል ጳውሎስ በክርስቶስ ያለንን ቦታ ይነግረናል፤ በሌላ በኩል በዚያ በተሰጠን ቦታ መራመድ እንዳለብን ይመክረናል። በሌላ አነጋገር በአላብ ያለውን ትምህርትና በሕይወት በተግባር ላይ የሚውለውን ነገር ይሰጠናል። የዚህ የተደራራቢ ሁኔታ ሌላ ምሳሌ (በቁ. 18-19) ባለው ክፍል ይገኛል። በቁ. 18 ላይ ጳውሎስ ከኃጢአት ነፃ ወጥተናል በማለት ይጽፋል፤ በቁ. 19 ላይ ደግሞ ሥጋችንን የኃጢአት ባሪያዎች አድርገን እንዳንሰጥ ይመክረናል፤ ይልቁንም ለጽድቅ ባሪያዎች ሆነን እንድንገዛ ያስጠነቅቀናል (ገላ. 5፡13 ይመለከታል)።

እስከ አሁን የተወያየንባቸውን ነገሮች በአእምሮአችን በመያዝ የጳውሎስ ዋና አላብ ይህ እንደሆነ እንገልጻለን፤ አደጌው ሰውነታችን (አደጌው ኃጢአተኛ ሥጋችን) በመሠረቱ ከሞተ ቆይቶአል፤ ቢሆንም አሁንም እርሱን ማገልገል እንችላለን። ጳውሎስ «ይህን አታድርጉ» ብሎ ይመክረናል፤ «አደጌውን ሰውነት አስወግዱ! (ኤፌ. 4፡22 ይመለከታል)፤ የኃጢአትን ሥጋ ምኞት አትፈጽሙ»²⁷

7 . . . የሞተ ሰው ለኃጢአት ከመገዛት ነፃ ወጥቶአል፤ አንድ ወንጀል የፈጸመ ሰው ሲሞት፣ ቅጣቱም በዚያው ያበቃል፤ የሞተን ሰው መቅጣት አይቻልም።

እኛም ከዚህ በፊት በእግዚአብሔር ዓይን ወንጀለኞች (ኃጢአተኞች) ነበርን፤ አሁን ግን አደጌው ሰውነታችን ስለሞተ፣ ያ አደጌው ሰውነት በፈጸመው ኃጢአት አሁን ልንቀጣ አንችልም። ከኃጢአት ነፃ መውጣት ብቻ ሳይሆን ለኃጢአት ከመቀጣትም ነፃ ወጥተናል።

8 እዚህ ላይ ጳውሎስ በቁ. 5 ያቀረበውን አላብ በድጋሚ ያቀርባል (2ጢ. 2፡11-12 ይመለከታል)።

9 አንድ ጊዜ ከሞተና ከሞትም ከተነሣ በኋላ ክርስቶስ ዳግመኛ ሊሞት አይችልም። በዚህ መልክ እኛም ከክርስቶስ ጋር ከሞትንና ከሞትም ከተነሣን በኋላ ዳግመኛ ልንሞት አንችልም፤ ነገር ግን ከክርስቶስ ጋር²⁸ ለዘላለም አብረን እንኖራለን። ክርስቶስ ሞትን ድል ነሥቶአል፤ ከእርሱም ጋር እኛም ሞትን ድል ነሥተናል (ዮሐ. 5፡24፤ 11፡25-26 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

10 ክርስቶስ በማያዳግም ሁኔታ አንድ ጊዜ ለኃጢአት ሞቶአል። ይህም ማለት ለሰዎች ሁሉ ኃጢአት አንድ ጊዜ ሞቶአል (ዕብ. 9፡26 ይመለከታል)። እዚህ ላይ ማስታወስ የሚገባን ክርስቶስ ራሱ ምንም ኃጢአት እንዳላደረገ ነው። ነገር ግን ወደዚህ በኃጢአት ወደተሞላ ዓለም መጣ፤ በኃጢአተኞችም ሰዎች መካከል ኖረ፤ የሸዎችንም ኃጢአት ወሰደ በሞተ ጊዜ ከራሱ ጋር ቀበራቸው (ዮሐ. 1፡29 ይመለከታል)። እንግዲህ ጳውሎስ ክርስቶስ ለኃጢአት ሞተ ሲል ይህን ማለቱ ነው።

ክርስቶስ ለኃጢአት ሞቶ አሁን ግን ለእግዚአብሔር ሕያው ሆኖ ይኖራል (1ዲ. 3፡18 ይመለከታል)። ልክ በዚህ ዓይነት እኛም ለኃጢአት ሞተናል፤ ለእግዚአብሔርም ሕያው ሆንን እንኖራለን (ቁ. 11)።

11 በዚህ ዓይነት ራሳችሁን ቁጠሩ። ቁጠሩ ማለት በታላቅ እርግጠኝነት ስለ አንድ ነገር ማሰብ ማለት ነው። በእውነት በክርስቶስ ታምነን ከሆነ በእርግጥም ለኃጢአት ሞተን ለእግዚአብሔር ሕያው ሆነናል ማለት ነው። ይህ እርግጠኛ ነው፤ እንዲህም እንደሆነ ልንቆጥር እንችላለን። ስለዚህ በዚህ ዕውቀት መሠረት እንሥራ፤ እውነት እንደሆነ አድርገን እንሥራ! (1ዲ. 2፡24 ይመለከታል)።

12 ስለዚህ ለኃጢአት የሞታችሁ ከሆነ፣ በሚች ሥጋችሁ ኃጢአት እንዲገኝ አትፍቀዱለት። በሥጋችን ላይ የነገሠው ማን ነው? ኃጢአት ወይስ እግዚአብሔር? ብለን ልንጠይቅ ይገባናል። እኛ በማን ቁጥጥር ሥር ነው ያለው? የእኛ ጌታና ገዥ ማን ነው?

በዚህ ጥቅስ ላይ «ኃጢአት» የሚለው ቃል የሰውን ኃጢአት በመሆኑ በአንድነት የሚወክል ነው። ይህም ማለት የጣዖት አምልኮን፣ ነፍስ መግደልን፣ መሞሽትን፣ መስረቅን፣ መኮራትን፣ ከፋ መናገርን፣ ከፋ መመኘትንና ማሰብን የሚያጠቃልል ነው። እነዚህ ሁሉ የተለያዩ ኃጢአቶች ከአንዱ መሠረታዊ ኃጢአት የሚመነጩ ናቸው፤ ይህም ኃጢአት ራስ ወዳድነት ወይም በራስ ላይ ማትኮር²⁹ ነው። ከራስ ወዳድነት የተነሣ ራሳችንን ከሁሉ በላይ ማድረግና ከሁሉ በፊት የራሳችን ምኞት እንዲፈጸም እንፈልጋለን። ምናልባት እነዚህ ምኞቶች በራሳቸው መልካም የሆኑ ነገሮች ሊሆኑ ይችላሉ። ለምሳሌ ትምህርት ለማግኘት ወይም ሥራ ለማግኘት ሊሆን ይችላል። እግዚአብሔርም ቢሆን እነዚህን ነገሮች እንድናግኝ ይፈልጋል፤ ነገር ግን ኃጢአቱ የሚገኘው እዚህ ላይ ነው። የራሳችን ምኞት ከእግዚአብሔር ምኞት እናስቀድማለን፤ የራሳችን ምኞት የመጀመሪያውን ደረጃ እንዲይዝ እንፈልጋለን፤ እኛ ራሳችን የምንፈልገውን ነገር እግዚአብሔር ከሚፈልገው ነገር አብልጠን እንይዛለን። ይህም ራስ ወዳድነት ነው። ከራስ ወዳድነት ወይም ለራስ ትኩረት ከማድረግ የተነሳ ሌሎች ኃጢአቶች ይበቅላሉ።

አሁን ከላይ ወደ ተጠየቀው ጥያቄ እንመለስና፤ በሥጋችን ላይ ሥልጣን ያለው ማን ነው? ኃጢአት ወይስ እግዚአብሔር? «ኃጢአት» በሚለው ቃል ምትክ «ራስ» የሚለውን ለውጠን ጥያቄውን እንመልከት። ሥጋችንን የሚገዛው ማን ነው? ራስ ወይስ እግዚአብሔር? ጥያቄው

27 በዚህ ጥቅስ ላይ የተጠቀሰው የአደጌው ሰውነታችን መሳቀል (የተፈጸመን ስቅለት ነው)። በገላ. 5፡24፣ ጳውሎስ የኃጢአተኛ ባሕርያችን መስቀሉን ይናገራል፤ ይህም ራሳችን የምናካሂደው ነው፤ ራሳችን ልናካሂደው የማንችለው ስቅለት በክርስቶስ በማመናችን የተደረገ ነው። በየጊዜው የምንፈጽመው ስቅለት ግን በራሳችን የተደረገ ነው፤ እርሱም ራሳችንን ከደን በመንፈስ ቅዱስ ቁጥጥር ውስጥ ስለሆነ የሚፈጸም ነው (ግር. 8፡34፤ ሮሜ 8፡13፤ ገላ. 5፡24 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

28 ምድራዊ አካላችን ይሞታል፤ ከእኛነታችን ክፍል በጣም አስፈላጊ የሆነው ማለትም ነፍሳችንና መንፈሳችን ግን ዉርሶ አይሞትም።
29 በራስ ላይ ማትኮርን የሰው መሠረታዊ ኃጢአት ነው ብንልም ይህንንም ኃጢአት የሚያመጣው አለግመን ነው፤ ስለዚህ የኃጢአት ሁሉ ሥር አለግመን ነው (ሮሜ 4፡19-21 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)፤ ተጨማሪ ግብራሪያ ለማግኘት ሮሜ 3፡10-12 ማብራሪያና የግሪክ ማስታወሻውንም ይመለከታል።

ተመሳሳይ ነው፤ የማንን ፈቃድ ነው የምንፈጽመው? የራሳችንን ወይስ የእግዚአብሔርን? መልሱ የራሳችንን የሚል ከሆነ፤ እንግዲያውስ በሥጋችን ላይ ሥልጣን ያለው ኃጢአት ነው ማለት ነው።

አንድ ምኞት የራሳችን ምኞት ይሁን የእግዚአብሔር ምኞት እንዴት ማወቅ እንችላለን? ለምሳሌ ትምህርት ቤት ውስጥ የመማርን ምኞት እንውስድ። ይህ የእግዚአብሔር ፈቃድ ነው? ወይስ የራሳችን ፈቃድ? ብለን ለመናገር ይህን አንድ ጥያቄ እንጠይቅ። የምንማረው ሳማን ነው? ለራሴ ነው ወይስ ለእግዚአብሔር ነው? ይህን ጥያቄ ለማንኛውም ለምናደርገውና ለምንመኘው ነገር መጠየቅ ይኖርብናል።

ብዙ ሰዎች «በማንም ሰው ላይ ምንም ዓይነት ጉዳት የማሳደርስ ከሆነ ኃጢአት የምሠራው እንዴት ነው?» ብለው ያስባሉ። «እኔ መማር ወይም መሥራት ብልልግ ታዲያ ኃጢአቱ እምን ላይ ነው? ኃጢአት የሚባል ነገር ጨርሶ የለም» ይላሉ። እንዲህ ዓይነት ሰዎች ነጥባቸውን ይስታሉ፤ የእግዚአብሔር ፈቃድ ምን እንደሆነ ሳናውቅ የራሳችንን ፈቃድ የምንከተል ከሆነ በእግዚአብሔር ፊት ኃጢአት እንሠራለን። ይህም ከአዳም የወረሰው አንድ መሠረታዊ ኃጢአት ሲሆን፤ እርሱም የራሳችንን ፈቃድ ከእግዚአብሔር ፈቃድ ማስቀደም ነው። ወይም የሰው ዋነኛው ኃጢአት ራሱን በእግዚአብሔር በታ ማስቀመጥ ነው ማለት እንችላለን። ሰው በተፈጥሮው የእግዚአብሔርን ምኞት ሳይሆን የራሱን ምኞት ለመፈጸም ይፈልጋል። እንግዲህ የእኛ ኃጢአተኝነት እዚህ ላይ ነው። በዚህም ምክንያት እኛ ክርስቲያኖች ምንም ነገር ብናደርግ ራሳችንን እንዲህ ብለን ልንጠይቅ ይገባናል፤ እኔ ይህን ያማደርገው ለማን ነው? ለራሴ ነው ወይስ ለእግዚአብሔር?

ክርስቲያን ለኃጢአት ሊሞት አሮጌውና በኃጢአት የተሞላው ምኞቱም መሞት አለበት። በእርሱም ምትክ ከመንፈስ ቅዱስ አዲስ ምኞት ይመጣል። ይህም ምኞት ሁልጊዜ እግዚአብሔርን ለማስደሰትና ለእግዚአብሔር ለመታዘዝ የሚፈልግ ነው። ከዚህ አዲስ ምኞት ጋር አዲስ ጠባይም አብሮ ይመጣል።

13 እውሉስ በቁ. 12 ላይ እንዲህ በማለት ጽፎአል፡ ስለዚህ፤ ኃጢአት በሚምተው ሰውነታችሁ ላይ ሥልጣን እንዲኖረውና ለሥጋ ምኞትም ተገዥ እንዲያደርጋችሁ አትፍቀዱለት። እዚህ በቁ. 13 ላይ ደግሞ በመሠረቱ ተመሳሳይ የሆነ ነገር ይናገራል። «እንዲሁም የሰውነታችሁን ክፍሎች የዐመፅ መሣሪያ አድርጋችሁ ለኃጢአት አታስገዙ።» አሁን በሕይወታችን ላይ ሥልጣን ያለው እግዚአብሔር ነው፤ ስለሆነም የሰውነታችን ክፍሎች በሙሉ የእርሱ ናቸው። የሰውነታችንን ክፍሎች የጽድቅ መሣሪያ አድርገን ማቅረብ አለብን። ስለዚህ የሰውነታችንን ክፍሎች ሙሉ በሙሉና ሁልጊዜ ለእግዚአብሔር ማቅረብ ይኖርብናል። (ሮሜ 12፡1 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

14 እውሉስ በዚህ ጥቅስ ከሕግ በታች ላሉት ሰዎች ኃጢአት ጌታቸው እንደሆነ ያመለክታል። ይህም ከሕግ ሥልጣን ሥር³⁰ ለሚገኙ ሁሉ ማለት ነው። ታዲያ ይህ ለምን ይሆናል? ምክንያቱ ይህ ነው፤ ሕግ «ታዘዙ» ይላል፤ ይሁን እንጂ፤ እንዲታዘዝ ለሰው ኃይል አይሰጥም። ሕግ «ይህን አድርግ ያንን አድርግ» ይላል፤ ነገር ግን ሰው ሕግ የሚለውን ሁሉ ለማድረግ አይችልም። ስለዚህ ሕግን ተላልፎ ይገኛል፤ ያም ደግሞ ኃጢአት ይሆንበታል። ከሕግ በታች ላሉት ኃጢአትን ለማስወገድ ምንም መንገድ የላቸውም። ስለዚህ ኃጢአት ጌታቸው ይሆናል፤ ማምለጥም አይችሉም። በዚህም ምክንያት ከሕግ በታች ያሉት ያለ ይቅርታና ያለ ተስፋ³¹ ይኖራሉ።

ይሁን እንጂ፤ እውሉስ እኛ ከሕግ በታች ላንሆን ከጸጋ በታች መሆናችንን ያስታውሰናል። ይህም ከእግዚአብሔር ምስረት የተነሣ የኃጢአት ይቅርታን ተቀብለናል ማለት ነው። ይህም ብቻ ሳይሆን፤ ኃጢአትን ተቋቁመን ለማሸነፍ የሚያበቃንን አዲስ ኃይል ተሰጥቶናል። ስለሆነም በእግዚአብሔር ፊት በጽድቅ መኖር እንችላለን።

ምናልባት አንድ ሰው፤ እውሉስ በዚህ በሮሜ መልእክት በመጀመሪያዎቹ ስድስት ምዕራፎች ውስጥ ይህን ያህል አብዝቶ ስለ አይሁዳውያን ሕግ ለምን ይናገራል? በማለት ይደነቅ ይሆናል። እኛስ አረማውያን ስለ አይሁድ ሕግ ይህን ያህል መጨነቅ ለምን ያስፈልገናል? ምክንያቱም የአይሁዳውያን ሕግ ሰዎች ከሚከተሉአቸው ከሌሎች ሕጎች እንደ አንጻሩ በምሳሌነት ስለቀረበ ነው። በዓለም ላይ የሚገኙ ማንኛውም ሃይማኖቶች ሰዎች ሊከተሉት የሚገባቸው አንድ ዓይነት ሕግ ወይም የተውጣጡ ደንቦችና ሥርዓቶች አሉት። ስለሆነም አይሁዳውያን በአይሁዳውያን ሕግ ሥር ሲኖሩ የሚገጥማቸው ችግር፤ በአጠቃላይ በሌሎች ሃይማኖቶች ሥር የሚኖሩትንም ሰዎች በተመሳሳይ ሁኔታ ይገጥማቸዋል።

ሲሆንም፤ የአይሁድ ሕግ ከሌሎች ሃይማኖቶች ሕግና ሥርዓት ጋር ተመሳሳይ ነው ብለን ባናስብ ጥሩ ነው። ጨርሶ ተመሳሳይነት የለውም። የአይሁድ ሕግ በራሱ በእግዚአብሔር የተሰጠ ነው፤ የሌሎች ሃይማኖቶች ሕጎች ግን በሰው የተሠሩ ናቸው። ይህም ሲሆን የአይሁዳውያንና የሌሎች ሃይማኖት ተከታዮች በአንድ በኩል ተመሳሳይ ናቸው፤ ሁለቱም ለሕግና ለሥርዓት መታዘዝ የደገንነት ማግኛ መንገድ ነው ብለው ያምናሉ። ተስፋቸውንም በዚህ ያደርጋሉ፤ ስሕተታቸውም እዚህ ላይ ነው። ከሕግ በታችም እንደሆኑ ይቀራሉ። ሰዎች ከሕግ በታች እስከሆኑ ድረስ ከጸጋ በታች ሊሆኑ አይችሉም። ከጸጋ በታች ካልሆኑ ደግሞ ሊድኑ አይችሉም። ማንም ሰው አይሁዳዊም ሆነ ወይም የሌላ ሃይማኖት ተከታይ ሕግን ወይም ሥርዓትን በመፈጸም ደገንነት ሊያገኝ አይችልም። ሰው ሊድን የሚችለው የእግዚአብሔርን ጸጋ ሲቀበልና በኢየሱስ ክርስቶስ ሲያምን ብቻ ነው (ኤፌ. 2፡8-9 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

የጽድቅ ባሪያዎች ስለመሆን (ሮሜ 6፡15-23)

15 እኛ በክርስቶስ ያመንነው ከእንግዲህ ወዲያ ከሕግ በታች ስለልሆንን (ቁ. 14)፤ በሕግ መሠረት አንቀጣም። ከቅጣትም ነፃ ስለሆንን አንዳንዶች «ኃጢአት እናድርግ! ምንም ቅጣት አይደርስብንም» ለማለት ይፈተኑ ይሆናል። ነገር ግን እውሉስ እንዲህ ዓይነቱን አሳብ «ከቶ አይሆንም» በማለት ይቃወማል (ቁ. 1-2 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

16 ኃጢአት ስንሠራ የኃጢአት ባሪያዎች እንሆናለን። እግዚአብሔርን ስንታዘዝ፤ የእግዚአብሔር ባሪያዎች እንሆናለን፤ ወይም እውሉስ በቁ. 18 እንደሚናገረው የጽድቅ ባሪያዎች እንሆናለን (ማቴ. 6፡24፤ ዮሐ. 8፡34 ይመለከታል)።

የምንታዘዘው ለማን ነው? ለኃጢአት ወይስ ለእግዚአብሔር? ባሪያ የምንሆነው ለምንታዘዝለት ነው። የማን ባሪያዎች እንደሆንን ማረጋገጫው ለማን እንደምንታዘዝ ነው። የእግዚአብሔር ባሪያዎች ነን የምንል ከሆነና ትእዛዙን የማንፈጽም ከሆነ ውሸታዎች ነን። ክርስቲያኖች የመሆናችን ማስረጃ የሚታየው ለእግዚአብሔር የምንታዘዝ ከሆነ ነው (1ዮሐ. 2፡3-6 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

አሁን አንድ ጥያቄ ሊነሣ ይችላል። እውሉስ ከሕግ በታች አይደላችሁም ብሎናል (ቁ. 14)፤ ነገር ግን እዚህ ላይ ደግሞ ለእግዚአብሔር መታዘዝ አለባችሁ ይለናል። ታዲያ ይህ ከሕግ በታች እንደመሆን አይደለምን? እውሉስ አንድ ጊዜ ከእግዚአብሔር ሕግ ሥልጣን ሥር አይደላችሁም ይለናል፤ በሌላ ጊዜ ደግሞ በእግዚአብሔር ሥልጣን ሥር መኖር አለባችሁ ይለናል፤ ልዩነቱ ምት ላይ ነው?

ትልቅ ልዩነት አለ። ከሕግ በታች መሆን ማለት፤ በእግዚአብሔር ሕግ ሥልጣን ሥር መሆንና ከሕግ ቅጣት ወይም ኩነኔ ሥር መሆን ማለት ነው። ከሕግ ሥልጣን ሥር ያሉ በሕግ ይፈረድባቸዋል፤ ምክንያቱም ምንጊዜም ሲሆን ለሕግ ሙሉ በሙሉ ታዛዦች ሆነው ሊገኙ አይችሉም።

30

ከሕግ በታች ላሉት የሚለው አነጋገር፤ አይሁዳውያንና ደገንነት የሚገኝ መልካም ሥራ በመሥራት ወይም ሕግን በመታዘዝ ወይም ሃይማኖታዊ ደንቦችን በመጠበቅ ነው ብለው የሚያምኑትን ሰዎች ሁሉ ያጠቃልላል።

31

ሕግ መጥፎ ነው ብለን እናስብ። መጥፎዎች ሰዎች ናቸው። ሕግን ሙሉ በሙሉ አይታዘዙም።

በራሱ በእግዚአብሔር ሥልጣን ሥር መሆን ግን ጨርሶ የተለየ ነገር ነው። በእግዚአብሔር ሥልጣን ሥር መሆን ማለት ከጸጋ በታች መሆን ማለት ነው ቁ. 14። ይህም ሰው በክርስቶስ ሊያምን ከኃጢአቱ ይቅርታ ያገኛል፤ ደግሞም ከሕግ ቅጣት ነፃ ይወጣል ማለት ነው። ተሰናክለን ብንወድቅ እንኳ ማድረግ ያለብን ከኃጢአታችን ንስሐ መግባት ነው፤ ከዚያም ንጹሕ ሆነን እንታደላለን (1ዮሐ. 1፡9 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

በእግዚአብሔር ሥልጣን ሥር መሆን ማለት የተለየ ነገር ነው፤ ይህም በመንፈስ ቅዱስ ሥልጣን ሥር መሆን ማለት ነው። የእግዚአብሔርን ትእዛዝ እንድንፈጽም ምኞት የሚያሳድርብን መንፈስ ቅዱስ ነው። ከዚህም በላይ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ እንድንፈጽም ኅይል ይሰጠናል።

ስለሆነም በእግዚአብሔር ሥልጣን ሥር መሆን በሕግ ሥልጣን ሥር ከመሆን በጣም የተለየ ነገር መሆኑን እንመለከታለን። ከእግዚአብሔር ሥር ስንሆን የኃጢአት ይቅርታንና ኃጢአትንም ለመቋቋም ኅይል እናገኛለን። ከሕግ በታች ስንሆን ግን ምንም ይቅርታ እናገኛለን፤ ምንም ኅይል እናገኛለን፤ የምናገኘው ፍርድ ብቻ ይሆናል።

ይሁን እንጂ፤ አንድ ነገር ማስታወስ አለብን። በእግዚአብሔር ሥልጣን ሥር መኖር አለብን። ትእዛዙንም መፈጸም ይኖርብናል፤ ምንም እንኳ ከእግዚአብሔር ሕግ ፍርድ ነፃ የወጣን ብንሆንም፤ ከእግዚአብሔር እጅ ነፃ አልወጣንም።

17-18 የሮሜ ክርስቲያኖች ለተቀበሉት ትምህርት ፍጹም ታዛዦች ሆነዋል። ማለትም ለጳውሎስ ትምህርትና ለሌሎችም ሐዋርያት ትምህርት ታዛዦች ሆነዋል፤ በመታዘዛቸውም ጳውሎስ ከኃጢአት ነፃ ወጥታችኋል ይላቸዋል።

ነገር ግን ከእግዚአብሔር ነፃ አልወጡም። ሰዎች አንድም የኃጢአት ባሪያዎች ይሆናሉ (ቁ. 17) ወይም የጽድቅ ባሪያዎች ይሆናሉ (ቁ. 18) ማለት ነው። እኛም አንዱን ወይም ሌላውን እንሆናለን። በአንድ ጊዜ የሁለቱም ባሪያዎች መሆን አንችልም (ማቴ. 6፡24)። ስለዚህ የአንዱ ባሪያዎች መሆን ይገባናል። የእግዚአብሔር ባሪያዎች መሆን ደግሞ በጣም የተሻለ ነገር ነው። እርሱ የፍቅርና የምሕረት አምላክ ደግሞም በኅይል የተሞላ ነው። እርሱ ለባሪያዎች ሁሉ ሽልማት ይሰጣል፤ ይህም ሽልማት የዘላለም ሕይወት ነው (ቁ. 22-23)።

የኃጢአት ባሪያዎች ደግሞ ሌላ ዓይነት «ሽልማት» አላቸው እርሱም የዘላለም ሞት ነው (ቁ. 21-23)።

አንዳንድ ሰዎች ጳውሎስ «ባሪያ» እያለ በሚጠቀምበት ቃል በጣም ግራ ይጋቡ ይሆናል። ጳውሎስ «ባሪያ» የሚለውን ቃል ለምሳሌ ነው የሚጠቀምበት፤ እኛ የእግዚአብሔር ባሪያዎች ብቻ አይደለንም፤ ነገር ግን የእግዚአብሔር ልጆችና ወራሾችም ነን።

በአንድ በኩል እንደባሪያዎች ነን፤ ምክንያቱም በእግዚአብሔር ሥልጣን ሥር ስላለን ነው። በሌላ በኩል የእግዚአብሔር ልጆችና በቤተሰቡ ውስጥ ነፃ የሆንን አባሎች ነን።

19 ጳውሎስ የሮምን ክርስቲያኖች በተፈጥሮ ሰውነታቸው ደካማና ስላቸው የማስተዋል ችሎታቸው ደካማ እንደሆነ ነበር የሚያሳውቃቸው። ትምህርቱን በቀላሉ እንዲያስተውሉ ለማድረግ እንዲመቸው፤ ጳውሎስ ነገሮቹን በሰብአዊ ሁኔታዎች ጋር ሊያመሳሰሉላቸው ሞክሮአል። ይህም በየቀኑ በተለምዶ አሠራር ከሚጠቀሙባቸው ቃላት «ባሪያ» የሚለውን ቃል ተጠቅሞአል።

በዚህ ቁጥር በሁለተኛው ክፍል ጳውሎስ በቁ. 13 ያለውን አሳብ ይደግፈዋል።

20 በአንድ ጊዜ የሁለት ጌቶች ባሪያ መሆን አንችልም፤ የአንዱ ባሪያ ብንሆን ከሌላው ነፃ እንወጣለን። እዚህ ላይ ጳውሎስ ለሮሜውያን ሁኔታው አንድ መሆኑን ሊያስታውሳቸው ይወዳል፤ ለኃጢአት ባሪያዎች በነበሩበት ጊዜ ከጽድቅ ቁጥጥር ነፃ ወጥተው ነበር።

21 የትኛውን ጌታ ማገልገል እንደሚገባን መምረጥ እንችላለን። ለመምረጥ ነፃነት አለን፤ ስለዚህ ጥሩውን ሽልማት የሚሰጠንን ጌታ እንምረጥ!

ክርስቲያኖች የኃጢአት ባሪያ ከመሆን ነፃ ወጥተዋል። ይሁን እንጂ፤ አንዳንድ ጊዜ የኃጢአት ባሪያዎች እንደሆኑ ይመላለሳሉ። አንዳንድ ጊዜ ክርስቲያኖች ጌታቸውን የመምረጥ ነፃነታቸውን በሚገባ አይጠቀሙም። አንዳንድ ጊዜም የተሳሳተውን ጌታ ይመርጣሉ፤ ኃጢአትን ወይም ሰይጣንን ለማገልገል ይመርጣሉ። «ይህ መሆን የለበትም!» በማለት ጳውሎስ ይመከረናል (ቁ. 6 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

የኃጢአት ባሪያ በመሆን ምንም ጥቅም አይገኝበትም፤ ኃጢአት የሚመራን ወደ ሞት ብቻ ነው (ቁ. 23)።

22 ነገር ግን የእግዚአብሔር ባሪያ ከመሆን ታላላቅ ጥቅሞች ይገኙበታል። መጀመሪያ ወደ ቅድስና ይመራናል፤ ያለ ቅድስና ደግሞ እግዚአብሔርን ማየት አንችልም (ዕብ. 12፡14)። ሁለተኛ የእግዚአብሔር ባሪያ መሆን ወደ ዘላለም ሕይወት ይመራል (ቁ. 23)።

23 ሰዎች ሠርተው ደምወዝ ያገኛሉ፤ እኛም ኃጢአት ስንሠራ የኃጢአትን «ደመወዝ» እናገኛለን። ነገር ግን የዘላለም ሕይወት (ወይም ደኅንነት) በራሳችን ሥራ ወይም ጥረት የምናገኘው አይደለም፤ ነገር ግን የእግዚአብሔር ስጦታ ነው። ሰዎች ለስጦታ መሥራት አይችሉም፤ ይልቁንም ስጦታ በነፃ የሚሰጥና በሰጭው ፍቅርና ደስታ ላይ የተመሠረተ ነው። ይህም ማለት በጸጋ የሚሰጥ ነው። ዘላለማዊ ሕይወት በእግዚአብሔር ጸጋ በነፃ የሚሰጥ ሲሆን፤ ለእኛም የተሰጠን በኢየሱስ ክርስቶስ በጌታችን ነው። ስጦታውን ወደ እኛ ይዞ የመጣው እርሱ ነው፤ በራሱም ደም ዋጋ ከፍሎበታል። ጳውሎስ ለኤፌሶን በጻፈው መልእክቱ ላይ እንዲህ በማለት ያጠቃልላል፤ እናንተ የዳናችሁት በእምነት አማካይነት በጸጋው ነው። ይህም የእግዚአብሔር ስጦታ ነው እንጂ በእናንተ ሥራ የሚገኝ አይደለም (ኤፌ. 2፡8)።

ምዕራፍ 7

በጋብቻ ምሳሌ የተሰጠ ማብራሪያ (7፡1-6)

1 ጳውሎስ በዚህ ጥቅስ ላይ የሚያነሳው ሕግ የአይሁድ ሕግ ሲሆን፤ ይህን ሕግ እግዚአብሔር ለሙሴ የሰጠው 1500 ዓመት ከክርስቶስ ዘመን በፊት ነው። ይህ ሕግ ብዙ ደንቦችንና ትእዛዛትን ይዞአል። አይሁዳውያን በእግዚአብሔር ጻድቃን ተብሎ ለመጠራት እነዚህን ደንቦችና ትእዛዛት አንድ በአንድ መፈጸም እንደሚያስፈልጋቸው ያምኑ ነበር። ለአይሁዳውያን ሕግ እንደ ጌታቸው ነበር። ልክ በአይሁዳውያን ዐይን ባል የሚስቱ ጌታ እንደሆነ ሁሉ ሕግም የአይሁዳውያን ጌታ ነው።

በቁ. 1 ሃሳብ መገመት እንደምንችለው ጳውሎስ ከሚጽፍላቸው ሮማውያን ክርስቲያኖች መካከል ብዙዎቹ የተለወጡ አይሁዳውያን ነበሩ። ምክንያቱም ጳውሎስ «እኔ የምናገኘው ሕግን ለሚያውቁ ነው» ይላል፤ ለአይሁዳውያን ማለቱ ነው።

ሕግ በሞተ ሰው ላይ ሥልጣን የለውም፤ የሞተ ሰው ሕግን የመታዘዝ ግዴታ የለብትም።

2-3 በእነዚህ ቁጥሮች ጳውሎስ ሕግን ከባል ጋር፤ አይሁዳውያንን ከሚስት ጋር ያመሳስላል። ሕግና አይሁዳዊ ያላቸው ግኑኝነት፤ ልክ አይሁዳዊ ባል ከሚስቱ ጋር ያለውን ግኑኝነት ይመስላል (1ቆሮ. 7፡39 ይመለከታል)። በአይሁዳውያን ባሕል መሠረት ባል በሕይወት እስካለ ድረስ ሚስቱም በእርሱ ሥልጣን ሥር ትኖራለች። ባልዬው ከሞተ ግን ሚስቱ ከእርሱ ሥልጣን ነፃ ወጥታ ሌላ ወንድ ልታገባ ትችላለች። በዚሁ መንገድ አንድ ሰው በክርስቶስ ሲያምን፤ ሰውዬው ከዚህ በፊት ይከተል የነበረው ሃይማኖት ወይም ሃይማኖታዊ ሕግ እንደሞተ ይቆጠራል። ያም ሰው ክርስቶስን ለመከተል ነፃ ነው። ከእንግዲህ ወዲህም ከጥንት ሃይማኖቱና ከሕጉ ሥልጣን ሥር አይኖርም።

4 ስለዚህ እናንተም ለሕግ ምታችኋል። ጳውሎስ ሕግ ራሱ ሞቶአል አይልም፤ ነገር ግን እናንተ ለሕግ ምታችኋል ነው የሚለው። እኛን በሚመለከት ሕግን የሞተ ያህል

እንቁጥረዋለን፤ ስለሆነም ሌላ ለማግባት ነፃነት አለን፤ ማለትም ክርስቶስን ለማግባት ነፃነት አለን። ከመጀመሪያው ባላችን (ከሕግ) ነፃ ወጥተናል፤ ስለዚህ ሁለተኛውን ባል ክርስቶስን ማግባት እንችላለን።

በክርስቶስ አካል ሆነን ለሕግ ሞተናል። ይህም ማለት የክርስቶስ አካል በመስቀል ላይ ሲሞት እኛም አብረን ሞተናል። ከክርስቶስ ሞት ጋር ተዋሕደናል፤ ስለሆነም ከእርሱም ጋር በመጣመር አዲስ ሕይወት አግኝተናል (ሮሜ 6፡4-5)።

ከጋብቻ ዋና ዓላማዎች አንዱ ፍሬ ማፍራት ሲሆን ይህም ልጆችን መውለድ ነው። እኛም ከክርስቶስ ጋር ስንጋባ ለእግዚአብሔር ፍሬ እናፈራለን፤ በእኛ ምስክርነት አዳዲስ አማኞች ይወለዳሉ። የመንፈስ ቅዱስ ፍሬም በሕይወታችን ይታያል፤ ማለትም ፍቅር፣ ደስታ፣ ሰላም ይታያሉ (ገላ. 5፡22-23 ይመለከታል)።

5 በኃጢአተኛ ባሕርያችን³² ቁጥጥር ሥር በነበርንበት ጊዜ ከሕግ ጋር ተጋብተን ነበር፤ ውጤቱም ለምት ፍሬ ማፍራት ነው። የምት ፍሬም ኃጢአት ነው። ለእግዚአብሔር መልካም ሥራን በመሥራት ፈንታ በኃጢአት የተሞሉ ሥራዎችን በመሥራት ወደ ሞት እየመራ ነበር።

ጳውሎስ ለኃጢአተኛ ሳህሪ የሚጠቀምበት የግሪክ ቃል ቀጥተኛ ትርጉሙ “ሥጋ” ማለት ነው። ሥጋ የሚለው ቃል ደግሞ ሁለት ትርጉሞች ሊኖሩት ይችላል። የመጀመሪያው አካል (ዐይን፣ ከንድ፣ ቅልጥም እና የመሳሰሉትም) ሲሆን፤ ሁለተኛው ኃጢአተኛ ባሕር (ኃጢአተኛ ምኞትና ኃጢአተኛ ፈቃድ) ነው።

እዚህ ላይ በዚህ ቁጥር ጳውሎስ “ሥጋ” የሚለውን የግሪክ ቃል ኃጢአተኛ ባሕር በማለት ይጠቀማል። አካል በራሱ ኃጢአተኛ አይደለም፤ ኃጢአተኛ ሊሆን የሚችለው አሮጌው ባሕርያችን ብቻ ነው። ታዲያ ኃጢአት የሚገኘው ከየት ነው? ኃጢአት ከዐይናችን፣ ከእጃችንና ከእግራችን አይገኝም፤ ይልቁንም ከልባችንና ከእእምሮአችን³³ ካለው የኃጢአተኛ ምኞት ይነሣል። ኃጢአት ከልባችንና ከእእምሮአችን ከተነሣ በኋላ አካላችን (ዐይን፣ እጅና እግር) በኃጢአት ቁጥጥር ውስጥ ይሆናል። እኛም የኃጢአትን ሥራ መሥራት እንጀምራለን። ስለዚህ ሥጋ የሚለው ቃል በዚህ ጥቅስ በኃጢአት ቁጥጥር ሥር የሚገኘውን አካል ያመለክታል። የዚህን ትርጉም በትክክል የሚገልጥልን አሳብ ኃጢአተኛ ባሕር³⁴ የሚለው ቃል ነው።

እዚህ ላይ ጳውሎስ በሕግ ስለሚቀሰቀሰው ክፉ ምኞት ያነሣል፤ ክፉ ምኞት እንዴት በሕግ ሊቀሰቀስ ይችላል? ሕግ ክፉ ነውን? በጭራሽ አይደለም። ይሁን እንጂ፣ ሕግ በሌለበት መተላለፍ የለም (ሮሜ 4፡15)። ሕግ በመምጣቱ ምክንያት ክፉ ምኞት ይቀሰቀሳል።

ለምሳሌ አንድ ትንሽ ልጅ የሌላ ሰውን ዕቃ ሊወስድ ይችላል፤ ሕጹን ግን ይህ አድራጊነት «ሌብነት» መሆኑን ሊገነዘብ አይችልም። ሕጹን አንድ ነገር አየ፣ ወደደው፣ ከዚያም በኋላ ወሰደው። እናትና አባቱ ሕጹን እንዲህ አሉት፡ «ይህን ማድረግ የለብህም፤ ይህ ሌብነት ነው፤ ደግሞም ኃጢአት ነው»። ከእንግዲህ ወዲህ ሕጹን ያውቃል፤ ሕግንም ይቀበላል፤ ከእንግዲህ ወዲህ የሌላ ሰው ዕቃ የሚወስድ ከሆነ፣ በእርሱ ላይ እንደ ኃጢአት ይቆጠርበታል።

ነገር ግን ወላጆቹ ቢያስገነዝቡትም፣ ሕግ ቢኖርም፣ ሕጹን የሌሎችን ሰዎች ዕቃ መውሰድ ይመኛል። አሁንም

መስረቅ ይፈልጋል፤ ኃጢአት ለመሥራትም ይፈተናል፤ ምናልባት ፈተናው ታላቅ ይሆንበታል። ሕጹን የሚሠራው ሥራ ስሕተት እንደሆነ ይገነዘባል፤ አታድርጉ የተባለውን ነገር ለማድረግ በብዙ እንመኛለን፤ ይህም በብዙዎቻችን ዘንድ የተለመደ ነገር ነው። አንድ ሰው «አትይ» ሲለን፣ እኛ የባሰ ለማየት እንመኛለን፤ ለዚህ ነው ጳውሎስ እዚህ ላይ ከፋ ምኞት በሕግ ይገፋፋል ያለው።

6 አሁን ግን አሰሮን ለነበረው በመምት (ይህም ለሕግ በመምት)፣ ከሕግ እስራት ነፃ ወጥተናል። ከሕግ እስራት ነፃ በመውጣታችንም እነሆ አሁን በአዲሱ የመንፈስ መመሪያ ለማገልገል ነፃነት አግኝተናል። በመጀመሪያ በተጻፈው መመሪያ ቁጥጥር ሥር ነበርን፤ እርሱም ሕግ ነው። አሁን ግን በመንፈስ ቅዱስ ነፃነት እንኖራለን። አሁን ለእግዚአብሔር ስንታዘዝ በግዴታ አይደለም፤ ነገር ግን በነፃነትና ከልባችን ከሆነ ፈቃደኛነት ነው (ኤር. 31፡33፤ 2ቆሮ. 3፡6፤ ዕብ. 8፡10)።

ኃጢአትና ሕግ (7፡7-13)

7 ልክ አንድ አባት ለልጆቹ ትክክል የሆነውንና ያልሆነውን እንደሚነግራቸው ሁሉ፣ እንዲሁም ሕግ ለሰዎች ትክክል የሆነውንና ያልሆነውን ይነግራቸዋል። ሕግ እንኳ ባይኖር ሰዎች ትክክል ስለሆነውና ስላልሆነው እንዲሁም ስለ እግዚአብሔር ያውቃሉ (ሮሜ 1፡19-20 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ነገር ግን ስለኃጢአት ብዙ ነገር የምናውቀው ከሕግ ነው።

ለምሳሌ ከዐሥሩ ትእዛዛት የመጨረሻው «አትመኝ» ይላል (ዘጸ. 20፡17)፤ ይህ ትእዛዝ ጨርሶ ባይጻፍ ኑሮ መመኘት ኃጢአት እንደሆነ ማንም ሊያውቅ ባልቻለም ነበር።

8 ጳውሎስ በመጀመሪያ «አትመኝ» የሚለውን ትእዛዝ ከተማረ በኋላ፣ ልዩ ልዩ መመኘት በውስጡ ተነሣ። በዚያን ጊዜ ጳውሎስ ገና በክርስቶስ አላመነም ነበር።

የጳውሎስ ሁኔታ ልክ የመጀመሪያው ወንድና ሴት፣ ማለትም አዳምና ሔዋን በኤደን የአትክልት ቦታ እንደገጠማቸው ዓይነት ነው (ዘፍ. 3፡1-6)። እያንዳንዱ ፍሬ እነርሱ እንዲበሉት የተዘጋጀ ሲሆን፤ እንዲበሉት ያልተፈቀደላቸው የአንድ ዛፍ ፍሬ ብቻ ነበር። ነገር ግን እነርሱ ሊበሉት የተመኙትና የተገፋፉት ወዲያችን ወደተከለከለች ፍሬ ነበር። ከፍሬዎቹ ሁሉ ሊበሉት በብርቱ የተመኙት እንዳይበሉ የተከለከሉትን ፍሬ ነው።

ስለዚህ ልክ እንደ አዳምና እንደ ሔዋን ጳውሎስም፤ ኃጢአት ከሕግ በመጣው ትእዛዝ አጋጣሚ በማግኘት በውስጡ ክፉ ምኞትን ፈጠረ ይላል። በሌላ አነጋገር ሕግ ለኃጢአት ሕይወት ሰጠው ማለት እንችላለን (ቁ. 9)።

9 ጳውሎስ የልጅነቱን ሁኔታ በመጥቀስ እንዲህ ይላል፡ «አንድ ጊዜ ያለ ሕግ ሕያው ነበርሁ»። ጳውሎስ እያደገ ሲሄድ ስለ ሕግ እያወቀ መጣ፤ ከዚያ በኋላ ኃጢአትን በሕይወቱ መለማመድ ጀመረ። ያለ ምንም አሳብ ደስተኛ ሆኖ የኖረበት የልጅነቱ ጊዜ አለፈ፤ ኃጢአተኛነቱ እየተሰማው መጣ። በሌላ አነጋገር ኃጢአት ሕያው ሆነበት። ጳውሎስ በኅሊናውም ይወቀስ ጀመረ።

10 የሕግ መሠጠት ለሰዎች እንደ መብራት በመንገድ ብርሃን እንዲሰጥ ነበር (መዝ. 119፡105)። ሕግ ሰዎችን ወደ ጽድቅ ከዚያም ወደ ዘላለም ሕይወት እንዲመራ ነበር (ዘሌ. 18፡5፤ ሮሜ 10፡5)። ነገር ግን ሕግ ሰዎችን ፈርዶ ወደ ሞት አመጣቸው። ምክንያቱም ማንም ሰው ቢሆን የሕግን ማንኛውንም ክፍል መሉ በመሉ ሊፈጸም አይችልም። ሕግ ለኃጢአት ይቅርታ አያስገኝም። ሕግ ለሰዎች ኃጢአትን ድል ሊያደርጉበት የሚያስችላቸውን ኀይል ሊሰጥ አይችልም። ስለዚህ በሕግ በኩል የሚመጣው ፍርድና ሞት ብቻ ነው።

ምንም እንኳ ጳውሎስ እዚህ ላይ የሚናገረው ስለ አይሁድ ሕግ ቢሆንም፤ የሚናገረው በሌሎች ሃይማኖቶች ስላሉት ሕጎችም እውነት እንደሆነ ልናስታውስ ይገባናል። የሃይማኖት ሕጎች በውስጡ መጨረሻቸው ፍርድና ሞት ነው። ከክርስቲያኖች በስተቀር፣ የሌሎች ሃይማኖቶች ተከታዮች ወደ መንግሥተ ሰማይ ለመግባት የሚሞክሩት የተለያዩ የሃይማኖት ሕጎችን በመፈጸም ነው። እያንዳንዱ ሃይማኖት የራሱ

32 «(ኃጢአት ባሕር ቁጥጥር ሥር መሆን» ከማለት አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉሞች «በሥጋ መኖር» ይሉታል፤ ትርጉሙ ግን ተመሳሳይ ነው። በሮሜ መልእክት በብዙ ጥቅሶች ውስጥ ጳውሎስ «ሥጋ» የሚለውን ቃል በግሪኩ ቃል «ኃጢአተኛ ባሕር» ይለዋል። ለተጨማሪ መግለጫ በመጻዩ ቃላት፣ ሥጋ የሚለውን ይመለከታል።

33 የሰው ልብና እእምሮ በራሳቸው ኃጢአተኞች አይደሉም፤ ነገር ግን በኃጢአት ባሕር ቁጥጥር ውስጥ ሲሆኑ እንርሱም ኃጢአተኞች ይሆናሉ።

34 በዚህ ጥቅስ ጳውሎስ የሚናገረው በክርስቶስ ሰላም ሰዎች አይደሉም፤ ይልቁንም አማኝ ሰላላሆኑ ሰዎች ነው። አማኝ ያልሆኑ ሰዎች በሕግ ቁጥጥር ውስጥ ማለትም በኃጢአተኛ ባሕር ቁጥጥር ውስጥ ናቸው። አማኞች ግን በኃጢአተኛ ባሕር ቁጥጥር ሥር አይደሉም (ሮሜ 8፡9)።

መመሪያዎችና ትእዛዛት አሉት። ይሁን እንጂ ከእነዚህ ሁሉ አንዱ እንኳ በእግዚአብሔር ፊት ዳድቅ ሊያደርግ አይችልም። በዚህ መልኩ የሌሎች ሃይማኖት ሕጎች ልክ እንደ አይሁድ ሕግ ናቸው። ሰዎች እነዚህን ሕጎች ለመፈጸም የራሳቸውን ጥረት ያደርጋሉ። ነገር ግን በመጨረሻ ላይ እነዚህ ሕጎች ወደ ተስፋ መቁረጥ፣ ወደ ፍርድና ወደ ሞት ያመጧቸዋል። በእግዚአብሔር ጸጋ በክርስቶስ በማመን ብቻ ሰው በእግዚአብሔር ፊት ዳድቅ ሆኖ ሊገኝ ይችላል። ደንገንትንም ሊቀበል የሚችለው በዚሁ መንገድ ብቻ ነው።

11 ጳውሎስ በዚህ ስፍራ የሚጠቅሰው በዘፍ. 3:1-6 ከተዘረዘረው የአዳምና ሔዋን ልምምድ ጋር ተመሳሳይ ነው። ሔዋን በእባብ (ሃጢያት) ተቃለለች። እባቡም ሔዋንን እንዲህ አላት፡ «የተከለከለውን ፍሬ ብትበሉ እንኳ አትሞቱም (ዘፍ. 3:4)፤ ይልቁንም ከፋውንና ደጉን በመለየት እንደ እግዚአብሔር ትሆናልችሁ» (ዘፍ. 3:5)።

12 ነገር ግን ስለ ሠራውን ጋጢአት ትእዛዝንና ሕግን መንቀፍ የለብንም። ሕግ የተሰጠው በእግዚአብሔር ነው። ሕጉ ቅዱስ ነው ዳድቅና መልካም ነው። ይልቁንም መንቀፍ ያለብን «እባቡን» ነው። እርሱም በልባችን ውስጥ ያለው ጋጢአት ነው። ሕግ ለጋጢአት ጥሩ አጋጣሚ ይሰጠዋል። ይሁን እንደ ክፉ ሥራን የሚሠራው ራሱ ጋጢአት እንጂ፣ ሕግ አይደለም። በየልባችን ስላለው ክፋት እግዚአብሔርን መንቀፍ የለብንም (ያዕ. 1:13-15)።

13 መልካም ሕግ ሞትን አላመጣም፤ ሞትን የሚያመጣው ጋጢአት ነው። ምክንያቱም ጋጢአት ሰውን ጽድቅ አልባ ያደርገዋል። ከዚያም በኋላ የሞትን ፍርድ ያመጣበታል። ጋጢአት የሞትን ፍርድ ባመጣብን ጊዜ በቀላሉ ልናውቀው እንችላለን። በመጀመሪያ ሔዋን ሰይጣን እንዳታለላት አሳውቀችም ነበር፤ ነገር ግን የተከለከለችውን ፍሬ በመብላት ጋጢአት ከሠራች በኋላ ጋጢአቱንም ማየት ችላች።

ሕግ በሌለበት ጋጢአት እንደ ጋጢአት አይቆጠርም (ሮሜ 5:13-20)፤ ነገር ግን በትእዛዛት አማካይነት ጋጢአት በይበልጥ ጋጢአት ሆኖ ሊታይ ይችላል። ይህም ከእግዚአብሔር ቅዱስ ሕግ ጋር ሲነጻጸር ጋጢአት ይበልጥ ጋጢአት ሆኖ ሊታይ ይችላል ማለት ነው።

ጳውሎስ በውስጡ ከጋጢአት ጋር ያደረገው ትግል (7:14-25)

14 ከቁ. 14 እስከዚህ ምዕራፍ መጨረሻ ድረስ፣ ጳውሎስ ስለራሱ ልምምድ መናገሩን ይቀጥላል። ጳውሎስ እግዚአብሔርን ለማስደሰትና ጽድቅ ለመሆን ጥሩ አይሁዳዊ መሆን ይፈልጋል፤ ነገር ግን አልቻለም። የጳውሎስ ጥረት ሕግን በመከተል ወይም መልካም ሥራን በመሥራት ጽድቅ ሊሆኑ ከሚሞክሩ ሰዎች ጋር ተመሳሳይ ነው፤ ነገር ግን አይቻልም።

ከምዕ. 7 ይህን ክፍል ስናነብ አንድ ጥያቄ ሊነሣ ይቻላል። ጳውሎስ ስለ ልምምዱ ሲናገር ክርስቲያን ከመሆኑ በፊት በሕይወቱ የደረሰበትን እያሰበ ነው ወይስ ክርስቲያን ከሆነ በኋላ ስለደረሰበት ነገር እያሰበ ነው? ይህን ጥያቄ በእርግጠኛነት ለመመለስ ቀላል አይደለም፤ አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ምሁራን አንድ ነገር ሲሉ ሌሎቹ ደግሞ ሌላ ነገር ይላሉ።

ይሁን እንጂ፣ ሁለት ነገር ማለት እንችላለን። በመጀመሪያ ክርስቲያን ያልሆኑ ብዙ ሰዎች ከልባቸው እግዚአብሔርን ይፈልጋሉ፤ ሊያስደስቱት ይሞክራሉ፤ ጋጢአታቸውንም እንኳ ይናዘዛሉ፤ በራሳቸውም ኃይል ጋጢአት ላለማድረግ ይሞክራሉ። በጳውሎስ ዘመን የነበሩ ብዙ አይሁዳውያን የሚያደርጉት እንደዚህ ነበር። ስለዚህ ጳውሎስ እዚህ ላይ የሚጽፈው ምናልባት ክርስቲያን ከመሆኑ በፊት በራሱ ሕይወት የደረሰበትን ልምምድ በመግለጥ ነው።

በሁለተኛው ደረጃ ልንል የምንችለው፣ ክርስቲያኖች ሁሉ እዚህ ላይ ጳውሎስ የሚገልጠው ነገር ይገጥማቸዋል። ክርስቲያኖች ከሆንን በኋላም ቢሆን «በአዲሱ ሰውና» «በአድሬው ሰው» መካከል ትግል ይኖራል። መንፈሳችን ወይም መንፈሳዊ ፍጥረታችን ከሥጋችን (ጋጢአተኛ ፍጥረታችን) ጋር ይታገላል። እንዲያውም ክርስቲያኖች ከሆንን

በኋላ ትግሉ እየጨመረ ይሄዳል። ምንም እንኳ በክርስቶስ ያመገንና አድሬ ሰውነታችንም የተሰቀለ ቢሆንም (ሮሜ 6:6)፤ አሁንም አድሬው ሰውነታችን ገና ሙሉ በሙሉ እንዳልሞተ ይመስላል። ምክንያቱም ከጊዜ ወደ ጊዜ ጋጢአት እንሠራለን (1ዮሐ. 1:8 ይመለከታል)። ስለዚህ አንዳንድ ሊቃውንት እንደሚያስቡት ጳውሎስ እዚህ ላይ የሚናገረው ክርስቲያን ከሆነ በኋላ በሕይወቱ የገጠመውን ልምምድ ነው።

ጳውሎስ በዚህ ክፍል የሚናገረው ክርስቲያን ከመሆኑ በፊት ወይም ከሆነ በኋላ ስለነበረው ልምምድ ነው ብለን ብናምን፤ እኛም ብንሆን በአንድ ጊዜ ወይም በሌላ ጊዜ እነዚህን ልምምዶች የተካፈልን መሆናችን እርግጥ ነው። ክርስቲያን ከመሆናችን በፊትም ይሁን በኋላ ገጥሞናል፤ ብዙዎቻችን ክርስቲያን ከመሆናችን በፊትም ይሁን በኋላ እነዚህ ውስጣዊ መንፈሳዊ ትግሎች ገጥመውናል።

በቁ. 14 ጳውሎስ እንዲህ ሲል ጽፎአል፡ «እኔ መንፈሳዊ አይደለሁም»። እዚህ ላይ የሚናገረው በጋጢአተኛ ባሕሪ ቁጥጥር ሥር ስለሆነው ስለ አድሬው ሰውነቱ ነው። እርሱም መንፈሳዊ አለመሆን ማለት በጋጢአተኛው ባሕሪ ቁጥጥር ሥር መሆን ማለት ነው (ቁ. 5)። ሰዎች ሁሉ ሲወለዱ መንፈሳዊያን አይደሉም፤ ማለትም በመንፈስ ቅዱስ ቁጥጥር ሥር አይደሉም፤ ይልቁንም የጋጢአት ባሪያዎች ናቸው። በክርስቶስ ስናምን አድሬው ሰውነታችን ይሰቀላል፤ ከእንግዲህም ወዲያ የጋጢአት ባሪያዎች መሆን አንችልም (ሮሜ 6:6)።

ጳውሎስ እንዲህ ሲልም ጽፎአል፡ «እኔ የጋጢአት ባሪያ ለመሆን የተሸጥሁ ነኝ»። በጳውሎስ ዘመን ባሪያዎች እንደ እንስሳ ይሸጡና ይገዙ የነበረ ሲሆን ለገዛቸውም ሁሉ እንደ ዕቃ ይቆጠሩ ነበር። ስለዚህ ጳውሎስ የነበረው ልምምድ ለጌታው የተሸጠ ባሪያ የሚመስል ነበር፤ ጌታው ደግሞ ጋጢአት ነበር።

15 ጳውሎስ በዚህ ጥቅስ ላይ የጻፈውን ሁላችንም ተለማምደናል። መልካም የሆነውን እናውቃለን ልናደርገውም እንደልጋለን፤ ነገር ግን ጋጢአት መጥቶ በፈንታው ክፉ እናደርጋለን። ከዚህም በኋላ ከራሳችን ጋር እንጣላለን፤ የራሳችንን ጠባይ መረዳት ያስቸግረናል፤ በአእምሮአችን ውስጥ ትግል ይፈጠራል፤ ማለትም ጋጢአተኛ ባሕሪያችንና መንፈስ ይታገላሉ (ገላ. 5:16-17 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

16 ምንም እንኳ ጳውሎስ የሚያደርገው ሊያደርገው የማይፈልገውንም ቢሆንም (ያውም ከፋችን)፤ በውስጣዊ ሰውነቱ ግን ሕግ መልካም መሆኑን ይሰማል።

17 «በውስጡ የሚናገረው ጋጢአት»፣ በማለት ጳውሎስ እዚህ ላይ የሚጠቅሰው፣ በውስጡ ያለውን የጋጢአት ስሜት ማለቱ ነው። እርሱም ከጳውሎስ የጋጢአተኛ ባሕሪ የሚመነጨው ነው። ጳውሎስ ጋጢአት በሚያደርግበት ጊዜ መንፈሳዊ አካሉ አይደለም ጋጢአት የሚሠራው። ነገር ግን ጋጢአት የሚያደርገው አድሬውና መንፈሳዊ ያልሆነ ሰውነቱ ሲሆን፤ እርሱም በጋጢአተኛው ባሕሪ ቁጥጥር ሥር የሆነ ነው። በጳውሎስ ሰውነት ውስጥ ሁለት ሰዎችና እርስ በርሳቸው የሚታገሉ ሁለት ሕጎች እንዳሉ ይመስላል።

18 በተፈጥሮ በውስጣችን፣ ማለትም በጋጢአተኛ ባሕሪያችን ምንም መልካም ነገር አይገኝብንም (ሮሜ 3:10-12 ይመለከታል)። በጳውሎስ ውስጣዊ ሰውነት ውስጥ

35 «መንፈሳዊ ያልሆነ» በሚለው ቃል ፈንታ አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ተርጓሚዎች «ሥጋዊ» ብለው ይጽፋሉ፤ የሁለቱም ቃላት ትርጉም ተመሳሳይ ነው።

36 ጳውሎስ እዚህ ላይ ሲጽፍ፣ እኔ የጋጢአት ባሪያ ሆኜ ተሸግሳሁ ይላል። ብዙ የመጽሐፍ ቅዱስ ምሁራን ጳውሎስ እዚህ ላይ የሚናገረው ክርስቲያን ከመሆኑ በፊት ስለነበረው ሁኔታ ነው ብለው ያምናሉ፤ ምክንያቱም እውነተኛ ክርስቲያን ራሱን የጋጢአት ባሪያ ነኝ ብሎ ሊጠራ አይችልም (ሮሜ 6:18)።

37 በቁ. 22 ላይ ጳውሎስ እንዲህ ሲል ይጽፋል፡ «በውስጥ ሰውነቱ በእግዚአብሔር ሕግ ደስ ይላኛል»። የመጽሐፍ ቅዱስ ምሁራን ጳውሎስ እዚህ ላይ የሚጽፈው ክርስቲያን ከሆነ በኋላ ስለነበረው ልምምድ ነው ብለው በማመን፤ ክርስቲያን ከመሆኑ በፊት እንዲህ ብሎ ሊጽፍ አይችልም ይላሉ (1ቆሮ. 2:14 ይመለከታል)።

መልካም የማድረግ ምኞት አለ (ቁ. 22)፤ ነገር ግን የጳውሎስ ኃጢአታዊ ባሕሪው መልካም ምኞቱን እንዳይፈጽም ይከለክላል። የጳውሎስ ውስጣዊ መንፈሳዊ ፍጥረቱ ኃጢአታዊ ባሕሪውን ለማሸነፍ የሚያበቃ ኅይል የለውም። ስለዚህ አካሉ (ዐይኖቹ፣ ከንዶቹ፣ እግሮቹንና የቀሩትን) ኃጢአተኛ ባሕሪውን ይታዘዛሉ፤ ውስጣዊ ሰውነቱን ግን መታዘዝ አይፈልጉም።

19 እዚህ ላይ ጳውሎስ በቁ. 15 የጻፈውን አሳብ ይደግመዋል።

20 በዚህ ቁጥር ደግሞ በቁ. 17 የጻፈውን አሳብ ይደግመዋል። ጳውሎስ እዚህ ላይ የሚለው «ከእንግዲህ ወዲህ እኔ አይደለሁም» (ማለትም ውስጣዊ ሰውነቴ አይደለም)፤ ይህን (ማለትም ኃጢአትን) የሚያደርገው፤ ነገር ግን በውስጡ የሚኖረው ኃጢአታዊ ባሕሪዬ ነው።

21 እንግዲህ ይህ ሕግ በሥራ ላይ መዋሉን አያለሁ። የትኛው ሕግ? በጳውሎስ ውስጥ ያለው ሕግ፣ በመልካምና በከፋ መካከል ያለው የማያቋርጥ ትግል። ይህ ዓይነቱ ትግል በሰዎች ሁሉ ዘንድ ያለ ነው። እርሱም በሕይወት ውስጥ እንዳለ መመሪያ ወይም ሕግ ነው።

22 «ውስጣዊ ፍጥረት» የሚለው አነጋገር የሰው መንፈስ ከኅሊናው³⁸ ጋር በአንድነት እንደማለት ነው። ከውስጣዊ እኛነታችን ከፍተኛ ያለ አሳብና ምኞት ይፈልቃል። በእግዚአብሔር ፊት ውስጣዊ እኛነታችን ከውጫዊ እኛነታችን ማለትም ከውጫዊ አመለካከትና ጠባይ ከፍ ባለ ደረጃ ይበልጣል (ሮሜ 2፡28-29)። ሰው ውጫዊ መልክን ያያል፣ ጌታ ግን ውስጣዊ ልብን ያያል (1ኛ ሰው. 16፡7)።

ከቁ. 14-24 ጳውሎስ ክርስቲያን ከመሆኑ በፊት የነበረውን ልምድ የሚያብራራ ከሆነ፣ በዚያ ክፍል «ውስጣዊ ፍጥረት» የሚለው ቃል «ኅሊና» እንደማለት ይቆጠራል። ሰዎች ሁሉ ትክክለኛውን ከስሕተቱ የሚለዩበት ኅሊና አላቸው፤ ሰዎች ሁሉ በኅሊናቸው ኃጢአተኞች መሆናቸውን ያውቃሉ (ሮሜ 1፡20፤ 13፡5 እና መመሪያዎቹንም ይመለከታል)። ነገር ግን ከቁ. 14-24 የተገለጸው ጳውሎስ ክርስቲያን ከሆነ በኋላ ስለነበረው ልምድ የሚያስረጃ ከሆነ፤ በዚያ ክፍል «ውስጣዊ ፍጥረት» የሚለው አነጋገር የጳውሎስ አዲስና በመንፈስ ቁጥጥር ውስጥ ያለውን ሰውነት የሚገልጽ ነው። ሁለቱም ትርጉሞች ለተጠቀሰው ሃሳብ ተስማሚዎች ናቸው።

23 በዚህ ጥቅስ ጳውሎስ «ሕግ» የሚለውን ቃል ሲጠቀም «ደንብ» እንደማለት ይቆጠራል። «የአእምሮ ሕግ»³⁹ የሚለው አነጋገር ደግሞ «የአእምሮ መመሪያ» እንደማለት ነው። «የኃጢአት ሕግ» የሚለው አነጋገር «የኃጢአት ደንብ» እንደማለት ነው።

ጳውሎስ እንዲህ ሲል ይጽፋል፡ «በሰውነቴ ክፍሎች ውስጥ ሌላ ሕግ በሥራ ላይ መዋሉን አያለሁ።» ይህ ሕግ በኋላ በዚሁ ቁጥር ላይ «የኃጢአት ሕግ» ተብሎ የተጠቀሰው ነው። ይህም የኃጢአት ሕግ በአእምሮ (በጳውሎስ) ሕግ ላይ ጦርነት ይከፍታል። የጳውሎስ የአእምሮ ሕግ በእርሱ መንፈስ ወይም ውስጣዊ አካል ቁ. 22 ያለው ሕግ ወይም ደንብ ነው።

38 ኅሊና የሰው መንፈስ ድምፅ ነው፤ እያንዳንዱ ሰው ለእግዚአብሔር ቅዱስ መንፈስ መልስ የሚሰጥበት መንፈሳዊ ክፍል አለው፤ ለእግዚአብሔር መንፈስ በማንታዘዝበት ጊዜ ኅሊናችን ይነግረናል። ይሁን እንጂ፣ ያለ እግዚአብሔር ቅዱስ መንፈስ የራሳችን መንፈስ ወይም ውስጣዊ ፍጥረታችን የእኛን ኃጢአተኛ የሆነ ሰብአዊ ፍጥረት ማሸነፍ አይችልም። መንፈስ ቅዱስ በሌላቸው ሰዎች ሕይወት ውስጥ ኃጢአት ባለሥልጣን የሚሆነው ስለዚህ ነው።

ውስጣዊ ፍጥረት የሚለው አነጋገር የሰው አእምሮ እንደማለት ነው፤ ይህም አእምሮ በሰው መንፈስ ቁጥጥር ወይም ግፊት ውስጥ ያለ ነው፤ ጳውሎስ አእምሮ የሚለውን ቃል በቁ. 23 እንደዚህ አድርጎ ይጠቀማል። አእምሮአችን በኃጢአተኛ ባሕሪያችን ወይም በመንፈሳችን ቁጥጥር ውስጥ ሊሆን ይችላል፤ አእምሮአችን በመንፈሳችን ቁጥጥር ውስጥ ሊሆን መንፈሳዊ ክፍላችንን ማለትም ውስጣዊ አካላችንን ይወክላል፤ እንዲህ ዓይነቱም አእምሮ መለወጥ ወይም መታደስ ይቻላል፤ እንደገናም በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ቁጥጥር ሥር መዋል ይቻላል (ሮሜ 12፡2 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

39 ጳውሎስ እዚህ ላይ አእምሮ የሚለውን ቃል የሰው መንፈስ ወይም በመንፈስ ቁጥጥር ሥር እንደሆነ አእምሮ ይቆጥረዋል፤ ለተጨማሪ መመሪያ በቁ. 22 የተሰጠን ማብራሪያ ይመለከታል።

ስለሆነም በእያንዳንዳችን ውስጥ እነዚህ ሁለት ሕጎች (ወይም መመሪያዎች ወይም ኅይሎች) አሉ። የአእምሮአችን ሕግ (ይህም የውስጣዊ አካላችን ሕግ)፣ ደግሞም የኃጢአት ሕግ (ይህም የኃጢአተኛ ባሕሪያችን ሕግ) ይገኛሉ።

በጳውሎስ የአካል ክፍሎች (ዐይኖች፣ እጆች፣ እግሮችና የቀሩትን) የኃጢአት ሕግ በሥራ ላይ ውሎአል። ከፋ ነገርንም እንዲፈጽመው ያደርጋቸዋል። የኃጢአት ሕግ ጳውሎስ የኃጢአት እስረኛ እንደሆነ ይሠራል (ቁ. 14)።

24 «እኔ ምንኛ ጎስቋላ ሰው ነኝ!» ይህ ጩኸት ኃጢአት በውስጡ እንዳለ ተርፎቶ ኃጢአቱን ማሸነፍ ያቃተው ሰው ሁሉ ጩኸት ነው። «ወደ ሞት ከሚወስደኝ ከዚህ ሰውነትስ ማን ያድነኛል?» የሞት ሰውነት የተባለው የኃጢአት ሰውነት (ዐይኖች፣ እጆች፣ እግሮችና የቀረውም) እንደማለት ነው። ሥጋ በራሱ ከፋ ወይም ኃጢአተኛ አይደለም፤ ኃጢአት የማድረግ ምኞት ከሥጋ አይመጣም፤ ነገር ግን ኃጢአት የማድረግ ምኞት የሚመጣው ከኃጢአተኛ ባሕሪያችን ነው።

25 ወደ ሞት ከሚወስደኝ ከዚህ ሰውነት፤ ማለትም ከዚህ ከኃጢአታዊ ባሕሪ ማን ያድነኛል? እዚህ ላይ ጳውሎስ መልሱን ይሰጣል። ለእግዚአብሔር ምስጋና ይሁን፣ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ እድናለሁ! ይላል።

አዳኞችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ጳውሎስን ብቻም አያድንም፤ ነገር ግን በእምነት ወደ እርሱ የሚመጡትን ሁሉ ያድናል። በውስጣችን ያለውን የኃጢአት ሕግ ለማሸነፍ የሚረዳንን ኅይል የሚሰጠን ክርስቶስ ነው። የኃጢአት ቅጣት ከሆነው ከሞት የሚያድነንም ክርስቶስ ነው። ለእግዚአብሔር ምስጋና ይሁን።

በክርስትና ሕይወታችን፤ በመልካምና በከፋ፣ በአዲሱና በአሮጌው ሰውነት፣ በኃጢአተኛው ባሕሪና በመንፈሳዊ ባሕሪ መካከል ያለው ትግል ያለ ማቋረጥ በውስጣችን መካሄድ የለበትም። በክርስቶስ ማለትም መንፈስ ቅዱስ በሚሰጠን በክርስቶስ ኅይል በውስጣችን ያለውን የኃጢአት ሕግ ማሸነፍ እንችላለን። በምዕ. 7 ጳውሎስ በውስጣችን ስላለው ትግል ሁኔታ አስረድቶአል፤ አሁን ደግሞ በምዕ. 8 በኃጢአት ላይ ድል የምናደርግበትን መንገድ ያሳየናል። ያም መንገድ ከመንፈስ ጋር ተስማምተን መኖር ነው (ሮሜ 8፡5)። እንደገናም በመንፈስ መመራት ነው (ሮሜ 8፡14)። ክርስቶስ መንፈስ ቅዱስ ሰጥቶናል፤ በመንፈስ የምንኖር ከሆነ የኃጢአተኛ ባሕሪያቸውን ምኞት ፈጻሚዎች አንሆንም (ገላ. 5፡16)።

ምዕራፍ 8

በመንፈስ የሆነ ሕይወት (8፡1-17)

1 በአይሁድ ሕግ በኩል ፍርድ ይመጣል። ሕግ የሞትን ፍርድ ያመጣብናል፤ ምክንያቱም ያህል ብንሞክር ሕግ የሚፈልግብንን ነገር ሙሉ በሙሉ መፈጸም አንችልም። ሕግ እንዲህ ይለናል፡ እግዚአብሔር አምላክህን በፍጹም ልብህ፣ በፍጹም ነፍስህ፣ በፍጹም አሳብህ፣ በፍጹም ገይልህ ውደድ (ዘጸ. 6፡5፤ ማር. 12፡30)። ታዲያ ይህን ትእዛዝ ሙሉ በሙሉ፣ ሊፈጽም የሚችል ማን ነው? (ዘጸ. 20፡17፤ ሮሜ 7፡7)።

ሕግ «አትገባም» ይላል፤ (ዘጸ. 20፡17፤ ሮሜ 7፡7)። ይህንን ትእዛዝ ሙሉ በሙሉ ሊፈጽም የሚችል ማን ነው? ማንም አይችልም። ልባችንና ኃጢአተኛ ተፈጥሮአችን ከፋና ያልተቀደሰ ነው፤ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቃን ተብለን ልንጠራ እንዴት እንችላለን? በሞራሽ አንችልም፤ ይልቁንም ሕግ ሞት ይፈርድብናል።

ነገር ግን እዚህ በቁ. 1 ላይ ከፍርድና ከሞት የምንድንበትን መንገድ እናገኛለን። በክርስቶስ ከሆንን ፍርድ (ኩነቴ) የለብንም፤

በክርስቶስ መሆን ማለት እርሱን እንደ ጌታችንና እንደ አዳኞችን አድርጎ ማመንና መቀበል፤ በሕይወታችንም የገዢነቱን ስፍራ ለእርሱ መስጠት ማለት ነው።

እኛ በክርስቶስ ስንሆን ኃጢአታችን ሁሉ ይቅር ይባልናል፤ ሙልሞ ብሎም ይታጠብላል፤

በእግዚአብሔርም ፊት ጻድቃን ተብለን እንጠራለን (ሮሜ 5፡1 ይመለከታል)። በክርስቶስ ያልሆነ ሰው በኃጢአተኝነት ይፈርድበታል፤ ዘላለማዊ ቅጣትንም ይቀበላል።

አማኞችም ጻድቃን ተብለው የሚጠሩት በራሳቸው ጽድቅ ምክንያት አይደለም፤ ነገር ግን በክርስቶስ ጽድቅ ምክንያት ነው፤ በእርሱ ምንም ኃጢአት የለም (ዕብ. 4፡15)። እርሱ ሕግን ሙሉ በሙሉ ፈጽሞታል፤ ይህንንም ካደረገ በኋላ እኛ በኃጢአታችን ምክንያት መቀበል የሚገባንን ቅጣት በራሱ ላይ ወስዶአል። ከእንግዲህ ወዲህ ሕግ እኛን አይቀጣንም፤ ቅጣቱ አስቀድሞ ለክርስቶስ ተሰጥቶአል። በእኛ ምትክ የሞትን ቅጣት ተቀብሎአል፤ ስለዚህ እኛ በክርስቶስ የሆንንው ፍርድ የለብንም። በእርግጥም ይህ እንዴት የሚያስደንቅና አስገራሚ የሆነ ዜና ነው! በዓለም ላይ ያሉ ሰዎች ሁሉ በአንድ በእውነተኛ አምላክ ፊት የተፈረደባቸው ሆነው ቀመዋል፤ ነገር ግን እዚህ በክርስቶስ እግዚአብሔር ከፍርድ የሚያመልጡበትን መንገድ ያሳያቸዋል። በክርስቶስ በማመናቸው ፍርድ ከእርሱ ተወግዶአል።

እኛ አማኞች ከፍርድ የዳንን ብንሆንም እንኳ ኃጢአት በሕይወታችን ሊኖር እንደሚችል እናስታውስ። ስለዚህም አሁንም ኃጢአተኞች ነን፤ ቅጣትም ይገባናል። ነገር ግን ከኃጢአታችን ንስሐ ብንገባ እግዚአብሔር ኃጢአታችንን በእኛ ላይ በመቁጠር አይፈርድብንም (1ዮሐ. 1፡9 ይመለከታል)።

2 ኢየሱስ አዳኞችን ነው፤ መንፈስ ቅዱስ (የእግዚአብሔርና የክርስቶስ መንፈስ) የሕይወት መንፈስ ነው።

ጳውሎስ በመልእክቶቹ ሕግ የሚለውን ቃል በተለያየ መንገድ ይጠቀምበታል። እያንዳንዱን አገባብ ስንመለከት ሕግ የሚለው ቃል የተለያየ ትርጉም አለው። በተለመደ መልኩ ሕግ ማለት የአይሁድ ሕግ ነው፤ ይህም ሕግ ለአይሁዳውያን እንዲያስተላልፍ እግዚአብሔር ለሙሴ የሰጠው ሕግ ነው። ነገር ግን በዚህ ጥቅስ ሕግ የሚለው ቃል የተለየ ትርጉም አለው፤ እዚህ ላይ «መመሪያ» ወይም «ደንብ» እንደ ማለት ነው (ሮሜ 7፡21-23 ይመለከታል)። መንፈስ ቅዱስ በውስጣችን ከመጣቱ በፊት በሕይወታችን የነበረው የኃጢአትና የምት ሕግ (ደንብ) ብቻ ነበር። መንፈስ ቅዱስ በውስጣችን ከገባ በኋላ ግን ያ አሮጌው «የኃጢአትና የምት ሕግ»፣ በሕይወት መንፈስ ሕግ (ደንብ) ተተክቶአል። ሰዎችን ሞት የሚፈርድባቸው የአይሁድ ሕግ፣ ሰዎችን ከኃጢአትና ከምት ሕግ (ደንብ) በታች ያስገዛቸዋል። የክርስቶስ መንፈስ ቅዱስ ግን ከኃጢአትና ከምት ሕግ፣ ባርነት ነፃ አውጥቶናል። መንፈስ ቅዱስ ነፃ ያወጣንም ከኃጢአት በደልና ቅጣት ብቻ ሳይሆን፣ ከኃጢአት ኃይልና ግዛትም ጭምር ነው (ሮሜ 6፡14)።

3 በዚህ ጥቅስ ሕግ የሚለው ቃል የአይሁድ ሕግ ማለት ነው። የአይሁድ ሕግ ሰዎችን ወደ ጽድቅና ወደ ዘላለማዊ ሕይወት እንዲመራ የተሰጠ ነበር (ሮሜ 7፡10)። ነገር ግን በሰዎች የኃጢአታዊ ባሕር ምክንያት ሕግ ሰዎችን ጻድቅ ሊያደርግና ሊያድናቸውም የሚያስችል ኃይል አላገኘም። የአይሁድ ሕግ ሰዎችን በኃጢአታቸው ምክንያት የሚፈርድባቸው ሆነ፤ ሰዎች ኃጢአትን እንዲያሸንፉ ሊረዳቸው አልቻለም። ሕግ ሊያደርገው ያልቻለውን ነገር፣ ማለትም ከኃጢአትና ከምት ሕግ ነፃ ሊያወጣቸው ያልቻለውን እግዚአብሔር የራሱን ልጅ በመላክ አደረገው። እግዚአብሔር ክርስቶስን ወደ ዓለም የላከው ከኃጢአትና ከምት ሕግ ነፃ ሊያወጣን ብሎ ነው፤ ታዲያ ይህንን የአይሁድ ሕግ ጨርሶ ሊያደርገው አይችልም።

ክርስቶስ ከኃጢአትና ከምት ሕግ ነፃ ያወጣን እንዴት ነው? እርሱ የተላከው የኃጢአት መስዋዕት።

40 ክርስቶስ ራሱ በመስቀል ላይ በመሞት ነፃ አውጥቶናል። ታዲያ ይህን ነፃነት ያለማመደን መንፈስ ቅዱስ ነው፤ ስለዚህ ክርስቶስ ነፃ አወጣን ስንልና መንፈስ ቅዱስ ነፃ አወጣን ስንል ሁለቱም ተመሳሳይ ነገር ነው። ሁለቱም አባባል እውነት ነው።

41 <<የኃጢአት መስዋዕት» በሚለው ቃል ምትክ አንዳንድ መጽሐፍ ቅዱሶች የግሪኩን ጻንጽ ቃል በቃል በመተርጎም «ስለ ኃጢአት» ይላሉ፤ ትርጉሙ ግን ተመሳሳይ ነው።

ለመሆን ነበር። ስለዚህ ክርስቶስ ሕይወቱን መስዋዕት አድርጎ በማቅረብ የኃጢአታችንን ቅጣት ተቀበለ። በአይሁድ ሕግ መሠረት አንድ አይሁዳዊ ኃጢአት ከሠራ አንድ አንስሳ ለኃጢአቱ መስዋዕት። አድርጎ ማቅረብ አለበት። መስዋዕት የሆነው እንስሳ ኃጢአት በሠራው ሰው ምትክ የሞትን ቅጣት ይቀበላል። በተመሳሳይ ሁኔታ ኢየሱስ ክርስቶስ ልክ እንደዚያ መስዋዕት ሆኖ እንደቀረበው እንስሳ ነው። በእርሱ መስዋዕትነት በኩል፣ ማለትም የራሱን አካል መስዋዕት አድርጎ በማቅረቡ እኛ ኃጢአት የሠራነው ሁሉ አሁን ንጹሐች ተብለናል። ፈጽሞ ኃጢአት ያልሠራው ክርስቶስ በራሱ ላይ የእኛን በደልና ቅጣት ወስዶአል (ማር. 10፡45፤ 2ቆሮ. 5፡21 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

ክርስቶስ ኃጢአተኝን ሰው መስሎ መጣ። ራሱ ግን ኃጢአተኛ አልነበረም። ይሁን እንጂ ክርስቶስ እንደ እያንዳንዳችን ሰው ነበር፤ ልክ እንደ እኛ በጣህ ፈተና ውስጥ አልፎአል፤ ነገር ግን በማንኛውም ፈተና አልወደቀም (ዕብ. 2፡14-15፤ 17-18፤ 4፡14-15)።

ክርስቶስ በኃጢአተኛ ሰው ውስጥ የነበረውን ኃጢአት ፈርዶበታል። ይህም ኃጢአትን አሸንፎ ኃይሉን ደምስሶታል ማለት ነው። ታዲያ ይህንን ያደረገው እንዴት ነው? የአይሁድ ሕግ ሰውን በኃጢአቱ እንደሚቀጣ ዳኛ ነበር። ቅጣቱን ከሰጠው በኋላ ያ ዳኛ ኃጢአት በሠራው ሰው ላይ ምንም ሥልጣን የለውም። ሰው የሞትን ቅጣት ሲቀበል ከዳኛና ከሕግ ነፃ ይወጣል። ለኃጢአቱ የሚገባውን ሙሉ ዋጋ ከፍሎአል፤ ሌላ የሚከፍለው ዕዳ የለውም። ከእንግዲህ ወዲህም በኃጢአቱ በደለኛ አይሆንም፣ ኃጢአቱ ተሰርዮለታል፤ በቃህ ተብሎአል፤ ኃጢአቱ በሞት ተቀጥቶአል። ጳውሎስ ክርስቶስ በኃጢአተኛው ሰው ውስጥ ያለውን ኃጢአት ፈርዶበታል (ቀጥቶታል) ሲል እንዲህ ማለቱ ነበር። ክርስቶስ ራሱን መስዋዕት በማድረግ ቅጣታችንን ወሰደ፤ ከዚያም በኃጢአታችን ላይ «ፈረደበት» ወይም ኃጢአታችንን ደመሰሰልን።

በአይሁድ ሕግ መሠረት አንድ አይሁዳዊ ኃጢአት በሠራ ቁጥር ከኃጢአቱ ለመንጻት የእንስሳ መስዋዕት ማቅረብ አለበት። ስለዚህ አይሁዳውያን በመደጋገም መስዋዕት ማቅረብ ነበረባቸው። መስዋዕት ካቀረቡም በኋላ ለጊዜው ንጹሕ ይሆናሉ፤ ነገር ግን በሚቀጥለው ጊዜ ደግመው ኃጢአት ይሠራሉ፤ እንደገናም ይረከሳሉ። በዚህ መንገድ አንድ ጊዜ ንጹሕ ሌላ ጊዜ እርኩስ ስለሚሆኑ አይሁዳውያን ከኃጢአታቸው ፍጹም ንጹሕ የሚሆኑበት ጊዜ የለም። ኃጢአታቸውም በሜራሽ ሊሠረዳቸውም አይችሉም፤ ስለሆነም በደለኞች እንደሆኑ ይቀራሉ።

የክርስቶስ መስዋዕትነት ግን ከአይሁዳውያን የእንስሳ መስዋዕትነት ጨርሶ የተለየ ነው። የክርስቶስ መስዋዕትነት የአማኞችን ኃጢአት ጨርሶ ይደመስሰዋል፤ ያስተሰረዋል። ስለሆነም የክርስቶስ መስዋዕትነት ለዘላለም በሥራ ላይ ይውላል። በእርሱ አንድ መስዋዕትነት፣ ኃጢአት ለአንዴና ለዘላለም ተፈርዶበታል፤ ኃይሉም ተደምስሷል (ዕብ. 7፡26-27፤ 9፡11-14፤ 24-26፤ 10፡1፤ 4፡11-14 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

4 ጳውሎስ ስለ አይሁድ ሕግ ብዙ የሚለው ነገር አለው፤ ለምሳሌ ሕጉ ኃይል የለውም ይላል (ቁ. 3)። ሕጉ የኃጢአትና የምት ሕግ ነው ይላል (ቁ. 2)። ይሁን እንጂ፣ ሕጉ ለአይሁዳውያን የተሰጠ የራሱ የእግዚአብሔር ሕግ ነው፤ ስለሆነም ትክክልና ጻድቅ ሕግ ነው፤ ሰውም ሊፈጽመው (ሊታዘዘው) ይገባል። ሕግ የማይፈጸም ከሆነ እግዚአብሔር ለሕግ የማይታዘዙትን ሁሉ ይቀጣል፤ ጻድቅ የሆነውን የሕግን ግዳጅ ክርስቶስ በሙሉ ፈጽሞታል። ሰዎች ሙሉ በሙሉ በጽድቅ እንዲኖሩ በሕግ ይፈለግባቸዋል፤ ኢየሱስ ይህንን ግዳጅ ሙሉ በሙሉ ፈጽሞታል። ኃጢአት በሞት እንዲቀጣ ሕግ ያስገድዳል፤ ኢየሱስም በመስቀሉ ሞት ይህን ግዳጅ ፈጽሞታል። በዚህ መንገድ እርሱ የኖረውና የሞተው ሕግ

42 ይህም ብቻ ሳይሆን በዓመት አንድ ጊዜ የአይሁድ ሊቀ ካህን ለራሱ ኃጢአትና ለሕዝቡ ኃጢአት አንድ እንስሳ መስዋዕት አድርጎ ያቀርባል (ዘሌ. 16፡6፤ 15-16)።

የሚፈለግብንን የጽድቅ ሕይወት በእኛ ፍጹም ሆኖ እንዲገኝ ነው። እኛ በራሳችን ሕግ የሚፈለግብንን ነገር መፈጸም አንችልም፤ ስለዚህ ኢየሱስ ፈጸመልን (ማቴ. 5፡17፤ ሮሜ 3፡31 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

ሕግ የሚፈለግብን የጽድቅ ሕይወት እንዴት ሊፈጸም ቻለ? መልሱ ይህ ነው፡ ኢየሱስ በደላችንንና ቅጣታችንን በራሱ ላይ ወሰደ፤ በዚያኑ ጊዜም የራሱን ጽድቅ ሰጠን፤ ይህም ጽድቅ ሕግ ከእኛ የሚፈለገው ዓይነት ነው (2ቆሮ. 5፡21)።

የክርስቶስን ጽድቅ የተቀበለ ማን ነው? የክርስቶስን ጽድቅ የተቀበሉት በኃጢአት ባሕሪ ሥር የሚኖሩት አይደሉም፤ ነገር ግን በመንፈስ ቅዱስ የሚኖሩት ናቸው።

በመንፈስ መኖር ስንል ደግሞ እንዲህ ማለታችን ነው፡ በኢየሱስ ክርስቶስ እንዳመንን መንፈስ ቅዱስ መጥቶ በሕይወታችን ይኖራል። እግዚአብሔርን የምንታዘዝበት አዲስ ምኞትና አዲስ ኃይል ይሰጣል። ስለሆነም በመንፈስ ዳግም እንወለዳለን፤ በክርስቶስ አዲስ መንፈሳዊ ሕይወት እንቀበላለን። በውስጣችን ባለው በመንፈስ ቅዱስ እርዳታ ብቻ ሕግ የሚፈለግብንን የጽድቅ ሕይወት ሙሉ በሙሉ እንፈጽማለን። በመንፈስ ቅዱስ እርዳታ ብቻ የጽድቅ ሕይወት መኖር እንችላለን። ክርስቶስ ጽድቅ ነው ማለት ብቻ በቂ ሊሆን አይችልም፤ ነገር ግን በመንፈስ ቅዱስ በኩል የክርስቶስን የጽድቅ ሕይወት ግልባጭ በህይወታችን ማሳየት ይኖርብናል። በመንፈስ መኖርም ማለት እንዲህ ዓይነቱን ሕይወት ማሳየት ነው።

በመንፈስ የመኖር ተቃራኒ ሕይወት ማለት በኃጢአት ባሕሪ መኖር ማለት ነው። በኃጢአት ባሕሪ መኖር ማለት በኃጢአት ምኞትና አሳብ መኖር ማለት ነው (ገላ. 5፡19-21 ይመለከታል)። በአንድ ጊዜ በኃጢአት ባሕሪና በመንፈስ መኖር አንችልም፤ ከሁለቱ በአንደኛው መኖር ግን እንችላለን (ገላ. 5፡16-18፤ 24-25 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

በሮሜ ምዕ. 8 በመጀመሪያዎቹ አራት ጥቅሶች ውስጥ ጳውሎስ የክርስቶስን ወንጌል ጠቅለል ያለ ሃሳብ ይሰጠናል። በሮሜ በመጀመሪያዎቹ ሰባት ምዕራፍት ጳውሎስ የወንጌልን መሠረት ሰጥቶናል፤ አሁን ደግሞ ምዕ. 8 ወንጌልን ራሱን ይሰጠናል፤ ክርስቲያን መሆን ማለት ምን ማለት እንደሆነ ይነግረናል።

እነዚህን ጥቅሶች ማንበብ፣ ማጥናትና በእነርሱም መወያየት ይኖርብናል። ከእነርሱም ጋር መስማማት አለብን (በዓለም ላይ ብዙ ሰዎች ወንጌል «መልካም ዜና» መሆኑን ይስማማሉ)። ይሁን እንጂ፤ መንፈስ ቅዱስ በሕይወታችን መኖሩንና መሥራቱን ካልተለማመድን በስተቀር እነዚህ ጥቅሶች ለእኛ ጥቅም የሌላቸው ይሆናሉ። መንፈስ ቅዱስ ሕያው ነው፤ መንፈስ ቅዱስ በእውነት የሚኖር ነው፤ ወደ ሕይወታችን ለመግባት እየተጠበቀ ነው፤ ስለዚህ ወደ ውስጣችን ግብ ብለን እንጋብዘው።

5 በመንፈስ እንኖር እንደሆነ ወይም እንዳልሆነ እንዴት ማወቅ እንችላለን? አእምሮአችን የሚያተኩርበትን ነገር በማየት መናገር እንችላለን። አእምሮአችን የሚያተኩረው በዓለማዊ ነገር ላይ ከሆነ፤ ለምሳሌ ኃጢአተኛ ምኞት፣ ሀብት፣ ከብር ለማግኘት የሚያተኩር ከሆነ በኃጢአተኛ ባሕሪያችን ነው የምንኖረው እንጂ በመንፈስ አይደለም። ነገር ግን አእምሮአችን የሚያተኩረው መንፈስ በሚመኘው ነገር ከሆነ ማለትም ጽድቅን፣ ፍቅርን፣ ትሕትናን፣ ራስን መግዛት ከሆነ በመንፈስ መኖራችንን ልናረጋግጥ እንችላለን።

እያንዳንዳችን ራሳችንን አእምሮዬ የሚያተኩረው በምን ላይ ነው? ብለን እንጠይቅ።

6 የኃጢአተኛ ሰው አእምሮ ሙት ነው። ይህም ማለት አእምሮአችን በኃጢአተኛ ባሕሪያችን ቁጥጥር ውስጥ ሲሆን፤ ውጤቱ ሁልጊዜ ምት ነው። በሌላ በኩል በመንፈስ ቅዱስ ቁጥጥር ውስጥ የሆነው አእምሮ ውጤቱ ሕይወት (ዘላለማዊ

ሕይወት) እና ሰላም ነው (ሮሜ 7፡5፤ 8፡13፤ ገላ. 6፡7-8 ይመለከታል)።

7 ኃጢአተኛ አእምሮ ማለትም፤ በኃጢአተኛ ባሕሪ ቁጥጥር ሥር የዋለ አእምሮ፤ የእግዚአብሔር ጠላት ነው። ከእግዚአብሔር የተለየ ብቻ ሳይሆን፤ ነገር ግን ፊት ለፊት እግዚአብሔርን የሚቃወም ነው። (ያዕ. 4፡4)። ለእግዚአብሔር ሕግ መገኘትም እምቢ ብሎአል (በዚህ ጥቅስ የእግዚአብሔር ሕግ የሚለው አነጋገር የአይሁድን ሕግ ማለት አይደለም፤ ነገር ግን «የእግዚአብሔር ፈቃድ» ወይም «የእግዚአብሔር ደንብ» ማለት ነው)።

8 የቱንም ያህል መሥዋዕት ብናቀርብ፤ የቱንም ያህል መልካም ሥራ ብንሠራ፤ በኃጢአተኛ ባሕሪ ቁጥጥር ውስጥ ከሆንን⁴⁵፤ እግዚአብሔርን ማስደሰት አንችልም።

እዚህ ላይ ማስታወስ የሚገባን በኃጢአተኛ ባሕሪ መሠረት የሚኖሩ ሰዎች (ቁ. 4-5) ወይም በኃጢአተኛ ባሕሪ ቁጥጥር ሥር ያሉ ሰዎች (ቁ. 8) ክርስቲያኖች አይደሉም፤ ደኅንነትንም አልተቀበሉም (ሮሜ 7፡5፤ 1ቆሮ. 2፡14 ይመለከታል)። በአንፃሩ እንደ መንፈስ አሳብ የሚኖሩ (ቁ. 5) ወይም በመንፈስ የሚመሩ (ቁ. 14) ሰዎች፤ እነዚህ እውነተኛ ክርስቲያኖች ናቸው።

ከእነዚህ ክህለት ዓይነት ሰዎች በተጨማሪ፤ በመካከል ሦስተኛ ዓይነት ሰዎች ያሉ ይመስላል። በዚህ በሦስተኛው ስብስብ ውስጥ ያሉትን ሰዎች ሕይወት ስንመለከት ክርስቲያኖች ይሁኑ ወይም አይሁኑ ለይተን መናገር አንችልም። እነዚህ መንፈሳዊ ያልሆኑና ያላደጉ ክርስቲያኖች ናቸው። በ1ቆሮ. 3፡1-3 ባለው ክፍል፤ ጳውሎስ እንደዚህ የመሰሉትን ክርስቲያኖች ዓለማዊያን⁴⁶ ይላቸዋል። ምክንያቱም አፈኗራቸው በኃጢአተኛ ባሕሪ መሠረት ስለሆነ ነው። ብዙ የመጽሐፍ ቅዱስ ሊቃውንት ጳውሎስ በሮሜ 7፡14-24 የሚጠቅሳቸው ሰዎች እነዚህ ዓለማዊና መንፈሳዊ ያልሆኑ ክርስቲያኖችን ነው ይላሉ። በሮሜ 7፡14 ጳውሎስ ራሱን መንፈሳዊ ያልሆነ ወይም ዓለማዊ የሆነ አድርጎ ይቆጥራል።

በሮሜ 7፡14-24 የተጻፈው ስለ ክርስቲያኖች ይሁን ወይም አይሁን፤ ጳውሎስ በእነዚህ ጥቅሶች እንደሚናገረው፤ ዛሬ ብዙ ክርስቲያኖች በውስጣቸው መንፈሳዊና መንፈሳዊ ባልሆነ ባሕሪ መካከል የማያቋርጥ ትግል ያደርጋሉ። የክርስትና ሕይወታቸው ጳውሎስ በሮሜ 8 ከሚገልጠው ጋር ተመሳሳይ አይደለም፤ ይልቁንም በሮሜ ምዕ. 7 ላይ የተሰጠውን ገለጻ የሚመስል ሕይወት አላቸው። ይሁን እንጂ ይህ ሁኔታ መቀጠል የለበትም! በሮሜ 8፡2 ላይ ጳውሎስ ከኃጢአትና ከምት ሕግ ነፃ ወጥቻለሁ ይላል። በኃጢአተኛ ባሕሪውና በመንፈሱ መካከል ያለው ትግል አብቅቷል። መንፈሱ ድል ነሥቶአል (ገላ. 2፡19-21፤ 2ጢሞ. 4፡7 ይመለከታል)። ስለዚህ እኛም በሮሜ ምዕራፍ 7 ያለውን ትግል ትተን በሮሜ 8 ወዳለው የድል ሕይወት እንግባ! ዓለማዊ ክርስቲያኖች እንደሆንን አንቅር፤ ይልቁንም በመንፈስ የምንመራና በመንፈስ ቁጥጥር ውስጥ የሆንን ክርስቲያኖች እንሁን።

አንዳንድ ክርስቲያኖች ቅዱስና መንፈሳዊ ለመሆን በአንድ ጊዜ አንድ ልዩ ጸጋ መቀበል ያስፈልገናል ብለው ያምናሉ። ሌሎች ክርስቲያኖች ደግሞ ቀስ በቀስ በክርስትና ሕይወታችን እየደግን ስንሄድ ቅድስናችንና መንፈሳዊ ሕይወታችንም እየጨመረ ይሄዳል ብለው ያምናሉ። በፍጥነትም ሆነ በቀስታ በሮሜ ምዕ. 7 የተጠናውን መንፈሳዊ ያልሆነ ሁኔታ ከበስተኋላችን እየጣልነው እንሄድ፤ በሮሜ ምዕ. 8⁴⁷ የተገለጠውን የመንፈስ ሕይወት እንጀምር።

43 በግሪክ ቋንቋ «ኃጢአተኛ ባሕሪ» የሚለው ቃል «ሥጋ» ማለት ነው (ሮሜ 7፡5 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። እዚህ ላይ ከቁ. 3-13 «ሥጋ» የሚለው ቃል በግሪክ ሲተረጎም ጳውሎስ በመደጋገም የሚጠቀምበት ኃጢአተኛ ባሕሪ የሚለው ቃል ነው።

44 በግሪ ክፍንቋ፤ «በሥጋ ላይ የሚያተኩር አእምሮ»።
45 «በኃጢአተኛ ባሕሪ ቁጥጥር ሥር መሆን» በሚለው አነጋገር ፈንታ አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉሞች «በሥጋ» ይሉታል፤ በግሪኩ የሁለቱም ትርጉም ተመሳሳይ ነው።
46 በግሪክ ቋንቋ፤ «የሥጋ ሰዎች» ይሆናል።
47 «በመንፈስ ሕይወት» ለሚለው አነጋገር፤ ተጨማሪ ማስረጃ፤ በአስተምህሮ ዳሳሳው መንፈስ ቅዱስ የሚለውን ይመለከታል።

9 እውሱስ እዚህ ላይ ክርስቲያኖችን በመንፈስ⁴⁰ ቁጥጥሮ ሥር እንደሆኑ እንጂ በኃጢአተኛ ባሕሪ ቁጥጥሮ ሥር እንዳልሆኑ ያስታውሳቸዋል። በዚህ ጥቅስ ላይ መንፈስ የእግዚአብሔር መንፈስና፣ የክርስቶስ መንፈስ የሚሉት ቃላት የሚያመለክቱት እንዱን መንፈስ ነው፤ ያውም መንፈስ ቅዱስን ነው (1ቆ. 3፡16፤ 6፡19)።

በእግዚአብሔር አብ፣ በክርስቶስና በመንፈስ ቅዱስ መካከል ስላለው ግኑኝነት ለመረዳት፤ የውሃን ምላሌነት ብንጠቀም መልካም ነው። አብ የውሃው ምንጭ ማለትም የውሃው መፍለቂያ ነው እንበል፤ ክርስቶስ ደግሞ ውሃውን ወደ መሬት የሚያመጣው ቧንቧ ወይም ቦይ ነው እንበል፤ መንፈስ ቅዱስ ደግሞ ከአብ ውስጥ በክርስቶስ ውስጥ ወደ እኛ የሚመነጩ ራሱ አንድ ነው እንደ ማለት ነው። የክርስቶስ መንፈስ በውስጣችን ሊኖር ብቻ ነው የክርስቶስ ነን ለማለት የምንችለው። በእርግጥ ከጊዜ ወደ ጊዜ መንፈስ ቅዱስ መጥቶ አግኝቶ ያልሆኑትን ሊጠራቸው ይችላል። ነገር ግን በውስጣቸው መኖሪያ ቦታ ሊያገኝ አይችልም። መንፈስ በሰው ውስጥ ሊገባ መኖሪያ ቦታ አግኝቶ ሊኖር የሚችለው፤ ሰው ልቡን ከፍቶ መንፈስ ቅዱስን ለታብዘው ብቻ ነው (ሬ. 3፡20 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

10 ነገር ግን ክርስቶስ (የክርስቶስ መንፈስ) በውስጣችሁ ሲኖር ሥጋችሁ፣ (አሮጌው ኃጢአተኛ ሥጋችሁ) የሞተ ነው፤ ከእንግዲህ ወዲህ አሮጌው ሥጋችሁ ጌታችሁ ሊሆን አይገባውም (ሮሜ 6፡6 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

የክርስቶስ መንፈስ በውስጣችሁ ሲኖር፣ ሥጋችሁ የሞተ ነው፤ መንፈሳችሁ ግን ሕያው ነው፤ ይህም አዲሱ መንፈሳዊ አካላችሁ ሕያው ነው ማለት ነው (ሮሜ 6፡11፤ 7ላ. 2፡20)።

ሰውነታችን፣ ማለትም አሮጌው ሥጋችን በኃጢአት ምክንያት የሞተ ነው፤ መንፈሳችን ግን በጽድቅ ምክንያት፣ ያውም በክርስቶስ ጽድቅ ምክንያት ሕያው ነው።

11 ኢየሱስን ከሞት ያስነሣው እግዚአብሔር አብ ነው። በውስጣችን በሚኖረው በመንፈሱ አማካይነት እግዚአብሔር ለጆቻ አካላችን ሕይወት፤ ይሄውም መንፈሳዊ ሕይወት ይሰጠናል። እግዚአብሔር በዚህ ዓለም ለእኛ የሚሰጠን አዲስ መንፈሳዊ ሕይወት ብቻ ሳይሆን፣ ልክ ክርስቶስን ከሞት እንዳስነሣው እኛንም በዓለም መጨረሻ ላይ ከሞት ያስነሣናል። ከእርሱም ጋር ለዘላለም እንድንኖር ያደርገናል። በዚህ ጥቅስ ላይ ሥጋችን ከሞት እንደሚነሣ ተስፋ ተሰጥቶናል (1ቆ. 15፡42-49፤ ሬ. 3፡20-21 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

12 እውሱስ እዚህ ላይ በቁ. 4 የጻፈውን ያስታውሰናል። ክርስቲያኖች በኃጢአተኛ ባሕሪ ልማድ አይኖሩም፤ ይልቁንም በመንፈስ አባብ ይመራሉ። በኃጢአተኛ ባሕሪ የመኖር ግዳጅ የለብንም፤ በኃጢአተኛ ባሕሪ ልማድ መኖር አያስፈልገንም። ኃጢአተኛ ባሕሪያችን ለእኛ ያደረገው ምንም መልካም ነገር የለም በመሆኑም ምንም ባለ ዕዳነት አይሰማንም። ይልቁንም የክርስቶስ ብዙ ዕዳ አለብን። በኃጢአታችን ምክንያት የነበረብንን ዕዳ ሁሉ የከፈለን እርሱ ነው። ስለሆነም ባለእዳነታችን ለክርስቶስ እንጂ ለኃጢአተኛ ባሕሪያችን አይደለም።

13 በኃጢአት ባሕሪ ልማድ የምንኖር ከሆነ እንምታለን። ይህም የእግዚአብሔርን ፍርድ በመቀበል የዘላለም ሞት እንሞታለን ማለት ነው። ስለዚህ ይህን በጣም አስፈላጊ የሆነ ጥያቄ መጠየቅ አለብን። ከዘላለም ሞት አምልጠን የዘላለም ሕይወት መቀበል የምንችለው እንዴት ነው?

አንዳንድ ሰዎች እንዲህ በማለት ለዚህ ጥያቄ መልስ ይሰጣሉ፤ እኛ ማድረግ ያለብን በክርስቶስ ማመን ነው፤ ከዚያም በኋላ የቀረውን ነገር ሁሉ ክርስቶስ ያደርገዋል። እኛ ከልባችን ማድረግ የሚገባን «እኔ አምናለሁ» ማለት ብቻ ነው። ወዲያውኑ በቅጽበት እንድናለን።

ነገር ግን እውሱስ እዚህ ላይ ለየት ያለ መልስ ይሰጣል። በእርግጥ በመጀመሪያ በክርስቶስ ማመን አለብን፤ ከዚያም በኋላ በመንፈስ ቅዱስ እርዳታ የሥጋን የሰህተት ሥራ (ሃጢአተኛ ባህሪን) ሁሉ መገደል አለብን። ይህንን ካደረግን ብቻ ነው በሕይወት የምንኖረው፤ ማለትም መዳን የምንችለው። ለምን ይህ ይሆናል? ምክንያቱም በኃጢአት ባሕሪ ልማድ አለበለዚያም በመንፈስ ልማድ መኖር አለብን፤ በሁለቱም ልማዶች በአንድ ጊዜ መኖር አንችልም። በኃጢአት ልማድ የምንኖር ከሆነ እንሞታለን፤ ይህ እርግጥ ነው። በመንፈስ ልማድ ለመኖር ግን አንድ ነገር ማድረግ ያስፈልገናል፤ የሥጋ ሥራዎችን መገደል ይኖርብናል።

እዚህ ላይ በጣም ጠቃሚ የሆነ ትምህርት አለ። ሰዎች ክርስቶስን መከተል በጣም ቀላል ነው ብለው በስሕተት ያስባሉ። እነዚህ ሰዎች እኛ ክርስቲያኖች መልካም ሥራ መሥራት የለብንም ወይም ሃይማኖታዊ / ሥርዓቶችንም መፈጸም አያስፈልገንም ይላሉ። ኃጢአት ብንሠራም መጭነቅ የለብንም፤ ምክንያቱም ወዲያው ይቅርታ እናገኛለን በማለት ያስባሉ። ነገር ግን እነዚህ ሁሉ አባባሎች እውነት አይደሉም። ከሁሉም ክርስቶስን መከተል በጣም አስቸጋሪ መንገድ ነው፤ ለምን? ምክንያቱም ክርስቶስን ለመከተል የሥጋን ሥራዎች በመሰሉ መገደል አለብን፤ ይህም ራስን እንደመገደል ይቆጠራል። ራስን መገደል ወይም መስቀል ቀላል ነገር ነው? በእርግጥ ቀላል አይደለም፤ ከዚህ የበለጠ ከባድ ነገር የለም። ይሁን እንጂ፣ በሕይወት ለመኖር አሮጌው ኃጢአተኛ ሰውነታችን መሞት ያስፈልገዋል። አዲስ መንፈሳዊ ሕይወት ከማግኘታችን በፊት አሮጌው ኃጢአተኛ ሰውነት መሞት ይገባዋል፤ ትንሣኤ ከመሆኑ በፊት መጀመሪያ ሞት መቅደም አለበት።

የሥጋን ሥራ ወደ ሞት ለማምጣት፣ በመጀመሪያ የኃጢአተኛ ምኞታችንን ወደ ሞት ማምጣት አለብን። ምክንያቱም የሥጋ ሥራዎች የሚነሡት ከምኞታችን ስለሆነ ነው (ያዕ. 1፡14-15 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ኃጢአት መሥራትን ብቻ መተው ሳይሆን፣ ኃጢአት ስለ መሥራት ማብብን ማቆም አለብን። ጽድቃችን ከውጪ ብቻ መሆን የለበትም፤ ከውስጣችንም ጭምር እንጅ። ኃጢአት የሚመነጭባቸውን የልባችንንና የአእምሮአችንን ምስጢራዊ ክፍሎች እንዲሞቱ ማድረግ አለብን። ምክንያቱም ኃጢአት በመጀመሪያ የሚነሣው ከእነዚህ ቦታዎች ስለሆነ ነው። እንግዲህ ከክርስቶስ ጋር መስቀል ለሚለው አሳብ አንዱ ትርጉም ይህ ነው (ሮሜ 6፡6፤12፤ ቆ. 1. 3፡5፤ 7ላ. 5፡17፤24 እና ማብራሪያዎቹንም ይመለከታል)።

የሥጋን ሥራዎች እየፈጸሙ በአንድ ጊዜ ደግሞ በመንፈስ መኖር የሚቻል አይደለም። የሥጋን ሥራዎች ያልገደለናቸው ከሆነ፣ መንፈስ ቅዱስ በውስጣችን የለም፤ የክርስቶስም ወገኖች አይደለንም። የክርስቶስ ወገኖች ካልሆንን ደግሞ ደኅንነትንም አልተቀበልንም ማለት ነው።

ነገር ግን አንድ ነገር ማስታወስ አለብን። የሥጋን ሥራዎች መገደል ካስፈለገን የመንፈስ ቅዱስ እርዳታ ያስፈልገናል። ያለ መንፈስ ቅዱስ ይህን ለብቻችን ማድረግ አንችልም። መንፈስ ቅዱስ ደግሞ ሁልጊዜ ከእኛ ጋር ነው፤ የጽድቅ ሕይወት እንድንኖር ሁልጊዜ ይረዳናል። እንግዲህ የሮሜ ምዕ. 8 አስደሳች ዜና ይህ ነው።

14 የእግዚአብሔር ልጆች የሚባሉት በመንፈስ ቅዱስ የሚመሩ ብቻ ናቸው። አንዳንድ ሰዎች እግዚአብሔር የሰዎች ሁሉ አባት ነው ይላሉ። ነገር ግን ይህ እውነት አይደለም። እግዚአብሔር የሰው ሁሉ ፈጣሪ ነው፤ ነገር ግን በመንፈስ ቅዱስ ለሚመሩ ብቻ አባታቸው ነው (ዮሐ. 1፡12 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

15 መንፈስ ባሪያዎች አያደርገንም፤ ይልቁንም ነፃ የእግዚአብሔር ልጆች ያደርገናል። በመጀመሪያ ልጆቹ አልነበርንም፤ ስለዚህ መንፈስ ቅዱስ እኛን የሰው ልጆችን እንደራሱ ልጆች አድርጎ ተቀበለን። መንፈስ ቅዱስ የልጅነት መንፈስ⁴⁰ ነው፤ ወይም ተቀባይ መንፈስ ነው። በመንፈስ

⁴⁰ በኃጢአተኛ ባሕሪ ሳይሆን፣ በመንፈስ ቁጥጥሮ ውስጥ በሚለው አነጋገር ፈንታ አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉሞች «በሥጋ ሳይሆን በመንፈስ» ይሉታል፤ ይህንንም የሚሉት የግሪኩን ቃል በቃል ተርጉሞው በመጠቀም ነው።

49 «ልጅነት» በሚለው ቃል ፈንታ አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉሞች «መቀበል» ይሉታል፤ ለተጨማሪ ማስረጃ በሙዳየ ቃላት ውስጥ ልጅነት የሚለውን ይመለከታል።

አማካይነት እግዚአብሔርን «አባባ»⁵⁰ ብለን ልንጠራው እንችላለን፤ ምክንያቱም እርሱ አባታችን ነው (ማር. 14፥36 ይመለከታል)።

16 መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔር ልጅነታችንን ያረጋግጣልናል። መንፈስ ቅዱስ በውስጣችን ከሆነ ለእግዚአብሔር ልጅነታችን ምንም ዓይነት ጥርጣሬ ሊኖረን አይገባም (ገላ. 4፥6-7፤ 1ዮሐ. 3፥1 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

ጳውሎስ እዚህ ላይ የሚለው፤ መንፈስ ራሱ፤ እርሱም መንፈስ ቅዱስ ከእኛ መንፈስ ማለትም ከራሳችን ሰብአዊ መንፈስ ጋር በመሆን ይመስክራል። ሰብአዊ መንፈስ ምንድን ነው? ሰብአዊ መንፈስ የሰው መንፈሳዊ ክፍል ነው። በክርስቶስ በምናምንበት ጊዜ መንፈስ ቅዱስ ሕይወት የሚሰጠው የእኛነታችን ክፍል ነው። አንዳንድ ሰዎች ሰብአዊ መንፈስ ማለት የሰው ውስጣዊ ሕያውነት ወይም ኅሊና ነው ይላሉ (ሮሜ 7፥22 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ሰው በሦስት ክፍል ይመደባል፤ መንፈስ፤ ነፍስና ሥጋ (1ተሰ. 5፥23)። በሰብአዊ መንፈሳችን በኩል የእግዚአብሔርን መኖርና የመንፈስ ቅዱስን በረከት በሕይወታችን እንረዳለን።

17 ልጆች ከሆንን ወራሾችም ነገ በውስጣችን ያለው መንፈስ ቅዱስ ወደፊት በመንግሥተ ሰማይ ለሚኖረን ውርስ መያዣ ወይም ዋስትናችን ነው (2ቆሮ. 5፥5፤ ኤፌ. 1፥13-14 እና ማብራሪያዎቹንም ይመለከታል)።

ጳውሎስ ግን እዚህ ላይ በጣም ጠቃሚ የሆነ ማስታወሻ ይሰጠናል። ከክርስቶስ ጋር አብረን የምንወርስ ስለሆነን፤ የሕይወቱ ወይም የክብሩ ተካፋዮች ብቻ ሳንሆን፤ የመከራውም ተካፋዮች ነን። የመከራው ተካፋዮች መሆን የማንፈልግ ከሆነ የክብሩም ተካፋዮች መሆን ከቶ አንችልም (2ጢሞ. 2፥11-12፤ 3፥12፤ 1ጴጥ. 4፥12-14)።

ክርስቲያኖች ሁለት ዓይነት መስቀል አላቸው።⁵¹ አንደኛው መስቀል አሮጌው ሰውነታችን የተሰቀለበት መስቀል ሲሆን (ሮሜ 6፥6)፤ ሁለተኛው መስቀል ክርስቶስን በመከተል ምክንያት የሚመጣብን መከራና ስደት ነው። የመጀመሪያውን መስቀል ክርስቶስ ራሱ ተሸከሞልናል፤ ሁለተኛውን መስቀል ለእርሱ ስንል እኛ መሸከም አለብን። ከክርስቶስ ጋር አብረን ወራሾች ለመሆን አብረን ለመንገሥ የምንፈልግ ከሆነ፤ ይህን ሁለተኛውን መስቀል መሸከም ይኖርብናል (ማር. 8፥34 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

የወደፊት ክብር (8፥18-30)

18 እንደ ጳውሎስ ከባድ የሥቃይ ሕይወት የደረሰባቸው ሰዎች በጣም ጥቂት ናቸው (2ቆሮ. 6፥4-10፤ 11፥23-28)። ይህም ቢሆን ከሚመጣው ክብር ጋር ሲወዳደር የተቀበለው ሥቃይ ከቁም ነገር የሚቆጠር አይደለም (2ቆሮ. 4፥17)።

ጳውሎስ እዚህ ላይ በእኛ ውስጥ ስለሚገለጠው ክብር ይናገራል። በእኛ ውስጥ የሚገለጠው ክብር የማን ክብር ነው? የክርስቶስ ክብር ነው። እኛ ከክርስቶስ ጋር ስንገናኝ የእርሱን ክብር እንቀበላለን፤ ልክ እርሱን እንመስላለን (1ዮሐ. 3፥2)። በመንፈስ ቅዱስ ለሚመሩ ሰዎች፤ ይህ ክብር አስቀድሞ በዚህ ምድር ላይ ጀምሮአል (2ቆሮ 3፥18 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

19 በዚህ ጥቅስ ላይ ፍጥረት የሚለው ቃል እንስሳትንና ተከላችን ጨምሮ ሕይወት ያላቸውን ነገሮች በሙሉ ያጠቃልላል። ፍጥረት በሙሉ የእግዚአብሔርን ልጆች

(በክርስቶስ ያመነትን) መገለጥ (መክበር) ይጠባበቃል። መቼ ነው እነርሱ የሚገለጡት? ያለ እግዚአብሔር ይህንን ሊያውቅ የሚችል ማንም የለም። ይሁን እንጂ፤ በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት መሠረት በዓለም መጨረሻ ላይ ይገለጣሉ፤ ይህም ጊዜ ክርስቶስ በክብሩ ሊገባላል የሚመጣበት ጊዜ ነው (ማር. 13፥23-27፤ 31-32፤ 2ጴጥ. 3፥13፤ ራእ. 21፥1-4 ይመለከታል)። ያንን ቀን ፍጥረት በሙሉ ይጠባበቃል፤ ምክንያቱም በዚያን ቀን የሚገለጡት (የሚከብሩት) አማኞች ብቻ አይደሉም፤ ነገር ግን ፍጥረት ራሱም በልዩ ሁኔታ አዲስ ይሆናል።

20 ዓለምን ስንመለከት ያለችበት ሁኔታ በአንዳንድ መንገድ ከንቱ ነው፤ የምታደርገው ነገር ሁሉ ከንቱ ነው። ሁሉም ነገር የሚኖረው ለአጭር ጊዜ ሲሆን፤ ከዚያ በኋላ ሁሉ ሕመምተኛ ሆኖ ይሞታል፤ እንደዚህ በቶሎ የሚቀጠል ከሆነ የሕይወት ጥቅሙ ምን ላይ ነው?

ፍጥረት በመጀመሪያ እንደዚህ አልነበረም። እግዚአብሔር ዓለምን ከፈጠረ በኋላ፤ የፈጠረውን ሁሉ አየ፤ እጅግ መልካም መሆኑንም ተመለከተ (ዘፍ. 1፥31)። በእግዚአብሔር የተፈጠረው ነገር ሁሉ መልካም ውብ ነበር። ነገር ግን እግዚአብሔር የፈጠረው ነገር ሁሉ በመጀመሪያዎቹ ወንድና ሴት፤ ማለትም በአዳምና በሔዋን ኃጢአት ምክንያት ተበላሸ (ዘፍ. 3፥1-6)። እግዚአብሔር እነርሱን እንዲህ አላቸው፤ «በእናንተ ምክንያት ምድር ተረገመች» (ዘፍ. 3፥17-18)። ስለዚህ በአንድ መንገድ በሰው ኃጢአት ምክንያት የሰው ዘር ብቻ ሳይሆን፤ መላው ፍጥረት ለፍርሃት፤ ለሞትና ለመበሰስ ተላልፎ ተሰጠ። አላልፎ የሰጠውም እግዚአብሔር ነበር። ነገር ግን ፍጥረቱ በሙሉ በእንዲህ ዓይነት ተስፋ መቁረጥና ጭንቀት ውስጥ እንዲቀር የእግዚአብሔር ዕቅድ አልነበረም። እርሱ ፍጥረቱን አላልፎ የሰጠው ለመደናቀፍና ለተስፋ መቁረጥ ብቻ ሳይሆን ለተሰፋም ነበር። ይህም ተሰፋ ወደፊት ፍጥረት ራሱ ከመበሰስ፤ ከሕመምና፤ ከሞት እስራት ነፃ እንደሚወጣ ነው (ቁ. 21)።

21 የአሁኑ ሰማይና ምድር ሊያልፍ፤ መላው ፍጥረት በአንድ መንገድ ትንሣኤ ያገኛል። አዲስም ይሆናል፤ ዳግመኛም መበስበስና ሞት አይኖርም። ጳውሎስ ይህንን አዲስ የትንሣኤ ሁኔታ የእግዚአብሔር ልጆች ክብርና ነፃነት ይለያል። በቀላሉ የዘላለም ሕይወት ማለት ነው። የዚህን ክብርና ነፃነት ማለትም የዚህ ዘላለማዊ ሕይወት መገለጥ ነው። ፍጥረት በሙሉ በታላቅ ተስፋ የሚጠባበቀው (ቁ. 19)።

22 ፍጥረት ሁሉ እስከ ዛሬ ድረስ በምጥ ጭንቀት ተይዞ በመቃተት ላይ መኖሩን እናውቃለን። ከገዛ ሕይወታችን ልምድ ይህ እውነት መሆኑን እናረጋግጣለን። በዚህ ዓለም በምንኖረው በሁላችንም ሕይወት ልፋት፤ ትግል፤ ሐዘን፤ ሕግምና ሞት ሁልጊዜ ይገኛሉ።

ነገር ግን እነዚህ ሁሉ ችግሮች እንደ ምጥ ጭንቅ ናቸው። አንድ ሕፃን ሲወለድ እናቱ የምጥ ጭንቅ የሚይዛት አዲስ ሕይወት ለመምጣቱ ምልክት ነው። ልክ በዚሁ ዓይነት ይህ ፍጥረት አሁን ታግሦ የሚቀበለው መከራ፤ ለመበስበስ ከታሰረበት ነፃ እንደሚወጣ ምልክት ነው (ቁ. 21)። ውጤቱም አዲስ ልደት፤ አዲስ ሕይወት፤ አዲስ ፍጥረት ይሆናል።

23 እኛ አማኞች የእግዚአብሔር ልጆች ነን። እኛ የምንመራውም በእግዚአብሔር መንፈስ ነው። ይሁን እንጂ፤ በውስጣዊ ሕይወታችን እንቃትታለን፤ ሥጋችንም የመበስበስ እስረኛ ነው። የመንፈስን በኩራት፤ ማለትም በክርስቶስ አዲስ ሕይወት ያለን ብንሆንም፤ በሰማይ ተዘጋጅቶ የሚቆገንን ሙሉ ርስት ገና አልተቀበልንም (2ቆሮ. 5፥5፤ ኤፌ. 1፥13-14 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ያም ውርስ ከመበስበስና ከሞት ነፃ ወጥተን የምንክብርበት የዘላለም ሕይወት ነው (ቁ. 21)።

በክርስቶስ ያመነት ሁሉ ግን አስቀድመው «እግዚአብሔር የተቀበላቸው ልጆች» ሆነዋል (ቁ. 15)። ሙሉ የልጅነት ክብር እንዳንቀበልና ሙሉ መብታችንን እንዳናገኝ ግን ዕድሜአችን ገና አልደረሰም ወይም ገና አላደግንም። በዚያን ቀን ሥጋችን ሙሉ ደኅንነትን በሚያገኝበት ጊዜ ወይም ሥጋችን ከሞት በሚነሣበት ጊዜ ሙሉ የልጅነት መብታችንን እንቀበላለን። በዚያን ቀን የደንገንታችንንና

⁵⁰ «አባ» የሚለው የአረማይክ ቃል «አባባ» እንደሚለት ነው። ቃሉ ፍቅርንና መቀራረብን የሚገልጽ ነው።

በኢየሱስ ዘመን አረማይክ በመካከለኛው ምሥራቅ ብዙ ሰዎች የሚጠቀሙበት ቋንቋ ነበር፤ ኢየሱስም በምድር ላይ በነበረበት ጊዜ የሚጠቀመው በአረማይክ ቋንቋ ነበር። ዛሬ ግን አረማይክ በሦርያ ውስጥ በአንድ ትንሽ ክፍል ሀገር ጥቂት ሰዎች ብቻ የሚጠቀሙበት ቋንቋ ነው።

⁵¹ ለክርስቲያን መስቀል የመከራና የሞት ምልክት ነው። ምክንያቱም ክርስቶስ እንዲሞት የተደረገው በመስቀል ላይ ነበር። ሮማውያን ወንጀለኞችን የሚቀጡበት ዋና መንገድ በመስቀል ነበር። በሺ የሚቆጠሩ ብዙ ሰዎች በዚህ መንገድ ሞተዋል።

የመዋጀታችንን ሙሉ በረከት እናገኛለን፤ ስለዚህ እኛም ከፍጥረት ሁሉ ጋር ያንን ቀን በናፍቆት እንጠባበቃለን (ኤፌ. 4:30 ይመለከታል)።

24-25 ለክርስቲያኖች ተስፋ በጣም አስፈላጊ ነገር ነው። በዚህ ዓለም ላይ ርስታችንን በሙሉ አንቀበለም፤ ማለትም የተሟላ ደንገንነትን አናገኝም። አሁን የምናገኘው የውርሳችንን የወደፊት መያዣ ብቻ ነው (ኤፌ. 1:14)። የተሟላ ውርስ ወይም ደንገንነት፣ የሥጋችን መዋጀት በኋላ ይመጣል። ስለዚህ ወደፊት የሚመጣውን ነገር ተስፋ እናደርጋለን።

እኛ የዳንወ በዚሁ ተስፋ ነው (ቁ. 24)። ይህም ተስፋ የሥጋችን መዋጀት ተስፋ ነው (ቁ. 23)። ጳውሎስ በእምነት አማካይነት በዚህ ተስፋ እንድናለን ነው የሚለን። እምነት ተስፋ የምናደርገው ነገር እውነት እንደሚሆን ማረጋገጫ ነው (ዕብ. 11:1)። ተስፋ የሚመጣው ከእምነት ነው፤ እግዚአብሔር የሰጠውን የተስፋ ቃል እንደሚፈጸም እናምናለን። ስለዚህም ቃል የገባለንን እንደምንቀበል ተስፋ አለን።

26 መንፈስ ቅዱስ ለእኛ ከሚያደርግልን ከብዙ ነገሮች መካከል አንዱ፤ እንድንጸልይ መርዳት ነው። አንዳንድ ጊዜ ስለምን መጸለይ እንደሚገባን አናውቅም። እኛ ምንም እንደማያውቅ፤ አባቱን የማይገባውን ወይም የሚጎዳውን ነገር እንዲሰጠው እንደሚጠይቅ ሕፃን ነን። እኛ ብዙ ጊዜ ለራሳችንም ሆነ ለሌሎች መጸለይ የሚገባንን አናውቅም።

ስለዚህ መንፈስ ቅዱስ ሁልጊዜ በጸሎታችን ሊረዳን የተዘጋጀ በመሆኑ፤ ልናመስግነው ይገባናል። ልክ ከርስቶስ ለእኛ በሰማይ እንደሚማልድልን (ሮሜ 8:34፤ ዕብ. 7:25) ሁሉ፤ መንፈስ ቅዱስም በእኛ ውስጥ በመኖር ቃላት ሊገልጡት በማይችሉት መቃተት ለእኛ ይማልዳል። አንዳንድ ክርስቲያኖች በልዩ ልሳን ይጸልያሉ፤ ይኸውም በመንፈሳዊ ቋንቋ⁵² ይጸልያሉ ማለት ነው። ሌሎች ክርስቲያኖች ደግሞ ትንሽ ቃል በመጠቀም ወደ እግዚአብሔር ይጮኻሉ፤ በዚህም የጸሎታቸውን ሽከም በእርሱ ላይ ይጥሉታል።

እኛው ራሳችን ለመጸለይ ብርቱ ጥረት ካላደረግን መንፈስ ቅዱስ በእርግጥ አይረዳንም። የምንችለውን ያህል መጸለይ አለብን፤ ይህም ማለት ለጸሎት ብዙ ጊዜ መውሰድ ይገባናል። በዚህ አንፃር አንድ አባባል አለ፤ ያለ እግዚአብሔር እኛ ምንም ነገር ማድረግ አንችልም፤ ያለ እኛ እግዚአብሔር ምንም አያረግም። የዚህ አባባል እውነትነት ለጸሎት ብቻ አይደለም፤ ነገር ግን በቀሪው ሕይወታችንም ለምናደርገው ነገር ሁሉ እውነት ነው።

በ1ዮሐ. 5:14 ዮሐንስ እንዲህ ብሎ ተጽፎአል፤ . . . እንደ ፈቃዱ የሆነውን ማናቸውንም ነገር ብንጠይቅ እርሱ ይሰማናል። የእግዚአብሔር ፈቃድ ምን እንደሆነ የሚያሳየን መንፈስ ቅዱስ ነው። ከዚህም የተነሣ በእግዚአብሔር ፈቃድ መጸለይ እንችላለን።

27 ልባችንን የሚመረምረው እርሱ (እግዚአብሔር) የመንፈስን አእምሮ ያውቃል። ይህ መንፈስ የእግዚአብሔር የራሱ መንፈስ ቅዱስ ነው፤ ስለዚህ እግዚአብሔር የራሱን መንፈስ «አእምሮ ያውቃል ማለት ነው። የእግዚአብሔር የራሱ መንፈስ ከመሆኑ የተነሣ መንፈስ ቅዱስ ሁልጊዜ በእግዚአብሔር ፈቃድ መሠረት ይማልድናል።

እግዚአብሔር በልባችን ውስጥ ያስቀመጥነውን ነገር ሁሉ ያያል፤ ገና እርሱን ሳንሰምነው የልብ ፍላጎታችንን ሁሉ ያውቃል። እግዚአብሔር ጸሎታችን በእውነት ክልብ ይሁን ወይም ለማስመሰል ከከንፈራችን ይሁን ያውቃል። በማርቆስ 7:6 እንደተጻፈው «እነርሱ እግዚአብሔርን የሚያመልኩት በከንፈራቸው ብቻ ነው!» ተብሎ ስለ እኛ አይነገርብን።

28 ይህ ጥቅስ በኢዲስ ኪዳን ከሚገኙት ጥቅሶች በጣም ታላቅ ነው። በዘመናት ውስጥ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ክርስቲያኖች ታላላቅ መጽናናትና ተስፋ አግኝተውበታል። «በሁሉ ነገር እግዚአብሔር ለእኛ መልካም ነገር ያደርጋልናል»። በሁሉ ነገር የሚለው አነጋገር የሚያጠቃልለው በሕይወታችን መልካምና አስደሳች የሆኑትን ነገሮች ብቻ

ሳይሆን፤ ከቀውና የማያስደስት ነገሮችንም ይጨምራል። ከቀው፤ በሽታና ሞትንም ያጠቃልላል። እግዚአብሔር ከቀ ነገሮችንም እንኳ ለእኛ መልካም እንዲሆኑ ያደርጋቸዋል።

እኛን ደስ ሊለንና ነገሮች ሁሉ እየተቃኑ በሚሄዱበት ጊዜ ከዚህ ጥቅስ ጋር ለመስማማት ቀላል ነው። ችግር በሚበዛበት ጊዜ ግን ይህ ጥቅስ ሊረዱት የማይቻል ይሆናል። ለማመንም በጣም ያስቸግራል። በመልካም ጊዜም ቢሆን፤ ይህን ጥቅስ በቀላሉ ልናየው አይገባም።

እዚህ ላይ አንድ ጥያቄ ይነሣል። በሁሉ ነገር እግዚአብሔር ለእኛ የሚያደርገው መልካም ከሆነ «ሁሉ ነገር» የሚለው አባባል ሰይጣንንም ይጨምራል? ማለትም እግዚአብሔር ሰይጣንንም ለእኛ መልካም ለማድረግ ይጠቀምበታል? ይህ ጥያቄ በጣም አስፈላጊ ነው። አንድ ሰው እንዲህ ብሎ ሊከራከር ይችላል፤ የሰይጣንን ሥራ ለእኛ መልካም እንዲሆን የምንጠቀምበት ከሆነ፤ ሰይጣን ወዳጁን እንጅ ጠላታችን አይደለም ማለት ነው!

ይሁን እንጂ፤ ሰይጣን ጠላታችን እንደሆነ፤ ያውም ኀይለኛና አሠቃቂ ጠላት እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ በሚገባ ያስተምረናል። በዚህ ዓለም የሰይጣን ሥራ ለእኛ ለመልካም ሳይሆን ለከፋ ነው። ሕይወት ዘመናቸውን በወህኒ ቤት የገፉ በብዙ ሺ የሚቆጠሩ ክርስቲያኖች፤ የተገደሉ፤ በእሳት ተቃጥለው የሞቱ፤ የተሰቀሉ፤ አንበሳች እንዲበሉአቸው የተደረጉ፤ ሁሉ ነገር ለመልካም ሆኖላቸዋል እንዴት ማለት እንችላለን? በጭራሽ አንችልም።

ታዲያ ይህን ጥቅስ እንዴት ልንረዳ ይገባል? በዚህ ሔንገድ እናስተውለው፤ በዚህ ምድር ስንኖር በእኛ ላይ የሚደርሰውን ማናቸውንም ነገር፤ እግዚአብሔር በመንግሥተ ሰማይ ለመልካም ያደርጋልናል። ከቁ. 18-25 ጳውሎስ ስለ ወደፊት ተስፋችንና ስለ ወደፊት ከብራችን ነገሮናል። ስለዚህ በዚህ ጥቅስ ጳውሎስ የሚንግረን መልካም ነገር ሰማያዊ መልካም ነገር እንጂ ምድራዊ መልካም ነገር አይደለም። በምድር ላይ የሰይጣን ኀይል ታላቅ ነው፤ በመንግሥተ ሰማይ ግን ምንም ኀይል የለውም። በመንግሥተ ሰማይ የሰይጣን ምድራዊ ከፋቶች ሁሉ ተለውጠው ለእኛ መልካም ይሆናሉ።

ነገር ግን ይህንን ካልን በኋላ፤ እግዚአብሔር ለዚህ ምድራዊ ሕይወታችን ሁሉን ነገር መልካም ለማድረግ የሚጨነቅልን መሆኑም እውነት ነው። ለሰውነታችን፤ ለጤንነታችን፤ ለምግባችንና ለልብሳችንም ቢሆን ያስብልናል። ኢየሱስም እንዲህ ብሎአል። « . . . በመጀመሪያ መንግሥቱንና (የእግዚአብሔርን) ጽድቁን ፈልጉ፤ ሌላውም ሁሉ ነገር ምግብም፤ ልብስም የቀረውም በተጨማሪነት ይሰጡላችኋል» (ማቴ. 6:33)። እግዚአብሔር በሕይወታችን ችግር እንዲመጣ የሚፈቅድ ከሆነ፤ ብዙውን ጊዜ ያንን ችግር ተጠቅሞ በዚሁ በምድር ላይ በሕይወታችን መልካም ነገር እንዲመጣ ያደርጋል (ሮሜ 5:3-4፤ ያዕ. 1:2-4 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)። እምነታችን የሚፈተነውና የሚጠነከረውም በችግር ነው (1ዲጥ. 1:6-7)። በተለያዩ ችግሮች እግዚአብሔር እኛን ሥርዓት በማስተማር ሕይወታችንን ወደ ጽድቅ ይመራዋል (ዕብ. 12:710-11)። ምንም እንኳ የሰይጣን ኀይል ታላቅ ቢሆንም፤ የእግዚአብሔር ኀይል ከሰይጣን ኀይል ይበልጥ ታላቅ መሆኑን ሁልጊዜ ማስታወስ ይኖርብናል። እግዚአብሔር ለሕይወታችን ያቀደውን፤ ሰይጣን ሊሰውጠው አይችልም።

ስለዚህ ጥቅስ ማስታወስ የሚገባን በጣም አስፈላጊ ነገር፤ እዚህ ላይ የተሰጠው ተስፋ እግዚአብሔርን ለሚወድና እንደፈቃዱም ለተጠሩ ሰዎች ብቻ መሆኑን ነው። እግዚአብሔርን የምንወድና እንደ ፈቃዱም የተጠራን ከሆነ፤ ሁሉን ነገር ለእኛ ለመልካም እንደሚያደርግልን በሙሉ ልባችን ልንተማመንበት እንችላለን። ተስፋችን በእግዚአብሔር ነው፤ እርሱም ታማኝ ነው፤ የሰጠውንም የተስፋ ቃል ለመፈጸም የሚቻለው ነው (ዕብ. 10:23)።

እግዚአብሔርን የማንወድ ከሆነና እንደ ፈቃዱም ያልተጠራን ከሆነ፤ የዚህ ጥቅስ ተስፋ ለእኛ አይደለም።

29 እዚህ ላይ እግዚአብሔር ሁሉን ነገር ለጥቅማችን የማድረጉን ዋና ዓላማ እናያለን። እግዚአብሔር ለእኛ ለአማኞች ያለው የመጨረሻ ዓላማ የልጁን መልክ እንድንመስል ነው። እግዚአብሔር እያንዳንዳችንን ዓለም ከመፈጠሩ በፊት ያውቀናል (ኤፌ. 1:4-5 እና ማብራሪያውን

52 «በልዩ ልሳናት ስለ መናገር» በ1ቆሮ. 14:2 እና ማብራሪያውን ይመለከታል። ለተጨማሪ ማብራሪያ ከአስተምህሮ ዳሰሳው፤ «የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት» የሚለውን ይመለከታል።

ይመለከታል)። ዓለም ራሱ ላይፈጠሮ በፊት እግዚአብሔር ለእያንዳንዳችን ዕቅድ ነበረው። ይህም እቅድ ልጁን ኢየሱስን መስለን መገኘት ሲሆን፤ እግዚአብሔር ልጁን ኢየሱስን የማስመስል ሥራ የጀመረው በመጀመሪያ እንዳመንን ነው። ሥራውንም የሚያቆመው ዳግም ሰውነታችን ትንሣኤን አግኝቶ በመንግሥተ ሰማይ ሊገኝ ነው። እግዚአብሔርን የምንወድና እንደ ዓላማውም የተጠራን ከሆነ፤ በዚህ ምድር ላይ የሚደርስብን ነገር ሁሉ፤ የቱንም ያህል ክፉ ቢሆን በመጨረሻ ኢየሱስን እንድንመስል በውስጣችን ይሠራል።

ኢየሱስን ስንመስል የኢየሱስ ወንድሞች እንሆናለን፤ የእግዚአብሔርም ምኞት ኢየሱስ በብዙ ወንድሞች መካከል በኩር ሆኖ እንዲገኝ ነው። እዚህ ላይ ጳውሎስ የሚናገረው ስለ ቤተ ክርስቲያን ነው። ምክንያቱም ቤተ ክርስቲያን የተሠራችው በብዙ ወንድሞች (እገቶችም ጭምር) ሲሆን፤ ከእነርሱም መካከል ኢየሱስ በኩር ነው።

30 እግዚአብሔር ዐይኖቹን በእኛ ላይ ያተኮረው ዓለም ከመፈጠሩ በፊት ነው። እግዚአብሔር ለእኛ ያለው ዘላለማዊ ዓላማ ጨርሶ ሊሻር አይችልም። እርሱ ገና ከመወለዳችን በፊት ያውቀናል (ቁ. 29)። ከመወለዳችን በፊት አስቀድሞ ወሰነን፤ ጠራንም፤ የእግዚአብሔርን ጥሪ ሰምተን በክርስቶስ አመንን፤ በእምነትም የክርስቶስን ጽድቅ ወረስን። እግዚአብሔር ነፃ አወጣን። እግዚአብሔር ልጆቹ ማለትም የኢየሱስ ወንድሞችና እገቶች በማድረግ አከበረን³³። መሉ በመሉም እኢየሱስን እንደንመስል በማድረግ ያከብረናል። ስለሆነም በመንግሥተ ሰማይ ክብራችን የተሟላ ይሆናል (ቁ. 18)።

ይህ ሁሉ እግዚአብሔር ያደረገልንና አሁንም የሚያደርግልን የደኅንነት ታላቅ ሥራ ነው። ከቁ. 29-30 ጳውሎስ የደኅንነትን ደረጃዎች ዘርዝሮአል። ከዓለም መፈጠር በፊት ጀምሮ እግዚአብሔር ለእኛ ያለው ዕቅድና ዓላማ፤ ደኅንነትና ዘላለማዊ ሕይወትን እንድናገኝ ነው። ታዲያ በዚህ ባጭር ሕይወታችን የሚደርስብንን ችግር ከዚህ ከተላቅ ደኅንነት ጋር እንዴት ልናወዳድረው እንችላለን? (ቁ. 18)።

ከአሸናፊዎች እንበልጣለን (8፡31-39)

31 እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ከሆነ፤ ማን ሊቃወመን ይችላል? ሰይጣን ይቃወመናል፤ በመጨረሻ ግን እውነተኛን አማኝ ተቃውሞ ሊያሸንፈው አይችልም (ዮሐ. 16፡33 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

32 እግዚአብሔር ብዙ አስደናቂ ስጦታዎችን ሰጥቶናል። ጸጋ፣ ፍቅር፣ ደስታ፣ ይቅርታ፣ ደኅንነት፣ በሰማይ ያለን ውርስ፣ ከስጦታዎች ሁሉ ታላቅ ስጦታ የሆነው ግን ልጁ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ገና የእግዚአብሔር ጠላቶች በነበርንበት ጊዜ ተወዳጅ ልጁን የሰጠን ከሆነ፤ አሁን ልጆቹ ከሆንን በኋላ እነዚህን ታናናሽ ስጦታዎችን ጨምሮ አይሰጠንምን?

እነዚህ ሌሎች ስጦታዎች ሁሉ በክርስቶስ የተሰጡን ናቸው። መንፈሳዊ በረከት ሁሉ የሚገኘው በክርስቶስ ነው (ኤፌ. 1፡3 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ከእነዚህ መንፈሳዊ ስጦታዎች ለአንዱ እንኳ ሞጋ መክፈል ይኖርብናልን? በጭራሽ አንከፍልም፤ በክርስቶስ ላመኑ ሁሉ እነዚህ ሁሉ በረከቶች በነፃ የሚሰጡ ናቸው።

ጳውሎስ እንደሚለው እግዚአብሔር ለሚወዱና እንደፈቃዱ ለተጠሩ ሁሉ፤ ክርስቶስን ለእኛ አሳልፎ ሰጠው (ቁ. 28)።

እግዚአብሔር ለራሱ ልጅ አልራራም እግዚአብሔር ከእኛ ሰውሮ ሊያስቀር የፈለገው ነገር አልነበረምና ክቡር ስጦታውን ልጁን ሰጥቶናል። ከስጦታዎቹም ጋር ብዙ

መንፈሳዊ በረከቶችንም ሰጥቶናል። እግዚአብሔር ከእኛ የሰወረው ምንም ነገር ስለሌለው እኛም ከእርሱ ሰውረን የምናስቀረው ምንም ነገር እንዳይኖር ይጠበቅብናል። ክርስቶስን ለእኛ አሳልፎ እንደሰጠው፤ እኛም ራሳችንንና ያለንን ነገር ሁሉ ለእርሱ አሳልፈን ልንሰጥ ይገባናል።

ይህ ታላቅ እውነት በብሉይ ኪዳን ከተገለጡት በጣም ጠቃሚ ድርጊቶች በአንዱ ምሳሌነት ይቀርባል። ይህም ድርጊት አብርሃም ልጁን ይስሐቅን መሥዋዕት አድርጎ ማቅረቡ ነው (ዘፍ. 22፡1-14)። አብርሃም ልጅ ለማግኘት ብዙ ዓመት ጠበቀ፤ በመጨረሻ ልጁ ይስሐቅ በተወለደ ጊዜ የመቶ ዓመት ሰው ነበር። ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር አብርሃምን ልጅህን ይስሐቅን መሥዋዕት አድርገህ አቅርብልኝ ብሎ አዘዘው። እስከ ዛሬ ሲጠብቀው የነበረውን ልጁን እንዲገድል ተናገረው ማለት ነው። ይሁን እንጂ፤ አብርሃም እግዚአብሔርን ታዘዘ፤ ይስሐቅንም ለመሠዋት ተዘጋጀ። አብርሃም ልክ ልጁን ሊገድል ሲል እግዚአብሔር አቆመው፤ በይስሐቅም ምትክ አንድ የበግ ሙከት አዘጋጀ። እግዚአብሔር አብርሃምን እንዲህ አለው፤ «አንተ እግዚአብሔርን የምትፈራ ሰው መሆንህን አውቃለሁ፤ አንዱን የገዛ ልጅህን ከእኔ ሰውረህ ለማስቀረት አሳስብክም» (ዘፍ. 22፡12)። እግዚአብሔር ልጁን እንዲሠዋለት አብርሃምን የጠየቀው የአብርሃምን እምነትና ታዛዥነት ለመፈተን ነበር።

ጥቂት ቆይቶም እግዚአብሔር አብርሃምን እንዲህ አለው፡- «... አንተ ይህን ሰላደረግህና ልጅህንም መሥዋዕት ከማድረግ ሰላልተቆጠብህ በእርግጥ እኔ እሳርክሃለሁ» (ዘፍ. 22፡15-18)።

እስቲ ራሳችንን እንፈትን፤ እስከ ዛሬ ከእግዚአብሔር የሰወርነው ነገር አለን? ለእግዚአብሔር አንሰጥም ብለን የያዘነው በጣም የምንወደውና እጅግ የከበረ ነገር ይኖራልን? ከእግዚአብሔር ይበልጥ እወደዋለሁ የምንለውን ነገር ይኖረን ይሆን? ለምሳሌ እንደ ሀብት፣ እንደ ቤተሰብ፣ እንደ ዝና የመሰለ ነገር ይኖር ይሆን? እግዚአብሔር በስተጀርባው ያስቀረብን ነገር ምንም የለውም፤ እኛም የአብርሃምን ምሳሌ በመከተል ከእግዚአብሔር ምንም የምንሰውረው ነገር አይኑር (ዕብ. 11፡17-19 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

በጣም የምንወደውን ነገር ለእግዚአብሔር በምናቀርብበት ጊዜ ምን ይሆናል? ብዙውን ጊዜ እግዚአብሔር መልሶ ይሰጠናል። እኛ አሳልፈን መስጠታችንን ካየ በኋላ ልክ አብርሃም ይስሐቅን ይዞት እንደቀረ ሁሉ እኛንም ይዘናቸው እንድንቅር ያደርገናል።

33 ሰይጣን በእኛ ላይ የፈለገውን ክስ ማቅረብ ይችላል፤ ይሁን እንጂ ሊፈርድብን አይችልም። ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ኅብረት ያላቸው አሁን ኩነጅ (ፍርድ) የለባቸውም (ቁ. 1)። እውነት ነው፤ በዚህ ዓለም ሰዎች ሊፈርዱብን ይችላሉ፤ ነገር ግን በክርስቶስ ላሉት ሁሉ በሰማይ ያ ፍርድ ይሰራል። ጳውሎስ ፍርድ የለባቸውም ሲል እርሱ የሚናገረው ስለሰማይ ነው እንጂ ስለ ምድር አይደለም።

34 የሚፈርድሰ ማን ነው? በመጨረሻ ማንም አይደለም። ምክንያቱም ሰይጣን በእኛ ላይ የሚያቀርበውን ክስ እግዚአብሔር አይሰማውም። እግዚአብሔር የሚሰማው ኢየሱስ ክርስቶስን ብቻ ሲሆን፤ እርሱ በእግዚአብሔር ቀኝ ሆኖ ለእኛ የሚማልድልንና ጠበቃችን ነው (ኤፌ. 1፡20-23 ይመለከታል)።

35 ከክርስቶስ ፍቅር ሊለየን የሚችል ማን ነው? ማንም የለም! ከኃጢአት በቀር (ቁ. 38-39 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። በዚህ ሕይወታችን ከሚያጋጥመን ነገር ሁሉ በክርስቶስ ኢየሱስ ያለነውን ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለየን የሚችል ምንም የለም። በዚህ ጥቅስ ላይ ጳውሎስ ችግርና ስደት ጨርሰው አይደርሱብንም አይደለም የሚለው። የእርሱ አባባል እነዚህ ሁሉ ነገሮች ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለዩን አይችሉም ነው።

36 እዚህ ላይ ጳውሎስ ከመዝ. 44፡22 ይጠቅሳል። ልክ ከክርስቶስ ለእኛ ብሎ እንደሞተ እኛም ለእርሱ ስንል ቃኑን ሙሉ ምግን ለመገናኘት መዘጋጀት አለብን (1ቆሮ. 15፡31፤ 2ቆሮ. 4፡8-12፤ 16-17 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ሞት እንኳ ቢሆን ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለየን አይችልም። ክርስቶስ ልክ እንደሚታረድ በግ ሥጋውን አሳልፎ ለእኛ

53 በዚህ ዓለም ሙሉ በሙሉ የከበርን አይደለንም። እግዚአብሔር በሙሉ የሚያከበረን በመንግሥተ ሰማይ ብቻ ነው። ታዲያ ጳውሎስ በዚህ ጥቅስ ላይ «ያከበራቸው» በማለት በኃላፊ ጊዜ ለምን ይጠቀማል? አስቀድመን እንደከበርን አድርጎ የፃፈው ለምንድነው? ምክንያቱም ጳውሎስ እንደምንከበር እርግጠኛ ስለሆነ ነው አስቀድመን እንደከበርን የሚናገረው።

እንደሰጠ፡ እኛም ሥጋችንን ሕይወት መሥዋዕት በማድረግ ለእግዚአብሔር ማቅረብ ይኖርብናል (ሮሜ 12፡1)። ብንኖርም ሆነ ብንሞት በእግዚአብሔር ፍቅር ውስጥ እንቀራለን።

37 ኢየሱስ ክርስቶስ ዓለምን አሸነፈ (ዮሐ. 16፡33)። ጥላቻን፡ ስደትን፡ ሞትንም ጭምር አሸነፈ (2ጢሞ. 1፡10)። እኛም ብንሆን በእነዚህ ሁሉ... ከአሸናፊዎች እንበልጣለን። ይህም በራሳችን ብርታት ላይሆን ነገር ግን በእርሱ በወደደን በክርስቶስ ነው (1ቆሮ. 15፡57 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

38-39 ከጳውሎስ ዘመን አንስቶ እስከ ዛሬ ድረስ እነዚህ ጥቅሶች ለብዙ ክርስቲያኖች ታላቅ መጽናናት፣ ማበረታቻና ተስፋ ሰጥተዋል። እነዚህ ጥቅሶች የያዙት አሳብ በፍጹም እውነት ነው። በክርስቶስ ኢየሱስ በጌታችን ካለን ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለየን የሚችል ክፍጥረት ሁሉ አንዳች ነገር የለም። ይሁን እንጂ፡ ክርስቲያኖች ይህን አስደናቂ ጥቅስ በመደጋገም ሲጠቅሱት እግዚአብሔር ያልፈጠረው አንድ ነገር መኖሩን ይረሳሉ፤ ያም ነገር በእርግጥ ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለየቸው ይችላል፤ እርሱም ኃጢአት ነው።

እያወቅን አንድ ኃጢአት መሥራታችንን ብንቀጥል በእርሱም ንስሐ መግባት እምቢ ብንል፡ ያ ኃጢአት በእርግጥ ከእግዚአብሔር ፍቅር ይለየናል። በጣም አሠቃቂ የሆነውን የእግዚአብሔርን ቁጣና ፍርድ በላያችን ያመጣል። ክርስቲያን ከመሆናችን በፊት በኃጢአት⁵⁴ ምክንያት ከእግዚአብሔር ተለይተን ነበር። የእግዚአብሔር ጠላቶችም ነበርን (ሮሜ 5፡10)። በኃጢአታችን ንስሐ ከገባንና በክርስቶስ ካመንን በኋላ ግን ከእግዚአብሔር ጋር ታረቅን። ነገር ግን ዳግመኛ ወደ ኃጢአት የምንመለስ ከሆነ፤ ደግሞም እያወቅን ንስሐ ሳንገባ በኃጢአታችን የምንቀጥል ከሆነ፤ እንደገና ከእግዚአብሔር እንዳንለይ ያስፈራል (ዕብ. 10፡26-27 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። በፍርድ ቀን ያ መለየት ለዘላለም ይጻናብናል። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከተሰጡን የተስፋ ቃላት ሁሉ በዚህ ከቁ. 38-39 ውስጥ የተሰጠን የተስፋ ቃል ከሁሉም የሚበልጥ ነው። የተስፋ ቃሉን ስናስብ የተስፋ ቃሉ የሚፀናበትንም ሁኔታ አንዘንጋ። የመጽሐፍ ቅዱስን ተስፋ ቃሎች ማስታወስ መልካም ነው፤ ነገር ግን ተስፋውን ለመቀበል አስፈላጊ የሆኑ ግዴታዎችና ማስጠንቀቂያዎች መርሳት የለብንም!

ይህን ሮሜ ምዕ. 8 መለስ ብለን ስንመለከተው (አንዳንዶች ከመላው ሀመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አንድ ታላቅ ምዕራፍ ነው ብለው ያስባሉ)፡ ሙሉና ክብር ያለው የኢየሱስ ክርስቶስ ወንጌል በፊታችን ሰፍሮ እናገኘዋለን። በፊት የተፈረደብን አሁን ጸድቀን እናያለን፤ በፊት እስረኞች እንደ ነበርን አሁን ግን ነፃ እንደወጣን፤ በፊት ሞተን እንደ ነበር አሁን ግን ሕይወት እንደ ሆንን እናያለን። እነሆ አሁን አዲስና ድል አድራጊ ሕይወት ተሰጥቶናል፤ በውስጣችን በሚኖረው በመንፈስ ቅዱስ ሁሉ ነገር ተችሎናል። በዚህ መንፈስ የምንመራ ከሆንን በእግዚአብሔር ቤተሰብ ውስጥ ተቀባይነት ይኖረናል። የእግዚአብሔር ልጆችም ተብለን ወራሾች እንሆናለን። በመጨረሻም ዘላለማዊ ኑሮአችን መልካም ሆኖ እናገኘዋለን። ምክንያቱም ዓለም ከመፈጠሩ በፊት በእግዚአብሔር የታቀደ በመሆኑ ነው። የወደፊት ኑሮአችን ሁኔታም በቁ. 29 ላይ ጠቅለል ተደርጎ ቀርቧል፤ የወደፊት ኑሮአችን የልጁን የኢየሱስ ክርስቶስን መልክ በመምሰል ለዘላለም ተጠቃሷል።

ወዳጆቼ ሆይ! ይህ በሕይወታችን የሚቃጠል ታላቅ ፍላጎታችን መሆን ይገባዋል። ኢየሱስ ክርስቶስን ለመምሰል መትጋት! ከዚህ የበለጠ ጥሪ የለንም፤ ከዚህም የበለጠ ክብር የለም።

ምዕራፍ 9

ጳውሎስ በእስራኤል አለማመን የተሰማው ሐዘን (9፡1-5)

1-3 ስለምን ጳውሎስ ይህን የሚያህል ታላቅ ሐዘንና የማያደርግ ጭንቀት ሊኖረው ቻለ? ምክንያቱም የራሱ ዘር ከሆኑት ከአይሁዳውያን ብዙዎቹ ገና በኢየሱስ ክርስቶስ አላመኑም ነበር። ምንም እንኳ፡ አይሁዳውያን ልዩና የእግዚአብሔር ምርጥ ሕዝብ ቢሆኑም፤ ባለማመናቸው ምክንያት የደኅንነትን ምቹ ጊዜ አጥተዋል። ክርስቶስ የመጣው በመጀመሪያ ለአይሁዳውያን አዳኝ በመሆን ነበር (ማቴ. 15፡24፤ ሮሜ 1፡16)፤ ነገር ግን ብዙዎቹ አልተቀበሉትም፤ ስለሆነም ወንጌል ለአረማውያን ተሰበከ። ጳውሎስ ራሱ ለአረማውያን ሐዋርያ እንዲሆን እግዚአብሔር በተለየ ሁኔታ መረጠው (ዮሐ. 9፡15፤ ገላ. 2፡8)። በዚህ ሁኔታ አረማውያን በክርስቶስ ማመን ጀመሩ፤ በጥቂት ዓመታት ውስጥ ከአይሁዳውያን ክርስቲያኖች ይልቅ በጣም ብዙ አረማውያን ክርስቲያኖች ነበሩ።

ጳውሎስ ራሱ የተረገመ እስከሚሆን ድረስ በመመኘት በጣም ታላቅ ሐዘን በልቡ ነበር። ይህም ማለት አይሁዳውያን ወንድሞቹ የሚድኑ ቢሆን፤ በአንፃሩ እርሱ የተረገመ መሆኑን ይመርጥ ነበር። ጳውሎስ ለሌሎች ሰዎች የነበረው ፍቅርና የሃላፊነት ስሜት በጣም ታላቅ ከመሆኑ የተነሣ ለእነርሱ ሊል የዘላለም ደኅንነትን ቢያጣ ይወድ ነበር። በብሉይ ኪዳን ታላቁ የአይሁድ መሪ ሙሴ ተመሳሳይ ነገር ለማድረግ ራሱን አሳልፎ ሰጥቷል፤ ይኸውም የአይሁድን ሕዝብ ከእግዚአብሔር ቁጣ ለማዳን ሲል ራሱ ቢጠፋ ፈልጎ ነበር (ዘጸ. 32፡30-32)።

4 ጳውሎስ እዚህ ላይ አይሁዳውያንን የእስራኤል ሕዝብ ይላቸዋል። እስራኤል የአይሁድ ሕዝብ የመጀመሪያ ስም ነው፤ አይሁዳውያንም እስራኤላውያን ይባሉ ነበር (ሮሜ 10፡1)። እግዚአብሔር የራሱ ልዩ ሕዝብ እንዲሆኑ እስራኤልን መርጠ፤ እንደ ልጅ አድርጎም ተቀበላቸው፤ የልጅነትን መብትም ሰጣቸው። መለኮታዊ ክብር፤ ማለትም የእግዚአብሔር መገኘት ከእነርሱ ጋር ነበር። እግዚአብሔር የራሱን ቃል ኪዳን ለአይሁዳውያን ሰጥቷቸዋል። በተለይም ከመጀመሪያው አይሁዳዊ ክአብርሃም ጋር ቃል ኪዳን ገብቶ ነበር (ዘፍ. 17፡3-8)። እግዚአብሔር የራሱንም ሕግ ለአይሁዳውያን ሰጥቷቸዋል በዚህም ሕግ የራሱን ፈቃድ ገልጣቸው ነበር። ክርስቶስ የሚባል አዳኝ እንደሚልካቸው የሚያስረዱ ተሰፋዎችንም ሰጥቶአቸው ነበር። ልክ አብርሃም በእምነቱ ምክንያት ጻድቅ ተብሎ እንደተጠራ ሁሉ (ዘፍ. 15፡6) አይሁዳውያንም እምነታቸውን በክርስቶስ ላይ ቢያደርጉ ጻድቃን ተብለው ይጠራሉ፤ ደኅንነትንም ይቀበላሉ።

5 ክርስቶስ ራሱ ከአይሁድ አባቶች ማለትም ከአብርሃም፤ ከይስሐቅ፤ ከያዕቆብና ከይሁዳ ሲወርድ ሲዋረድ የመጣ አይሁዳዊ ነበር (ማቴ. 1፡1-2)። በእርግጥ እስራኤል በእግዚአብሔር የተባረከ ነገድ ነው።

እዚህ ላይ ጳውሎስ ስለ ክርስቶስ አንድ ቃል መጨመር ተገድዶአል፤ ይኸውም ክርስቶስ በሁሉም ላይ አምላክ እንደሆነ ነው። ክርስቶስ አንድ ታላቅ ሰው ብቻ እንዳልሆነ ሁልጊዜ ማስታወስ ይገባናል፤ ነገር ግን ታላቅ መሪ፤ ነቢይና አስተማሪም ነበር። እንዲሁም ራሱ አምላክ ነው፤ በሁሉም ላይ አምላክ ነው።

የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል ከቶ አይሻርም (9፡6-13)

6 እንግዲህ እስራኤል በመጀመሪያ ይህን ያህል የተባረከ ሕዝብ ከነበረ፤ በኋላ ምን ነው? አይሁዳውያን ለምን ደኅንነትን ሳያገኙ ቀሩ? የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል ማለትም የእግዚአብሔር ቃል ተሻሻላቸው ወይስ ተሰበረ?

ይህ ሁሉ በጭራሽ አልሆነባቸውም! እግዚአብሔር ለእስራኤል የሰጠውን ተስፋ አላጠፈውም። ነገር ግን እነዚያ ሁሉ ተስፋዎች፤ ማለትም አዳኝ የመላክ ተስፋ፤ የደኅንነት ተስፋ፤ ለእውነተኛች አይሁዳውያን ተሰጥተዋል። ጳውሎስ

⁵⁴ ክርስቲያኖች ከመሆናችን በፊት፡ ከእግዚአብሔር ተለይተን ነበር። ይሁን እንጂ፡ ከእግዚአብሔር ፍቅር አልተለየንም፤ ሰዎች የእግዚአብሔር ጠላቶች በነበሩበት ጊዜ እንኳ የእግዚአብሔር ፍቅር ወደ እነርሱ ይደርሳል። ነገር ግን በፍርድ ቀን ንስሐ አንገባም፤ በኢየሱስም አናምንም ላሉት ሰዎች የእግዚአብሔር ፍቅር ከእንግዲህ ወዲህ ወደ እነርሱ አይደርስም። በዚያን ቀን ከእግዚአብሔር ፍቅር ለዘላለም ይለያሉ።

ራሳቸውን አይሁዳውያን ብለው የሚጠሩ ሁሉ እውነተኛች አይሁዳውያን አይደሉም ብሎአል (ሮሜ 2:28-29 ይመለከታል)። የእስራኤል ዝርያዎች ሁሉ (በትውልድ አይሁዳዊ የሆኑት) እስራኤላዊ (እውነተኛች አይሁዳውያን) አይደሉም።

ስለዚህ እግዚአብሔር ለአይሁዳውያን የሰጠው ተስፋ አልተሻረም። ምክንያቱም ከአይሁዳውያን ብዙዎች «እውነተኛች አይሁዳውያን» አልነበሩም። እውነተኛች አይሁዳውያን በኢየሱስ የሚያምኑ አይሁዳውያን ብቻ ናቸው። በቁ. 8 ላይ ጳውሎስ በተፈጥሮ አይሁዳውያንና (በትውልድ የአብርሃም ዘር የሆኑ) የተስፋው ልጆች በሆኑ አይሁዳውያን (በተስፋው ማለት በኢየሱስ ያመኑ አይሁዳውያን) መካከል ያለውን ልዩነት ይናገራል። «የተስፋው ልጆች» የሆኑት ማለትም በክርስቶስን ኢየሱስ ያመኑ እውነተኛ አይሁዳውያን፣ የእግዚአብሔር ተስፋ የተፈጸመላቸው ለእነርሱ ብቻ ነው (ሮሜ 4:11-17 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

«የተስፋው ልጆች» በእምነት ጻድቃን ለመሆን የሚፈልጉ ናቸው። «በሥጋ የተወለዱት» ደግሞ በራሳቸው ጥረትና በመልካም ሥራ ጻድቃን ለመሆን የሚፈልጉት ናቸው (ሮሜ 9:32፤ ገላ. 3:6-9 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

7-9 በሥጋ የተወለዱ ልጆች (በመወለድ ዝርያዎች) የሆኑ ሁሉ የውርስ ተስፋ መቀበል እንደሌለባቸው ለማሳየት ጳውሎስ የአብርሃምን ምሳሌነት ይጠቅሳል። አብርሃም ሁለት «ከእርሱ የተወለዱ ልጆች» ነበሩት። እነርሱም ይስሐቅና አስማኤል ናቸው። ነገር ግን ከሁለቱ አንዱ ማለትም ይስሐቅ ብቻ ነው የአብርሃም እውነተኛ ልጅ፤ ውርስ ያገኘውም ይስሐቅ ብቻ ነበር። አብርሃም በመጀመሪያ ከሚስቱ ገረድ የወለደው አስማኤልን ቢሆንም (ዘፍ. 16:1-4፣ 15-16)፣ የአስማኤል ዝርያዎች ግን አይሁዳውያን⁵⁵ አልነበሩም። አይሁዳውያን የመጡት አብርሃም ከሚስቱ ከሳራ ካገኘው ከሁለተኛ ልጁ ከይስሐቅ ነው። ይህ ልጅ እግዚአብሔር ለአብርሃም እስጥላሁ ብሎ ተስፋ የገባለት ነበር (ዘፍ. 18:14፤ 21:1-13፤ ገላ. 4:22-23)። እግዚአብሔር እውነተኛ ዝርያዎችን በመወለድ ብቻ አይቆጥርም። በእግዚአብሔር ፊት እውነተኛ ዝርያዎች በእግዚአብሔር ተስፋ መሠረት የሚመጡት ናቸው። ይህም በእምነት በኩል የሚመጡት ማለት ነው። አብርሃም በእግዚአብሔር ተስፋ በማመኑ ምክንያት ነበር እግዚአብሔር አብርሃምንና ሳራን በልጅ የባረካቸው።

እዚህ ላይ የጳውሎስ ዋና ነጥብ በመወለድ የአብርሃም የሥጋ ልጆች በመሆናቸው ብቻ አይሁዳውያን የእግዚአብሔር ልጆች ነን ሊሉ አለመቻላቸውን ነው። የእግዚአብሔር እውነተኛ ልጆች የተስፋው ልጆች ብቻ ናቸው። የአብርሃም ዝርያዎች ተብለው የሚታወቁት ወይም በሌላ መንገድ ለማየት፣ እውነተኛ አይሁዳውያን የሚባሉት የእምነት ልጆች እንጂ የሥጋ ልጆች አይደሉም። ስለሆነም እውነተኛዎቹ የአብርሃም ዝርያዎች በክርስቶስ ያመኑት ብቻ ናቸው። አይሁዳውያን (በትውልድ) ክርስቶስን አንቀበለውም ባሉት ጊዜ፣ ራሳቸውን ናቁ፣ ውርሳቸውንም አጠፉ፣ በእግዚአብሔር ቤተሰብ ውስጥ የነበራቸውንም ክቡር ቦታ አጡ።

10-12 በእነዚህ ጥቅሶች ውስጥ እግዚአብሔር በሥጋ ትውልድ ብቻ እውነተኛ ወራሾችን እንደማይመርጥ፣ ጳውሎስ ሁለተኛ ምሳሌውን ይሰጣል። የይስሐቅ ሚስት ርብቃ መንትያ ልጆችን ወለደች፤ በአይሁድ ባሕል መሠረት ከመንትያቱ በመጀመሪያ የተወለደው ኤሳው የቤተሰቡን ውርስ የመቀበል መብት ነበረው። እግዚአብሔር ግን በራሱ ፈቃድ ውርሱ ከመንትያዎቹ ሁለተኛ ሆኖ ለተወለደው ለያዕቆብ እንዲሆን አደረገ (ዘፍ. 25:20-26፤ 27:1-35)።

እዚህ ላይ እግዚአብሔር ውርስን ከልደት የተነሣ እንደማይሰጥ እናያለን። ነገር ግን የሚሰጠው በራሱ ፈቃድ ነው። ይህም በመምረጥ ያለው ዓላማ ጸንቶ እንዲቆምለት ነው (ቁ. 11)። ገና ከመወለዱ በፊት እንኳ እግዚአብሔር ያዕቆብን

መረጠው፤ ወይም የውርሱ ወራሽ እንዲሆን ሾመው። ያዕቆብ ለዚህ የተገባ ሆኖ እንዲገኝ መልካም ሥራን ለመሥራት ምንም ዓይነት አጋጣሚ አልነበረውም፤ ጨርሶም ገና አልተወለደም ነበር። የእግዚአብሔር ምርጫ በሥራ ላይ የተመሠረተ አይደለም፤ ነገር ግን በራሱ በእግዚአብሔር የበላይነት ፈቃዱ ላይ ብቻ የተመሠረተ ነው። እግዚአብሔር የተገባን ስለሆንን አይመርጠንም፤ እርሱ የሚመርጠን ከጸጋው የተነሣ ብቻ ነው።

13 በዚህ መንገድ እግዚአብሔር ያዕቆብንና ዝርያዎቹን ወደደ (መረጠ)። ኤሳውንና ዝርያዎቹንም ጠላ (ናቀ) (ሚል. 1:2-3)። ያዕቆብና ኤሳው ሁለቱም የይስሐቅ ልጆች ነበሩ፤ ነገር ግን ያዕቆብ ብቻ ውርስ ተቀበለ። እውነተኛዎቹ አይሁዳውያን ወይም እውነተኛዎቹ እስራኤላውያን የሚፈልቁት ከያዕቆብ ብቻ ሆነ።

ስለዚህ በዚህ ክፍል የጳውሎስ ዋና ትምህርት ይህ ነው፣ በልደት ብቻ አይሁዳውያን የሆኑትን ወይም በመልካም ሥራቸው ጻድቃን ለመሆን የሚፈልጉትን እግዚአብሔር አልመርጣቸውም፤ ልጆቹም አላደርጋቸውም። ይልቁንም እርሱ የመረጣቸው ጥሪውን ስምተው እምነታቸውን በልጁ በኢየሱስ ላይ ያደረጉትን ብቻ ነው።

እግዚአብሔር የሚፈርደው በትክክል ነው (9:14-18)

14-16 አንዳንዶች እግዚአብሔር የሚፈርደው በትክክል አይደለም ብለው ያስባሉ። እንዲህ በማለትም ይጠይቃሉ፣ «እግዚአብሔር ያዕቆብን የወደደውና ኤሳውን የጠላው ለምንድን ነው? በዚህ እግዚአብሔር ፍርድ አላንደለምን?» ስለ እግዚአብሔር እንዲህ የመሰሉ አሳቦች ሊኖሩን አይገባም።

በቁ. 15 ጳውሎስ እግዚአብሔር በዘጸ. 33:19 ለመሴ የተናገረውን ቃል ይጠቅሳል። እግዚአብሔር ሰዎችን ይመርጣል፣ ሰዎችን ይጠራል፣ ሰዎችንም ይባርካል። ይህንንም የሚያደርገው ከሰው ምኞትና ጥረት ላይሆን ከራሱ ምሕረት የተነሣ ነው (ቁ. 16)።

በእነዚህ ጥቅሶች ውስጥ ጳውሎስ! የእግዚአብሔር ምሕረት ፍርድን በማንደል ላይ የተመሠረተ አይደለም በማለት ያስተምራል። እያንዳንዱ ሰው በአንድ መንገድ ወይም በሌላ እግዚአብሔርን ሳይታዘዝ በመቅረቱ፤ ደኅንነትን ለማግኘት የተገባው ማንም ሰው የለም። ነገር ግን እግዚአብሔር በምሕረቱና በጸጋው የራሱን ልጅ ኢየሱስን ለደኅንነታችን አሳልፎ ሰጥቶአል። ያለ እግዚአብሔር ምሕረትና ያለ ጸጋው ደኅንነትን ለማግኘት የሚችል ማንም ሰው የለም።

ማንም ሰው ቢሆን በራሱ ምኞትና ጥረት የእግዚአብሔርን ጸጋና ምሕረት መቀበል አይችልም (ቁ. 16)። በእርግጥም እግዚአብሔር እንዲህ ብሎአል፡ «ትፈልጉኛላችሁ፣ የምትፈልጉኛም በሙሉ ልባችሁ ስለሆነ ታገኙኛላችሁ» (ኤር. 29:13)። በእውነትም በተከፈተና በትሑት ልብ እግዚአብሔርን መፈለግ አለብን፤ ፊታችንንም ወደ እርሱ መመለስ ይገባል። ይህንንም ቢሆን የእግዚአብሔር ጸጋ ካላነሣሣን በቀር በራሳችን ምንም ማድረግ አንችልም (ዮሐ. 1:12-13፤ 6:44 ይመለከታል)። ከመጀመሪያ እስከ መጨረሻ ደኅንነታችን የእግዚአብሔር ጸጋ ሥራ ነው።

17-18 ፈርዶን ማን ነበር? በመሴ ዘመን የግብጽ ገዢዎች ፈርዶን ይባሉ ነበር። ጳውሎስ በዚህ ጥቅስ የሚያነሣው ፈርዶን 2ኛ ራምሴስ የሚባለው ሲሆን፣ እርሱም በዚያን ጊዜ በግብጽ ይኖሩ በነበሩት አይሁዳውያን ላይ ስደት አነሣስቶ የነበረ በጣም ጨካኝና ከፋ መሪ ነበር። ከዚህ ከከፋ ፈርዶን እጅ አይሁዳውያንን ተቢሾቶ ነፃ እንዲያወጣቸው እግዚአብሔር መሴን ላከው። በዚህ ፈርዶን ልብ ውስጥ ፍርሃትን ለማቆጣት ብሎ፣ እግዚአብሔር በሙሴ በኩል ታላላቅ ምልክቶችንና ድንቅ ነገሮችን አደረገ። እነዚህም ምልክቶችና ድንቅ ነገሮች በዘጸ. ከምዕራፍ 7-12 ባለው ክፍል ውስጥ ተገለጠዋል።

በቁ. 17 ጳውሎስ እግዚአብሔር ለፈርዶን የተናገረውን ቃል ይጠቅሳል (ዘጸ. 9:16)። እግዚአብሔር ይህን ከፋ መሪ ያስነሣውና ልቡንም ያጠነከረው፤

55

በዘመናችን ያሉ አረቦች የአስማኤል ዝርያዎች እንደሆኑ ብዙ ሰዎች ያምናሉ።

የእግዚአብሔር ኅይል እንዲገለጥና ስሙም እንዲታወቅ ነው። የፈርዖን ልብ ባይጠነክር ኖሮ፤ ለምሳሌ ፈርዖን ንስሐ የገባ ቢሆን ኖሮ፤ እግዚአብሔር ኅይሉን ለማሳየት ዕድሉ አይኖረውም ነበር። ከዚህም የምንረዳው እግዚአብሔር ለአንዳንዶች ምሕረቱን እንደሚያሳይ ቢሆን፤ ሌሎች የእግዚአብሔርን ምሕረት እንዳይቀበሉ ልባቸውን ያጠነክረዋል።

ይህን ካነበብን በኋላ እግዚአብሔር እውነተኛ ፍርድ የለውም ለማለት እንፈተን ይሆናል። ለፈርዖንም በእውነት አልፈረደም እንላለን። እግዚአብሔር ለፈርዖን ዕድል አልሰጠውም፤ ምንም ዓይነት ደግነት አላሳየውም። ማንም ሰው ቢሆን የእግዚአብሔርን ደግነት ለማግኘት የተገባ አይደለም። የእግዚአብሔርን ምሕረት ለመቀበልም የተገባው ሰውም የለም። ማንም ሰው ቢሆን እግዚአብሔርን «እኔ ዕድል ማግኘት ይገባኛል» ሊለው አይችልም። ምክንያቱም እኛ ሁላችንም ብንሆን በእግዚአብሔር ፊት ደጋግመን ኃጢአት ሠርተናል (ሮሜ 3፡10-12 ይመለከታል)። ሰው ከእግዚአብሔር ፊት ሊቀበለው የሚገባ ነገር ቢኖር ቅጣትን ብቻ ነው። እግዚአብሔር የሰዎችን ልብ የሚያጠነክረው ከኃጢአታቸው የተነሣ ነው። እግዚአብሔር የሰውን ልብ ቢያጠነክር ገልጦ የሚያሳየው የራሱን ፍትሕ ነው እንጂ ፍትሕ አጉዳይነቱን አይደለም።

ስለዚህ እግዚአብሔር የፈርዖንን ልብ ያጠነክረው በራሱ በፈርዖን ከፋት ነው፤ እግዚአብሔር የፈርዖንን ልብ በማጠናከሩ⁵⁶ ያሳየው ትክክለኛ ፍትሕ ነበር። ፈርዖን የእግዚአብሔርን ቅጣት ለመቀበል የተገባ ሰው ነበር።

በሌላ በኩል ምሕረት ማንም ሊያገኘው የሚገባ ነገር አይደለም። ይህ ከሆነ ምሕረት ሊሆን አይችልም። ምሕረት በተፈጥሮው የማይገኘው ሰው የሚቀበለው ነው። ስለዚህ ምሕረት አልተቀበለውም በማለት ማንም ሊያገኝበት ለመቀበል አይገባም። ምክንያቱም ማንም ሰው ምሕረትን ለመቀበል የበቃ አይደለም። እግዚአብሔርን ለምን ለእኩል ምሕረት ሳታሳየው ቀረህ ብሎ የሚወቅሰው የለም። እግዚአብሔር ግን ለአንዳንድ ሰዎች ምሕረት ለማሳየት ቢወስን እዚህ ላይ ያለው ስሕተት ምንድን ነው? ይህን በማድረግ ትክክለኛ አይደለም ማለት ነው? በጭራሽ አይደለም።

ስለዚህ እግዚአብሔር ፍትሕን (ቅጣትን) ለሁሉም እንደሚሰጥ እናያለን። ነገር ግን ለአንዳንዶች ከዘላለማዊ ፈቃዱ የተነሣ ምሕረት ያሳያቸዋል። ክርስቶስ ወደዓለም ከመጣበት ጊዜ ጀምሮ በእርሱ ለሚያምኑበት ሁሉ

እግዚአብሔር ምሕረቱን አሳይቶአል። ይህም ሲባል ለእኛ የሚገባንን ትክክለኛ ቅጣት ከእኛ አላራቀውም፤ ይልቅንም በእኛ ምትክ ለክርስቶስ ሰጥቶታል። ስለሆነም የእግዚአብሔርን ፍትሕና ምሕረት በአንድነት ልናያቸው እንችላለን። ደግነትን የሚቀበሉ እግዚአብሔርን ሊያመሰግኑ ይገባቸዋል። ምክንያቱም ደግነትታቸው የተገኘው ከእግዚአብሔር ምሕረትና ጸጋ የተነሣ ነው። ዘላለማዊ ቅጣትን የሚቀበሉ ደግሞ ኃላፊነቱን ራሳቸው ይወስዳሉ፤ በኃጢአታቸው ምክንያት የሚገባቸውን ሙሉ ቅጣት ይቀበላሉ።

እግዚአብሔር ክብሩ የማይገለስ ነው (9፡19-29)

19-21 አንድ የጭቃ ሸክላ በሸክላ ሠራው ላይ ማጉረምረም እንደማይችል ሁሉ፤ እኛም እንዲሁ ሆነን በመፈጠራችን በእግዚአብሔር ላይ ልናጉረመርም አይገባንም። ለኃጢአታችንም እግዚአብሔርን መውቀስ አንችልም። በኤር. 18፡1-12 ነቢዩ ኤርምያስ በምድር ላይ ያሉትን ሕዝቦች፤ በሸክላ ሠራ እጅ ካለው የጭቃ ሸክላ ጋር ያወዳድራል። በኤርምያስ በኩል እግዚአብሔር እንዲህ ብሎአል፤ ራሱ እግዚአብሔር ሊያስነሣው ያቀደው አንድ ሕዝብ ክፉ ቢሠራ፤ እግዚአብሔር አሳቡን ለውጦ ያንን ሕዝብ ይቀጣዋል። እንዲሁም እግዚአብሔር ሊያጠፋው ያቀደው ሕዝብ ንስሐ ቢገባ ያንን ሕዝብ ይቅር ብሎ ያስነሣዋል። እግዚአብሔር በሕዝቦች ላይ እንዲህ የሚሠራ ከሆነ በግለሰቦችም ላይ የሚወስደው እርምጃ ተመሳሳይ ነው።

22 በዚህ ላይ ጳውሎስ፤ የእግዚአብሔር ቁጣ በማን ላይ ነው የሚያርፈው? የሚለውን ጥቅስ ይጠቅሳል። እንደ ፈርዖን በማይታዘዙ ወይም በኢየሱስ ክርስቶስ አናምንም በሚሉ ሰዎች ላይ ነው። እነዚህ ሁሉ የእግዚአብሔርን ቁጣ ለመቀበል የተገባቸው ናቸው። እነዚህን የማይታዘዙ ሰዎች እግዚአብሔር ንስሐ ለመግባት ዕድል እንዲያገኙ በታላቅ ትዕግሥት ተሸክሞአቸዋል። በመጨረሻ ግን ንስሐ ለማይገቡ ሰዎች ሁሉ ላይ እግዚአብሔር ቁጣውን ያሳያል። እንግዲህ እንዲህ ዓይነት ሰዎች ለጥፋት ራሳቸውን አዘጋጅተዋል።

እዚህ ላይ ደግሞ አንድ ከባድ ጥያቄ ይነሣል። እነዚህን ለጥፋት ራሳቸውን ያዘጋጁ «የጥፋት ዕቃዎች» ማን ፈጠራቸው? የተፈጠሩትስ መኛ ነው? እነርሱስ በመጀመሪያ የተፈጠሩበት ጭቃ ምን ዓይነት ነው? ጭቃው መጥፎ ሆኖ ይሆን? እግዚአብሔር «የቁጣ ዕቃዎች» አድርጎ የፈጠራቸው በዚህ ምክንያት ይሆን? ለጥፋት የተዘጋጁ ዕቃዎችን ለመፍጠር ምናልባት እግዚአብሔር በመጀመሪያ ይህን ጭቃ አስቀምጦት ይሆን? ለእግዚአብሔር ውሳኔ መሠረት የሆነለት ነገር ምንድን ነው? የጭቃው ጥሩነት ይሆን? ወይስ ዝም ብሎ የእግዚአብሔር የበላይነት ፈቃድ ይሆን? (ቁ. 17-18 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። እንደገናም ክርስቲያኖች በዚህ ማብራሪያት ላይ ሁለት ዋና ዋና አሳባቶች አሉላቸው። ብዙ ክርስቲያኖች ከመጀመሪያው ጊዜ አንስቶ እግዚአብሔር አንዳንድ ሰዎችን ለጥፋት፤ አንዳንድ ሰዎችን ደግሞ ለደግነት ወስኖአል ብለው ያስባሉ። በዚህ በመጀመሪያው አመለካከት በሰው ሕይወት ላይ በሚመጣበት ነገር ሁሉ ኃላፊነቱን የሚወስደው እግዚአብሔር ነው።

ሌሎች ክርስቲያኖች ደግሞ የተለየ አሳብ አላቸው። በመጀመሪያ እግዚአብሔር ሰዎችን ሲፈጥር ሁሉንም የፈጠራቸው ለደግነት ነው ብለው ያምናሉ። ነገር ግን አንዳንድ ሰዎች የእግዚአብሔርን ጸጋ ተቃውመው ኃጢአት በመሥራት እግዚአብሔርን በደሉ። በተቃውሞአቸውን በኃጢአታቸው ምክንያት እነዚህ ሰዎች ተለውጠው የቁጣ ዕቃዎች ሆኑ። እግዚአብሔርም በታላቅ ትዕግሥት ኃጢአታቸውና እምቢተኝነታቸውን ተሸክመው ንስሐ የመግባት ዕድል ያገኙ ዘንድ እግዚአብሔር በትዕግሥት ጠበቃቸው። አሁንም እንኳ ቢሆን ሰዎች ንስሐ እንዲገቡ እግዚአብሔር በትዕግሥት መጠበቅን ቀጥሎአል። እምቢተኝነትና የቁጣ ዕቃዎች ንስሐ ለመግባትና የምሕረት ዕቃዎች ለመሆን ሰፊ ዕድል አላቸው (ቁ. 23)። ስለሆነም በዚህ በሁለተኛው አመለካከት፤ ራሳቸውን ለጥፋትም ይመረጡ ወይም ለደግነት፤ የቁጣ ዕቃዎችም ይሁኑ የምሕረት ዕቃዎች የመጀመሪያ ኃላፊነትን የሚወስዱት ሰዎች ናቸው እንጂ

56 እዚህ ላይ አንድ ከባድ ጥያቄ ሊነሣ ይችላል፤ እግዚአብሔር የለውን ልብ የሚያጠነክረው እንዴት ነው? ክርስቲያኖች ለዚህ ጥያቄ ሁለት የተለያዩ መልሶች ይሰጣሉ። በመጀመሪያው መልስ እግዚአብሔር አንዳንድ ሰዎችን ኃጢአት መሥራታቸውን እንዲቀጥሉ ይፈቅዳቸዋል፤ ኃጢአት መሥራታቸውን ሲቀጥሉ የእግዚአብሔርን ድምፅ መስማት ያቆማሉ። ከእንግዲህ ወዲህም ንስሐ መግባት አይሆንላቸውም። እግዚአብሔር ለኃጢአታቸው አላልፎ ይሰጣቸዋል (ሮሜ 1፡24፤126፤28 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ስለዚህ በዚህ በመጀመሪያው መልስ መሠረት ሰዎች የራሳቸውን ልብ እንዲያጠነክሩ እግዚአብሔር ይፈቅዳቸዋል። እንዲህ ዓይነት ሰዎች ከኃጢአታቸው መመለስ አይችሉም፤ እነዚህ ሰዎች በመጀመሪያው ልባቸውን አጠንክረዋል (ዘጸ. 7፡13-14፤22፤ 8፡15፤32፤ ያላ. 29፤1)።

በዕብ. 3፡8 ማስጠንቀቂያ ተሰጥቶአል፤ «... ለባቸውን አልሸኙ ለታደርጉ»። በዚህ በመጀመሪያው መልስ መሠረት አንድ ሰው ደግነትን አልቀበለም ቢል ዋናው ኃላፊነት በዚህ በሰውዬው ላይ ነው እንጂ በእግዚአብሔር ላይ አይደለም።

እግዚአብሔር የለውን ልብ የሚያጠነክረው እንዴት ነው ለሚለው ጥያቄ ሁለተኛው መልስ ከመጀመሪያው እግዚአብሔር ለደግነት አንዳንድ ሰዎችን መረጠ፤ አንዳንድ ሰዎችን ደግሞ አልመረጠም፤ ምርጫው ቁጥረው የእግዚአብሔር ነበር። በዚህ በሁለተኛው መልስ መሠረት ሰው ደግነትን በጭራሽ አልቀበለም ቢል ዋናው ኃላፊነት በእግዚአብሔር ላይ ነው እንጂ በሰው ላይ አይወድቅም (ዘጸ. 7፡31፤ 9፡12፤ 10፡20፤27፤ ዮሐ. 12፡39-40 እና ማብራሪያውን፤ ከአስተምሮ ጸሐፊውም ለደግነት የእግዚአብሔር ምርጫ ወይም የሰው ምርጫን የሚለውን ይመለከታል)።

ከእነዚህ ከሁለቱ መልሶች የትኛው ትክክል እንደሆነ ለመናገር በጣም ያስቸግራል፤ የትኛውም መልስ ትክክል ይሁን እግዚአብሔር ትክክለኛ ፍርድ የለውም ማለት አንችልም እግዚአብሔር አንዳንዶችን ይቀበላል፤ ሌሎችን ይንቃል፤ ይህንን የሚያደርገው ሥራቸውን ወይም ተገቢነታቸውን አይመለከት ነው። በተለይም እግዚአብሔር የሚቀበለው ኢየሱስ ክርስቶስን የሚቀበሉትን ነው፤ የሚንቃቸው ደግሞ ክርስቶስን የሚንቁትን ነው። ታላቅ እግዚአብሔር የራሱን ልጅ የሚንቁትን ቢንቃቸው ትክክለኛ ፍትሕ የለውም ማለት እንዴት እንችላለን?

እግዚአብሔር አይደለም (2ጢሞ. 2:20-21 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

ከእነዚህ ከሁለት አመለካከቶች የትኛው ትክክል እንደሆነ በእርግጠኛነት ለመናገር በጣም ያስቸግራል። በሁለቱም በኩል ግልጽ የሆኑ እውነቶች ይታያሉ። ምናልባትም በአንዳንድ ደረጃ ማለትም እኛ ልናስተውለው በማንችለው መንገድ ሁለቱም አመለካከቶች በእኩል ደረጃ እውነት የሆኑና አንድን ታላቅ እውነት ሁለት ገፅታ የሚያሳዩ ይሆናሉ። ከእነዚህ ከሁለት አመለካከቶች የትኛውንም ብንመርጥ፣ አማኞች የሚሰማሙበት አንድ መሠረታዊ እውነት አሁንም አለ። ይህም እውነት ደኅንነት በኃጢአታቸው በእውነት ንስሐ ለሚገቡና በኢየሱስ ክርስቶስ ለሚያምኑ ሰዎች የሚሰጥ ነገር ነው። የክርስቶስ ወንጌል እንግዲህ ይህ ነው፤ ከዚህም የሚበልጥ ሌላ ነገር ማወቅ አያስፈልገንም።

23-24 ታዲያ የእግዚአብሔር የምሕረት ዕቃዎች እነማን ናቸው (ቁ. 23)? እምነት ያላቸውና ዓለም ከመፈጠሩ በፊት በእግዚአብሔር የተመረጡ፣ ሰዎች፤ እግዚአብሔር የጠራን ለኛም ነን (ቁ. 24)። እኛ አማኞች «የእግዚአብሔር የምሕረት ዕቃዎች» ነን። እግዚአብሔር የክብሩን ብልጽግና ለእኛ አሳይቶናል፤ (ኤፌ. 1:18፤ 3:16)።

25 እዚህ ላይ ጳውሎስ ከብሉይ ኪዳን ነቢያት አንዱ ከሆነው ከሆሴዕ ይጠቅሳል። አረማውያን በመጀመሪያ የእግዚአብሔር ሕዝብ አልነበሩም፤ ከዚያ በኋላ ግን ከእምነታቸው የተነሣ የእግዚአብሔር ሕዝብ ለመሆን በቅተዋል። በመጀመሪያ እግዚአብሔር «ሕዝቤ» ብሎ የጠራቸው አይሁዳውያንን ብቻ ነበር፤ እንደገናም እስራኤልን «የምወደው» ብሎታል (ሆሴ. 2:23፤ 1ጴጥ. 2:10)።

26 ከዚህ በኋላ የእግዚአብሔር ሕዝብ ያልነበሩት አረማውያን በክርስቶስ በማመናቸው፤ የሕያው እግዚአብሔር ልጆች ሆኑ። በሌላ አነጋገር እውነተኛው እስራኤል በልደት አይሁዳዊ የሆኑትን ብቻ ሳይሆን አሁን በክርስቶስ የሚያምኑትን ሁሉ የሚጨመር ሆነ (ሆሴ 1:10፤ ሮሜ 9:6)። 27-28 እዚህ ላይ ደግሞ ጳውሎስ የሚጠቅሰው ከብሉይ ኪዳን ነቢያት አንዱ ከሆነው ከኢሳይያስ ነው። ኢሳይያስ እንዲህ ብሎአል፡ ከአይሁዳውያን ጥቂቱ ማለትም ቅሬታ የሆኑት ብቻ ይድናሉ፤ እነርሱም በኢየሱስ ክርስቶስ የሚያምኑ አይሁዳውያን ናቸው (ኢሳ. 10:22-23)።

29 እዚህ ላይ ኢሳይያስ እንዲህ ይላል፡ እግዚአብሔር ከአብርሃም ዝርያዎች ጥቂቱን «ቅሬታዎች» ባያስቀርልን ኖሮ፣ አይሁዳውያን በሙሉ በጠፉ ነበር። በሰዶምና በጎመራ ከተሞች እንደነበሩትም ሰዎች በሆኑ ነበር (ኢሳ. 1:9)። እግዚአብሔር እነዚያን የብሉይ ኪዳን ከተሞች አጠፋቸው፤ ምክንያቱም በውስጣቸው ከነበሩት ሰዎች ክፋት የተነሣ ነው (ዘፍ. 19:1-29)።

ለእስራኤል አለማመን ምክንያት የነበሩ ነገሮች (9:30-33)

30 አረማውያን ጽድቅን የተከተሉት በተጻፈው በአይሁድ ሕግ መሠረት አልነበረም። በመጨረሻም በእምነት በኩል ጽድቅን ተቀበሉ (ሮሜ 3:22)።

31-33 በሌላ በኩል እስራኤል (አይሁዳውያን) የጽድቅን ሕግ ይከተሉ ነበር (ቁ. 31)። ነገር ግን ጽድቅን ሊያገኙት አልቻሉም። ለምን ሊያገኙት አልቻሉም? ምክንያቱም እምነት አልነበራቸውም፤ ይልቁንም ጽድቅን በሥራ ለማግኘት ይተጉ ነበር (ቁ. 32)። በራሳቸው ጥረት ይተማመኑ ስለነበር፤ እንዲህ ይሉ ነበር፡ «እኛ በትውልዳችን የአብርሃም ዝርያዎች ስለሆንን፣ በእርግጥ የእግዚአብሔር ልጆች ነን»። ነገር ግን እንደዚህ በማለብ ትልቅ ስሕተት ፈጽመዋል። በትውልድ የአብርሃም ዝርያዎች ከመሆናቸው የተነሣ የእግዚአብሔር ምርጥ ሕዝብ ቢሆኑም፣ በመጨረሻ ግን የእግዚአብሔር ሕዝብ ወይም የእግዚአብሔር ልጆች የመሆንን መብት አጥተዋል። ይህም ሊሆን የቻለው በክርስቶስ አናምንም ብለው እምቢ በማለታቸው ነው። መመረጣችን፣ ጽድቃችን፣ ደኅንነታችን ሁሉ በእምነት ነው እንጂ በሥራ አይደለም።

ከአይሁዳውያን ብዙዎቹ ጽድቅንና ደኅንነትን ለማግኘት የሞከሩት የራሳቸውን ሃይማኖታዊ ግዳጆችን በመፈጸም ስለነበር ወደቁ። አረማውያን በአይሁዳውያን ዓይን ጽድቅን የሚከተሉ አልነበሩም፤ በመጨረሻ ግን በእምነታቸው በኩል ጽድቅን አገኙ።

በቁ. 33 ጳውሎስ እንደገና ከኢሳይያስ ይጠቅሳል። ጽዮን እስራኤል ለተባለው ለአይሁድ ሕዝብ ሌላ መጠሪያ ስማቸው ነው። አይሁዳውያን በመሰናከያው ድንጋይ ተሰናክሉ (ቁ. 32) ያ «የመሰናከያ ድንጋይ» ኢየሱስ ክርስቶስ ነበር። አይሁዳውያን ክርስቶስን በናቁት ጊዜ ደኅንነታቸውን አጡ፤ ማለትም ተሰናክሉ (ኢሳ. 8:14፤ 28:16)። አይሁዳውያን በብሉይ ኪዳን እንደሚመጣ ተስፋ የሰጣቸውን አዳኝ ማመን አልቻሉም። አንድ የተራ አናጢ ልጅ መሆኑ ሲያስገርማቸው፣ ከዚያ የባለ ደግሞ እንደ አንድ አሳፋሪ ወንጀለኛ በመስቀል ላይ ተሰቅሎ ሞተ። እንዲህ ዓይነቱን አዳኝ ማምለክ ቀርቶ ጨርሰው ናቁት። ስለዚህ ክርስቶስ ለአይሁዳውያን «የመሰናከያ አሰት» ሆነ። እነርሱም በእርሱ ተሰናክለው ወደቁ (1ቆሮ. 1:23፤ 1ጴጥ. 2:8 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

ምዕራፍ 10

ክርስቶስ የሕጉ መጨረሻ ነው (10:1-4)

1 ጳውሎስ ለእስራኤላውያን ወይም ለአይሁዳውያን ወደ እግዚአብሔር የሚጸልየው ለምንድን ነው? ጳውሎስ በሮሜ 9:18 እግዚአብሔር ምሕረት ለሚያደርግለት ምሕረቱን ያሳያል፡ ልቡን ሊያጠነክር የሚፈልገውንም ማጠናከሪያል ብሎ ከጻፈ፤ አሁን ታዲያ ለአይሁዳውያን ደኅንነት ሲጸልይ ምን ጥቅም ያገኝበታል? ጳውሎስ እግዚአብሔርን ለማግባባት ይሞክራል? ወይስ በጸሎቱ የእግዚአብሔርን አስተሳሰብ ለመለወጥ ይጥራል?

መልሱ አምን ነው። እጅግ በሚያስደንቅ መንገድ፤ እግዚአብሔር በፀሎታችን እንድናግባው ይፈቅዳል። ይህን በማስረጃ ለማስደገፍ በመላው መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በጣም ብዙ ምሳሌዎች አሉ። በተጨማሪም በጸሎታችን የሰይጣንን ሥራ ማለናከል እንችላለን። ከእግዚአብሔር ቃል ቀጥሎ ጸሎት በጣም ኃይለኛ የሆነ መንፈሳዊ የጦር መሣሪያ ነው (ኤፌ. 6:17-18)። አንድ ነገር ለማግኘት በኢየሱስ ስም ግንጸልይ፤ እግዚአብሔር ይመልስልናል (ዮሐ. 15:16 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ስለዚህም ጳውሎስ ለአይሁዳውያን ይጸልያል።

2 ብዙ ሰዎች የእግዚአብሔርን ነገር በትጋት ይፈልጋሉ፤ ነገር ግን ትጋታቸው እውነትን በማወቅ ላይ የተመሠረተ ካልሆነ ከንቱ ነው። በሐሰት ላይ የተመሠረተ ትጋት በጣም አደገኛ ነው፤ ብዙውን ጊዜ የሚመራው ወደ ታላቅ ጥፋት ነው።

3 አይሁዳውያን ከእግዚአብሔር የሚመጣውን ጽድቅ ስለማያውቁ፣ ማለትም በክርስቶስ በማመን የሚመጣውን ጽድቅ ስለማያውቁ ለእርሱ ሊታዘዙ አልቻሉም። የእግዚአብሔር ጽድቅ አካል ክርስቶስ ራሱ መሆኑን አልተረዱም (ሮሜ 3:21-22 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

4 ጳውሎስ፣ ክርስቶስ የሕግ ፍጻሜ ነው ሲል ክርስቶስ ሕግን ጨርሶታል (ፈጽሞታል) ለማለት ፈልጎ ነው። ይህም የአይሁድን ሕግ ማለቱ ነው። አሁን ሕግ በክርስቶስ በራሱ ተለውጦአል፤ ጽድቅን ወይም ደኅንነት ለማግኘት ሕግ ጨርሶ አያስፈልግም። አሁን በሕግ ቦታ የቆመውና ለወንዶችም ለሴቶችም የጽድቅ ማግኛ አዲስ መንገድ የሆነው ክርስቶስ ነው። በእርሱ ለሚያምኑ ሁሉ ወደ ሰማዩ አባታችን የመሄጃ አገዳሪ መገኘቱ ክርስቶስ ነው (ዮሐ. 14:6 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ክርስቶስ የሕግ መጨረሻ ብቻ አይደለም፤ ነገር ግን እርሱ የሕግም ፍጻሜ ነው (ማቴ. 5:17 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

አዲሱ የጽድቅ መንገድ (10፡5-21)

5 እውሉሰ የሙሴን ትምህርት እየጠቀሰ በመጀመሪያ በሕግ ስለሚገኘው ጽድቅ በመግለጥ ያስረዳል። እግዚአብሔር ሙሴን እንዲህ አለው፡ «እነዚህን ነገሮች የሚያደርግ ሰው ይህም የሕግን ትእዛዛት የሚፈጽም፤ በእነርሱ ይኖራል» (ዘሌ. 18፡5)። የአይሁድ ሕግ «ሕይወትን» (ወይም ደኅንነትን) ሊሰጥ ይችላል፤ ይህም የሚሆነው የሕግን መሰናዶ አገልግሎት ለመፈጸም ለሚችል ለማንኛውም ሰው ነው። ነገር ግን ይህን ለማድረግ የሚችል ማንም ሰው ስለሌለ ሕግ ማንንም ሰው ሊያድን አልቻለም።

6 እውሉሰ አሁን ደግሞ በእምነት ስለሚገኘው ጽድቅ ያስረዳል። ይህም ጽድቅ በመሠረቱ የደኅንነት መንገድ ነው። ይህን ጽድቅ ለማግኘት ወደ ሰማይ መውጣት አያስፈልገንም (ዘዳ. 30፡11-12)። ምክንያቱም ክርስቶስ አስቀድሞ ከሰማይ ወደ እኛ አምጥቶናል። ክርስቶስን ለማውረድ ወደ ሰማይ መውጣት አያስፈልገንም፤ እርሱ ራሱ አስቀድሞ ወርዶአል።

7 ደግሞም ይህን ጽድቅ ማለትም ክርስቶስን ለማግኘት ወደ ጥልቅ (ወደ ሊዎል) መውረድ አያስፈልገንም (ዘዳ. 30፡13)። ክርስቶስ አስቀድሞ ከሞት ተነሥቶአል፤ አስቀድሞ ከመቃብር ወጥቶአል።

8 ታዲያ በሕግ የሚገኘው ጽድቅ (ቁ. 5) የሚለን ምንድን ነው? እርሱ የሚለን ሰዎችን የደኅንነትን መንገድ የሚያሳየው የእምነት ቃል መጥቶ ቀርቦአል ነው (ዘዳ. 30፡14)። መቅረብ ብቻ ሳይሆን በልባችንም ውስጥ ገብቷል።

9 ይህ የእምነት ቃል ወይም የደኅንነት መንገድ ምንድን ነው? «ኢየሱስ ጌታ ነው ብለህ በአፍህ ብትመሰክር፤ እግዚአብሔር ከሞት እንዳስነሣው በልብህ ብታምን ትድናለህ» የሚለው ነው።

እንግዲህ የደኅንነት መንገድ ይህ ነው። ደኅንነትን ለማግኘት ሁለት ነገሮችን ማድረግ ይኖርብናል። መጀመሪያ በአፋችን መመስከር፤ ሁለተኛው በልባችን ማመን። በልባችን ሳናምን በአፋችን የምንመስከር ብንሆን ውሸታዎች ነን። የምናምን ቢመስለንና ነገር ግን ክርስቶስን በአፋችን ባንመስከር ራሳችንን እናታላለን። እምነታችንም ሐሰት ነው። አንድ ሰው በአፋ «ኢየሱስ ጌታ ነው!» ብሎ ለመመስከር የተዘጋጀ ካልሆነ በቀር ሰውዬው ሊድን አይችልም። «ምስጢራዊ ክርስቲያን» የሚባለው ክርስቶስን በልቡ እንደተቀበለ ይናገራል፤ ነገር ግን ብዙ ጊዜ በሰዎች ፊት ይከደዋል። ይህ ሰው እውነተኛ ክርስቲያን አይደለም (ማቴ. 10፡32-33 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

10 እውሉሰ እንደሚለው በልባችን የምናምን ከሆነ እንጸድቃለን (ነፃ እንወጣለን)። በአፋችን ስንመስከር እንድናለን። ነገር ግን እነዚህ ሁለት የተለያዩ ነገሮች አይደሉም፤ ማመንና መመስከር ሁልጊዜ አብረው የሚሄዱ ነገሮች ናቸው። ልክ ጽድቅና ደኅንነት አብረው እንደሚሄዱት ማለት ነው። ካመንን በኋላ ስለ እምነታችን እንመስክራለን፤ ከጸድቅን በኋላ ደኅንነትን እንቀበላለን። እነዚህ ነገሮች ጨርሶ ሊለያዩ አይችሉም።

11 በክርስቶስ የሚያምን ሁሉ አይሁዳዊም ሆነ አረማዊ ጨርሶ አያፍርም (ኢሳ. 28፡16፤ ሮሜ 9፡33)። አንዳንድ ጊዜ ክርስቲያን በመሆናችን እናፍራለን፤ እምነታችንን እንደብቃለን። ነገር ግን ይህ ሊሆን እንዴት ይችላል? በመዳን ወይም የእግዚአብሔር ልጅ በመሆን የሚያሳፍር ነገር አለበትን? ጨርሶ የለበትም (2ጢሞ. 1፡8፤12)።

12 የአይሁድ ሕግ በክርስቶስ ተተክቶአል፤ ለአይሁዳውያንም ሆነ ለአረማውያን ጽድቅን ወይም ደኅንነትን የማግኘት አዲስ መንገድ ተከፍቶአል። እነሆ አሁን በአይሁዳዊና በአረማዊ መካከል ምንም ልዩነት የለም። ክርስቶስ የሁሉም ጌታ ነው (ሮሜ 3፡29፤ ገላ. 3፡28፤ ቆላ. 3፡11 እና ማብራሪያዎቹንም ይመለከታል)። ክርስቶስም እርሱን የሚጠሩትን ሁሉ አብዝቶ ይባርካቸዋል፤ ይህም መንፈሳዊ ሀብት ይሰጣቸዋል ማለት ነው።

13 እውሉሰ እዚህ ላይ ከብሉይ ኪዳን ነቢያት አንዱ የሆነውን ኢዮኤልን ይጠቅሳል። «የጌታን ስም የሚጠራ ሁሉ ይድናል» (ኢዮ. 2፡32)።

ይህ የጌታን ስም መጥራት አንዳንድ ቃላትን መናገር ማለት አይደለም። የጌታን ስም በእውነት ለመጥራት በመጀመሪያ በእርሱ ማመን አስፈላጊ ነው። ያለ እምነት የጌታን ስም መጥራት ምንም ጥቅም የለውም (ዕብ. 11፡6 ይመለከታል)። የጌታን ስም መጥራት ማለት ሁልጊዜ በጌታ ማመን ማለት ነው። የጌታን ስም የሚጠራ ሁሉ የሚድነው በዚህ ምክንያት ነው።

14 ስለዚህ የጌታን ስም ከመጥራታችን በፊት እምነት ሊኖረን ያስፈልጋል። ነገር ግን እምነት ከመኖሩ በፊት መስማት ሊኖረን ግድ ነው፤ ለመስማት ደግሞ ሰባኪ ሊኖር ይገባል።

15 ለመስበክ የሚላከው ማን ነው? 'እውሉሰ ብቻ አይደለም። ይህን ጥያቄ ያቀረበልን ራሱ እግዚአብሔር ጭምር ነው። ኢሳይያስ (ኢሳ. 52፡7) እንደሚለው የሰባኪዎች (የምሥራችን የሚያመጡ) እግሮች በጣም የተዋቡ ናቸው። በአይሁድ አነጋገር የተዋቡ እግሮች ያለውን ሰው «እንኳን ደኅና መጣህ» ብለው ሊቀበሉት ይገባል።

16 ነገር ግን የተሰበከላቸውን መልካም ዜና ሁሉም አይሁዳውያን አልነበሩም የተቀበሉት። ከእነርሱ አብዛኛዎቹ በክርስቶስ አናምንም ብለው እምቢ አሉ። እርሱን ብቻ ሳይሆን የራሳቸውንም ነቢያት አላመኑም (ኢሳ. 53፡1)። ስለዚህ ነው እውሉሰ ስለ አይሁዳውያን እጅግ በጣም ያዘነው (ሮሜ 9፡2)።

17 እዚህ ላይ እውሉሰ በቁ. 14 የነበረውን አሳብ ይደግመዋል። መስማት እምነትን ያስከትላል። በአይሁዳውያን ግን ይህ ሊሆን አልቻለም።

18 አይሁዳውያን ያላመኑት ለምንድን ነው? ወንጌልን ስላልሰሙ ነው? አይደለም። ምክንያቱም ወንጌል እስከ ሳለም ዳርቻ ድረስ ተሰብኩአል። እዚህ ላይ እውሉሰ ከመዝ. 19፡4 ይጠቅሳል፤ አይሁዳውያን ስምተዋል፤ ነገር ግን አልተከተሉም (አልታዘዙም)።

19 አይሁዳውያን ለወንጌል ያልታዘዙት ለምንድን ነው? የክርስቶስ ቃል የሆነው ወንጌል ስላልገባቸው ይሆን? አይደለም። በእርግጥ ገብቶአቸዋል። የራሳቸው ቅዱሳት መጻሕፍት (ብሉይ ኪዳን) ስለ ክርስቶስ መምጣት በግልጽ ተናግረዋል። በዘዳግም መጽሐፍና እዚህም ላይ እውሉሰ የሚጠቅሰው መሪያ፣ አይሁዳውያን ባልሆኑ ሕዝቦች ማለትም በአረማውያን አስቀናቸዋለሁ በማለት አስቀድሞ ተናግሮአል። ምንም ማስተዋል በሌለው (አረማውያን) ሕዝብ ላይ ይቆጣሉ (ዘዳ. 32፡21)። በእርግጥም ይህ ነገር ተፈጽሞአል። አይሁዳውያን በአረማውያን ላይ ቅናት አደረባቸው ደግሞ ተቆጡአቸው። ምክንያቱም አረማውያን ደኅንነትን ሲቀበሉ አይሁዳውያን ግን አይቀበሉም ነበር። ማስተዋል የነበራቸው (አይሁዳውያን) ወንጌልን ናቁ፤ ነገር ግን ማስተዋል ያልነበራቸው (አረማውያን) ወንጌልን በደስታ ተቀበሉ።

20 እዚህ ላይ እግዚአብሔር በነቢዩ በኢሳይያስ አማካይነት እንዲህ ይላል፡ «ላልፈለጉኝ (ለአረማውያን) ተገኘሁ፤ «እግዚአብሔር የት ነው? ብለው ላልጠየቁኝም ተገለጥሁ» (ኢሳ. 65፡1)።

ታዲያ ይህስ ለእኛ እውነት አይደለም? እኛ ሳንፈልገው እግዚአብሔር በመጀመሪያ አገኘን። እኛ ስለ እርሱ ሳንጠይቅ ራሱን ገለጠልን። ይህ እንግዲህ የታላቅ ምሕረት ውጤት ነው (ሮሜ 5፡8)።

21 ስለዚህ አይሁዳውያን ወንጌልን ስምተዋል። ትርጉሙም ገብቶአቸዋል። ታዲያ ለምን አልታዘዙም (አልተከተሉም)? የማይታዘዙና እልዝኞች በመሆናቸው ነው (ኢሳ. 65፡2)። አለማመን በእግዚአብሔር ፊት ሁልጊዜ አለመታዘዝ ነው። አንድ ሰው «ለማመን አልችልም» ቢል «እኔ አልታዘዝም» ማለት ነው።

57 ሙሉ የብሉይ ኪዳን የመጀመሪያዎቹን አምስት መጻሕፍት ጽፎአል።

እግዚአብሔር እነዚህን የማይታዘዙ (የማያምኑ) ሰዎች ምን ያህል እንደሚታገባቸው እናስተውል። እግዚአብሔር «ቀኑን ሙሉ እጆቹን ዘረጋሁ» ይላል።

ምዕራፍ 11

የእስራኤል ቅሬታዎች (11፡1-10)

1 እግዚአብሔር ሕዝቡን፣ የአይሁድን ሕዝብ፣ የእስራኤልን ነገድ ሳይቀበል ቀረጥ አይደለም። አይሁዳውያንን በሙሉ አልጣላቸውም፤ አልናቃቸውም። እውሎስ እኔ ራሴ እስራኤላዊ (አይሁዳዊ) ነኝ፤ እግዚአብሔር እኔን አልጣለኝም (አልናቀኝም) (መዝ. 94፡14) ይላል።

እውሎስ የብንያም ነገድ የሆነ እስራኤላዊ ነው። የይስሐቅ ልጅ ያዕቆብ ዐሥራ ሁለት ልጆች ነበሩት፤ ከእነርሱም የመጨረሻው ብንያም ነበር። ከእነዚህ ዐሥራ ሁለት ወንዶች ልጆች ዐሥራ ሁለቱ የእስራኤል ነገዶች ተገኙ።

2-3 ከአይሁዳውያን ነቢያት መካከል በጣም ታላቅ የነበረው ኤልያስ ነበር። ኤልያስ ስለ አይሁዳውያን ቅሬታውን ለእግዚአብሔር ተናገረ። ምክንያቱም እነርሱ እግዚአብሔር የላካቸውን ነቢያት ገደለዋል፤ የእግዚአብሔርንም መሠዊያ ሰባብረዋል። ኤልያስ እንደገመተው ከእውነተኛ አይሁዶች መካከል የቀረው እርሱ ብቻ እንደሆነ ነው። የቀሩት አይሁዳውያን በሙሉ እግዚአብሔርን ትተዋል። «እነሆ እኔ ብቻዬን ቀርቻለሁ» ብሎ ለእግዚአብሔር ተናገረ (ነገ. 19፡10)።

4 እግዚአብሔር ግን ኤልያስን ሐሰተኞች አማልክትን ያልተከተሉ ሰባት ሺ ታማኝ አይሁዳውያን ቀርተዋል አለው (ነገ. 19፡18)። በኤልያስ ዘመን ብዙ አይሁዳውያን የሚያመልኩት ሐሰተኛ አምላክ በዓል ይባል ነበር።

5 ልክ እንደ ኤልያስ ዘመን ሁሉ፣ በእውሎስም ዘመን ቅሪት አይሁዳውያን ነበሩ። እነርሱም በእግዚአብሔር ጸጋ መሠረት የተመረጡ፣ ክርስቶስንም ወደ ማመን የደረሱ አይሁዳውያን ናቸው (ሮሜ 9፡27)።

6 እግዚአብሔር በጸጋው እነዚያን አይሁዳውያን ማለትም እንደ እውሎስ በክርስቶስ ያመኑትን መረጠ። እግዚአብሔር እነርሱን እንዲድኑ የመረጣቸው በመልካም ሥራቸው ሳይሆን ነገር ግን ሙሉ በሙሉ በጸጋው ምክንያት ነበር። ጸጋ በሰው ሥራ ወይም ጥረት ምክንያት አይሰጥም፤ ሰው በሥራው ጸጋን እንደ ደመወዝ ሊቀበል አይችልም። ሰው ጸጋን ለመቀበል የተገባውም አይደለም። ጸጋ ላልተገባቸው ብቻ የሚሰጥ ነገር ነው፤ አለበለዚያ ጸጋ መሆኑ ይቀራል። የሚሰጠውም በነፃ ነው። ዋጋ ሊከፈልበት አይገባም። እግዚአብሔር ለእኛ ባለው ምሕረትና ፍቅር የተነሣ ጸጋን እንዲሁ እንቀበላለን።

7 በዚህ ጥቅስ የተመረጡት እነማን ናቸው? የተመረጡት ለእነዚያ በክርስቶስ ያመኑት አይሁዳውያንና አፈማውያን ናቸው።

እስራኤል በብርቱ የሚፈልገውና ሳያገኘው የቀረው ነገር ምንድን ነው? ጽድቅን ወይም ደኅንነትን በብርቱ ይፈልጉ ነበር። ነገር ግን ሊያገኙት አልቻሉም። ምክንያቱም በክርስቶስ ማመንን አምቢ ስላሉ ነበር።

እነዚህ አናምንም ያሉ አይሁዳውያን ልባቸውን አጠነከሩ (ሮሜ 9፡18 ይመለከታል)። ብዙዎች አይሁዳውያንም በዚህ ምድብ ተካተቱ። ከእነዚህም ያመኑት ታናሽ ቅሬታ የተባሉት አይሁዳውያን (ቁ. 5) ነበሩ።

8 እግዚአብሔር የአይሁዳውያንን ልብ እንዴት እንዳጠነከረ ለማስረዳት እውሎስ እዚህ ላይ ከኢሳይያስ 29፡10 ይጠቅሳል። እግዚአብሔር እስከ ሃሬ ድረስ በሳያቸው የቆየውን የድንዛዜ መንፈስ ሰጣቸው። አይሁዳውያን ክርስቶስን አይተውታል፤ ነገር ግን አላመኑበትም። ቃሉንም ሰምተዋል፤ ነገር ግን አልተቀበሉትም (ማቴ. 13፡14-15፤ ማር. 4፡12 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

9-10 በእነዚህ ጥቅሶች ደግሞ እውሎስ የአይሁዳውያን ታላቅ ንጉሥ የነበረውን የዳዊትን ቃል ይጠቅሳል። ዳዊት

እነዚህን ቃላት የተናገረው ስለ ጠላቶቹ ነበር (መዝ. 69፡22-23)። እዚህ ላይ ግን እውሎስ የዳዊትን ቃል የሚጠቀመው በእርሱ ዘመን የነበሩትን የማያምኑ አይሁዳውያን ለመግለጥ ነው። የአይሁዳውያን ግእድ የተባለው እግዚአብሔር ለአይሁዳውያን ያዘጋጀላቸው መንፈሳዊ ግብዣ ነው። ይህም ግብዣ የመንፈሳዊ በረከቶች ማለትም እንደ ሕግ፣ እንደ ነቢያት እንደተስፋዎች፣ የእግዚአብሔር ልጆች ስለመሆናቸው ያሉት በረከቶች ናቸው (ሮሜ 9፡4 ይመለከታል)። አሁን ግን እነዚህ ሁሉ በረከቶች ለአይሁዳውያን ማንቆና ወጥመድ ሆኑባቸው፤ በኢየሱስ ባለማመናቸው እርግጥን ሆኑባቸው። «ወገባቸው በችግር ሁልጊዜ ይጉበጥ» ብሎ እውሎስ ይጠቅስባቸዋል (ቁ. 10)። ይህም እንደማይታዘዙ ባርቶ ወገብ ማለት ነው።

የአረማውያን ደኅንነት (11፡11-24)

11 አይሁዳውያን ተሰናክለው የወደቁት ዳግመኛ ለመፈወስ እስከማይችሉ ድረስ ነው? ክርስቶስን አንቀበልም በማለታቸው አሁን ሁሉም ያለ ተስፋ ናቸው? አይደሉም። እውሎስ አይሁዳውያን አሁንም ተስፋ አላቸው ይላል። አይሁዳውያን ስለተላለፉ (ስላላመኑ) አረማውያን ወንጌል ለመስማትና ደኅንነትንም ለመቀበል ዕድል አገኙ (የሐዋ. 13፡44-47 ይመለከታል)። የእውሎስ ተስፋ አይሁዳውያን የአረማውያንን ደኅንነት ሲያዩ ቅናት ያድርባቸዋል (ሮሜ 10፡19)፤ በመጨረሻም ንስሐ ገብተው ወደ ክርስቶስ ይመለሳሉ የሚል ነበር።

12 አይሁዳውያን በመጨረሻ ወደ ክርስቶስ ሲመለሱ፣ ለሰዎች ሁሉ ምን ዓይነት ታላቅ በረከት ይሆናል! ምክንያቱም በአይሁዳውያን መተላለፍና (አለማመን) ጥፋት (የደኅንነት ጥፋት) ለዓለም ታላቅ ሀብት (በረከት) ከሆነ፣ ታዲያ አሁን በአይሁዳውያን ሙላት፣ ማለትም ወደ ክርስቶስ ሲመለሱ ወደ ዓለም ምን ያህል በረከት ይመጣል?

13-14 እውሎስ በመጀመሪያ የተጠራው ለአረማውያን ሐዋርያ ለመሆን ቢሆንም፣ በተጨማሪ ለራሱ ሕዝብ ለአይሁዳውያን መዳን ሁልጊዜ ያስብና ተስፋ ያደርግ ነበር።

15 የአይሁዳውያን መውደቅ የዓለምን መታረቅ አስከተለ፤ ይህም የአረማውያንን መታረቅ አስከተለ ማለት ነው። አይሁዳውያን ወንጌልን ስለናቁ ወንጌል ለአረማውያን ተሰበከ። ከእነርሱም ብዙዎቹ ዳኑ፣ ከእግዚአብሔርም ጋር ታረቁ (ሮሜ 5፡1)። በመጨረሻ አይሁዳውያን ከእግዚአብሔር ጋር ሲታረቁ በዚያን ጊዜ ከሞቱ በኋላ ተመልሰው እንደገና ወደ ሕይወት እንደ መምጣት ይሆናላቸዋል።

16 በዚህ ጥቅስ እውሎስ የአይሁድን ሕዝብ ማለትም እስራኤልን ለመግለጥ ሲል ሁለት ምሳሌዎችን ይጠቀማል። የመጀመሪያው ምሳሌ አንድ የዳቦ ሙልሙል ነው። አይሁዳውያን ከእያንዳንዱ ሙልሙል ቆርሰው የመጀመሪያ ፍሬ የሚባለውን ለእግዚአብሔር መሥዋዕት አድርገው ያቀርቡ ነበር። የመጀመሪያው ፍሬ ቅዱስ ሆኖ ከተቆጠረ፣ ቀሪውም ሙልሙል ቅዱስ ሆኖ ይቆጠራል። ምክንያቱም ሁሉም ከአንድ ሊጥ ቁንጣሪ የተገኘ በመሆኑ ነው። የአይሁዳውያን አያቶች እንደ እስራኤል የመጀመሪያ ፍሬ ሲሆኑ፣ እነርሱ ቅዱሳን በመሆናቸው መላው የእስራኤል ነገድ፤ ምንም እንኳን ባለማመን የወደቁ ቢሆኑም በመሠረቱ ሁሉም ቅዱሳን ናቸው። ስለዚህ እውሎስ አይሁዳውያን እግዚአብሔር የሚወዳቸውና ቅዱስ ሕዝብ ናቸው ብሎ ያስባል። እግዚአብሔር እነርሱን ሙሉ በሙሉ አይጥላቸውም።

በሁለተኛው ምሳሌ፣ እውሎስ እስራኤልን ከአንድ ዛፍና ከሥሮቹ ጋር ያወዳድራል። የዚህ ዛፍ ሥሮች የአይሁዳውያን አያቶች ናቸው፤ ለምሳሌ እንደ አብርሃም፣ እንደ ይስሐቅና እንደ ያዕቆብ ማለት ነው። ምንም እንኳን የዚህ ዛፍ ቅርንጫፎች (እስራኤል) ፍሬ እንደማያፈሩ የተረጋገጠ ቢሆንም ሥሮቹ ቅዱሳን ስለሆኑ ቅርንጫፎቹም ቅዱሳን ናቸው።

17 እውሎስ ስለ ሥሮቹና ስለ ቅርንጫፎቹ ምሳሌ እዚህም ላይ እንዲህ ይላል። ከቅርንጫፎች አንዳንዶቹ

ተቆርጠው ወድቀዋል፤ ይህም ከአይሁዳውያን አንዳንዶች ባለማመን ምክንያት ደኅንነታቸውን አጥተዋል ማለት ነው። የበረሃ የወይራ ዛፍ ቅርንጫፎች አረማውያንን የሚወክሉ ሲሆኑ እነርሱም በእስራኤል ላይ የተተከሉ ናቸው። ይህም አንድ ገበሬ ቅርንጫፉን ወስዶ በዛፍ ላይ እንደሚከትበው ኅይነት መሆኑ ነው።

18 ይሁን እንጂ አረማውያን በእስራኤል ዛፍ ላይ የተከተቡ በመሆናቸው በሞራሽ ሊመኩ አይገባቸውም። አይሁዳውያንንም ሊንቁ አይገባም። ምክንያቱም አይሁዳውያን በአንድ በኩል የዛፉ ሥሮች ሲሆኑ፤ አረማውያን ባልተለመደ መልኩ በእውነተኛው እስራኤል ላይ የተጨመሩ ናቸው። እውነተኛው እስራኤል የክርስቶስ ቤተክርስቲያን ነው። ሥሮችም አይሁዳውያን ናቸው። አረማውያን ክርስቲያኖች ይህን መርሳት የለባቸውም።

19-21 ስለሆነም አረማውያን ክርስቲያኖች ትዕቢተኞች አይሁኑ። ይልቁንም በትሕትና ይኑሩ (ቁ. 20)። እነርሱ በዛፉ ላይ የተተከሉት በእምነታቸው ምክንያት ነው፤ ማመናቸውን ቢያቆሙ ግን ከተፈጥሮ ቅርንጫፎች (ከማያምኑት አይሁዳውያን) ይልቅ በቶሎ ተሰብረው ይወድቃሉ። እዚህም ላይ ጳውሎስ እንደገና የሚያስታውሰን ለአይሁዳዊም ሆነ ለአረማዊ ደኅንነትን ለማግኘት እምነት በጣም አስፈላጊ እንደሆነ ነው።

22 እግዚአብሔር ጭካኔውን የሚያሳየው በወደቁት ላይ ማለትም እምቢተኞች በሆኑት ወይም ባለመኑት ላይ ነው። ርኅራኤውን (ጸጋውን) የሚያሳየው ደግሞ በሚያምኑት ላይ ነው። ይሁን እንጂ፤ የእግዚአብሔርን ርኅራኤ ለመቀበል የሚያስፈልጉትን ሁኔታዎች ጳውሎስ ይሰጣናል። እርሱም እንዲህ ይላል፤ እርሱን በማመን ጸንታችሁ ብትኖሩ እግዚአብሔር ርኅራኤ ያሳያችኋል። በእግዚአብሔር ርኅራኤና በኢየሱስ (የእግዚአብሔር ርኅራኤ በሙሉ በተገለጠበት) ማመናችንን የማንቀጥል ከሆነ፤ እግዚአብሔርም የራሱን ርኅራኤ ይወስዳል። እኛም ተቆርጠን እንቀራለን። በሌላ አነጋገር በክርስቶስ የማንጸና ከሆንን ከእግዚአብሔር ርኅራኤና ጸጋ እንቆረጣለን፤ እንደ ሞተ ቅርንጫፍም እንጣላለን (ዮሐ. 15፥6 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ስለዚህ ጳውሎስ፤ «መፍራት እንጂ መታበይ አይገባችሁም» ይላል (ቁ. 20)።

ብዙ የመጽሐፍ ቅዱስ ሊቃውንት ክርስቲያኖች ማመናቸውን ቢያቋርጡ ደኅንነታቸውን ሊያጡ ይችላሉ የሚለውን አሳብ መደገፊያ በማድረግ የሚያቀርቡት ከቁ. 19-22 ያለውን አሳብ በመጥቀስ ነው። ሌሎቹ ደግሞ እውነተኞች ክርስቲያኖች በሞራሽ ደኅንነታቸውን አያጡም ይላሉ። በእነዚህ በሁለተኛዎቹ ሊቃውንት አመለካከት ሊቆረጥ የሚችል ማንም ሰው መጀመሪያውን እውነተኛ ክርስቲያን አልነበረም። እንደነርሱ አስተያየት ጳውሎስ ክርስቲያኖች ትዕቢተኞች እንዳይሆኑ ብቻ ማስጠንቀቂያ ይሰጣል እንጂ፤ ፈጽሞ ይቆረጣሉ የሚል አሳብ የለውም። ከእነዚህ ከሁለት አተረጓጎሞች የትኛው ትክክል እንደሆነ እርግጠኛ መሆን አይቻልም (ከአስተምህሮ ዳሰላው፤ «ደኅንነታችንን ልናጣ እንችላለን?» የሚለውን ይመለከታል)።

23 አይሁዳውያን ባለማመን ጸንተው ባይቆዩ ወደ ዛፉ ተመልሰው ሊተከሉ ይችላሉ። እንደገናም ተመልሰው የእውነተኛይቱ እስራኤል ዜጎች ማለትም የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን አባሎች ይሆናሉ።

24 በአንድ ዛፍ ላይ በተፈጥሮ የበረሃ ቅርንጫፎች (አረማውያንን) ከመከተብ ይልቅ፤ የራሱን የተፈጥሮ ቅርንጫፎች (አይሁዳውያንን) መከተብ በጣም ቀላል ነገር ነው። አንድ ቀን እነዚህ የማያምኑት አይሁዳውያን ንስሐ ይገባሉ፤ ወደ ክርስቶስም ይመለሳሉ። አስቀድመው ወደ ነበሩበትም ዛፍ ላይ ይከተባሉ በማለት ጳውሎስ በሙሉ መተማመን ይናገራል።

የእስራኤል ደኅንነት (11፥25-36)

25 ከቁ. 17-24 ባለው ክፍል ጳውሎስ የእስራኤልን ምስጢር ለአረማውያን ለማስረዳት ሲል የወይራ ዛፉንና የተከተቡትን ቅርንጫፎች ምሳሌ ይጠቁማል። ይህን ሁሉ

ለአረማውያን ለማስረዳት የተነሣበት ዓላማ አዋቂዎች ነን ብለው እንዳይመኩ ለማድረግ ነው (ቁ. 17-18 ይመለከታል)።

እስራኤል የልብ ጥንካሬ የሆነባቸው የተጠሩት አረማውያን ሁሉ ወደ እግዚአብሔር እስኪመጡ ድረስ ነው። የአረማውያንን ሙሉ ቁጥር ምን እንደሆነ የሚያውቅ እግዚአብሔር ብቻ ነው። የሕዝቡም ቁጥር ማንም ሰው ሊቆጥረው እስከማይችል ድረስ እጅግ ታላቅ ነው (ራእ. 7፥9 ይመለከታል)። አረማውያን ወደ ቤተ ክርስቲያን እየተጨመሩ በሚሄዱበት ዘመን (ይህ ዘመን የአሁኑንም ጊዜ ይጨምራል) ጥቂት አይሁዳውያን ብቻ ያምናሉ፤ ነገር ግን ሙሉ የአረማውያን ቁጥር ከመኑ በኋላ አይሁዳውያንም ማመን ይጀምራሉ። ይህ በሚሆንበት ጊዜ የዓለም መጨረሻ ይቀርባል ብለው አንዳንድ ሰዎች ያምናሉ።

26-27 ስለዚህ በመጨረሻው እስራኤል በሙሉ ይድናል፤ ማለትም አማኞች አይሁዳዊያን ሁሉ ይድናሉ። ምክንያቱም ያለ እምነት አይሁዳዊም ሆነ አረማዊ ማንም ሰው ሊድን አይችልም።

እዚህ ላይ ጳውሎስ ከኢሳ. 59፥20-21 አዳኝ (ክርስቶስ) ከጽዮን²⁶ ይመጣል በማለት ይጠቅሳል። ክርስቶስ የመጣው ከጽዮን (ከእስራኤል) ነው፤ ምክንያቱም እርሱ ራሱ እስራኤላዊ ወይም አይሁዳዊ ነበር።

ክርስቶስ ኃጢአተኝነትን ከያዕቆብ²⁷ ያስወግዳል፤ ማለትም ከእስራኤል አለማመን ይጠራል። ክርስቶስ በመጨረሻ እስራኤልን ወደ እግዚአብሔር ይመልሳል።

28 በጳውሎስ ዘመን የነበሩ አይሁዳውያን የክርስቶስና የክርስቲያኖችም ሁሉ ጠላቶች ነበሩ። እስከ ዛሬም ድረስ በጠላትነት ይኖራሉ። ይሁን እንጂ፤ እግዚአብሔር የተለየ የራሱ ሕዝብ እንዲሆኑ በመጀመሪያ የመረጣቸው አይሁዳውያንን ነበር (ዘጸ. 19፥3-6)። የእስራኤልን ነገድ የፈጠረው ራሱ እግዚአብሔር ሲሆን፤ የመጀመሪያውን አይሁዳዊ፤ አብርሃምን የጠራውም ራሱ እግዚአብሔር ነበር። የአብርሃምን ልጅ ይስሐቅንም ያስነሣው እግዚአብሔር ነበር። ምንም እንኳ ብዙ አይሁዳውያን በክርስቶስ ያላመኑ ቢሆኑም፤ በአግቶቻቸው በአብርሃም፤ በይስሐቅና በያዕቆብ ምክንያት እግዚአብሔር ይወዳቸዋል።

29 እግዚአብሔር አይሁዳውያንን ለዘላለም አይጥላቸውም። ብዙ ስጦታዎችን ለምሳሌ ሕግን፤ ነቢያትን፤ የተስፋ ቃላትን ሰጥቶአቸዋል፤ የራሱም ሕዝብ እንዲሆኑ ጠርቶአቸዋል። ምንም እንኳ የማይታዘዙ ቢሆኑም፤ ጨርሶ አይተዋቸውም። ስጦታውና ጥሪው ዘላለም የማይለወጡና የጸኑ ናቸው።

30-31 ልክ አረማውያን አንድ ጊዜ ታዛዦች ሳይሆኑ ምሕረትን (ደኅንነትን) እንደተቀበሉት ሁሉ፤ አይሁዳውያንም ታዛዦች ሳይሆኑ አሁን ምሕረትን የሚቀበሉ ይሆናሉ (ቁ. 31)። እግዚአብሔር ለአረማውያን ምሕረቱን ያሳያቸው ከሆነ የራሱ ሕዝብ ለሆኑት ለአይሁዳውያን ምሕረቱን በእርግጥ ያሳያቸዋል።

32 ሰዎች ሁሉ ለእግዚአብሔር የማይታዘዙ ሆኑ። አይሁዳውያንም ሆኑ አረማውያን በራሳቸው መንገድ ሄዱ (ሐዋ. 14፥16)። እግዚአብሔር ሰዎችን ሁሉ ያለመታዘዝ እስረኞች አደረጋቸው፤ ማለትም ላለመታዘዝ አሳልፎ ሰጣቸው (ሮሜ 1፥24፤ 26፤ 28 ይመለከታል)። እርሱ ይህን ያደረገው ምሕረቱን ለሁሉም ለማሳየት ስለፈለገ ነው። ይህም ለአይሁዳውያንም ሆነ ለአረማውያን ማለት ነው። ሰዎች የማይታዘዙ እምቢተኞች ባይሆኑ ኖሮ ምንም ምሕረት ባላስፈለጋቸውም ነበር። ምሕረት የሚያስፈልጋቸውም ኃጢአተኞች ብቻ ናቸው። ነገር ግን እናስታውስ፤ እኛ ሁላችን ኃጢአተኞች ነን (ሮሜ 3፥10-12)። የእግዚአብሔርንም ምሕረት ለመቀበል ኃጢአታችንን መናዘዝ ይኖርብናል።

58 ጽዮን ለእስራኤል የተሰጠ ሌላ ስም ነው (ሮሜ 9፥33 ይመለከታል)።
59 የእስራኤል ነገድ አንዳንድ ጊዜ ያዕቆብ ተብሎ ይጠራል፤ ምክንያቱም ያዕቆብ የዐሥራ ሁለቱ ወንዶች ልጆች አባት ነው፤ ከእነዚህም ዐሥራ ሁለቱ፤ ዐሥራ ሁለቱ የእስራኤል ነገዶች ተገኝ፤ ለያዕቆብም እስራኤል የሚለውን ስም የሰጠው ራሱ እግዚአብሔር ነው (ዘፍ. 32፥28)።

ጳውሎስ እዚህ ላይ እግዚአብሔር ምሕረቱን ለእያንዳንዱ ሰው ያሳያል አላለም። ነገር ግን ጳውሎስ የሚለው እግዚአብሔር ለሰው ሁሉ ምሕረት አለው ነው። ይህም በነገዶች ሁሉ ላይና በክርስቶስ በሚያምኑት ሰዎች ሁሉ ላይ ምሕረት አለው ማለቱ ነው (ገላ. 3፡22-29 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

33 ከምዕ. 9-11 ባለው ክፍል ጳውሎስ ለመረዳት አስቸጋሪ ስለሆኑ አንዳንድ ነገሮች ሲናገር ቆይቶአል፤ ለምሳሌ አይሁዳውያን የጠፋት ለምንድን ነው? እግዚአብሔር ለምን የአንዳንድ ሰዎችን ልብ ያጠነክራል? ለሌሎች ደግሞ ምሕረቱን ለምን ያሳያል? ለምን እንደሆነ እኛ ባይገባንም፤ እግዚአብሔር ማድረግ የሚፈልገውን ያደርጋል። ይሁን እንጂ፤ እግዚአብሔር የሚያደርገው ነገር ሁሉ ልክና ትክክል ነው፤ ደግሞም በጥበብ ነው። እግዚአብሔር ለአይሁዳዊም ሆነ ለአረማዊ ለእያንዳንዱ ሰው ዕቅድና ዓላማ አለው። ጳውሎስ እያንዳንዱን የእግዚአብሔርን ዓላማ ሊረዳ ይችላል ማለት አይደለም። ቢሆንም በእግዚአብሔር ጥበብና እውቀት መሰረት አስደናቂዎች ናቸው። በአይሁዳውያን መውደቅ የተነሣ፤ አረማውያን አሁን ወደ እግዚአብሔር መንግሥት የመግባትን ዕድል አገኙ። እነሆ አሁን እግዚአብሔር ወደ መንግሥቱ የመግባትን ዕድል ለሁሉም ሰው ሰጠ። እግዚአብሔር ለሰው ዘር ያለው ዕቅድ በጣም ታላቅና ጥልቅ ነው፤ ስለሆነም ጳውሎስ እንዲህ በማለት እግዚአብሔርን ያመሰግናል።

የእግዚአብሔር ባለግንኙና ጥበብ ዕውቀትም

እንዴት ጥልቅ ነው!

ፍርዱ የማይመረመር፤

መንገዱም የማይታወቅ ነው (ቆላ. 2፡2-3 ይመለከታል)።

34 የእግዚአብሔርን ሰው አሳብ ሊያውቅ የሚችል ሰው ይገኛል? (ኢሳ. 40፡13-14)። የእግዚአብሔርን አሳብ ሊያውቅ የቻለ አንድ ሰው ነው፤ ያም ሰው ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። በኢየሱስ ትምህርቶች አማካይነት እኛም የእግዚአብሔርን አሳብ ማወቅ እንችላለን (1ቆሮ. 2፡16)። የእግዚአብሔርን አሳብ ለመረዳት የሚያስችል እውቀት አለን፤ ምክንያቱም ኢየሱስ እንዲታወቅ አድርጎታል (ዮሐ. 1፡18 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

35 አይሁዳውያን በአረማውያን ላይ ይቀጥባቸው ነበር። ምክንያቱም አረማውያን የእግዚአብሔርን ደኅንነት ይቀበሉ ስለነበር አይሁዳውያን የእግዚአብሔርን በረከት በማጣታቸው ምክንያት አጥረመረሙ። ውርሳቸውን እንደወሰደባቸው በማድረግ እግዚአብሔርን ወቀሱ።

ነገር ግን እግዚአብሔር የሚሰጠውን መልሶ የመውሰድ ሥልጣን አለው። ኢየሱስ በሰይጣን ንብረቱን ሁሉ፤ ከብሩን ሁሉ፤ ቤተሰቡን ሁሉ፤ ጤንነቱንም ባጣ ጊዜ ያለው ምን ነበር? አላጥረመረሙ። እግዚአብሔርን አልከሰሰም። እርሱ ያለው እንዲህ ነበር፤ «እግዚአብሔር ሰጥቶኝ ነበር፤ እግዚአብሔር መልሶ ወሰደብኝ፤ የእግዚአብሔር ስም የተመሰገን ይሁን» (ኢዮ. 1፡20-21)። ደግሞም በኢዮ. 1፡22 እንዲህ የሚል ቃል ተጽፎአል፤ ኢየሱስ ምንም እንኳ ይህ ሁሉ ፈተና ቢደርስበት ኃጢአት አልሠራም፤ በእግዚአብሔር ላይ አላማረረም።

ስለዚህም ጳውሎስ ከኢዮ. 41፡11 ያለውን አሳብ ይጠቅሳል፤ «እግዚአብሔር እንዲመልሰለት ለእግዚአብሔር ያበደረ ማን ነው?» ለእግዚአብሔር ስጦታ የሰጠው ማንም የለም፤ እግዚአብሔር ራሱ ሰጪ ነው። እግዚአብሔር ለማንም ሰው ዕዳ መክፈል የለበትም፤ እግዚአብሔር የማንም ባለ ዕዳ አይደለም። እኛ ሰዎች ግን በሁሉ ነገር የእግዚአብሔር ባለ ዕዳዎች ነን፤ ማንም ሰው በእግዚአብሔር ላይ አያጥረምም።

36 በእግዚአብሔር ላይ ማጥረምም የሌለብን ለምንድን ነው? ምክንያቱም እግዚአብሔር በሁሉ ነገር ጠቢብ ነው። በሁሉ ነገር መልካም ነው፤ በሁሉ ነገር ኃይለኛ ነው። ምክንያቱም ሁሉም ነገር የተገኘው ከእርሱ፤ በእርሱና ለእርሱ ነው፤ ለዘላለም ክብር ለእርሱ ይሁን! (1ቆሮ. 8፡6)።

ምዕራፍ 12

ሕያው መሥዋዕት (12፡1-2)

1 በሮሜ መልእክት በመጀመሪያዎቹ ዐሥራ አንድ ምዕራፎች ጳውሎስ የክርስትና ሃይማኖት ዋና ዋና የእምነት መመሪያዎችና አስተምህሮዎችን አቅርቦአል። የእምነታችንንም መሠረት ጥሎአል። ባጭሩ እነዚህ ትምህርቶች እንደሚከተለው ናቸው። ከክርስቶስ ጋር አንድ ሆነናል፤ ክርስቶስ ሲሞት አሮጌው ሰዎችን ሞቶአል፤ በሕይወታችን ሠልጥኖ የነበረውም ኃጢአት እስከ መጨረሻው ተሸሮአል፤ በክርስቶስም ትንሣኤ አዲሱ ሰውነታችን ወደ ሕይወት መጥቶአል፤ የክርስቶስንም መንፈስ ማለትም መንፈስ ቅዱስን ተቀብለናል፤ በእርሱም በኩል ቅዱስና ጻድቅ የሆነ ሕይወትን ለመኖር ምረትንና ኃይልን አግኝተናል የሚሉ ናቸው።

አሁን በሚቀጥሉት አራት ምዕራፎች ደግሞ ጳውሎስ የክርስቲያንን የተቀደሰና ጻድቅ ሕይወት ይገልጻል። በእርግጥ ከክርስቶስ ጋር አንድ የሆንን ከሆነ በሕይወታችን ለዚህ ማስረጃ የሚሆን የሚታይ ነገር መኖር ይገባዋል። ውስጣዊ ሰውነታችን በክርስቶስ የተለወጠ ከሆነ፤ የውጫዊ ጠባያችንም እንደዚሁ ሊለወጥ ይገባዋል። ስለዚህ ጳውሎስ ስለ ክርስቲያን ውጫዊ ሕይወት፤ ስለ ሥራው፤ ስለ ተግባሮቹ፤ ስለ ጠባዩ መናገር ይጀምራል (ኤፌ. 2፡10 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

ክርስቲያኖች እንደመሆናችን የመጀመሪያውና ታላቁ ሥራችን ምንድን ነው? ሰውነታችንን ሕያው መሥዋዕት አድርገን ለእግዚአብሔር ማቅረብ ነው። እዚህ ላይ ጳውሎስ ሰውነት ሲል ሁለንተናችንን ማለትም መንፈሳችንን፤ ነፍሳችንንና ሥጋችንን በሙሉ ማለቱ ነው። ይሁን እንጂ፤ ይህ ጳውሎስ የሚናገረው ሰውነት (ሁለንተናችን) በኃጢአተኛ ባሕሪይ ሥር የነበረው አሮጌው ሰውነታችን አይደለም (ሮሜ 6፡6)። ለእግዚአብሔር የምናቀርበው ሰውነት በእግዚአብሔር ቁጥጥር ሥር የሆነውን አዲስና የተለወጠ ሰውነት ነው (ሮሜ 6፡13፡19)። ይህ ለእግዚአብሔር የምናቀርበው አዲስና የተለወጠ ሰውነት ኃጢአት የሌለበት፤ ቅዱስና ሕያው የሆነ መሆን አለበት (1ኢጥ. 2፡5 ይመለከታል)። የምናቀርበው «ሰውነት» ነውር የሌለበት ሕያው መሥዋዕት መሆን ይገባዋል።

እግዚአብሔር ምሕረቱን ስለሰጠን እኛም በበኩላችን መላ ሰውነታችንን መሥዋዕት አድርገን ለእርሱ ማቅረብ አለብን። ክርስቶስ ሁለንተናውን ለእኛ መሥዋዕት አድርጎ ያቀረበው ከእግዚአብሔር ምሕረት የተነሣ ነው። ስለዚህ እግዚአብሔር ለእኛ ያሳየውን ምሕረት ስንመለከት፤ እኛም በፈቃዳችን ሁለንተናችንን ለእርሱ ማቅረብ ይገባናል። እግዚአብሔር ከእኛ የሚፈልገው መንፈሳዊ አምላክ ይህ ነው። እንዲህ ዓይነቱ መሥዋዕት ቅዱስና እግዚአብሔርን ደስ የሚያስኝ ይሆናል፤ እርሱ ለእኛ ካደረገልን ነገር ጋር ሲነፃጸር እኛ ለእርሱ ያደረግነው አገልግሎት በጣም ትንሽ ነው።

በእግዚአብሔር ፊት የክርስቲያን ሰውነት ቅዱስ መሆኑን እናስታውስ። መጀመሪያውን በእግዚአብሔር ስንፈጠር ቅዱሳንና ነቀፋ የሌለብን እንድንሆን ነው (ኤፌ. 1፡4 ይመለከታል)። የክርስቲያን ሰውነት የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ ቤተ መቅደስ ነው (1ቆሮ. 3፡16፤ 6፡19 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። በውስጣችን በሚኖረው በመንፈስ ቅዱስ ምክንያት ሰውነታችን ቅዱስና እግዚአብሔርን የሚያስደስት ነው።

2 የዚህን ዓለም ሰዎች ክፉ ጠባይ ከእንግዲህ ወዲህ ጨርሶ አትከተሉ። በዚህ ጥቅስ ላይ ዓለም የሚለው ቃል የሚያመለክተው «የሰይጣንን መንግሥት» ነው። አሁን በዚህ ዓለም የሰይጣን ኃይል ታላቅ ነው። አማኞች ባልሆኑ ሰዎች ሕይወት በሥልጣኑን ይሠራል። ከሰይጣን ጋር ወይም እርሱን ከሚከተሉ ሰዎች ጋር ምንም ኅብረት ማድረግ የለብንም። እነርሱን መምሰልም አይገባንም። አለበለዚያ ቅዱሳንና እግዚአብሔርን የምናስደስት ልንሆን አንችልም (1ዮሐ. 2፡15-16 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

«ቅዱሳንና እግዚአብሔርን ለናስደስት» የምንችለው እንዴት ነው? አእምሮአችን ታድሶ የተለወጠን ስንሆን ብቻ

ነው። ቅዱሳንና እግዚአብሔርን የምናስደስት ልንሆን የምንችልበትን፤ እውሉስ በዚህ ጥቅስ ግልጥ የሆነ ትእዛዝ ይሰጠናል። አትምሰሉ . . . ተለወጡ⁶⁰ (ኤፌ. 4፡22-24 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

በመጀመሪያ በክርስቶስ ስናምን በመንፈሳዊ ረገድ ልክ አዲስ እንደተወለደ ሕፃን ነን። ስለዚህ ማደግ አለብን፤ ከጊዜ ወደ ጊዜ እያደግን ልክ ክርስቶስን መምሰል ይገባናል። አዲሱ መንፈሳዊ ሕይወታችን የሚያድገው እንዴት ነው? እርሱ የሚያድገው በእእምሮአችን መታደስ ነው። እዚህ ላይ አእምሮ⁶¹ የሚለው ቃል እውሉስ እንደሚለው ውስጣዊ እእምሮአችን፤ ወይም ልባችን ሲሆን፤ ከእርሱም አሳባችን በሙሉ፤ ምኞታችን በሙሉና ግባችን በሙሉ ይነሣሉ። ከእእምሮአችን የኃጢአተኛ አሳብና የአርጌው ሰውነታችን ምኞት ይመጣሉ። ልክ እንደ እእምሮአችን አሳባችንና ሥራችንም አንድ ይሆናል። ስለዚህ ክርስቲያን በምንሆንበት ጊዜ ከሁሉም ነገር በላይ አምሮአችን ይለወጣል። እውሉስ «በእእምሮአችሁ መታደስ ተለወጡ» የሚለን ስለዚህ ነው።

ለእእምሮአችን መታደስ መሪውን ከፍል የሚወስደው ራሱ እግዚአብሔር ነው። በራሳችን ብርታት «አርጌውን፤ ክፉውን ሰውነት» ወደ «ጻድቅ ሰውነት» መለወጥ አንችልም። አዲሱን መንፈሳዊ ሰውነት የፈጠረን ራሱ እግዚአብሔር ሲሆንም አዲሱን ሰውነት ሁልጊዜ መልበስ ይኖርብናል (ኤፌ. 4፡24)። ስለሆነም አእምሮአችሁ ይታደስ የሚለው የእውሉስ አነጋገር «አዲሱን ሰውነት ልበሉ» ማለት መሆኑ ይገባናል። ማለትም አዲስ አሳብን፤ አዲስ ምኞትን፤ አዲስ ግብን፤ አዲስ ምግባርን ማሳየት ይኖርብናል። እነዚህ ሁሉ በእግዚአብሔር መልካም፤ ደስ የሚያሰኝና ፍጹም ፈቃዱ መሠረት የሚሆኑ ናቸው።

ይህ የእግዚአብሔር መልካም፤ ደስ የሚያሰኝና ፍጹም ፈቃድ ምንድነው? በሁለቱ ታላላቅ ትእዛዛት ውስጥ ሊካተት ይችላል። እግዚአብሔር አምላክህን በፍጹም ልብህ፤ በፍጹም ነፍሱ፤ በፍጹም አሳብህ በፍጹም ነይህ ውደድ . . . ሰውን ሁሉ እንደራሰህ አድርገህ ውደድ (ማር. 12፡30-31)። ሌሎች በጣይ ትእዛዛት ደንበች ከእነዚህ ከሁለቱ ታላላቅ ትእዛዛት የተገኙ ናቸው (ማቴ. 22፡40፤ ሮሜ 13፡8-10፤ ገላ. 5፡14 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

«እግዚአብሔርን ውደድ፤ ባልንጀራህን ውደድ» ማለት በጣም ቀላል ነው። ፍቅር በጣም አስፈላጊ እንደሆነን ሰዎች ሁሉ ይስማማሉ። ነገር ግን በሰለታዊ ኑሮአችን እግዚአብሔርንና ባልንጀራችንን መውደድ የሚገባን በምን መንገድ ነው? በየቀኑ የተለያዩ ሁኔታዎች ያጋጥሙናል፤ በዚህ በፍቅር ሕግ መሠረት በእያንዳንዱ ሁኔታ ምን ማድረግ ይኖርብናል? ጥያቄው እንግዲህ ይህ ነው። በሰለታዊ ኑሮአችን በሚገጥሙ ትንንሽ ነገሮች የእግዚአብሔር ፈቃድ ምንድንነው? እእምሮአችን ከታደሰ ወይም ከተለወጠ በእያንዳንዱ ሁኔታ መልካም፤ ደስ የሚያሰኝና ፍጹም ፈቃድ ምን እንደሆነ ለማወቅ እንችላለን። የእግዚአብሔር ፈቃድ ምን እንደሆነ በእእምሮአችን አማካይነት መማርም እንችላለን። አእምሮአችን በሚጨምበትና እምቢተኛ በሚሆንበት ጊዜ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ማወቅ አንችልም። አእምሮአችን በሚለወጥበትና በሚታደስበት ጊዜ ግን በማንኛውም ሁኔታ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለይተን ማወቅ እንችላለን፤ በዚያን ጊዜ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለመፈተንና ለማጽደቅ እንችላለን።

የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለይተን ለማወቅ ሁለት ነገሮች ያስፈልጋሉ። መጀመሪያ እግዚአብሔር ፈቃዱን መግለጥ አለበት። ይህንንም በሦስት መንገዶች ያደርጋል። በመጽሐፍ ቅዱስ፤ በመንፈስ ቅዱስና በቅርብ በምንግባባቸው ክርስቲያኖች።

ሁለተኛው የእግዚአብሔርን ፈቃድ የማወቂያው መንገድ፤ እኛም የእግዚአብሔርን ፈቃድ በብርቱ መፈለጋችን ነው። እንዴት እንፈልገዋለን? መጀመሪያ አእምሮአችንን መለወጥና ማደስ ይኖርብናል፤ ይህ ዋናው አቅጣጫ ነው። ሁለተኛ መጸለይ አለብን። ሦስተኛ መጽሐፍ ቅዱስ ማጥናት አለብን። አራተኛ የሌሎችን ክርስቲያኖችን ምክር መስማት አለብን። አምስተኛ ራሳችንን በእግዚአብሔር ፈቃድ ታዛዥ ማድረግ አለብን። ፈቃዱ ምንም ዓይነት ቢሆን⁶²፤ ለመታዘዝም ማስማት አለብን። እነዚህን ሁሉ ነገሮች በምናደርግበት ጊዜ የእግዚአብሔርን መልካምና ደስ የሚያሰኝ ፍጹም ፈቃዱን ማወቅ እንችላለን።

በመንፈሳዊ ስጦታዎች በአግባቡ መጠቀም (12፡3-8)

3 እውሉስ በተሰጠው ጾጋ እንደሚጽፍ ይናገራል። ለእውሉስ የተሰጠው ጾጋ⁶³ ሐዋርያ እንዲሆን በእግዚአብሔር መሾሙ ነው (ኤፌ. 3፡7)። ከሹመቱም ጋር ለእውሉስ ጾጋም ተጨምሮ ተሰጥቶታል፤ ይህም የሐዋርያነትን ሥራ ለመሥራት የሚያበቁት ብርታትና ችሎታዎችን ማግኘቱ ነው። ይህም ሥራ አብያተክርስቲያናትን መመሥረት፤ ወንጌልን መስበክና አማኞችን ማስተማርና መገሠጽ ነው።

እዚህ ላይ እውሉስ እንዲህ በማለት ይጽፋል፡ ከሚገባችሁ በላይ ስለ ራሳችሁ በትዕቢት አታሰቡ። የሚገባንን ያህል ስለራሳችን ማሰብ እንችላለን፤ ማለትም በትክክል፤ በታማኝነት፤ በእርግጥ የሆነውን ማሰብ ይገባናል። ከመጠን በላይ ደካማ ነኝ በማለት ማጋነን አያስፈልገንም፤ ከሚገባንም። በላይ በራሳችን ላይ መፍረድ አይገባንም። ይህን ሁሉ ማድረግ የሚመራን ወደ ሐሰት ትሕትና⁶⁴ ነው። በሌላ በኩል ስለ ራሳችን ከፍተኛ ግምት መስጠትም አያስፈልገንም፤ ምክንያቱም ይህ ደግሞ ወደ ኩራት⁶⁵ የሚመራን ነው።

ስለራሳችን በምን መለኪያ ማሰብ እንደሚገባን እውሉስ ያሳየናል። . . . እግዚአብሔር በሰጣችሁ እምነት መጠን . . . ስለ ራሳችሁ አሰቡ። በዚህ ጥቅስ እምነት የሚለው ቃል የተለየ ትርጉም አለው፤ እርሱም በተለምዶ ከሚታወቀው ትርጉም ለየት ያለ ነው። እዚህ ላይ እምነት ስንል በእምነት የምንጠቀምበት ለየት ያለ የእግዚአብሔር ስጦታ ማለታችን ነው። አንዳንድ ክርስቲያኖች የመስበክ ስጦታ ይሰጣቸዋል፤ ለአንዳንዶች የማስተማር ወይም የማስተናገድ ስጦታ ይሰጣቸዋል። እነዚህን እግዚአብሔር የሰጠንን የእምነት ስጦታዎች መናቅ የለብንም፤ ይልቁንም በትሕትናና በምስጋና በእነርሱ መጠቀም ያስፈልገናል። መልካም ስጦታዎች ባልታሰበ ጊዜ ከእግዚአብሔር የሚሰጡን መሆናቸውን ማወቅ ይኖርብናል፤ ከራሳችን እንደተገኙ አድርገን በእነርሱ መመካት የለብንም።

ኢየሱስ ስለ መክሊት የተናገረውን ምሳሌ ስናስብ (ማቴ. 25፡14-30)። ከእግዚአብሔር አምስት መክሊቶችን

60 በግሪክ ቋንቋ «መለወጣችሁ ይቀጥል» ነው የሚለው።
61 እዚህ ላይ እውሉስ አእምሮ የሚለውን ቃል በሮሜ 7፡23 ከተጠቀመበት ለየት ባለ ሁኔታ ነው የሚጠቀመው። እዚያ አእምሮ ሲል «የሰው መንፈስ» ወይም «በሰው መንፈስ ቁጥጥር ውስጥ ያለ አእምሮ ግለቱ ነው» እዚህ በሮሜ 12፡2 ላይ ግን እውሉስ አእምሮ የሚለውን ቃል በተለመደ መልኩ ይጠቀምበታል።

62 ብዙ ክርስቲያኖች እግዚአብሔር የሚፈልገውን ሁሉ ለማድረግ ራሳቸውን ሙሉ በሙሉ የሰጡ ሰላላሆኑ የእግዚአብሔር ፈቃድ ምን እንደሆነ እርግጠኛ መሆን አይችሉም። እግዚአብሔር ራሳቸውን ሙሉ በሙሉ ለእርሱ ላለበትበት ሰዎች ሙሉ በሙሉ ፈቃዱን አይገልግላቸውም። ስለዚህ በመጀመሪያ የእግዚአብሔር እንዲህ ማለት አለብን፡ «አንተ የምትፈልገውን ነገር ሁሉ አደርጋለሁ» ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር ምን ማድረግ እንደሚፈልግ በግልጽ ያሳየናል።
63 በአዲስ ኪዳን ጾጋ ሁለት ትርጉሞች አሉት። ብዙውን ጊዜ ኃጢአተኛ ሰው ያልተገባው ሆኖ ላለ የእግዚአብሔር ፍቅርና ምሕረት ወደ እርሱ ሊመጡለት ነው። ሁለተኛው የጾጋ ትርጉም ለየት ያለ ሹመት ወይም ስጦታ ሊሆን፤ እርሱም የሚለጠው አንድ የተለየ አገልግሎት ለእግዚአብሔር እንዲፈጽም ለተመደበ ሰው ነው። እዚህ ላይ በዚህ ጥቅስ እውሉስ በእእምሮው የያዘው ይህን ሁለተኛውን ትርጉም ነው፤ ለተጨማሪ ማስረጃ ሙዳየ ታላት ላይ «ጾጋ» የሚለውን ቃል ይመለከታል።
64 አንዳንድ ሰዎች ሥር የሰደደ የበታችነት ስሜት አላቸው። ይህም እስከማይታወቃቸው ድረስ ነው። ትሕትናቸው ሐሰት ባይሆንም ለራሳቸው የሚሰጡት ግምት ግን የተሳሳተ ነው። እንደዚህ ያሉ ሰዎች ስለራሳቸው በትክክል እንዲያስቡ መርዳት ያስፈልጋል።
65 ስለ ራስ ከፍ ባለ ሁኔታ በማሰብ የሚያመጣው ችግር፤ ስለ ራስን ዝቅ አድርጎ ከማሰብ ይልቅ በጣም የተለመደ ነው። በዚህ ጥርጥር ካለን ስለራሳችን ዝቅተኛ ግምት ኖሮን መሳሳት ይገባናል።

ተቀብለን ከሆነ አንድ ወይም ሁለት እንደተቀበልን ማሰብ አይኖርብንም። እግዚአብሔር በሰጠን የእምነት መጠን አምስቱንም መከሊቶች ለእግዚአብሔር መጠቀም አላብን።

4-5 እግዚአብሔር ለተለያዩት የሰውነት ክፍሎቻችን የተለያዩ ሥራና ችሎታ ሰጥቶአል። የክርስቶስ ቤተክርስቲያን ልክ እንደሰው አካል ናት። እግዚአብሔር በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለሚገኝ ለእያንዳንዱ ክርስቲያን የተለያዩ ሥራና ችሎታ ሰጥቷል። ለአንዳንዱም ከአንድ ችሎታ በላይ ሊሆን ይችላል (1ቆሮ. 12፡12፡27 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

... የአንድ አካል ክፍሎች እንደመሆናችንም መጠን እርስ በርሳችን ተገጣጥመናል (ቁ. 5)። ልክ የሰውነት አካል ክፍሎች እርስበርሳቸው አንድ እንደሆኑ ሁሉ እኛም ክርስቲያናችን እርስ በርሳችን አንድ ነን። ስለዚህ በስጦታችንም እርስ በርስ መጠቀም አለብን እንጂ ለራሳችን ብቻ መጠቀም አያስፈልገንም (1ቆሮ. 12፡7፤ 1ጴጥ. 4፡10 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

ስለሆነም እኛ ሁላችንም የአንድ አካል፣ የቤተክርስቲያን ክፍሎች ስለሆንን ስለራሳችንና ስለሌሎችም ስናስብ በትሕትና ማሰብ ይገባናል (ቁ. 3)። ትንሿ ጣታችን እኔ የእግር ያህል ልልቅ ነኝ ብላ ማሰብ አይገባቸውም።

6 እኛ ሁላችን በተሰጠን ጸጋ መሠረት ልዩ ልዩ ስጦታዎችን ተቀብለናል (1ቆሮ. 12፡4-11 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። በዚህ ጥቅስ (ልክ እንደ ቁ. 3)፤ ጸጋ የሚለው ቃል የተለየ ችሎታን ወይም ጥሪን⁶⁶ ያመለክታል። «በተሰጠን ጸጋ መሠረት» የሚለውን አነጋገር በመጠቀም ጳውሎስ ከዚህ በፊት በቁ. 3 ላይ «እግዚአብሔር ለእኛ በሰጠን የእምነት መጠን መሠረት» ከሚለው አነጋገር ጋር ተመሳሳይነታቸውን ይገልጻል።

እዚህ ላይ ማስታወስ የሚገባን እኛ ክርስቲያኖች ከእግዚአብሔር በተሰጠን ጸጋ መጠን ወይም ከእግዚአብሔር በተሰጠን እምነት መጠን ስጦታዎችን ተቀብለናል። ስጦታዎችን የምንቀበለው በመሰላቸው ወይም በመወሰኛ የተሰፈረውን ነው፤ ይሁን እንጂ፣ ኢየሱስ ክርስቶስ የመንፈስ ቅዱስን ስጦታዎች የተቀበለው ያለ መለኪያ ወይም ያለ መወሰኛ ነው (ዮሐ. 3፡34)፤ ምክንያቱም ራሱ አምላክ ስለነበረ ነው።

በዚህ ጥቅስ ላይ ጳውሎስ ስለ ትንቢት ስጦታ ይናገራል፤ ትንቢት ቀጥታ ከእግዚአብሔር የሚመጣ ቃል ነው። አንድ ነቢይ ትንቢት በሚናገርበት ጊዜ እግዚአብሔር የሰጠውን መመሪያ በቀጥታ ይናገራል። ነቢዩ በተሰጠው እምነት መጠን ማለትም እግዚአብሔር እንዲናገር በሰጠው ቃል መሠረት መናገር አለበት። ከዚያ አብዝቶ ወይም አሳንሶ መናገር አይገባውም። ነቢይ በራሱ ሥልጣን አይናገርም፤ ነገር ግን በእግዚአብሔር ሥልጣን ብቻ መናገር አለበት። ከእግዚአብሔር ቃልን ተቀብሎ የሚናገር ሰው ትንቢት ይናገራል ይባላል። ትንቢት ማለት ወደፊት ስለሚሆነው ነገር መናገር ብቻ አይደለም፤ ነገር ግን በአሁኑ ሁኔታ የመጽናናት ወይም የተግሣጽ ቃል መሰጠት ይሆናል። ስለሆነም አንድ ሰባኪ በስብከቱ ወቅት ትንቢት ሊናገር ይችላል (1ቆሮ. 14፡1፤3፤ 1ጴጥ. 4፡11 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

7 የማገልገል ስጦታ ሌሎችን በተለያዩ መንገድ መርዳትንና ማገልገልን ሊጨምር ይችላል። ክርስቲያኖች ማላየት የሚገባቸው የሎሌነትን መልክ ነው (ማር. 10፡43-44 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ስናገለግል ደግሞ በሙሉ ልባችን መሆን አለበት፤ ማንኛውንም ነገር ብናደርግ ልክ ለጌታ⁶⁷ እንደምናደርገው ዓይነት ከሙሉ ልባችን ማድረግ አለብን (ኤፌ. 6፡7 ይመለከታል)። ለምሳሌ ስጦታችን ማስተማር ከሆነ ክልላችን በሚገባ እናስተምር።

8 ሌሎችን ማበረታታት⁶⁸ በጣም ጠቃሚ የሆነ አንድ ስጦታ ነው። የማበረታት ስጦታ መገሠጽንና ማረምን የሚጨምር አይደለም። (ምንም እንኳ ይህን ማድረግ አንዳንድ ጊዜ አስፈላጊ ቢሆንም፤) ይልቁንም ሌሎች ብርታትና መጽናናት እንዲያገኙ መርዳት ማለት ነው። ማበረታታት ወይም ጽኑ ምክር መስጠት ለሌላው ሰው ደኅንነትና ጥቅም የሚያስገኝ ነው። እርስ በርሳችን ተገናኝተን ስንነጋገር ምን ያህል ጊዜ የመበረታቻ ቃል እንሰጣለን? አንድን ወንድም ወይም እኅት ያበረታታነው መቼ ነው? ዛሬም ቢሆን አንድ የማበረታቻ ቃል ለሰው ብንሰጥ ምን ያህል ጠቃሚ ነው?

... የሌሎችን ችግር ለማስወገድ የምንሰጥ ከሆነ በልግስና እንሰጥ። ስንሰጥ ምን ያህል ዋጋ ያወጣል ብለን አንገምት፤ ነገር ግን በልግሥና እንሰጥ (ማቴ. 6፡3-4 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። እግዚአብሔር ስጦታውን ለእኛ የማስጠን በዚህ መንገድ ነው (2ቆሮ. 9፡6-8፤ ያዕ. 1፡5)። ለሌሎች ስንሰጥ በምትኩ ምን አትርፍበት ይሆን በሚል ተስፋ አንሰጥ (ሉቃ. 6፡33-34)። ለሌሎች ስንሰጥ የራሳችንን ጥቅም በማሰብ ሳይሆን የእነርሱን ጥቅም በማሰብ መሆን አለበት። በተለይም ጨርሶ ሊከፍሉን ለማይችሉ ሰዎች ብንሰጥ መልካም ነው፤ እንዲህ ብናደርግ እግዚአብሔር ይከፍለናል (ሉቃ. 14፡12-14 ይመለከታል)።

... ማስተዳደር ከሆነ በትጋት እናስተዳድር፤ የቤተ ክርስቲያን አስተዳዳሪዎች በጥንቃቄና በትጋት ማስተዳደር ይገባቸዋል፤ ይህ የእነርሱ ታላቅ ኅላፊነት ነው።

... ምሕረት ማድረግ ከሆነ፤ በደስታ ምሕረት እናድርግ። አንዳንድ ጊዜ ምሕረት የተሞላበት ነገር ለሰው እናደርግ ይሆናል፤ ነገር ግን በደስታ እናደርገውም። ለምሳሌ አንድ በጣም ለታመመ ሰው ክብካቤ ስናደርግ ይህ ሰው በጣም የሚሸት ከባድ ቁስል ያለው ይሆናል፤ የቁስሉ ሽታ ሸቶን በፊታችን ላይ አለመደሰታችን ይታያል። ከዚህም በተጨማሪ የእኛ ምሕረት በጣም የሚያስፈልጋቸው ሰዎች ራሳቸው የማይደሰቱ ወይም የቅሬታ መንፈስ የሚታይባቸው ሊሆኑ ይችላሉ፤ ይሁን እንጂ፣ እነዚህን ደስታ የሌለባቸውን ሰዎች ምሕረት የተሞላበት አገልግሎት መስጠት ይገባናል።

ለክርስትና ሕይወት የሚያገለግሉ አንዳንድ መመሪያዎች (12፡9-21)

9 ከቁ. 3-8 ጳውሎስ ስለ ተለያዩ ስጦታዎችና ስለተለያዩ ዓይነት ሥራዎች ሲናገር ቆይቶአል። አሁን ደግሞ አሳሱን ዞር አድርጎ ለክርስቲያኖች ሁሉ በማንኛውም ጊዜ በሚጠቅማቸው አጠቃላይ ምግባሮች ላይ ያተኩራል።

በክርስትና ሕይወት የመጀመሪያውና በጣም ታላቅ የሆነው መመሪያ ሁልጊዜ ፍቅር ነው። ፍቅራችን እውነተኛ መሆን አለበት፤ እውነተኛ ፍቅር የሚመነጨው ከውስጣዊ ሰውነታችን ማለትም ከመንፈሳችን ነው። ፍቅራችን ውጫዊ ከሆነ የሐሰትና የግብዝነት ፍቅር ይሆናል፤ ስለሆነም መቆየት አይችልም። ፍቅሩ ሐሰተኛና ግብዝ የሆነ ሰው የራሱን ጥቅምና ምቹት ብቻ ነው የሚፈልገው። በሌላ በኩል ፍቅሩ እውነተኛ የሆነ ሰው የእግዚአብሔርን ጥቅምና የሌሎችን ምቹት ይፈልጋል።

ክፉ የሆነውን ጥሎ። ይህ ያለንበት ዓለም በጣም ክፉ ሲሆን፤ ያለውም በስዴጣን ቁጥጥር ሥር ነው። ስለዚህ ክፉ የሆነውን ጥሎ ስንል የዚህን ዓለም ክፉ ጠባይ አትከተሉ ማለታችን ነው (ቁ. 2)።

... መልካም ከሆነ ነገር ጋር ተባበሩ። በጣም ጨብጣችሁም ያዙት። መልካም ነገርን እንዳንይዝ ሰዴጣን ብዙ ጊዜ ይሳትተናል፤ ስለዚህ አንዳንድ ጊዜ መልካም ነገርን ከያዝን እንዳንለቅ ጨብጠን መያዝ ያስፈልገናል።

10 ክርስቲያኖች እርስ በርሳቸው የሚዋደዱት እንዴት ነው? በወንድማማች ፍቅር ነው (ዕብ. 13፡1 ይመለከታል)። እርስ በርስ መዋደድ አለብን። ወላጆች ልጆቻቸውን በብርቱ እንደሚወዱ እኛም እርስ በርሳችን በብርቱ መዋደድ

66 ተጨማሪ ማብራሪያ ለማግኘት የቁ. 3 የግርጌ ማስታወሻ ይመለከታል።

67 በእርግጥ ነው ሌሎችን በምናገለግልበት ጊዜ ጌታ ኢየሱስንም እናገለግላለንና (ማቴ. 25፡34-40 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

68 ማበረታታት በሚለው ቃል ምትክ አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉሞች «በብርቱ መምከር» ይሉታል።

ያስፈልገናል። ክርስቲያኖች ሰውን ሁሉ መውደድ ይገባቸዋል፤ በቤተክርስቲያን ውስጥ ያሉትን ወንድሞችና እጎቶች ግን በበለጠ ሁኔታ መውደድ ይገባቸዋል (ገላ. 6፡10፤ 1ጴጥ. 4፡8 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)። ልክ ክርስቶስ እኛን እንደወደደን እርስ በርሳችን የዚያኑ ያህል መዋደድ አለብን (ዮሐ. 13፡34-35፤ 1ዮሐ. 3፡16-18 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

ፍቅር ሰውን ያከብራል። ወንድሙን የሚወድ ሰው ደግሞም ያከብራል። ሁልጊዜ ሌሎች ከእኛ በላይ እንደሆኑ መቁጠር ያስፈልገናል (ፊል. 2፡3 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ይህን የምናደርግ ከሆነ በቤተክርስቲያን ውስጥ ጠብና መለያየት ሊመጣ አይችልም። ሌላው ሰው እንዲከበር፣ እንዲሾም፣ እንዲመሰገን እናድርግ፤ እነዚህ ነገሮች ለራሳችን አንፈልጋቸው።

በአብያተ ክርስቲያናት መካከል መለያየት ለምን ይኖራል? እያንዳንዳችን ከብርን ለራሳችን ስለምንፈልግ ለሌላው መስጠት ስለማንወድ ነው። እኛ ራሳችን ትክክለኛች የሆንን ይመስለናል፤ ሌላው ሰው ግን ጠማማ ነው ብለን እናስባለን። የእኛ ሥራ ትልቅ ዋጋ ያለው ነው ብለን እንገምታለን፤ የሌላው ሥራ ግን ምንም ጥቅም የለውም እንላለን። ሁልጊዜ ራሳችንን ከፍ ከፍ ማድረግ እንወዳለን፤ ይህንን የምናደርግ ከሆነ መከፋፈል ሩቅ ሊሆንብን አይችልም።

11 . . . በመንፈሳዊ ሕይወታችሁ የምትቃጠሉ ሁኑ። ጳውሎስ እዚህ ላይ ስለ ሰው መንፈስና ስለ መንፈስ ቅዱስ ጨምሮ ነው የሚናገረው። በመንፈሳዊ ሕይወታችሁ የምትቃጠሉ ሁኑ ሲል የእኛ መንፈስ ለመንፈስ ቅዱስ ምላሽ ይሰጥ ማለቱ ነው። በመንፈስ ቅዱስ ምክንያት እኛም በትጋት እንሞላለን፤ ስለዚህ በሕይወታችን የመንፈስ ቅዱስን ሥራ የሚቃወም ምንም ነገር አናድርግ (1ተሰ. 5፡19 ይመለከታል)።

12 በተሰፋችን ምክንያት ደስተኞች ለመሆን እንችላለን። በተሰፋችን ምክንያት ማለትም፤ በደኅንነታችን ተስፋ በችግርና በመከራ ጊዜ መጽናት እንችላለን (ሮሜ 5፡2-4)። በእያንዳንዱ ክርስቲያን ላይ ችግርና መከራ አንድ ቀን መምጣቱ አይቀርም (2ጢሞ. 3፡12)። ታዲያ በዚያን ቀን በተለይ ይህን ጥቅስ ማስታወስ ይኖርብናል፤ በተሰፋ ደስ ይበላችሁ።

በከባድ መከራ ጊዜ መታገሥ እንድንችል በጸሎት ታማኞች መሆን ይገባናል። በጸሎትም በከባድ መከራ ጊዜ እንድንታገሥ የሚረዳንን ብርታት እናገኛለን (ዮሐዋ. 1፡14፤ 1ተሰ. 5፡17)።

13 የእግዚአብሔርን ሕዝብ በችግራቸው ዕርዱ። ክርስቲያን ወንድሞችንና እጎቶችን በችግራቸው ጊዜ ችላ ማለት አይገባንም። ክርስቲያን ያልሆኑ ሰዎችን በችግራቸው ለመርዳት ከመሯራጣችን በፊት የክርስቲያኖችን ችግር ማስወገድ ይኖርብናል። ለችግራቸው የሚሆነውን ነገር ማቅረብ እንጂ፣ የሚፈልጉትን ሁሉ ማቅረብ ግን አይኖርብንም። አንዳንድ ጊዜ ክርስቲያኖች እርስ በርሳቸው በመንከባከብ ብዙ ጊዜ ያጠፋሉ፤ ከቤተ ክርስቲያን ውጭ ያሉትን ጎረቤቶቻቸውን ግን ችላ ይላሉ።

መስተንግዶን መለማመድ ለክርስቲያኖች በጣም አስፈላጊ የሆነ ተግባር ነው። ስለሆነም መስተንግዶን ለመለማመድ ብዙ አጋጣሚዎችን መፈላለግ ይኖርብናል፤ ማድረግ ሲገባን ብቻ ከምናደርገው ይልቅ ማለት ነው (1ጴጥ. 4፡9)። እኛ ማስተናገድ ያለበትን ሊያስተናግዱን የሚችሉትን ሰዎች ብቻ አይደለም፤ ይልቁንም ብድር ለመመለስ የማይችሉትን ሰዎች በተለየ ሁኔታ ማስተናገድ አለብን (ማቴ. 5፡46-47፤ ሉቃ. 6፡32-34፤ 14፡12-14 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

14 በዚህ ጥቅስ መርቆ (ባርኩ) የሚለው ቃል ደግነትንና ፍቅርን ማሳየት ነው። እግዚአብሔር ጠላቶቻችንን እንዲባርክ መጸለይ አለብን (ማቴ. 5፡43-44፤ ሉቃ. 6፡27-28 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ጠላቶቻችንን በዚህ መንገድ መውደድ የምንችለው በራሳችን ብርታት ብቻ ሳይሆን በክርስቶስ መንፈስ ቅዱስ ኃይል ጭምር ነው።

ምሳሌያችንም ክርስቶስ ነው። እርሱ ከመቃወም ይልቅ ጸለየላቸው፤ ከመከሰስ ይልቅ ይቅር አላቸው፤ ከመጥላት ይልቅ ወደዳቸው፤ ሞትንም ከማምጣት ይልቅ ሕይወትን አመጣላቸው (ሉቃ. 23፡34 ይመለከታል)።

15 ደስ ከሚላቸው ጋር ደስ ይበላችሁ። አንዳንድ ጊዜ ወንድማችን ደስ ሲለውና ኑሮ ሲላካለት እኛ ሐዘንተኞች እንሆናለን፤ ይህም ከቅንዓት የሚመጣ ነው (ሉቃ. 15፡25-30 ይመለከታል)። አንዳንድ ጊዜ ደግሞ፣ ወንድማችን በሚወድቅበት ወይም በሚያዝንበት ወይም ችግር በሚደርስበት ጊዜ እኛ ውስጥ ውስጡን ደስ ይለናል። እርሱ ሲወድቅ እኛ በሚስጥር ደስ የምንሰኝበት ምክንያት እርሱ «ቁልቁል ቢያዘቀዝቅ» እኛ ወደ ላይ «ከፍ» ያልን ስለሚመስለን ነው። ነገር ግን ጳውሎስ እንዲህ ይላል፤ ይህ መሆን የለበትም፤ ወንድማችን ደስ በሚለው ጊዜ እኛም ከእርሱ ጋር ደስ ይበለን (1ቆሮ. 12፡26 ይመለከታል)። ወንድማችን በሚያዝንበት ጊዜ የሐዘኑ ተካፋዮች እንሁን፤ ወንድማችን ሸክም በሚሰማው ጊዜ ያንን ሸክም ልናግዘው እንሞክር (ገላ. 6፡2 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

16 እርስ በርሳችሁ በአንድ አሳብ ተስማምታችሁ ኑሩ. ትዕቢትን አስወግዱ። እርስ በርስ በሰላም ለመኖር ካስፈለገ ትሑት መሆን አስፈላጊ ነው፤ ትዕቢት (ኩራት) ኅብረትን ያጠፋል (ኤፌ. 4፡2-3 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

አንድ አካል ከሆንን አንድ አእምሮም ይኑረን (1ቆሮ. 1፡10፤ ፊል. 2፡2 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)። እርስ በርሳችን አንናናቅ። ከዓይን ይልቅ እጅ ይሻላልን? ከእግር ይልቅ ምላስ ይሻላልን? አይሻላም። ስለዚህ እርስ በርሳችን እንከባበር (1ቆሮ. 12፡21-27 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

. . . ዝቅተኛ የኑሮ ደረጃ ካላቸው ሰዎች ጋር ለመተባበር ፈቃደኞች ሁኑ። ይህ ማለት በኑሮአቸው ዝቅተኛ ደረጃ ላይ ካሉት ጋር ለመተባበር ፈቃደኛ መሆን ብቻ ሳይሆን፤ ነገር ግን የእነርሱንም ሥራ ለመሥራት ፈቃደኞች ሁኑ ማለት ነው። እዚህ ላይ የጳውሎስ ነጥብ ክርስቲያኖች በኑሮ ደረጃ፣ በገንዘብ መጠንና በመሳሰሉትም ሰዎችን መለያየት የለባቸውም የሚል ነው (ያዕ. 2፡1-4 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። በተለይም በአማኞች መካከል እንዲህ የመሰለ ልዩነት መፍጠር አይገባቸውም፤ ምክንያቱም እኛ የአንድ አካል አባሎች ነን፤ ስለዚህ ከፍተኛ ደረጃ ላይ ያሉ አማኞች ዝቅተኛ ደረጃ ላይ ከሚገኙ አማኞች ጋር ለመተባበር ፈቃደኞች መሆን አለባቸው።

አትታበዩ። ያለእኔ አዋቂ የለም አትበሉ፤ ራሳችሁን ጠቢባን አድርጋችሁ አትቁጠሩ። ጠቢብ መሆን መልካም ነው፤ ራሳችንን ጠቢባን አድርገን ብንቆጥር ግን መልካም አይደለም። በየቦታው እየዘርን እኔ ልክ ነኝ ማለትን እንተው። ሁልጊዜ ልክ እንደሆነ የሚያምነውን ሰው ለማስተማር ከባድ ነው፤ እግዚአብሔር እንኳ እንዲህ ዓይነቱን ሰው ለማስተማር ይከብደዋል።

የተማሩ ሰዎች ብዙ ጊዜ ይታበያሉ፤ በራሳቸው ዓይን ጠቢባን የሆኑ ይመለስላቸዋል፤ የተማሩ ሰዎች ያልተማሩትን አይናቁአቸው። እውነተኛ ጥበብ የሚገኘው በትምህርት ቤት ብቻ አይደለም። እውነተኛን ጥበብ የምንማረው ከእግዚአብሔር ነው። ከመንፈሱ፣ ከቃሉ ከመጽሐፍ ቅዱስ፣ በቤተክርስቲያን ውስጥ ከምናገኛቸው ወገኖቻችን ከሆኑ አማኞች ነው። ብዙውን ጊዜ ያልተማሩ የቤተክርስቲያን አባሎች በአንዳንድ ነገር ከተማሩት ይልቅ ብዙ ጥበብ ይኖራቸዋል።

17 ለማንም ሰው ክፉውን በክፉ አትመለሱ (ማቴ. 5፡38-41፤ 1ተሰ. 5፡15፤ 1ጴጥ. 3፡9 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

69 «በኑሮአቸው ዝቅተኛ ከሆኑ ሰዎች ጋር ለመተባበር ፈቃደኛ ሁኑ» በሚለው አረፍተ ነገር ምትክ አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉሞች «ዝቅተኛን ሥራ ለመሥራት ፈቃደኛ ሁኑ» ይላሉ።

መልካም የሆነውን ነገር በእግዚአብሔር ፊት ብቻ ሳይሆን፤ በሰው ሁሉ⁷⁰ ፊት ማድረግ ይጠበቅብናል (2ቆሮ. 8፡21)። አለበለዚያ በክርስቶስ ላይ ስድብን እናመጣለን (ሮሜ 14፡16፤ 1ተሰ. 5፡22 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

18 ሁልጊዜ ከሰው ጋር በሰላም መኖር ያስቸግራል፤ ከአንዳንድ ሰዎች ጋር ሙሉ በሙሉ በሰላም መኖር አንችልም፤ ለምሳሌ ከክፉ አድራጊዎች ጋር። እኛ ከፋውንና ከርስቶስን የሚቃወሙትንም መቃወም አለብን። በተለይ ከብሩን የሚነኩትንና ለሥራው እንቅፋት የሚሆኑትን ማለት ነው። ይሁን እንጂ፤ ተቃውሞአችን በእግዚአብሔር አመራር መሆን ይገባዋል። በግጭቱ እግዚአብሔር የሚከብርበት ካልሆነ በቀር ወደ ግጭት መሄድ አያስፈልገንም። ጳውሎስ እዚህ ላይ የሚሰጠው አጠቃላይ መመሪያ ነው። የሚቻላችሁ ቢሆን ከጠላቶቻችሁም⁷¹ ጋር ቢሆን፤ በሰላም ኑሩ።

ይሁን እንጂ፤ በቤተክርስቲያን ውስጥ ሁልጊዜ ሰላም መኖር ይገባዋል (ሮሜ 14፡19፤ ኤፌ. 4፡3 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

19 ራሳችሁ አትበቀሉ። ይህ ትእዛዝ በቁ. 17 ላይ ጳውሎስ ከሰጠው ትእዛዝ ጋር ተመሳሳይ ነው። ለማንም ሰው ከፋውን በከፉ አትበቀሉ።

በምንም ምክንያት ቢሆን ምንም ዓይነት በቀል መውሰድ የለብንም (ምሳ. 20፡22)። አንድ ሰው፤ ክርስቲያን ወንድምም ቢሆን፤ በአንድ መንገድ ቢገዛን የልባችን ዝንባሌ በቀልን መውሰድ ነው። ለመበቀል የምንወስዳቸው ርምጃዎች ምንድን ናቸው? የጎዳንን ሰው አለማናገር፤ ያለ ማናገርም አንድ የበቀል እርምጃ ነው። ባለማናገራችን ጓደኝነትን እንተቀለን ወይም ከሰውዬው ጋር ምንም ዓይነት ኅብረት ከማድረግ እንርቃለን። ውስጣዊ ምኞታችንም እርሱን ለመጎዳት በመሆኑ ይህ በቀል ነው። የጎዳንን ሰው አናናግርም ብለን እምቢ ከማለት ይልቅ ወደ እርሱ ሄደን ይቅር ማለት አለብን። በተቻለን መጠን እርሱ ያደርገብንን ስሕተት ለመርሳት መሞከር አለብን።

በተጨማሪም እኛ ራሳችን በቀል መውሰድ አይገባንም። እግዚአብሔር ራሱ ሁልጊዜ ይበቃልናል፤ «በቀል መውሰድ የራሴ ነው» ይላል እግዚአብሔር (ዘጳ. 32፡35)። እግዚአብሔር በሰው ሁሉ ላይ ይፈርዳል፤ ለእያንዳንዱ ሰው በሥራው መጠን ይከፍለዋል። ሥራው መልካምም ይሁን ከፋ ማለት ነው (ሮሜ 2፡6፤ 2ቆሮ. 5፡10፤ ዕብ. 10፡30፤ ራእ. 22፡12 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

20 እዚህ ላይ ጳውሎስ ከምሳ. 25፡21-22 ያለውን ክፍል ይጠቅሳል። የምሳሌው አንደኛ ትርጉም፤ ለጠላታችን መልካም ብናደርግ ብዙውን ጊዜ ይሰቀቃል፤ ላደረገውም በደል ያፍርበታል፤ በሐፍረት እሳት ይቃጠላል፤ ይህን በማድረግህ የጋለውን ፍጥ በራሱ ላይ ትከምራለህ የሚል ነው። የጋለው ፍጥ ደግሞ የእግዚአብሔር ፍርድ ምሳሌ ነው። ጠላታችን ንስሐ የማይገባ ከሆነ እኛ ለእርሱ የምናደርግለት ደግነት የእርሱን ጥፋት የባሰ ከባድ ያደርገዋል፤ ስለዚህ በእርሱም ላይ የሚፈረደው ፍርድ በጣም ከፍ ያለ ይሆናል።

በዚህ ምሳሌ ላይ ተጨማሪ ትርጉም አለ፤ ይኸውም ጠላትህን የማሸነፊያ መልካም መንገድ መልሰህ ወዳጅህ ማድፈግ ነው።

21 ከፋት በዙሪያችን አለ፤ አንዳንድ ጊዜ ክርስቲያኖች ተስፋ ይቆርጣሉ፤ በከፋትም ኃይል ተሸንፈው ይወድቃሉ። ከፋ ሰዎች ብዙ ሥቃይ ያደርሱባቸዋል፤ አንዳንድ ጊዜም «እኔ ይህን ሁሉ መቀበል አልችልም!» ብለው ይጮኻሉ፤ እምነታቸው ይደክማል፤ ከእግዚአብሔር ይለያሉ።

ይህ በእኛ አይሁን። ምንም እንኳን ከፋት በዙሪያችን ቢሆንም በእግዚአብሔር ዕርዳታ ከፋውን በመልካም ማሸነፍ እንችላለን። ብርሃን ሁልጊዜ ጨለማን እንደሚያሸንፍ መልካም ከፋውን ሁልጊዜ ያሸንፈዋል።

ጳውሎስ ከፋውን በመልካም አሸንፎ ሲል ትእዛዝ እንጂ አስተያየት አልሰጠም። እግዚአብሔር ትእዛዝን ከሰጠ ትእዛዙን በሥራ ላይ እንድናውል የሚያስችሉንን ነገሮች ወይም ብርታቱን ጨምሮ ይሰጠናል።

ምዕራፍ 13

ለባለ ሥልጣኖች መታዘዝ (13፡1-7)

1 ሥልጣን ሁሉ የሚመጣው ከእግዚአብሔር ነው። ይህንንም ስንል ማንኛውም ዓይነት ሥልጣን ማለትም፤ የንጉሥ፤ የፕሬዝዳንት፤ የጄነራል ወይም ማንኛውም ዓይነት ሥልጣን ቢሆን፤ የሚመጣው ከእግዚአብሔር ነው (ምሳ. 8፡15-16፤ ዮሐ. 19፡10-11)።

ስለዚህ በእኛ ላይ በሥልጣን የተቀመጠውን ሰው አንታዘዝም ብንል እግዚአብሔርንም አንታዘዝም ማለታችን ነው (ቁ. 2)። ይልቁንም ልክ ለእግዚአብሔር እንደምንታዘዘው ለባለሥልጣን ሁሉ ለመታዘዝ ፈቃደኞች መሆን ይገባናል። በላያችን ላሉ ባለሥልጣኖች ሁሉ እንታዘዝ። የመንግሥት ባለሥልጣኖች፤ ወታደራዊ መኮንኖች፤ አስተዳዳሪዎች፤ ቀጣሪዎችን ይሁን ወይም ወላጆቻችንም ይሁኑ ለሁሉም መታዘዝ አለብን። ከዚህም ጋር ለቤተክርስቲያን መሪዎችም፤ ማለትም እንደ መጋቢዎችና እንደ ሽማግሌዎች ላሉት መታዘዝ ይገባናል። ይሁን እንጂ፤ በምዕ. 13 በዚህኛው ክፍል ጳውሎስ የሚናገረው ስለ መንግሥት ባለሥልጣኖች ነው።

እግዚአብሔር ለእኛ መሪዎች ሥልጣን ብቻ አልሰጠም፤ ነገር ግን ሁሉንም በየቦታው ሾሞአቸዋል። ይህንንም ያደረገው በሥራቸው ያሉትን ሕዝቦች ደኅንነት በተሻለ ሁኔታ እንዲጠብቁ ነው (1ጢሞ. 2፡1-2 ይመለከታል)።

እዚህ ላይ አንድ ጥያቄ ሊነሳ ይችላል፤ በእኛ ላይ ሥልጣን ያለው ሰው ከፋና ለእግዚአብሔር ሕግ የማይታዘዝ ቢሆን ምን ማድረግ ይገባናል? በዚህ ሁኔታ ላይ ስንገኝ ለባለ ሥልጣኑ መታዘዝ ይገባናል? መልሱ አይገባንም ነው። በዚህ ዓይነት ሁኔታ ላይ የሚገኘውን ማለትም፤ ለእግዚአብሔር ሕግ የማይታዘዘውን ባለሥልጣን በዚያ ባልታዘዘው ነገር መታዘዝ አይገባንም። የእግዚአብሔር ሕግና የሰው ሕግ እርስ በርሳቸው በሚቀዋወሙበት ጊዜ እኛ ሁልጊዜ መታዘዝ ያለብን የእግዚአብሔርን ሕግ ነው (ዮሐ. 4፡18-20፤ 5፡29)።

ይሁን እንጂ፤ አብዛኛዎቹ ሰብአዊ ባለሥልጣናት በሙሉ ከፋዎች ናቸው ማለት አይደለም። ከሕጎቻቸውም ብዙው ክፍል የእግዚአብሔርን ሕግ የሚቃወም አይደለም። ስለሆነም በዚህ ጥቅስ ላይ የተሰጠውን አጠቃላይ መመሪያ መከተል እንችላለን። ከእነዚህም አንዱ ለመንግሥት ባለሥልጣናት መታዘዝ የሚለው ነው (ቴቶ 3፡1፤ 1ጴጥ. 2፡13-14 ይመለከታል)።

የመንግሥት ባለሥልጣናት ክርስቲያኖችን ቢቃወሙና እንዳይሰብኩ ምስክርነት እንዳይሰጡ ቢከለክሉአቸው ክርስቲያኖቹ ምን ማድረግ ይገባቸዋል? እነርሱ ምቹ ጊዜ ባገኙ ቁጥር እግዚአብሔርን በመታዘዝ መመስከርና ቃሉንም መናገር ይኖርባቸዋል። ይሁን እንጂ በዚህም ጊዜ ትሑት፤ ጠንቃቃና ጠቢብ መሆን ይገባቸዋል። ችግር ፈጣሪዎች መሆን አይገባቸውም፤ ያለ በቂ ምክንያትም መንግሥትን ለመቃወም መሞከር የለባቸውም። በተቻለ መጠን ክርስቲያኖች የእግዚአብሔርን ሕግ የማይቃወሙትን የመንግሥት ሕጎች ማከበርና መታዘዝ አለባቸው።

2 እኛ (ያለ እግዚአብሔር ምሪት) የመንግሥት ሥልጣንን ለንቃወም እግዚአብሔርን መቃወማችን ነው። ለዚህም ቅጣታችንን እንቀበላለን፤ የሚቀጣንም ራሱ እግዚአብሔር ነው። ብዙ ጊዜ እኛን ለመቅጣት የሚጠቀሙባቸው እነዚያን የተቃወሙናቸውን የመንግሥት ባለሥልጣናትን ነው (ቁ. 4)።

የመንግሥት ባለሥልጣን ከፋ ከሆነና የእግዚአብሔርን ሕግ የሚቃወም ከሆነ፤ እኛም ለእርሱ መታዘዝ የለብንም፤ ይህንንም በማድረጋችን ቅጣት ሊደርስብን ይችላል። ቅጣቱም በእግዚአብሔር ሳይሆን፤ በዚሁ

⁷⁰ አንዳንድ ጊዜ በሰው ፊት ትክክል የሆነው ነገር በእግዚአብሔር ፊት ከፋ ነው፤ ሁኔታው እንደዚህ ከሆነ በእግዚአብሔር ፊት ብቻ ትክክል የሆነውን ነገር ማድረግ ይኖርብናል (ዮሐ. 4፡18-20፤ 5፡29 ይመለከታል)።

⁷¹ በዚህ ትምህርት ተጨማሪ መረጃ ለማግኘት ከአስተምህሮ ዳለሰው «ከፋውን መቃወም» የሚለውን ይመለከታል።

ባለሥልጣን ነው። ይህንንም ቅጣት ያለ ማጉረምረም መቀበል ይኖርብናል።

3-4 በዚህ ምዕራፍ ጳውሎስ የሚናገረው ስለ መልካም ገዥዎች እንጂ ስለ ከፋዎች አይደለም። መልካም ገዥዎች መልካም የሚያደርጉትንና ለሕግ የሚታዘዙ ሰዎች ላይ መከራ አያመጡም፤ ይልቁንም ለሕተት የሚያደርጉትንና ሕግ የሚያፈርሱትን ይቀጣሉ።

ትክክል የሆነውን ነገር የምናደርግ ከሆነ ከገዢ ከፋ ነገር ይደርስብናል በማለት አንፈራም፤ ባለሥልጣን ለአንተ መልካም እንዲያደርግ የተሾመ የእግዚአብሔር አገልጋይ ነው (ቁ. 4)። ገዢ ምን መልካም ነገር ሊያደርግ ይችላል? ሰላም እንዲጸና (1ጢሞ. 2፡2) ያደርጋል፤ ደግሞም ከከፋ ሰዎች ይጠብቀናል።

ስህተት የምናደርግ ከሆነ ደግሞ ገዢው የእግዚአብሔር አገልጋይ ወይም ወዘላ ስለሆነ ይቀጣናል። በቁ. 4 ላይ የተጠቀሰው ሰይፍ የገዢው ሥልጣን ምልክትና የገዢው ሥልጣን በሥራ ላይ የሚውልበት መንገድ ነው። ለገዢው ሰይፍ (ሥልጣኑ) የተሰጠው በእግዚአብሔር ነው፤ ገዢውም ለሕተት ፈጻሚዎችን ለመቅጣት ይጠቀምበታል።

ገዢው ሰይፍን የሚታጠቀው በከንቱ አይደለም። ይህም ማለት ሥልጣኑን ያለ ምክንያት አይጠቀምበትም። ሰዎችንም ያለ ምክንያት አይቀጣም። ይልቁንም ገዢው ሰይፍ የሚታጠቀው ለመቅጣትና ከፋዎችንም ለመቃወም ነው።

በእነዚህ ጥቅሶች ጳውሎስ የሚጠቁመው በዋናነት ስለ መልካም ገዢዎች ነው። እነርሱ በብዙ ነገር እግዚአብሔርን ፊት ለፊት አይቃወሙም። ይሁን እንጅ በብዙ መንገድ ከፋዎች የሆኑ ገዢዎችም አሉ። የእነርሱም ሥልጣን የሚመጣው ከእግዚአብሔር⁷² ዘንድ ነው። ስለዚህ በብዙ ነገሮች ክርስቲያኖች ለከፋ ገዢዎችም ጭምር መታዘዝ አለባቸው። ነገር ግን በአንድ በተለየ ነገር ከፋ ገዢ እግዚአብሔርን የሚቃወም ከሆነና እኛም እግዚአብሔርን እንድንቃወም የሚያስገድደን ከሆነ፤ በዚያ ነገር ለዚያ ለከፋ ገዢ በድፍረት እንታዘዝም ማለት ይገባል።

5 ከፍርሃት የተነሣ ብቻ ለገዢዎቻችን መታዘዝ የለብንም፤ *ከጎረቤት የተነሣ* ልንታዘዛቸው ይገባል። ይህም ለእግዚአብሔር ካለን ፍቅር የተነሣ ከልብ እንታዘዛቸው ይገባል ማለት ነው (ኤፌ. 6፡6-7 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

6 ለገዢ ባለሥልጣናት ግብር ለመክፈል ደስተኞችም እንሁን፤ እነርሱ የእግዚአብሔር አገልጋዮች ናቸው። ስለዚህ በግብር ከፍቶችን በኩል የእግዚአብሔርን ሥራ እንዲሠሩ እንረዳቸዋለን (ማቴ. 17፡24-27፤ ማር. 12፡13-17)።

7 ከመንግሥት ባለሥልጣን በኩል ያለብንን ግዳጅ ሁሉ እንወጣው። ግብር ለሚገባው ግብርን፤ ቀረጥ ለሚገባው ቀረጥን እንክፈል መፈራት ለሚገባው መፈራትን፤ *ከብር* ለሚገባው ከብርን እንስጥ። የማንም ሰው ባለዕዳ መሆን የለብንም (ቁ. 8)።

ፍቅር የሕግ መፈጸሚያ ነው (13፡8-10)

8 ለገዢዎችና ለመሪዎች ያለብንን ግዳጅ ሁሉ ከተናገረ በኋላ ጳውሎስ አሁን ደግሞ ለሰዎች ሁሉ ስላለብን ግዳጅ ያመለክታል።

የማንም ባለ ዕዳ አትሁኑ⁷³፤ ታዲያ ገንዘብም ሆነ ሌላ ነገር ከሰው መበደር የለብንም ማለት ነው? አይደለም፤ ትርጉሙ ይህ ሊሆን አይችልም። ምክንያቱም መጽሐፍ ቅዱስ የሚያስተምረን አንዳንድ ነገሮችን ለሰው ማበደር መልካም እንደሆነ ነው (መዝ. 37፡25-26፤ 112፡5፤ ማቴ. 5፡42፤ ሉቃ. 6፡35)። እንግዲህ ማበደር መልካም እንደሆነው ሁሉ፤ መበደርም እንዲሁ ትክክል ነው። የዚህ ክፍል ትርጉም

⁷² ሥልጣን ሁሉ፤ በጣም ከፋ የሆኑ ገዢዎች ያላቸው ሥልጣንም ሳይቀር፤ የሚመጣው ከእግዚአብሔር ነው (ቁ. 1 ይመለከታል)።

⁷³ «የማንም ሰው ዕዳ አይኑርባቸው» በሚለው አነጋገር ምትክ አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉሞች «ከማንም ሰው ምንም ነገር አትበደሩ» ይላሉ።

ግን እንዲህ የሚል ነው። ብድራችንን በተቻለ ፍጥነት መልሰን መክፈል ያስፈልገናል። ለብድሩ የተወሰነ ጊዜ ካለው በዚያ በተወሰነ ጊዜ ውስጥ መልሰን መክፈል ይገባናል፤ ያለበለዚያ የሌለውን ሰው ገንዘብ ወይም ንብረት እንደሰረቅን ይቆጠራል። ብዙ ጊዜ ገንዘብ እንበደርና ለመክፈል ጊዜ እንወስዳለን፤ ወይም ጨርሶ መክፈል ያቅተናል። ይህ እንግዲህ ስሕተት ነው። *ከፋ ሰው ይበደራል፤ ነገር ግን አይመልስም* (መዝ. 37፡21)። በችግራችን ጊዜ የቸገረንን ነገር በማበደር ፍቅር ላላየን ሰው፤ እኛም ዕዳችንን በጊዜው በመክፈል ምስጋናችንን ማሳየት ይኖርብናል። የማንም ሰው ባለ ዕዳ ሆነን መቆየት አይገባንም። እንግዲህ የጳውሎስ ትምህርት ይህ ነው። የሰዎች ምንም ዓይነት ዕዳ ቢኖርብን፤ ገንዘብም ይሁን የተለያየ ንብረት፤ የሠራተኞቻችን ደመወዝ፤ ሌላውንም ማክበር ቢሆን እንኳ በፍጥነት መክፈል ይገባናል።

ሁልጊዜ ባለ ዕዳ ሆነን መኖር የሚገባን አንድ ነገር አለ፤ ያም ፍቅር ነው። ፍቅር አንድ የዕዳ ዓይነት ነው። ለምሳሌ እግዚአብሔር እኛን የሚወድደንን ያህል እኛ እርሱን ልንወደው አንችልም፤ እርሱ ለእኛ ያለውን ፍቅር ለመክፈል ስንል የቱንም ያህል ብንወድ የእርሱን ፍቅር የሚያህል ፍቅር ሊኖረን ጨርሶ አይችልም። ስለሆነም ሁልጊዜ ለእግዚአብሔር ባለ ዕዳዎች እንሆናለን፤ ሁልጊዜ የፍቅር ዕዳ ይኖርብናል።

*ከጓደኞቻችን*⁷⁴ ጋር ባለን ኅብረትም ይኸው ነገር እውነት ይሆናል። የክርስቶስን ምሳሌ በመከተል፤ ከሌሎች ሰዎች ጋር ባለን ግንኙነት ለእነርሱ «ባለ ዕዳ» ሆነን ብንቀርብላቸው፤ ፍቅርን እንደተበደርን ልንሆን እንችላለን። ይህንን በምናደርግበት ጊዜ የእግዚአብሔርን ሁለት ታላላቅ ትእዛዛት እንታዘዛለን። ይህም እግዚአብሔርን መውደድና ኅረቤታችንንም መውደድ ማለት ነው (ማር. 12፡30-31)። መላው የሞራል ሕግ የተመሠረተው በእነዚህ በሁለት ትእዛዛት ላይ ነው (ማቴ. 22፡40፤ ገላ. 5፡14 እና ማብራሪያዎቻችንም ይመለከታሉ)።

እዚህ ላይ ደግሞ ሌላ አንድ ጥያቄ ይነሳል፤ ይህ እኛ ልንወደው የሚገባን ጓደኞችን ማን ነው? ክርስቲያን ወንድማችንን ብቻ ነው? ወይስ አንድ በመንደራችን የምናቀውን ሰው ነው? አይደለም። *ጓደኞቻችን* ኅረቤታችን፤ ማንኛውም በችግር ላይ የሚገኝ ሰው ነው (ሉቃ. 10፡25-37)።

9-10 ፍቅር የሕግ መፈጸሚያ ነው (ቁ. 10)። ሕግ እንዴት መውደድ እንዳለብን ያስተምረናል። ሁልጊዜና በሁሉ መንገድ ሰዎችን በፍጹም መውደድ የምንችል ቢሆን፤ ሁለቱን ታላላቅ ትእዛዛት ብቻ የምንፈጽም አይደለንም፤ ነገር ግን የሕግን ትእዛዛት በሙሉ ፈጽመን እንገኛለን።

ጳውሎስ እዚህ ላይ ከዐሥሩ ትእዛዛት አራቱን ይደግማቸዋል (ዘጸ. 20፡13-15፤17)። የቅርብ ጓደኞችን የምንወድደው ከሆነ እንዴት ልንገድለው እንችላለን? ወይስ እንዴት ከእርሱ እንሰርቃለን? እንግዲህ ጓደኛህን ውደድ የሚለውን ትእዛዝ የምንፈጽም ከሆነ፤ እነዚህ ሌሎችንም ትእዛዛት አብረን እንፈጽማለን። ጓደኛህን እንደራሰህ አድርገህ ውደድ የሚለውን አነጋገር በሌላ መንገድ ልንናገረው እንችላለን። *... ለእናንተ ሊያደርጉላቸው የምትፈልጉትን ነገር ሁሉ እናንተም እንዲሁ ለእነርሱ አድርጉላቸው* (ማቴ. 7፡12፤ ሉቃ. 6፡31)። እንግዲህ «ወርቃማው ሕግ» የተባለው ይህ ነው።

ፍቅር በልባችን ውስጥ የምንደብቀው ነገር አይደለም፤ ፍቅር በአድራጎት የሚገለጥ ነገር ነው። ፍቅር ራሱን ይገልጣል፤ ፍቅር ለኅረቤቱ *ከፋ አለማድረግ* ብቻ ሳይሆን፤ ነገር ግን ለኅረቤቱ ብዙ መልካም ነገሮችን ያደርጋል። እዚህ ላይ ደግሞ ሌላ ጥያቄ ይነሳል። ሁለተኛው ታላቅ ትእዛዝ እንዲህ ይላል፤ *ኅረቤታህን እንደ ራስህ አድርገህ ውደድ* (ቁ. 9)። ኅረቤታችንን የምንወድደውን ያህል ራሳችንንም መውደድ የኖርብናል ማለት ነው?

ይህ እንግዲህ ታላቅ ጥያቄ ነው። ኢየሱስ እንዲህ ብሏል፤ «*ሊከተላች የሚወድድ ቢኖር ራሱን ይካድ*» (ማር.

⁷⁴ ጓደኛ በሚለው ቃል ምትክ አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉሞች «ኅረቤት» ይሉታል፤ የሁለቱም ትርጉም አንድ ነው።

8:34)። ነገር ግን የቱንም ያህል ራሳችንን የምንክድ ብንሆን፤ ራሳችንን የምንወድድና ለሰውነታችንም ትልቅ ክብካቤ የምናደርግ መሆናችን አይቀርም። ይህ የማይካድ እውነት ነው፤ ጎረቤታችንን እንደራሳችን አድርገን መውደድ ማለት ጎረቤታችንን ልክ እንደ ራሳችን ሥጋ አድርገን መውደድ ማለት ነው። ከጎረቤታችን አብልጠን የራሳችንን ሥጋ መውደድ የለብንም፤ ይህን ብናደርግ ራስ ወዳድነት ነው። ይልቁንም ጎረቤታችንን ራሳችንን ከምንወደው አብልጠን መውደድ ይገባናል፤ ይህን በምናደርግበት ጊዜ ብቻ ነው ራሳችንን እንደምንወድድ ጎረቤታችንንም የምንወድደው። እኛ ከሁሉ ይልቅ ራሳችንን የምንወድድ ስለሆንን እንዲሁም ከሁሉ ይልቅ ጎረቤታችንን መውደድ አለብን፤ በእውነት የምንወደው ከሆንን እንደ ራሳችን እንወደደው (ማር. 12:31፤ ገላ. 5:14 ይመለከታል)።

እግዚአብሔርን ምን ያህል መውደድ አለብን? ራሳችንን የምንወድደውን ያህል ነውን? አይደለም፤ ከዚህም በጣም የበለጠ ነው፤ ታላቁ ትእዛዝ እንዲህ ይላል፡- እግዚአብሔር አምላካህን በሙሉ ልብህ በሙሉ ነፍስህ፤ በሙሉ አሳብህ፤ በሙሉ ጎይልህ ወደደው (ማር. 12:30)። ይህን ትእዛዝ ፈጽመን ከሆነ ለራሳችን ያስቀረነው ምንም ፍቅር የለም፤ ነጥቡ እዚህ ላይ ነው፤ ፍቅራችን ሁሉ ለእግዚአብሔር የተሰጠ መሆን አለበት፤ የቀረውን ፍቅር ደግሞ ለጎረቤታችን መስጠት አለብን፤ ለራሳችን⁷⁵ የምናስቀረው ምንም ነገር መኖር የለበትም።

ቀኑ ቀርቦአል (13:11-14)

11 በዚህ ጥቅስ እንቅልፍ የሚለው ቃል ትርጉሙ «መንፈሳዊ እንቅልፍ» ማለት ነው። እዚህ ላይ ጳውሎስ የሚጠቅሰው የደንገንነታችን ጊዜ የዓለም መጨረሻ መሆኑ ነው። ይህም ጊዜ ኢየሱስ ተመልሶ የሚመጣበት የሰይጣንን ሥራ የሚያፈርስበት፤ የአማኞች ሁሉ ሥጋ የሚነሣበት ጊዜ ነው። ይህ በደንገንነታችን የመጨረሻው ደረጃ ነው፤ ማለትም የሥጋችን ትንሣኤና መዋጀት የሚሆንበት ጊዜ ነው (ሮሜ 8:23)። በኢየሱስ ማመን የመጀመሪያው ደረጃ ነው፤ አሁን እያንዳንዱ ቀን ሲያልፍ የደንገንነታችን የመጨረሻ ደረጃ እየቀረበ ይመጣል። ነገር ግን ያ መጨረሻ ቀን መቼ እንደሚሆን ከእግዚአብሔር በስተቀር ማንም የሚያውቅ የለም (ማር. 13:32)።

አንድ ቀን ኢየሱስ ተመልሶ እንደሚመጣ በእእምሮአችን ሁልጊዜ ማስታወስ ይገባናል። በዚያን ጊዜ የዚህ ዓለም ሁኔታ ያልፋል። ኢየሱስ ነገ ሊመጣ ይችላል፤ አመጣጡም በድንገት ነው። ያ የመጨረሻው ቀን ሲመጣ ልክ ሌላ በሌሊት እንደሚመጣ ይሆናል (1ተሰ. 5:1-2)። ክርስቶስ ለአማኞች ሁሉ እንዲህ ይላል፡ ተጠንቀቁ! ትጉ!

ያ ጊዜ መቼ እንደሚመጣ አታውቁም... ጎቁ!» (ማር. 13:33-37)። በሌላ አነጋገር «ከእንቅልፋችሁ ጎቁ!» ከመንፈሳዊ እንቅልፍ ለመንቃት ጊዜው አሁን ነው፤ ከዛሬ ጀምሮ የነቃችን የተዘጋጀን ሆነን መኖር ያስፈልገናል።

የተዘጋጀን ሆነን ልንኖር እንዴት እንችላለን? ሁልጊዜ የክርስቶስን ፈቃድ በማድረግ ነዋ! በእርሱ ፈቃድ የምንራመድ ከሆነ የተዘጋጀን እንሆናለን።

እስቲ አንድ መልአክ ከሰማይ ወርዶ «ኢየሱስ በአንድ ወር ተመልሶ ይመልሳል። ይለናል ብለን እንገምት። እንዲህ የመሰለ ዜና ብናገኝ በአኗኗራችን ለውጥ ይመጣ ይሆን? በዚያ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ መንፈሳዊ ሕይወታችን ይለወጥ ይሆን? ይህም ዜናውን ከመስማታችን በፊት ከነበረን ሕይወት የተሻለ ማለት ነው፤ ለብዙዎቻችን መልሱ አዎን ይሆናል። ይሁን እንጂ፤ ይህን የመሰለ ዜና ማግኘት

በሕይወታችን⁷⁶ ይህን ያህል ለውጥ ሊያመጣ አይገባም። አሁኑኑ ኢየሱስ ነገ ይመጣል በሚል አካላት እያንዳንዱን ቀን መኖር አለብንና።

ኢየሱስ ነገ የሚመጣ ቢሆን ምን ስናደርግ ያገኘን ይሆን? በድንገት ቢመጣ፤ ተጎታችሁ እንዳያገኙታሁ (ማር. 13:36)።

12 የጨለማና የኃጢአት ሌሊት ማለትም የሰይጣን አገዛዝ፤ መጨረሻው ሊሆን ነው። ቀኑ እዚህ ቀርቦአል! ክርስቶስ የሚመጣበት ቀን ሰይጣንንም ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ የሚያሸንፍበት ቀን ቀርቧል። ስለዚህ በፍጥነት እንነሣ የጨለማንም ሥራ ወዲያ እናስወግድ። የሌሊት ልብሳችንንም እናውልቅ፤ የብርሃንንም የጦር ልብስ እንልበስ። ይህም የቀን ልብሳችንን እንልበስ ማለት ነው (ኤፌ. 4:22-24፤ 5:8-11፤ 6:11-13-17፤ 1ተሰ. 5:4-8፤ ያዕ. 5:8-9፤ 1ጴጥ. 4:7-8 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

13 በዚህ ቁጥር ጳውሎስ ከጨለማ ሥራዎች ጥቂቶቹን ይጠቅሳል፤ የተሟላ ዝርዝር ግን በሮሜ 1:29-31 እና በገላ. 5:19-21 ይገኛል።

14 ይልቁንም ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን ልበሱት (ገላ. 3:26-27 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)። ኢየሱስ የቀን ልብሳችን ነው። ኢየሱስ የብርሃን የጦር መሣሪያዎችን ነው (ቁ. 12)። ኢየሱስ የሚያስፈልገን ነገር ሁሉ ነው።

ኢየሱስን ከመልበሳችን በፊት፤ የሌሊት ልብሳችንን ማውለቅ አለብን። ይህም አርጌው ኃጢአተኛ ሰውነት ማለት ነው (ኤፌ. 4:22)። ክርስቶስን መልበስ ማለት በመንፈስ ቅዱስ መኖር ማለት ነው። በመንፈስ የምንኖር ከሆነ የኃጢአት ባሕርያችንን ምቹት አንፈጽምም (ገላ. 5:16)። ለሥጋችን የሚያስፈልጉ የተፈጥሮ ነገሮች ማለትም እንደ ምግብ፤ እንደ ልብስ፤ እንደ መጠለያ፤ እንደ ኅብረት ያሉትን ነገሮች ማዘጋጀት እንችላለን፤ ነገር ግን የኃጢአት ባሕርይ ለሆኑት ነገሮች ምንም ዓይነት ዝግጅት አያስፈልገንም።

ምዕራፍ 14
በወንድምህ ላይ አትፍረድ (14:1-12)

1 በየአገሩ በሚገኙ አብያተክርስቲያናት ውስጥ በእምነታቸው ደካማ የሆኑ ሰዎች አሉ። እነዚህ ሰዎች አስፈላጊ የሆኑትን አስፈላጊ ካልሆኑት የእምነት ጉዳዮች መለየት ያስቸግራቸዋል። በእምነታቸው የደከሙ ሰዎች በብርቱ ተነሣሥተው አስፈላጊ ባልሆኑ ደንበች ይወስዳሉ። አነርሱንም ለሕይወታቸው መመሪያ ያደርጉአቸዋል፤ እነዚህ እምነቶችን መከተል ካቃታቸው «በእውነት ድኛለሁ እንዴ» በማለት መጠራጠር ይጀምራሉ፤ እምነታቸው በእርግጥ ደካማ ነው።

ጳውሎስ የሚለን እንግዲህ እንደዚህ ዓይነት ወንድሞችንና እጎቶችን ያለነቀፋና ያለ ፍርድ መቀበል አለባችሁ ነው። አስፈላጊ ያልሆኑ እምነቶችን ስለያዙ አትፍረዱባቸው። እነዚህ እምነቶች አከራካሪ ነገሮችን የያዙ በመሆናቸው በእነርሱ ማመንም ቢሆን ኃጢአት አይደለም። በእነርሱም አለማመን የሚያስመስግን ጨዋነት አይደለም። በሁለቱም መንገድ ቢሆን እነዚህ ነገሮች ለደንገንነታችን አስፈላጊ አይደሉም። በክርስቶስ ላለን ኅብረትም ጠቃሚ አይደለም። በእነዚህ ነገሮች መከራከር⁷⁷ እንኳ አስፈካጊ አይደለም። ከሁሉም በላይ በእምነታቸው የደከሙትን ወንድሞችና እጎቶች መናቅና ማንቋሸሽ አይገባም። በእነዚህ አከራካሪ በሆኑ ነገሮች ላይ ስላላቸው እምነት መፍረድም አይገባም (ማቴ. 7:1)። ይልቁንም ልክ እንዳሉት ሆነው በፍቅር ልንቀበላቸው ይገባል።

75 ምንም እንኳ እኛ ክርስቲያኖች ራሳችንን መውደድ ባይገባንም፤ ደስተኞችና የተወደድን የእግዚአብሔር ልጆች እንደመሆናችን መጠን በሰላላችን ዋጋ መስጠት በጣም አስፈላጊ ነገር ነው። ራሳችንን መናቅ አይገባንም፤ ስለራሳችን የምንወስደው ግምት ተቃራኒና ጤናማ ያልሆነ ከሆነ እግዚአብሔርንም ሌሎችንም ሰዎች እንደሚገባን ልንወድድ አንችልም።

76 ሥራዎችን አንድ ዓይነት ለውጥ ሊኖር ይችላል፤ ከአንድ ወር በላይ የሆኑ የሥራ ዕቅዶች ሊሠረዙ ይችላሉ።

77 በእነዚህ ነገሮች ላይ መከራከር ስሕተት ነው፤ ሆኖም በመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ስለ እነርሱ አንስቶ መወያየት ስሕተት አይደለም። አከራካሪ የሆኑ ነገሮችን አንስተን ለመወያየት መፍራት የለብንም፤ ሆኖም ይህንን በምናደርግበት ጊዜ በፍቅርና በትሕትና መንፈስ መመራት አለብን።

በዚህ ክፍል ጳውሎስ ሁለት አስፈላጊ ሰላሳሆኑ እምነቶች ወይም ደንቦች ይናገራሉ። አንዳንድ እምነታቸው ደካማ የሆነ የሮሜ ክርስቲያኖች እነርሱን ይከተሉ ነበር። የመጀመሪያው ደንብ «ሥጋ መብላት አይገባንም» የሚል ሊሆን፤ ሁለተኛው ደንብ «አንዳንድ ቀኖች ከሌሎች ቀኖች ይልቅ የተሻሉ ወይም ይበልጥ የተቀደሱ ናቸው» (ቁ. 5) የሚል ነው። ጳውሎስ እነዚህን ሁለት ደንቦች እንደ ምሳሌ ይጠቅሳል። ይህንን ክፍል ስናነብ ራሳችንን እንዲህ ብለን መጠየቅ ይገባናል። የእነዚህ ደንቦች ሌሎች ምሳሌዎች የሚሆኑ በራሳችን ቤተክርስቲያን ውስጥ ይኖራሉን? ምክንያቱም ጳውሎስ እዚህ ላይ የሰጠው ትምህርት በሮሜ ቤተክርስቲያን በተለይ በእነዚህ በሁለት እምነቶች የሚመሩትን የሚመለከት ብቻ አይደለም፤ ነገር ግን በቤተክርስቲያናችንም ይህን በመሰለ እምነት የሚመሩትንም ይመለከታል።

2 በሮሜ ቤተክርስቲያን በእምነታቸው ብርቱ የሆኑት በእምነታቸው እግዚአብሔርን እንደሚያስደስቱ ያውቁ ነበር። እግዚአብሔርን ለማስደሰት የአይሁድን ሃይማኖታዊ ሥርዓቶችንና ደንቦችን ሁሉ መጠበቅ አስፈላጊ አይደለም። በእምነታቸው ደካማ የሆኑት ግን አብዛኛዎቹ አስቀድመው አይሁዳውያን የነበሩ ናቸው። የአይሁድን ሥርዓቶችና ደንቦች መከተል አስፈላጊ እንደሆነ አድርገው ያለቡ ነበር። ስለዚህ በሮሜ ቤተክርስቲያን ሁለት አላባቶች መንጭተው ነበር። በእምነታቸው ደካማ የሆኑት ሥጋ መብላት ትክክል አይደሉም ሊሉ በእምነታቸው ብርቱ የሆኑት ደግሞ ሥጋ መብላት ትክክል ነው ይሉ ነበር።

3 ታዲያ እነዚህ ሁለት አከራካሪ አላባቶች በቤተክርስቲያን ውስጥ ሲነሡ ምን ሊፈጠር ይችላል? ክርክር ይነሣል፤ ነገሩ እየባሰ ሲሄድም በመጨረሻ በቤተክርስቲያን ውስጥ መለያየት ይመጣል። የጳውሎስ ምክር «ይህ ሊሆን አይገባም!» የሚል ነው። በእምነቱ ብርቱ የሆነ ወንድም በእምነቱ ደካማ የሆነውን ወንድሙን ሊንቀሳቀሱ ሊያንዳንዳቸው አይገባም። እንዲሁም በእምነቱ ደካማ የሆነ ወንድም በእምነቱ ብርቱ በሆነው ወንድሙ ላይ አስፈላጊ ያልሆነ ደንብን በመሻሩ ብቻ መፍረድ የለበትም። ብርቱ ወንድም በእምነቱ ነፃ ወጥቶአል፤ እግዚአብሔርም ተቀብሎታል። በመሆኑም አይፈረድበትም። በቤተ ክርስቲያናችን በእምነታቸው ደካማ የሆኑት በእምነታቸው ብርቱ የሆኑትን ሲወቅሱና ሲፈርዱባቸው ይታያል፤ ይህ አይሁዳውያን ምን ያህል ያሳዝነዋል!

4 በዚህ ጥቅስ ጳውሎስ ደካማ እምነት ላለው ወንድም፤ በብርቱ ወንድምህ ላይ አትፍረድበት በማለት ይናገራል። እኛም ብንገን በሌላው ክርስቲያን ላይ መፍረድ የለብንም። እርሱ የክርስቶስ አገልጋይ ነው እንጂ አገልጋያችን አይደለም። በእርሱ ላይ ስላለው ጉዳይ የሚናገረው ለክርስቶስ እንጂ ለእኛ አይደለም። የእኛ ሥራ ያንን ክርስቲያን መደድብና መቀበል ነው። ልክ ክርስቶስ እንደወደደውና እንደተቀበለው ማለት ነው። ክርስቶስ የተቀበለውን እኛ መናቅ አይገባንም፤ ክርስቶስ ግን የሰጠውን ሰው እኛ መንቀፍ የለብንም። እርስ በርሳችን ለመፈራረድ በጣም እንቸኩላለን! ነገር ግን ይህን ማድረግ የለብንም፤ ፍርዱን ሁሉ ለክርስቶስ መተው አለብን። እርሱ የሁላችንም ጌታ ነው፤ እርሱ በእያንዳንዳችንም ላይ ይፈርዳል። አንድ ቀን እያንዳንዳችን ስለራሳችን ያደረግነውን ሁሉ ለክርስቶስ መናገር ስላለብን፤ የሌሎች ሰዎች ስሕተት ከምናሳድድ ይልቅ ከአሁን ጀምረን በራሳችን ስሕተት ላይ አትኩሮት ብናደረግ መልካም ነው።

5 የሰንበት ቀንን⁷⁵ ጨምሮ፤ አይሁዳውያን በዓመት ውስጥ የተለያዩ ብዙ ቀኖችን ያከብራሉ። እነዚህንም ቀናት

ከሌሎቹ ቀናት ይልቅ የተቀደሱ ያደርጉአቸዋል። በእንዲህ ዓይነት ቀናት ይጽማሉ፤ ደግሞም የተለዩ የአይሁድ ሃይማኖት ልማዶችን ያከብራሉ። ክርስቲያን ከሆኑት አንዳንድ አይሁዳውያን እነዚህን የተለዩ ቀናት ማክበር ቀጥለው ነበር፤ ይህንንም የሚያደርጉት እግዚአብሔርን እናስደስታለን በሚል አላባ ነው። እንደዚህ የመሰሉ ቀናትን ክርስቲያኖች ማክበር እንደማይገባቸው አልተገነዘቡም፤ እምነታቸው ደካማ ነበር። እግዚአብሔር በደካማ እምነታቸው ብቻ ይደሰታል ብለው ባለመገመታቸው አንድ ነገር መጨመር፤ እንዳለባቸው ተስምቷቸዋል። እግዚአብሔርን ለማስደሰት አንድ ሥራ ወይም አንድ ሥርዓት መጨመር ይገባናል ብለው ያስባሉ።

እነዚያ በእምነታቸው ብርቱ የሆኑት ክርስቲያኖች፤ ቀኖች ሁሉ ተመሳሳይ እንደሆኑ አድርገው ይገምታሉ። በየቀኑ ሕይወታቸውን ሙሉ በሙሉ በክርስቶስ አገልግሎት ላይ ያውላሉ። እያንዳንዱ ቀን ለክርስቶስ አገልግሎት መዋል ይገባዋል። በአንድ ቀን ብዙ፤ በአንድ ቀን ትንሹ ሳይሆን ቀን ሁሉ ለክርስቶስ መሰጠት አለበት። ስለዚህ አንዱ ቀን ከሌላው ቀን የተቀደሰ ሊሆን እንዴት ይችላል? ይላሉ። ሊሆን አይችልም። እኛስ ብንሆን በአንዱ ቀን ተቀድሶን በሌላው ቀን ሳንቀደስ እንቀራለን? አይደለም በየቀኑ በእኩል ደረጃ የተቀደሰን መሆን አለብን።

እውነት ነው፤ እግዚአብሔር በሳምንት አንድ ቀን እንድናርፍ አዝዞናል (ዘጸ. 20፡8)። በዚያን ቀን እግዚአብሔርን ለማምለክና ወደ ቤተክርስቲያን ለመሄድ ጊዜ እናገኛለን። ይሁን እንጂ በዚያኑ ቀን በተሻለ ሁኔታ እንቀዳለን ማለት አይደለም።

ከዚህም በላይ ከሳምንቱ የትኛው ቀን ለእርፍት ወይም ለሰንበት እንደሚመደብ መጽሐፍ ቅዱስ አይነግረንም። መጽሐፍ ቅዱስ የሚለው ስድስት ቀን እንድንሠራና በሰባተኛው ቀን እንድናርፍ ነው። አይሁዳውያን በጥንት ታሪካቸው ቅዳሜን ሰንበት አድርገው ይቆጥሩ ነበር።

አንዳንድ ክርስቲያኖች ክርስቶስ የተወለደበት ቀንና (ገና) ከሞት የተነሣበት ቀን (ፋሊክ) በተለይ የተቀደሱ ቀኖች ናቸው ብለው ያምናሉ። ሌሎች ክርስቲያኖች ግን በዓመቱ ውስጥ በእያንዳንዱ ቀን ክርስቶስ የተወለደበትንና ከሞት የተነሣበትን ቀን በልባችን ማክበር ይገባናል ይላሉ። አዎ በእነዚህ በተለዩ ቀናት የተለዩ የምስጋናና የምስክርነት አገልግሎት ቢኖር እንዲሁም ክርስቶስን ለማምለክ ጊዜ ቢኖር መልካም ነው። ነገር ግን ይህንንም የምናደርገው እንደ አንድ የሃይማኖት ሕግ ወይም ቀኑ በራሱ ቅዱስ ስለሆነ አይደለም። ይልቁንም እነዚህን ቀኖች በተለየ የምንመድባቸው በራሳችን ምርጫ ነው። ክርስቶስን ለማመስገንና ለማምለክ፤ እንዲሁም ለሰሙ ለመመስከር የምንመድባቸው ልዩ በዓላት ናቸው። ክርስቲያኖች የሚያከብሩት ቀናትን ሳይሆን ክርስቶስን ነው።

የምናደርገው ለእግዚአብሔር ክብር እስከሆነ ድረስ፤ የተለዩ ቀናትን ብናከብር ምንም አይደለም። እያንዳንዱን ቀን ለእግዚአብሔር ክብር የምናውለው ከሆነ እያንዳንዱን ቀን በተመሳሳይ ሁኔታ ብናከብር ምንም ስሕተት የለበትም። የምናደርገው ነገር ለእግዚአብሔር ክብር ከሆነ ከእነዚህ ከሁለት አላባቶች የትኛውንም ብንይዝ መጥፎ አይደለም። እያንዳንዱ ሰው የራሱ አስተሳሰብ ሊኖረው ይገባል። ይህም እያንዳንዱ ክርስቲያን ከሳሊናው የተነሣ ለራሱ የሚመቸውን ነገር መወሰን አለበት፤ ማለት ነው። እያንዳንዱ ለራሱ ጌታ ይቆማል፤ ወይም ይወድቃል (ቁ. 4)። እርስ በርሳችን መፈራረድ የእኛ ድርሻ አይደለም (ቁ. 10-13 ይመለከታል)።

6 ስለዚህ የትኛውንም ብናደርግ፤ ማለትም ሥጋን ብንበላ ወይም ሥጋን ባንበላ፤ የተለዩ ቀናትን ብናከብር ወይም ባናከብር፤ ለክርስቶስ ክብር ብለን እናድርገው ሥጋ የሚበላው ሰው ለሥጋው ያመስግን እግዚአብሔርንም ያከብር። አትክልት የሚበላውም ሰው ለአትክልቱ ያመስግን እግዚአብሔርንም ያከብር።⁷⁶

78 የአይሁድ የሰንበት ቀን የሚጀምረው ዓርብ ፀሐይ ስትጠልቅ ነው። ከዚያም በመቀጠል እስከ ቅዳሜ ግታ ፀሐይ እስከትጠልቅ ይዘላቃል። አይሁዳውያን ሰንበትን እንደ ቅዱስ ቀን ነው የሚቆጥሩት፤ በዚያን ቀን ወደ ምክራብ ሄደው ያመልካሉ፤ በዚያን ቀን ምንም ሥራ አይሠሩም (ዘጸ. 20፡8-11)። የጥንት ክርስቲያኖችም ሰንበትን በቅዳሜ ቀን ያከብሩ ነበር፤ በኋላ ግን በአዲስ ኪዳን ዘመን ሰንበትን በእሁድ ቀን ማክበር ጀመሩ። ይህም የሳምንቱ የመጀመሪያ ቀን ነው (የሐዋ. 20፡7)። ይህ ልግድ በብዙ አገር በሚኖሩ ክርስቲያኖች ዘንድ እስከ ዛሬ ይሠራበታል።

79 ምንም ብንበላ ወይም ብንጠጣ፤ ለእግዚአብሔር ክብር መብላትና መጠጣት አለብን። ክርስቲያኖች የሚባሉት ለእግዚአብሔር ክብር መኖር እንዲችሉ ነው። ብዙ ሰዎች ግን የሚኖሩት ለመብላት ነው፤ እነርሱም ሆዳዎች ይባላሉ። ሰውነታችንን ጤናማ ለማድረግ መብላት ለእግዚአብሔር ክብርን ያስገኛል፤ ይህም የሚሆነው ሥጋችንን ለእርሱ የሰጠን ከሆነ ነው።

ማስታወስ የሚገባን ዋናው ነገር መንፈስ ቅዱስ እያንዳንዳችንን በገሊናችን በኩልና በእምነታችን መጠን በእነዚህ ነገሮች እንደሚመራን ማስተዋል ነው። እያንዳንዱ ክርስቲያን ለገሊናው መታዘዝ አለበት። በመሆኑም በእያንዳንዳችን ገሊና ላይ መፍረድ አይገባንም። የሰው ገሊና የሚይዛቸው ነገሮች በእርሱና በእግዚአብሔር መካከል ብቻ ያሉ ናቸው (ቁ. 22)።

7-8 በሕይወታችን ያለን አንድ ዓላማ እግዚአብሔርን ማክበር እንጅ ራሳችንን ለማስደሰት አይደለም። በኢየሱስ ስናምን ሕይወታችንን ለእርሱ እንሰጠዋለን። ሕይወታችን ከእንግዲህ ወዲያ የራሳችን ላይሆን በሙሉ የእርሱ ነው። ከማመናችን በፊት ለራሳችን እንኖር ነበር! አሁን በኢየሱስ ካመንን በኋላ ግን ለእርሱ ብቻ እንኖራለን (2ቆሮ. 5:15 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ለእርሱም ብቻ እንሞታለን። ምክንያቱም በመንግሥተ ሰማይ ከእርሱ ጋር እንድንኖር የሚጠራን በሞት አማካይነት ነው። ስለዚህ ምንም ነገር ብናደርግ እያንዳንዳችን የጌታ የኢየሱስ ነን። በእምነቱ ደካማ የሆነም ሰው ቢሆን፣ በእምነቱ ብርቱ የሆነም ሰው ቢሆን የጌታ ነው። ጌታም ሁለቱንም ይቀበላቸዋል።

9 ክርስቶስ ከሞተ በኋላ ወደ ሊዎል ወርዶ የሙታንም ጌታ ሆኖአል። ከሞት ከተነሣም በኋላ የሕያዋን ጌታ ሆኖአል። ስለዚህ ብንሞትም ወይም በሕይወት ብንኖር እርሱ ጌታችን ነው።

10 በሌላው ሰው አገልጋይ ላይ መፍረድ ትክክል አይደለም። ስለዚህ ሁላችንም የክርስቶስ አገልጋዮች ስለሆንን እርስ በርሳችን መፈራረድ አይገባንም። ክርስቶስ በራሱ አገልጋዮች ላይ ይፈርዳል (2ቆሮ. 5:10)። በእግዚአብሔር ፊት ሁላችንም ፍርድ የሚገባን ስለሆንን በእግዚአብሔር የፍርድ ወንበር ፊት እንቆማለን። ስለዚህ ማንኛችንም ብንሆን በሌላው ሰው ላይ የመፍረድ መብት የለንም። ታዲያ ነገሩ እንዲህ ቢሆን ኖሮ ይህን ያህል ፍርድና መወቃቀስ በክርስቲያኖች መካከል ለምን ይገኛል? ስለዚህ መቆም አለበት! (ገላ. 5:15 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ይልቁንም በወንድማችን ላይ ለመፍረድ ምንም ጊዜ እስከማናገኝ ድረስ የራሳችንን በደል ለማስወገድ በብርቱ መጣር አለብን (2ቆሮ. 13:5 ይመለከታል)።

በመወንጀጀልና በመፈራረድ ላይ ባለው ትምህርት አንድ ተጨማሪ ነገር ማለት ያስፈልጋል። በክርስቲያኖች መካከል ያለው መወንጀጀልና መፈራረድ ያለማስተዋል የሚደረግ ከፋ ልማድ በመሆኑ ማድረጋችንን እንኳ በውል አናውቀውም። ለምሳሌ «እርሱ ጥሩ ሰው አይደለም» ብለን ስለሌላው ሰው ስናወራጅ፣ በእውነቱ በእርሱ ላይ መፍረዳችን ነው። እኛ ግን «በማንም ሰው ላይ አልፈረድንም» እንላለን። እውነቱን ለመናገር ሁልጊዜ ነው የምንፈርደው። አንድ ቃል እንኳ የማንናገር ቢሆን የነቀፋን ወይም ያለመስማማትን መልክ በማሳየት በሌላው ላይ እንፈርዳለን። ምንም ዓይነት ውጫዊ ምልክት ባናሳይም በሰውነት ላይ በአሳባችን ፈርድንበታል። እግዚአብሔር ምላሳችንና አሳባችንን እንዲቆጣጠር ሳናቋርጥ መጸለይ አለብን።

11-12 እዚህ ላይ ጳውሎስ ከኢሳይያስ 45:23 ይጠቅሳል (ፊል. 2:10-11 ይመለከታል)። እያንዳንዱ ሰው፣ ክርስቲያንም ይሁን፣ ክርስቲያን ያልሆነም በፍርድ ቀን በእግዚአብሔር ፊት ይንበረከካል። በዚያን ቀን እያንዳንዳችን ኃጢአታችንን ለእግዚአብሔር እንናዘዛለን። እያንዳንዳችን ስለራሳችን ሥራ በእግዚአብሔር ፊት ቀርበን መልስ እንሰጣለን (ቁ. 12)። እያንዳንዳችን የራሳችንን ሥራ ይዘን እንቀርባለን እንጂ አንዱ የሌላውን ይዞ አይቀርብም።

ወንድምህ እንዲወድቅ መሰናከያ አትሁን (14:13-23)

13 የምዕ. 14 ዋና ትምህርት በዚህ ጥቅስ ተጠቃልሏል። በእምነቱ ደካማ የሆነ ክርስቲያንም ቢሆን፣ በእምነቱ ብርቱ የሆነ ክርስቲያንም ቢሆን፣ እርስ በርስ መፈራረድን መተው አለባቸው። በቃልም ቢሆን በአሳብ እርስ በርስ መፈራረድን መተው አለብን (ማቴ. 7:1-5 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ከአሁን ጀምረን ሥጋን መብላት ወይም ልዩ የሆነን ቀን ማክበር ወይም ይህን የመሰሉ ሌሎች ነገሮችን ማድረግ ትክክል ነው ወይስ አይደለም ብለን ማተኮርን አንተው። ይልቁንም በወንድማችን መንገድ ላይ አሰናክሎ የሚጥለውን የማሰናከያ አለት ላለማስቀመጥ አትኩረን እንመልከት። በጣም አስፈላጊው ነገር ይህ ነው (1ቆሮ. 8:4-13፤ 9:22-23፤ 10:23-33፤ ቆላ. 2:16 እና ማብራሪያዎችን ይመለከታል)።

14 አይሁዳውያን ብዙ ዓይነት ምግቦችን በሥርዓት የነጹ አይደሉም ይላሉ። ደግሞም በብሉይ ኪዳን አይሁዳውያን መብላት ስላለባቸውና ስላለባቸው የምግብ ዓይነቶች ሕጎች ተጽፈዋል።

ነገር ግን ክርስቶስ እነዚያን ሁሉ የምግብ ሕጎች ሰርዞአቸዋል። ስለዚህ ምንም እንኳ እርሱ ራሱ ጥንቁቅ አይሁዳዊ ቢሆንም እዚህ ላይ ጳውሎስ በራሱ ርኩስ የሆነ ምግብ የለም በሚለው አሳብ በጥብቅ እንደሚያምን ያስታውቃል (የሐዋ. 10:9-16፤ 1ጢሞ. 4:4 ይመለከታል)። ኢየሱስ ሰውን የሚያረክሰው በአፋ የሚገባው ነገር አይደለም በማለት አስተምሮአል። ነገር ግን ሰውን የሚያረክሰው ከልቡ የሚወጣው ነገር ነው (ማር. 7:14-23 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

ጳውሎስ እዚህ ላይ ሌላ ነገር ያስተምራል። አንድ በእምነቱ ደካማ የሆነ ሰው አንድ የተለየ ምግብ የረከሰ ነው ብሎ ቢያስብ፣ እንግዲያውስ ያ ምግብ ለእርሱ ርኩስ ነው። ያ ሰው ያንን የተለየ ምግብ መብላት የለበትም ማለት ነው፤ ምክንያቱም በእርሱ ገሊና መሠረት ያንን ምግብ ቢበላ ኃጢአት ነው፤ የተነሣውን ገሊናችንን ማንቋሽሽ የለብንም። አንድ ነገር ኃጢአት መስሎ ከታየን ያንን ነገር ማድረግ የለብንም! ምንም እንኳ ነገሩ በመሠረቱ ኃጢአት ባይሆንም ጥርጣሬ ካለን ባናደርገው መልካም ነው። ስለዚህ ነው ጳውሎስ «እያንዳንዱ ሰው የራሱ አስተሳሰብ ሊኖረው ይገባል» የሚለው። የትኛው ኃጢአት እንደሆነ ወይም እንዳልሆነ ራሱ መወሰን አለበት ማለቱ ነው (ቁ. 5)።

15 ጳውሎስ እዚህ ላይ የሚጠቅሰው እርስ በርሳችን ያለን ግንኙነት በጣም አስፈላጊ መሆኑን ነው። የምናደርገውን ሁሉ በፍቅር እናድርግ። ለምሳሌ አንድ ወንድም በገሊናው ሥጋ መብላት እንደማይገባው ያስባል። አንተ ደግሞ በገሊናህ ሥጋ መብላት ምንም ከፋ ነገር የለበትም ብለህ ታስባለህ። ያንንም ወንድም እቤትህ ምሳ ጠርተኸው ሥጋ ታቀርብለታለህ! ይህ ብቻ ሳይሆን ሥጋውን ባለመብላቱ በማፈር እንዲበላ ታስገድደዋለህ። በመጨረሻም ይህ ወንድም በገሊናው ይረበሻል! ኃጢአት እንደሠራም በማድረግ ገሊናው ይከሰሰዋል። ምክንያቱም እርሱ ሥጋ መብላት ኃጢአት ነው ብሎ ያምን ነበር። በእርግጥም ለእርሱ ኃጢአት ነው። ስለዚህ በምትሰላው ነገር ወንድምህ ኃጢአት እንዲያደርግ ምክንያት ሆኑከበት። በወንድምህ መንገድ ላይ የመሰናከያ አለት ወይም መደናቀፊያ አኖርከበት (ቁ. 13)። በዚህ መንገድ ወንድምህ ኃጢአት እንዲሠራ የምታደርገው ከሆነ፣ በመብላትህ ወንድምህን መንፈሳዊ ሕይወቱ እንዲጠፋ ታደርጋለህ።

ወንድማችንን የምንወደው ከሆነ፣ እንዴት ይህን የመሰለ ነገር እናደርግበታለን? ይህም ብቻ ሳይሆን፣ ክርስቶስ ለወንድማችን ሞቶአል! ታዲያ ክርስቶስ የዳነውን እኛ እናጠፋለን? ይህንን እግዚአብሔር አይበለው! ወንድማችንን ለማዳን ክርስቶስ የራሱን ሕይወት የሰጠ ከሆነ ታዲያ እኛ ትንሽ ሥጋ ልንተውላት አንሞከርም? (1ቆሮ. 8:13 ይመለከታል)።

16 በእምነት ብርቱ መሆን መልካም ነገር ነው። ከአይሁድ ሕግ ሥርዓቶች ሁሉ ነፃ መሆን እንዲሁ መልካም

(ሮሜ 12:1)። ጤናማ ሰውነት ለእግዚአብሔር አገልግሎት በጣም ይጠቅማል። ለደለቃ ብቻ መብላት ወይም ጤናማ ያልሆነ ምግብ መብላት እግዚአብሔርን አያስከብርም። ምንም ነገር ብናደርግ ራሳችን እንዲህ ብለን መጠየቅ ያስፈልገናል! ይህ ለእግዚአብሔር ከብር ይውላል ወይስ አይውልም? የምናደርገው ነገር በቀጥታም ቢሆን ወይም በተዘዋዋሪ እግዚአብሔርን የማያስከብር ከሆነ ኃጢአት ነው ማለት ነው።

ነገር ነው። ነገር ግን እውሉስ እንዲህ ሲል ይጽፋል፡ መልካም የሆነው ነገር እንደ ከተ ተቆጥሮ አይነገርባችሁ ይላል። ይህም በእናንተ ዘንድ መልካም በሆነ ነገር ወንድማችሁን አትበድሱ፤ ወንድማችንን ላይ ከተ ነገር ካደረግንበት የእኛ መልካም ነገር (የእኛ ነፃነት፣ የእኛ ብርቱ እምነት) ከተ ተብሎ ይጠራል። ይህ በሚሆንበት ጊዜ እኛም ሆነን ክርስቶስ ክብር እናጣለን።

ምንም ነገር ብናደርግ ስለ እኛ ከተ የሚናገሩ ሰዎች በዙሪያችን አይጠቀሙ። ይሁን እንጂ፣ ሰዎች በሆነና ባልሆነ ነገር እንዲነቅቱን ምክንያት አንፍጠርላቸው።

17-18 እዚህ ላይ እውሉስ አንድ ሌላ ጠቃሚ መመሪያ ይሰጠናል። ለእግዚአብሔር አስፈላጊ ሆነው የምናገኛቸው ውስጣዊ ምኞቶቻችንና የመነሻ ሃሳቦቻችን ናቸው እንጂ፣ ውጫዊ ጠባያችን አይደለም። ሥጋ መብላት ወይም አለመብላት በጣም አስፈላጊ ነገር አይደለም፤ አስፈላጊው ነገር ወንድማችንን እንወደው ወይም አንወደው እንደሆነ ነው። ውጫዊ ጠባያችን የሚቀሰቅሰው ከውስጣዊ አእምሮአችን፣ ከልባችን፣ ነው። አእምሮአችንና ልባችን በመንፈስ ቅዱስ ቁጥጥር ውስጥ የሚቆይ ከሆነ፣ እኛም ሆነን ወንድማችን ወደ ጽድቅ፣ ወደ ሰላምና ወደ ደስታ እንመራለን (ቁ. 17)። ይህም እግዚአብሔርን የሚያስደስት ይሆናል (ቁ. 18)። እግዚአብሔር ምን ትበላችሁ፣ ምን ትጠጣላችሁ አይለንም፤ ነገር ግን እግዚአብሔር የሚፈልገው ነገር በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ጽድቅ፣ ሰላምና ደስታ መኖሩን ነው።

19 ስለዚህ ሰላም የሚገኝበትን . . . ነገር እንከተል (ሮሜ 12፡18)። ኤፌ. 4፡3 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል።

እርሰበርሰላችን የምንተናነጽበትን ነገር ለማድረግ በተቻለን መጠን እንጣር፤ እርሰበርሰ መተናነጽ ማለት እርሰበርሰ መወቃቀስና መካሰስ አይደለም። ይልቁንም አንዱ ሌላውን ማስተማር መምከር ማበረታታት ማለት ነው፤ ይኸውም በጌታ እርሰበርሰላችን እንድንተናነጽ ነው። ጠብ ባለበት፣ መካሰስ ባለበት፣ ፍርድ ባለበት ሰላምና እርሰበርሰ መተናነጽ ሊኖር አይችልም።

20 እዚህ ላይ እውሉስ በቁ. 15 የነበረውን አሳብ ይደግመዋል። በዚህ ጥቅስ ላይ የተነገረው የእግዚአብሔር ሥራ «እኛ» ወይም መላው የሰው ዘር በሚለው ቃል ላይ ያተኮረ ነው። እኛ የእግዚአብሔር ፍጥረት ነን ማለትም የእጆቹ ሥራ ነን (ኤፌ. 2፡10)። ስለዚህ የእግዚአብሔር ሥራ የሆነውን ወንድማችንን እናፍርሰው (አናጥፋው)።

ለምሳሌ ሥጋ መብላት በራሱ ኃጢአት አይደለም፤ ነገር ግን ሥጋ በመብላት ወንድማችንን የምናሳዝን ከሆነ፣ ወይም እንዲወድቅ ምክንያት የምንሆነው ከሆነ፣ በዚህ ሁኔታ ሥጋ መብላት ኃጢአት ሊሆን ይችላል (1ቆሮ 8፡9-13 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

21 ሥጋ መብላትና ወይን ጠጅ መጠጣት ወንድማችን እንዲሰናከል ከምናደርግባቸው ብዙ ነገሮች በምሳሌ የተወሰዱ ናቸው። እስከ በተቻለን መጠን ጥንቃቄ እናደርግ። በራሳችን ሕይወት ብቻ ሳይሆን፣ ነገር ግን በቤተክርስቲያንም ውስጥ ወንድማችን ተሰናክሎ እንዲወድቅ ከሚያደርጉ ነገሮች ሁሉ እንጠበቅ።

22 በእምነቱ ብርቱ የሆነና ሥጋ መብላትም ትክክል ነው ብሎ ለመቀበል ብርቱ ውሳኔ ያለው ሰው፤ ሥጋውን ጸጥ ብሎ በራሱ ቤት ይብላል። ሥጋ የመብላቱ ጉዳይ በእርሱና በእግዚአብሔር መካከል ያለ ነገር ነው። በዚህ መንገድ እርሱ ትክክል ነው ብሎ በወሰነው ነገር በራሱ ላይ ሊፈርድ አይችልም። ማለትም የእርሱ ሥጋ መብላት በእርሱና በእግዚአብሔር መካከል ነቃፋ የሌለበት ነገር ሆኖ ከተገኘና ሌሎችንም የማያስናክል ከሆነ ሥጋ በመብላቱ ጎሊናው አይወቅሰውም። ነገር ግን እርሱ ትክክል ነው ብሎ በሚያምንበት ነገር ሌሎችን የሚያስናክል ከሆነ ኃጢአት ማድረጉ ነው። ጎሊናውም ይህን በማድረጉ ይወቅሰዋል።

23 በዚህ ጥቅስ እምነት የሚለው ቃል በክርስቶስ ማመን አይደለም። ይልቁንም አንድ ሰው ስለ አንድ ነገር ያለው ጥልቅ የሆነ እርግጠኛነት ወይም ጽኑ እምነት ወይም በአእምሮው መላው መተማመን ሲያድርበት ነው (ቁ. 5)። ለዚህም ሥጋ መብላት ትክክል ነው የሚል ጽኑ እምነት አንድ ምሳሌ ነው።

ጥርጣሬ ያለበት ሰው ሥጋ መብላት አይገባኝም ብሎ የሚያምን ደካማ እምነት ያለው ሰው ሲሆን፤ ይህም ሥጋ መብላት ትክክል ነው ለማለት የሚያበቃው እምነት ስለሌለው ነው። እንዲህም ከሆነ ሥጋ መብላት የለበትም። አንድ ነገር ለማድረግ ትክክል ነው ለማለት የሚያስችል እምነት ከሌለን ያንን ነገር ባናደርግ መልካም ነው። አንድ ነገር በራሱ ኃጢአት ሆኖ ባይገኝም እንኳ እኛ ስለ እርሱ ጥርጣሬ ካለን፣ ትክክል ነው የሚያስኛ እምነት ከሌለን ማድረግ የለብንም። አለዚያ ለእኛ ኃጢአት ይሆንብናል።

ምዕራፍ 15

ራሳችንን ሳይሆን ሌሎችን ማስደሰት (15፡1-6)

1 በዚህ ጥቅስ ብርቱ የተባሉት በእምነታቸው ብርቱ የሆኑ አማኞች ናቸው፤ ደካማ የተባሉት ደግሞ በእምነታቸው ደካማ የሆኑ አማኞች ናቸው።

ብርቱ የሆኑት የደካምችን ውድቀት መሸከም አለባቸው። የደካምችን ውድቀት መሸከም ብቻ ሳይሆን በእርግጥ እንዲሸከሙ እርዳታ መስጠት አለባቸው። ይህም ብርቱዎቹ ደካምችን መታገሥ ብቻ ሳይሆን፣ ነገር ግን ማበረታታትና ማጽናናትም ያስፈልጋቸዋል።

ለምሳሌ አንድ ደካማ ወንድም ራሱን የመቆጣጠር ችግር አለበት እንበል፤ በሚቆጣጠትም ጊዜ ድካሙ ይጋለጥበታል፤ የእርሱ ድካም (በቶሎ መቆጣት) ሽክምነቱ ለእርሱ ብቻ ሳይሆን፣ ለቤተ ክርስቲያንም ጭምር ነው። ምክንያቱም እርሱ በሚቆጣጠት ጊዜ የቤተክርስቲያን አባሎችም ይቸገራሉ፣ ያፍራሉም። እነርሱም የእርሱን ሽክም ለመሸከም ይገደዳሉ።

እንደዚህ ለመሰለ ደካማ ወንድም እኛ የሚኖረን ጎሳፊነት ምንድን ነው? እርሱን መገሠጽና መንቀፍ ነው? አይደለም። ይህ ትክክለኛ መልስ ሊሆን አይችልም። የእኛ ሥራ እርሱን መታገሥ፣ እርሱን መደገፍና መርዳት ነው። በሌላ አነጋገር የእኛ ሥራ ሽክሙን ይዞ እንዲሄድ መርዳት ነው (ገላ. 6፡2 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

ከታላላቅ ወንድሞች አንድ ወይም ሁለት ሆነው ያንን ደካማ ወንድም ለብቻው በመውሰድ በፍቅርና በትሕትና ተግዛጽና ምክር ሊሰጡት ይገባል። በቤተክርስቲያን ውስጥ ታላላቅ ወንድሞችና እጎቶች ታናናሾችን ደካማ አባላትን የመገሠጽና የማረም ጎሳፊነት አለባቸው። ደካማውም ወንድም ታላቁን ወንድም ይሰማዋል፤ ምክንያቱም እነርሱ ወደ እርሱ የመጡት በፍቅርና እርሱን ለመርዳት ብለው ነው። ይሁን እንጂ፣ ያንን ወንድም ከማረም የሚበልጠው በፍቅር ሽክሙን መርዳት ነው (ኤፌ. 4፡2 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

እውሉስ ራሳችንን ማስደሰት አይገባንም ይላል። ክርስቶስ በመስቀል ላይ ኃጢአታችንን በተሸከመ ጊዜ ራሱን አላስደሰተም። ክርስቶስ ለእኛ ያላየውን ጠባይ እኛም ለወንድሞቻችን ማሳየት ይገባናል (1ዮሐ. 3፡16 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

2 እያንዳንዱ ክርስቲያን ራሱን ሳይሆን ሌላውን ማስደሰት አለበት። እዚህ ላይ «ሌላው» የሚለው ቃል በቤተክርስቲያን ውስጥ የሚገኝ ወንድም ወይም እጎት ማለት ነው። ሌላውን የምናስደሰተው ለራሱ ጥቅም እንዲታነጽ ነው (1ቆሮ. 10፡33 ይመለከታል)። እንዴት ነው ልናንጸው የምንችለው? ተግዛጽና እርማት በማብዛት ነው? አይደለም፤ የምናንጸው «ስናስደስተው» ነው።

በምዕ. 14 እውሉስ ሥጋን ስለመብላት ምሳሌ ሰጥቶ ነበር። ሥጋ መብላት እንደማይገባው የሚያስበውን ወንድም መገሠጽ ወይም መናቅና ማንጃሸሽ እንደሌለብን አስተምሮን ነበር። ይልቁንም ይህን ወንድም ማለት የሚገባን «እኚ እኔም እንደ አንተ ሥጋ አልበለም» ነው። ራሳችንን ከማስደሰት ይልቅ ወንድማችንን ማስደሰት ይኖርብናል። በዚህ መንገድ ደካማ ወንድማችንን መደገፍ ወይም ማበረታታት እንችላለን፤ በመጨረሻም በእኛ ፍቅር ምክንያት የእርሱ እምነት ሊያድግና ብርቱ ሊሆን ይችላል። ነገር ግን ከእርሱ ጋር የምንከራከርና የምንገሥጸው ቢሆን ኖሮ ወዳጅነታችንንም ሆነ ምክራችንንም

ሳይቀበል በጣም ተሳድቶ ይቆጣ ነበር። ለእርሱ ወይም ለእኛ ጥቅም የሚሆን ምንም ነገር ማድረግ ባልቻልንም ነበር።

ወንድማችንን በሁሉ ነገር መምከርና ማረም አስፈላጊ አይደለም። መንፈስ ቅዱስ እንዲያርመው ለእርሱም ቦታ መተው ያስፈልገናል፤ የእኛ ዋና ሥራ በፍቅር ሆነን የወንድማችንን ሸክም አብረን መሸከም ነው።

3 ጳውሎስ እዚህ ላይ በመዝ. 69፥9 ስለ ክርስቶስ የተጻፈውን ይጠቅሳል። ክርስቶስ ለእኛ ምሳሌያችን ነው። መዝሙረኛው (ልክ ክርስቶስ እንደሚናገር ተመስሎ) ኃጢአተኞች እግዚአብሔርን የሰደቡት ስድብ «በእኔም ላይ አረፈ» (ክርስቶስ) ብሎ ጽፎአል። በሌላ አነጋገር እኛ ሰዎች በእግዚአብሔር ላይ ያወረድነው ስድብ ወይም ኃጢአት፣ በዚህም ምክንያት ልንቀበለው የሚገባን ቅጣት ጭምር ሁሉ በክርስቶስ ላይ ወድቋል። ክርስቶስ የእኛን ቅጣት ተሸክሞአል። ስለ ስድባችንም ሲል ሞቶአል። በዚህም ክርስቶስ ራሱን እንዳሳስደሰተ እናውቃለን፤ ይልቁንም የደካማ ሰዎችን ኃጢአትና ውድቀት ተሸክመ (ቁ. 1)። እኛ ከቶዎች ሆነን ሳለ ክርስቶስ ከእኛ ስድብን፣ ጥላቻንና ሞትን ተቀበለ። ይህን በመመልከት ደካማ ወንድማችን የሚያደርጋቸውን ጥቃቅን ውድቀቶች መሸከም የለብንምን?

4 ታዲያ ጳውሎስ ከቅዱሳት መጻሕፍት ይኸውም ከብሉይ ኪዳን⁸⁰ ይህን ያህል ጥቅሶችን የሚጠቅሰው ለምንድን ነው? ምክንያቱም ቅዱሳት መጻሕፍት የተጻፉት እኛን ለማስተማር ነው (2ጢሞ. 3፥16-17 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ብሉይ ኪዳን ስናነብ አብርሃምን፣ መሴንና ዳዊትን የመሳሰሉ ሰዎችን እናገኛለን። ትንቢቶችን ስንመለከት ደግሞ ኢሳይያስንና ኤርምያስን የመሳሰሉ ነቢያቶች እናገኛለን። እነዚህ ሰዎች የነበራቸውን ትዕግሥት እንማራለን፤ ከእነርሱም ምሳሌነት መጽናናትን እንቀበላለን፤ ከመጽናናትም ተሰፋን እናገኛለን (ሮሜ 5፥3-4)።

5 ትዕግሥትና መጽናናትን የሚሰጠን ራሱ እግዚአብሔር ነው። ይህንንም የሚያደርገው የራሱ ሕያው ቃል በሆኑት በቅዱሳት መጻሕፍት በኩል ነው። ከዚህም ጋር ትዕግሥትና መጽናናትን የሚሰጠን ቀጥታ በውስጣችን በሚኖረው በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት ነው። በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት እግዚአብሔር የአንድነትን መንፈስ ይሰጠናል። ጳውሎስ የሮሜ ክርስቲያኖች እርስ በርሳቸው በአንድ ልብ እንዲኖሩ ይጸልዳል (ሮሜ 12፥16፤ 1ቆሮ. 1፥10፤ 2ቆሮ. 13፥11፤ ፊል. 2፥2 እና ማብራሪያዎቹንም ይመለከታል)።

ክርስቶስ ኢየሱስን ስትከተሉ የሚለው አነጋገር «በክርስቶስ ኢየሱስ» በሚለው ሊተካ ይችላል። የመንፈስ አንድነታችን ሁሉጊዜ «በክርስቶስ ነው»። በክርስቶስ እስከጸናን ጊዜ ድረስ ብቻ ነው «በአንድ አሳብ» ልንሆን የምንችለው።

«በአንድ አሳብ» መሆን ወይም አንድ ልብና አንድ ቃል ያለን ለመሆን (ቁ. 6)፣ የሚሉት አነጋገሮች ጠቃሚና አስፈላጊ በሆኑ ነገሮች መስማማትን የሚያመለክቱ ናቸው። ትናንሽና አስፈላጊ ባልሆኑ ነገሮች የተለያዩ አሳብ ሊኖረን ይችላል፤ ለምሳሌ አንድ ሰው ሥጋ ቢበላና ሌላው ሰው ባይበላ፣ እንደማለት ነው። ይህ አስፈላጊ ነገር አይደለም፤ ነገር ግን ጠቃሚ በሆኑ ጉዳዮች ላይ አሳባችን አንድ መሆን አለበት። ለምሳሌ ለእግዚአብሔርና ለነጋጤታችን ባለን ፍቅር በአሳብ መስማማት ያስፈልገናል፤ በአንድ አሳብ፣ በአንድ ልብና በአንድ ቃል ሆነን እግዚአብሔርና ክርስቶስ እንዲከበሩ ለማገልገል መጣር አለብን። የመንፈስ ቅዱስን ፍሬ በአንድ አሳብ ማፍራት አለብን። እነርሱም ፍቅር፣ ደስታ፣ ሰላም፣ የመሳሰሉትም ናቸው (ገላ. 5፥22-23)። ለማስረጃ ያህል የአንድ ዛፍ ቅርንጫፎች «አንድ አሳብ» እንዳላቸው ዓይነት ያድጋሉ። ደግሞም ጣፋጭ የሆነ ፍሬም ያፈራሉ፤ እኛም እንደዚሁ ማድረግ አለብን።

6 ለእኛ «አንድ አሳብ» መሆን አስፈላጊ የሆነበት ምክንያት፣ ምንድን ነው? አስፈላጊ የሆነበት ምክንያት አንድ አሳብ በምንሆንበት ጊዜ ብቻ ነው የጌታችንን የኢየሱስ ክርስቶስን አምላክና አባት ልናስከብር የምንችለው። በአንድ

አሳብ ካልሆንን፣ ጥልና መለያየት በመካከላችን ካለ ግን እግዚአብሔርን ማስከበር አንችልም። ባማኞች መካከል መኖር ስለሚገባው የአንድነት ትምህርት በአዲስ ኪዳን ውስጥ ስልሳ ጥቅሶች ተጽፈዋል። የእኛ አንድነት በእግዚአብሔር ፊት በጣም ጠቃሚ ከሆነ ለእኛም የዚያኑ ያህል ጠቃሚ መሆን አለበት።

በክርስቲያኖች መካከል ያለው አንድነት ውጫዊ ነገር ብቻ አይደለም። በልባችን የሚያዝም ውስጣዊ ነገር ነው። ውጫዊ አንድነት እንዲኖረን፣ በመጀመሪያ ውስጣዊ አንድነት ሊኖረን ያስፈልጋል። የአሳብ አንድነት በሁለት ነገሮች ላይ የተመሠረተ ነው። መጀመሪያ በክርስቶስ በማመን፣ ሁለተኛ እርስ በርስ መዋደድና ትሕትና ናቸው። በክርስቲያኖች መካከል የአሳብ አንድነት በሌለበት ቦታ ኃጢአት እንደሚገኝ ይህን አስታውሱ፤ ምክንያቱም አንድነታችንን የሚያጠፋ ኃጢአት ብቻ ነው።

ዛሬ በመካከላችን ከእኛ ጋር አንድ አሳብ ያልሆነ ሰው ይኖር ይሆን? እንዲህ ዓይነት ሰው ካለ፣ ከዚህ ሰው ጋር አንድ መሆን እንድንችል የሚያስችለንን ነገር ሁሉ ለማድረግ አስፈላጊ ነገሮችን ሁሉ በፍጥነት እናድርግ። በዚህ ዓይነት በአንድ ልብና በአንድ ቃል በመሆን በአንድነት እግዚአብሔርን እናከብር።

ወንጌል ለአረማውያንም ጭምር ነው (15፥7-13)

7 አንድ አሳብ ለመሆን የምንችለው እንዴት ነው? እርስ በርሳችን ልንቀበል ስንችል ነው። እዚህ ላይ ጳውሎስ፣ እርስ በርሳችሁ ተቀባበሉ⁸¹ ይለናል። ሙሉ በሙሉ እርስ በርሳችን ከተቀበልን አእምሮአችንና ልባችን አንድ ይሆናሉ፤ ታዲያ የሌላውን ሰው ኃጢአትና ስሕተትም አብረን መቀበል አለብን ማለት ነው? አዎ መቀበል አለብን። ምክንያቱም ክርስቶስ እኛን የተቀበለን በዚህ ዓይነት ነው። ክርስቶስ እኛን የተቀበለን ሙሉ ለሙሉ ከነኃጢአታችንና ከነስሕተታችን ጭምር ነው።

እርስ በርሳችን መቀበል የማንችል ከሆነ፣ እግዚአብሔርን ማስከበር እንዴት እንችላለን? አንዱ ሌላውን የሚንቅ ከሆነ፣ በእያንዳንዱ አማኝ ውስጥ ያለውንም ክርስቶስንም ይንቃል ማለት ነው (ማቴ. 10፥40 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ይህ እርስ በርስ መቀበል ከልብ እንዲሆን ይገባል እንጂ፣ የአፍ ብቻ መሆን የለበትም። እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ ወንድሞችና እንቶች እርስ በርሳችን መቀበል አለብን፤ በዚህም መንገድ ጌታችን ይከብራል።

በጳውሎስ ዘመን ከአይሁድ በኩል የመጡ ክርስቲያኖች ከአረማውያን በኩል የመጡትን ክርስቲያኖች ለመቀበል በጣም ያስቸግራቸው ነበር። ምክንያቱም አይሁዳውያን ገና ከልጅነታቸው ጊዜ ጀምረው አረማውያንን እንዲንቁ ትምህርት ተቀብለዋል። በተመሳሳይ መንገድ ከፍ ያለ የኑሮ ደረጃ ያላቸው ክርስቲያኖች፣ ዝቅ ያለ የኑሮ ደረጃ ያላቸውን ክርስቲያኖች የመቀበል ችግር አለባቸው። የተማሩት ክርስቲያኖች ያልተማሩትን ክርስቲያኖች፣ ሀብታሞች ድኸኞች፣ ጤነኞችን በሽተኞችን የመቀበል ችግር አለባቸው። እኛ ሁላችን በሙላት እርስ በርሳችን መቀበል አለብን። እኛ ሁላችን የክርስቶስ ቤተሰብ ነን።

ስለዚህ ከቁ. 8-9 ጳውሎስ የሚያስረዳው ክርስቶስ ወደዚህ ዓለም የመጣው ለአይሁዳውያን ብቻ ሳይሆን ለአረማውያንም ጭምር መሆኑን ነው። ለሕዝቦች ሁሉ በእነሱ ደረጃ ክርስቶስ መጥቷልና አይሁዳውያን አረማውያንን የሚንቁበትና የሚጠሉበት ምንም ምክንያት የላቸውም።

8 ክርስቶስ የመጣው ለጥንት አባቶች የተሰጠውን የተሰፋ ቃል ለማጽናት ነው። ይህም የተሰፋ ቃል ተሰጥቶ የነበረው ለአብርሃም፣ ለይስሐቅና ለያዕቆብ እንዲሁም ለቀሩትም ሊሆን ተስፋዎቹም በብሉይ ኪዳን ያሉት ትንቢቶች ናቸው። እነርሱም ስለሚመጣው አዳኝ ተናገሩ። ክርስቶስ ተስፋዎቹን ማጽናት ብቻ ሳይሆን፤ እርሱ ራሱም

80 በጳውሎስ ዘመን አዲስ ኪዳን ሙሉ በሙሉ ተጽፎ አላለቀም ነበር።

81 «መቀበል» በሚለው ቃል ፈንታ እንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉሞች ሕንጻን ደንና መጣህ» ይላሉ፤ በዚህ ክፍል ያለው ትርጉም ተመሳሳይ ነው።

የተስፋዎቹ ፍጻሜ ነበር። ክርስቶስ ራሱ ይመጣል የተባለው መሲሕና። አዳኝ፤ ነበር። ክርስቶስ መንግሥቱ ለዘላለም የሚኖር ታላቅ ንጉሥ ነበር። ክርስቶስ የአብርሃም ልጅ ወይም ዘር ነበር። በእርሱም በኩል በምድር ላይ ያሉ ሕዝቦች ሁሉ የሚባሉት ነበር (ዘፍ. 22፥18)። ክርስቶስ በመጀመሪያ ለአይሁዳውያን፤ አገልጋይ ነበር፤ የእርሱም ሥራ በመጀመሪያ የደኅንነትን መንገድ ለአይሁዳውያን ግላየት ነበር። ክርስቶስ አገልጋይ የነበረው የእግዚአብሔርን እውነት ወክሎ ሲሆን፤ በእግዚአብሔር ቃል ያለውን ተስፋ በመፈጸም የእግዚአብሔር ቃል እውነት መሆኑን ለላላም አስረድቷል።

9 ክርስቶስ የአይሁዳውያን አገልጋይ ብቻ አልነበረም። ነገር ግን በእርሱ ላመኑት አረማውያንም ደኅንነትን አመጣላቸው። አረማውያን ሰለ ምሕረቱ እግዚአብሔርን እንዲያመሰግኑ ነው።

እዚህ ላይ ጳውሎስ ከመዝ. 18፥49 ይጠቅሳል። እግዚአብሔርን «ሰላዚህ እኔ (ክርስቶስ) በአህዛብ መካከል አመሰግናለሁ» ይላል። በእዚህም መዝሙረኛው ንጉሥ ዳዊት አረማውያን የክርስቶስን ወንጌል እንደሚቀበሉ ትንቢት ይናገራል።

10 እዚህ ላይ ጳውሎስ አረማውያን ከሕዝቡ ጋር፤ ግለትም ከአይሁዳውያን ጋር ደስታቸውን እንደሚገልጡ ለማሳየት ከዘዳግም ይጠቅሳል (ዘዳ. 32፥43)። አረማውያን ከአይሁዳውያን ጋር ደስታቸውን ይገልጣሉ፤ ምክንያቱም በክርስቶስ በኩል የሚገኘውን ደኅንነት ለመቀበል ዕድል ስለተሰጣቸው ነው።

11 ጳውሎስ እንደገና ከመዝሙር ይጠቅሳል። ይህንንም ያደረገው አረማውያን እግዚአብሔርን እንደሚያመሰግኑ ለማሳየት ነው፤ እግዚአብሔርንም የሚያመሰግኑት በክርስቶስ ስላገኙት ደኅንነት ነው (መዝ. 117፥1)።

12 እሴይ የንጉሥ ዳዊት አባት ነበር። ክርስቶስም ሲወርድ ሲዋረድ የመጣው ከዚህ ዘር ነው። ስለዚህ የእሴይ ዘር የሚለው አነጋገር ክርስቶስ ራሱ ግለት ነው። በሕዝቦች ሁሉ ላይ አረማውያንን ጭምር ለመግዛት ክርስቶስ ራሱ ተነሥቶአል። ስለዚህ አረማውያንም ተስፋቸውን በእርሱ ግለትም በክርስቶስ ላይ ያደርጋሉ (ኢሳ. 11፥10)።

13 የተስፋ አምላክ የሚለው አነጋገር «ተስፋን የሚሰጥ አምላክ» ግለት ነው። እግዚአብሔር ተስፋውን በመንፈስ ቅዱስ ነይላ በኩል ይሰጣል። እግዚአብሔር የሚሰጠን ተስፋ ምን ዓይነት ተስፋ ነው? ደኅንነትን ወይም ዘላለማዊ ሕይወትን። የሚያስገኝ ተስፋ ነው። የሮሜ ክርስቲያኖች በደስታና በሰላም የተሞሉ እንዲሆኑ ጳውሎስ እዚህ ላይ ይጽልዳላቸዋል። ጳውሎስ ትንሽ ደስታና ሰላም እንዲያገኙ አልጸለዩላቸውም፤ የፀለየላቸው ሙሉ ደስታና ሰላም እንዲያገኙ ነው።

ይህም ደስታ መንፈሳዊ ደስታ ሲሆን እርሱንም የሚሰጠው በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት ክርስቶስ ነው። ይህ ደስታ ከሳምን የሚመጣ ደስታ አይደለም (ዮሐ. 14፥27 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። በሳምን ውስጥ የቱንም ያህል ትግርና መከራ ቢኖር ይህንን መንፈሳዊ የሆነ ደስታና ሰላም ሊወስድብን አይችልም።

የእግዚአብሔር መንግሥት በመንፈስ ቅዱስ በኩል የሚገኝ ጽድቅ፤ ሰላምና ደስታ ነው (ሮሜ 14፥17)። አንድ ሰው በማንኛውም መንግሥት ቢሆን ሙሉ ደስታና ሰላም ማግኘት አይችልም፤ ነገር ግን በእግዚአብሔር መንግሥት

ውስጥ ያገኛል። በማንኛውም ሃይማኖት ውስጥ ሊያገኝ አይችልም፤ ነገር ግን በክርስትና ሃይማኖት ያገኛል። በማንኛውም አምላክ አያገኝም፤ ነገር ግን አምላክ በሆነው በኢየሱስ ክርስቶስ ይገኛል።

በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ አማካይነት ሙሉ ደስታና ሰላም እናገኝ ዘንድ አንዳችን ለሌላችን መጸለይን አናጽርጥ።

ጳውሎስ የአረማውያን አገልጋይ (15፥14-21)

14 ጳውሎስ አድራሻውን ለእኛ ቤተክርስቲያን በማድረግ ዛሬ ደብዳቤ ቢጽፍልን ኖሮ ቤተክርስቲያናችንን እንዴት አድርጎ ይገልጣት ነበር? ለሮማውያን በጻፈው ዓይነት ስለ እኛ ይጽፍ ነበርን . . . «እናንተ ራሳችሁ በደግነት የተሞላችሁ፤ በዕውቀት የበለጠጋችሁ ሆናችኋል፤ እያንዳንዳችሁ ሌላውን ለመምከር የምትችሉ ሆናችኋል» ይህ ቤተ ክርስቲያናችንን የሚያመለክት ነገር ይሆናልን? ካልሆነም መሆን ይገባዋል።

ክርስቶስ፤ መልካምነትና ዕውቀት ሁለቱም በአንድነት እንዲኖሩን ይፈልጋል። መልካምነትና ዕውቀት ያላቸው ሰዎች እነዚህን ስጦታዎች ለሌሎች ማካፈል አለባቸው።

ጳውሎስ ይህን መልእክት በጻፈበት ጊዜ ገና ወደ ሮሜ አልሄደም ነበር። ይሁን እንጂ፤ የሮሜ ክርስቲያኖች መልካም ነገር እንዳላቸው አስቀድሞ አምናአል። እኛም ብንሆን አንዳችን የሌላችንን መልካም ነገር ለመስማት የተዘጋጀንና የምንጓጓም መሆን ያስፈልገናል። መጥፎውን ነገር ጨርሶ መስማት የለብንም።

15-16 ጳውሎስ ልዩ ጸጋ የተሰጠው መሆኑን ለአንባቢዎቹ እንደገና ማስታወስ ይፈልጋል (ቁ. 15)። ይህም የእግዚአብሔርን ወንጌል ለማወቅ የሚያበቃው የተለየ ቅባትና ኀይል ነው (ሮሜ 1፥5፤ ኤፌ. 3፥7 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

ወንጌልን የማወቅ ዓላማ ምንድን ነው? በቁ. 16 ላይ እንደተጠቀሰው ዓላማው ወንጌልን የሚቀበሉ ሁሉ በመንፈስ ቅዱስ የተቀደሰ እግዚአብሔር የሚቀበለው ሕያው መሥዋዕት ሆነው ይቀርባሉ (ሮሜ 12፥1)። በመንፈስ ቅዱስ የተቀደሰን ካልሆን እግዚአብሔር የሚቀበለን መሥዋዕት ልንሆን አንችልም። ደግሞም ልንቀደስ የምንችለው በውስጣችን በሚኖረው በመንፈስ ቅዱስ ሥራ ብቻ ነው (1ቆሮ. 6፥11 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

የሰብከት ሁሉ ዋና ዓላማና ግብ ሰዎች እግዚአብሔር የሚቀበላቸው የተቀደሱ መሥዋዕት ሆኖች እንዲቀርቡ ነው። ሰብከት ግለት የደረቅ ውይይት አገላለጽ ወይም ትምህርት አይደለም። አድማሮች አዲስ ሕይወትን ከክርስቶስ እንዲቀበሉ ማሳመንና ሕይወታቸውንም በታዛዥነትና በፍቅር ለእርሱ እንዲሰጡ ማድረግ ነው።

17 እዚህ ላይ ግለታወስ ያለብን ጳውሎስ በክርስቶስ ኢየሱስ እንጂ፤ በራሱ ምንም ትምክሕት እንደሌለው ነው።

18 ጳውሎስ የሚናገረው ክርስቶስ በእርሱ ውስጥ ያከናወነውን ነገር ብቻ ነበር። ክርስቶስ በጳውሎስ ስብከት አማካይነት አረማውያን እግዚአብሔርን እንዲታዘዙ መራቸው። መታዘዝ የእውነተኛ እምነት ምልክትና ማስረጃ ነው። እዚህ ላይ ጳውሎስ እኔ በተናገርሁትና ባደረግሁት ነገር አረማውያን ለመታዘዝ እንደተመሩ እዩ እንደሚል እናስተውል። የክርስቶስ አገልጋዮች በቃል ብቻ ሳይሆኑ፤ በሥራም ማገልገል አለባቸው። ሰዎች ብዙ ጊዜ ሊገባቡን የሚችሉት በምንናገረው ነገር ሳይሆን በምናደርግው ነገር ነው። ይሁን እንጂ፤ ቃላትንና ሥራችን በአንድነት ተዋህዶ ካገኙ ግን በይበልጥ ይገባቡናል።

19 መንፈስ ቅዱስ በጳውሎስ ሕይወት ውስጥ በኀይል ሠርቶአል (ዮሐ. 19፥11፤ 2ቆሮ. 12፥12 ይመለከታል)። ጳውሎስ ይህን ያህል ሊሠራ የቻለው በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት ነው። ጳውሎስ በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት የሠራው ሥራ እጅግ ታላቅ ነው ግለት እንችላለን። ኢየሱስ እንዲህ ብሎአል «... በእኔ የሚያምን እኔ የሠራሁትን ሥራ ይሠራል፤ እንዲያውም ከዚህ የበለጠ ይሠራል፤ ምክንያቱም እኔ ወደ አብ ስለምሄድ ነው» (ዮሐ. 14፥12)። ይህም ሊሆን

82 መሲሕ የሚለው ስም በዕብራይስጥ «የተቀበው» ግለት ነው። «ክርስቶስ» የግሪክ ቃል ሲሆን ትርጉሙ ያው ነው፤ ስለዚህ መሲሕ የሚለው ስም ለክርስቶስ የተሰጠ ሌላ ስም ነው።

83 «አይሁዳውያን» በሚለው ቃል ምትክ አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉሞች «የተገረዙ» ይላሉ፤ ብዙውን ጊዜ «የተገረዙ» የሚባሉት አይሁዳውያን ነበሩ፤ ትርጉሙም የተገረዙ ሕዝቦች ያሉበት ነገድ እንደግለት ነው።

84 «ደኅንነት» በሚለው ቃል ውስጥ ብዙ ታላላቅ በረከቶች ተጨምረውበታል፤ ከሁሉም የሚበልጠው ከክርስቶስ ጋር ለዘላለም መኖር ነው። ለተጨማሪ መረጃ ከአስተምህሮ ጳሰላው፤ «ደኅንነት መንገድ» የሚለውን ይመለከታል።

የቻለው ኢየሱስ ወደ አባቱ ከሄደ በኋላ መንፈስ ቅዱስን ለተከታዮቹ ስለላከላቸው ነበር፤ እውሉስ ያደረገውን ሁሉ ሊያደርግ የቻለው በመንፈስ ቅዱስ ገይሏል አማካይነት ሲሆን፤ እኛም ብንሆን በመንፈስ ቅዱስ ገይሏል አማካይነት እውሉስ ያደረገውን ያህል ማድረግ እንችላለን።

መንፈስ ቅዱስ የሚሠራው በአማኞች ሕይወት ውስጥ ብቻ አይደለም፤ የምስክርነት ቃላትንንና ስብከታችንን በሚሰሙ ሰዎች ሕይወት ውስጥም ይሠራል። ቃላትን ብቻ ሰዎችን በክርስቶስ እንዲያምኑ አያደርጋቸውም፤ ቃላትን በሚሰሙ ሰዎች ልብ ውስጥ መንፈስ ቅዱስ በመሥራት ሰዎችን ወደ ክርስቶስ ያመጣቸዋል።

እልዋሪቆን በግሪክ ሰሜናዊ ምዕራብ የሚገኝ የሮም መንግሥት ታላቅ ግዛት ነው፤ ዛሬ የዘመናዊቱ የይገዛላቪያ ግዛት አንዱ ክፍል ነው።

20 ክርስቲያኖች በሙሉ ለአንድ ሥራ የተጠሩ አይደሉም። እንደ እውሉስ ያሉ አንዳንድ ክርስቲያኖች ከቦታ ወደ ቦታ ለመዘዋወር የተጠሩ ናቸው። ሌሎች ክርስቲያኖች ደግሞ በአንድ ቦታ አገልግሎታቸውን እንደሰጡ ተጠርተዋል። አንዳንድ ክርስቲያኖች ክርስቶስ በማይታወቅበት አዳዲስ ቦታ እየሄዱ ወንጌልን ለማወጅ የተጠሩ ሲሆን፤ ሌሎች ክርስቲያኖች ደግሞ በሌላው ሰው መሠረት ላይ እንዲያንጹ የተጠሩ ናቸው። ማለትም አማኞችን ለማስተማርና ለማበረታት፣ ሌላው ሰው የተከለው ዘር ያድግ ዘንድ ውሃ ለማጣጣት የሚሠሩ ናቸው (1ቆ. 3፡6-9 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)። ከዚህ ቁጥር የምንማረው በጣም አስፈላጊ ነገር፣ ክርስቲያኖች እርስ በርሳቸው መወዳደር እንደሌለባቸው ነው። የራሳችን ሥራ እንዲራመድ ብለን ሌላውን ክርስቲያን መናገቅ የለብንም። የራሳችን ቤተ ክርስቲያን ትልቅ ሆኖ እንዲገኝ ለማድረግ ክርስቲያኖች ከሌላ ቤተክርስቲያን ወደ እኛ እንዲመጡ ማድረግ በፍጹም አያስፈልገንም። ለሌላው ሰው መሆን የሚገባውን ከብርና ጥቅም ለራሳችን መውሰድ የለብንም (2ቆ. 10፡15-16)።

21 እዚህ ላይ እውሉስ ከኢሳይያስ ትንቢት ይጠቅሳል። በዚህ ትንቢት ኢሳይያስ የሚለው ስለ ክርስቶስ ሰምተው የማያቁ ሰዎች ያያሉ ደግሞም ያስተውላሉ (ኢሳ. 52፡15)። ይህ ትንቢት ፍጻሜ ያገኝ ዘንድ መርዳት የእውሉስ ሰዎች በመሆኑ ከቦታ ወደ ቦታ በመሄድ ስለ ክርስቶስ ሰምተው ለማያውቁት ወንጌልን ያውጅ ነበር።

እውሉስ ሮምን ለመጎብኘት የነበረው ዕቅድ (15፡22-33)

22 እውሉስ ይህን መልእክት በዳፈበት ጊዜ ገና ሮምን አልጎበኘም ነበር (ሮሜ 1፡13)። ምክንያቱም ክርስቶስ ባልታወቀበት ቦታ ሁሉ በመዘዋወር ወንጌልን ይሰብክ ስለነበር የሥራ ውጥረት ይዞት ነው (ቁ. 20)።

23-24 እውሉስ ወደ ስፔን ለመሄድ ተስፋ ነበረው። ስፔን በአውሮፓውያን አህጉር በምዕራብ ጥግ ያለች አገር ስትሆን ወንጌል ጨርሶ አልተሰበከባትም ነበር። እውሉስ ወደዚያ ሊሄድ ያሰበው በዚህ ምክንያት ነው።

እውሉስ ወደ ስፔን በሚያደርገው ጉዞ የሮሜ ክርስቲያኖች እንደሚረዱት ተስፋ ነበረው። በእውሉስ አእምሮ በሮሜ ያለችው ቤተ ክርስቲያን አዲስ ማዕከል ሆና እንድትገኝ ተስማሚ ሁኔታ ላይ ነች። ከዚያም ወንጌል ወደ ምዕራብና ወደ ሰሜን አውሮፓ ሊሰራጭ ይችላል።

እውሉስ የሮሜን ክርስቲያኖች ለማየት ይናፍቅና (የሐዋ. 19፡31፤ ሮሜ 1፡11-12) ከእነርሱም ጋር ገብረት እያደረገ አብሮአቸው መደሰትን ይፈልግ ነበር። ይሁን እንጂ፣ ከጥቂት ዓመታት በኋላ እውሉስ ወደ ሮም የገባው እስረኛ ሆኖ ነበር (የሐዋ. 28፡16)። እነዚሁ የሮም ክርስቲያኖች ከእርሱ ጋር መተባበርን አልፈለጉም፤ ይልቁንም በፍርድ ጊዜ ሁሉም ከዱት (2ጢሞ. 4፡16)።

25-26 ኢየሱስም የደቡባዊ እስራኤል ግዛት የነበረችው የይሁዳ ክፍለ ሀገር ዋና ከተማ ነበረች። በአዲስ ኪዳን ዘመን መላዋ እስራኤል በሮም ንጉሠ ነገሥት ቁጥጥር ውስጥ ነበረች። በኢየሱስም ይኖሩ የነበሩ ቅዱሳን (አማኞች) በጣም ደክደው ነበር። ከእነርሱ አብዛኞቹ በመጀመሪያ አይሁዳውያን የነበሩ ሲሆን የክርስቶስ ተከታዮች ከሆኑ በኋላ ግን በዙሪያቸው ባሉ ሌሎች አይሁዳውያን ተቃውሞና ስደት ደረሰባቸው። በክርስቶስ ባላቸው እምነት ምክንያት ብዙዎቹ ንብረታቸውንና ሥራቸውን ከማጣት በላይ ምናልባትም ብዙዎቹ የውርስ ንብረታቸውንም አጥተዋል። በነዚህ ምክንያቶች በኢየሱስም የሚገኙ ክርስቲያኖች ደክደው ይገኙ። ከዐሥራ ሁለት ዓመት በፊት ብርቱ ሪህብ በገባበት ጊዜ፣ እውሉስና ባርናባስ ከአረማውያን አብያተ ክርስቲያናት መዋጮ ስለነበው ያንን መዋጮ በኢየሱስም ለሚገኙት አማኞች አድርሰው ነበር (የሐዋ. 11፡28-30 ይመለከታል)።

አሁን ደግሞ እውሉስ ጉዞውን ወደ ኢየሱስም አቅንቷል። ከሜዶኒያ (ሰሜናዊ ግሪክ) እና ከአካይያ (ደቡባዊ ግሪክ) ካሉት አብያተ ክርስቲያናት የተዋጣውን ገንዘብ ይዞ ከዚያ ላሉት ክርስቲያኖች ለማድረስ አስቦ ነበር። የኢየሱስም ክርስቲያኖች እንደገና ችግር ላይ ወድቀዋል። ስለሆነም በግሪክ አገር ከሚገኙት አረማውያን ክርስቲያኖች የገንዘብ እርዳታ እንዲደረግላቸው ይፈልጋሉ (2ቆ. 8፡1-4፤ 9፡1-2 ይመለከታል)።

27 የመቄዶኒያና የአካይያ አብያተ ክርስቲያናት መዋጮ ለማድረግ በጣም ተደስተዋል። ሆኖም በአንድ መንገድ በግሪክ ያሉ አረማውያን ክርስቲያኖች በኢየሱስም ያሉትን አይሁዳውያን ክርስቲያኖችን ለመርዳት በአንድ ዓይነት ግዴታ ውስጥ ነበሩ። ለምን ይገደዳሉ? ምክንያቱም በመጀመሪያ ወንጌል የመጣው ከኢየሱስም ቤተ ክርስቲያን ስለነበረ ነው። ከኢየሱስም ወንጌል ተወስዶ በሮም ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ውስጥ ከአንዱ ክፍለ ሀገር ወደ ሌላው ደረሰ። ይህም የመቄዶኒያንና የአካይያን ክፍለ ሀገሮችንም ይጨምራል። ስለዚህ በግሪክ የሚኖሩ አረማውያን ክርስቲያኖች የአይሁዳውያንን መንፈሳዊ በረከት የተከፋሉ በመሆናቸው፤ ከቆሳቆሳዊ በረከታቸው ወይም ከገንዘባቸው በኢየሱስም ለሚኖሩ አይሁዳውያን ክርስቲያኖች ለማካፈል በመብታቸው በእርግጥ በጣም ደስ ተሰኝተዋል። በእርግጥም እውሉስ እንደሚለው አረማውያን ክርስቲያኖች ለአይሁዳውያን ክርስቲያኖች ዕዳ አለባቸው፤ ስለዚህ በተቀበሉት መንፈሳዊ በረከት ምትክ ቆሳቆሳዊ እርዳታ ማድረግ ይገባቸዋል።

28-29 እውሉስ ስፔን እንደደረሰ ወይም እንዳልደረሰ በውል የታወቀ ነገር የለም። ይሁን እንጂ፣ በመጨረሻ ሮም ሊደርስ የሮማውያን አስረኛ እንደነበረ እናውቃለን (የሐዋ. 28፡16)። ምንም እንኳ አስረኛ ቢሆንም እውሉስ ወደ ሮም ሲመጣ የክርስቶስን በረከት በሙላት ይዞላቸው ነበር (ቁ. 29)። እውሉስ በሄደበት ቦታ ሁሉ፣ በማንኛውም ሁኔታ ውስጥ ራሱን ቢያገኝ የክርስቶስን በረከት ሁልጊዜ በሙላት ይለማመድ ነበር። እኛስ ስለራሳችን እንዲህ ማለት እንችላለን?

30-31 እዚህ ላይ እውሉስ የሮሜ ክርስቲያኖችን ስለ ራሱ በሁለት ነገሮች እንዲጸልዩለት ይጠይቃቸዋል። መጀመሪያ በይሁዳ ካሉ የማያምኑ ሰዎች እንዲጠበቅ ጸልዩለት ይላቸዋል (ቁ. 31)። እውሉስ ወደ ይሁዳ በመሄድ ላይ የነበረ ሲሆን፤ የሚሄደውም የአረማውያን ክርስቲያኖች በኢየሱስም ላሉ ክርስቲያኖች ያዋጡላቸውን ስጦታ ይዞ ነው። ነገር ግን በኢየሱስም ከሚኖሩት የማያምኑ አይሁዳውያን መካከል አብዛኞቹ ጠላቶቹ ስለነበሩ፤ እውሉስን ለመግደል መሞከራቸው አይቀርም። በእርግጥም እውሉስ ወደ ኢየሱስም እንደ ደረሰ ወዲያውኑ ሊገድሉት ከመሞከራቸውም በላይ፤ ሊሳካላቸውም ጥቂት ቀርቶአቸው

85 ዛሬ ኢየሱስም ከእስራኤል ዋና ዋና ከተሞች አንዱ ናት፤ በአይሁዳውያን፣ በሙስሊሞችና በክርስቲያኖች የተቀደሰች ከተማ እንደሆነች ትታሰባለች።

ነበር (የሐዋ. 21፥27-32)። ስለዚህ እውሉስ በኢየሩሳሌም በሰላም እንዲጠበቅ ጸልዩልኝ ይል ነበር።

እውሉስ ሁለተኛውን የጸሎት ልመና ያቀርባል። ይኸውም በኢየሩሳሌም የሚኖረው አገልግሎት እዚያ በሚኖሩት ቅዱሳን ዘንድ ተቀባይነት እንዲያገኝ ነው። እውሉስ ለዚህ መጸለይ ለምን አስፈለገው? የእርሱ አገልግሎት በኢየሩሳሌም በሚኖሩ አይሁዶች ለምን ተቀባይነት አይኖረውም? ምክንያቱም በኢየሩሳሌም የሚኖሩ አማኞች አይሁዳውያን እንደመሆናቸው መጠን የአረማውያን ክርስቲያኖችን መሉ ለመሉ አልተቀበሉባቸውም ነበር። ከዚህም በላይ እውሉስ ራሱ አይሁዳዊ ሆኖ ሳለ ለአረማውያን ሐዋርያ በመሆኑ አልተደሰቱም። እነዚህ በኢየሩሳሌም ያሉ አይሁዳውያን ክርስቲያኖች ምናልባት አገልግሎታን ላይቀበሉ ይችላሉ የሚል ፍርሃትም አድርገዋል። በመሆኑም ይህን ከአረማውያን ይዞ የመጣውንም ስጦታ አይቀበሉም ይሆናል። 32-33 እውሉስ ሲጽፍ፤ እነዚህ ሁለት የጸሎት ጥያቄዎች የሚሟሉለት ከሆነ፤ ወደ ሮም የሚመጣው በደስታ ነው (ቁ. 32)። ነገር ግን የሐዋርያት ሥራን ከምዕ. 21-28 ስናነብ በኢየሩሳሌም ነገሮች እውሉስ ተስፋ እንዳደረገውና እንደ ጸለየበት አለመፈጸማቸውን እናውቃለን። እውሉስ ጸለየ፤ ነገር ግን በዚያኑ ጊዜ ሕይወቱን በእግዚአብሔር እጅ ውስጥ አስቀመጠ።

ምዕራፍ 16

ግላዊ ሰላምታዎች (16፥1-27)

1-2 አንዳንድ ሰዎች የእውሉስ መልእክተኛ በመሆን ወደ ሮም ይህንን መልዕክት ይዛ የሄዱት ፈቢን ነች ብለው ያምናሉ። እርስዎም ለራስዎ አጥቢያ ቤተክርስቲያን አገልጋይ⁸⁶ ወይም ዲያቆን የነበረች ሲሆን፤ ለብዙዎችም ታላቅ እርዳታ ሰጥታለች (ቁ. 2)። እንደ ፊቤን ክርስቲያኖች ሁሉ አንዳቸው ሌላቸውን ለማገልገል ተጠርተዋል። 3-5 ጽርስቅላና⁸⁷ አቂላ ባልና ሚስት የነበሩ ሲሆን፤ እውሉስ ወደ ቆርንቶስ ባደረገው የመጀመሪያ ጉዞው እነርሱን አግኝቶ ነበር። አቂላም እንደ እውሉስ ለመተዳደሪያው ድንኳን ይሰፋ ስለነበር በቆርንቶስ በነበሩበት ጊዜ ሥራቸውን አብረው ይራሩ ነበር (የሐዋ. 18፥1-3 ይመለከታል)።

ጽርስቅላና አቂላ ስለ እውሉስ ሕይወታቸውን ለምት አደጋ አገልፈው ሰጥተው ነበር። እውሉስ እዚህ ላይ የሚጠቅሰው አጋጣሚ ምን እንደሆነ በውል ማወቅ አይቻልም፤ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በሌላ ቦታም አልተጠቀሰም። ይሁን እንጂ በእውሉስ ዘመን የአረማውያን አብያተክርስቲያናት በሙሉ (ቁ. 4) ስለዚያ አጋጣሚ ያውቁ ነበር። ምክንያቱም ጽርስቅላና አቂላ የእውሉስን ሕይወት ስላዳት ያመሰግኑአቸው ነበር።

ጽርስቅላና አቂላ የበሰሉ ክርስቲያኖች ነበሩ። ወጣት ክርስቲያን መሪዎችንም በማስተማር እርዳታ ያደርጉ ነበር፤ (የሐዋ. 18፥18-19፤ 24-26 ይመለከታል)።

በሮም አንድ ትንሽ «የቤት ቤተ ክርስቲያን» በጽርስቅላና በአቂላ ቤት ውስጥ ሰብስባ ያድጉ ነበር። ወደ ኢፌሶን በተዘዋወሩ ጊዜ እዚያም ቢሆን አንድ ትንሽ ቤተክርስቲያን በቤታቸው ያካሄዱ ነበር። በአዲስ ኪዳን ዘመን የቤተክርስቲያን ሕንፃዎች በጣም ትንሽ ነበሩ፤ የቤተክርስቲያን ሥነ ሥርዓቶችም የሚካሄዱት በሰዎች ቤት ውስጥ ነበር (ቆላ. 4፥15፤ ፊል. 2)።

6-15 በዚህ ምዕራፍ እውሉስ ሰላምታ ከሚያቀርብላቸው ሰዎች አምስት የአይሁድ ክርስቲያኖች አሉበት። እነርሱም ጽርስቅላና አቂላ (ቁ. 3)፤ አንድሮጌቆስ እና ዩኒያስ (ቁ. 7)፤

እና ሄሮድሮን (ቁ. 11) ናቸው። በእውሉስ የስም ዝርዝር ውስጥ ሁለት ባሮችም ይገኙባቸዋል፤ እነርሱም አምጥሲያቶስ (ቁ. 8) እና ዑርባኖስ (ቁ. 9) ናቸው። አርስጦጦሎስ ደግሞ (ቁ. 10) ቀደም ሲል የይሁዳ ገዥ የነበረው የንጉሥ ሄሮድስ የልጅ ልጅ ነበር።

በቁ. 13 እውሉስ የራፈላን እናት ይጠቅሳል። ለእውሉስም ልክ እንደ እናቱ ነበረች። እዚህ ላይ የተጠቀሰው ሩፎስና በማር. 15፥21 ላይ የተጠቀሰው ሩፎስ ሁለቱም አንድ ሰው ሊሆኑ ይችላሉ።

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ከተጠቀሱት ሰዎች አንድ ሦስተኞቹ ሴቶች መሆናቸውን እናስታውስ። ማንም ሰው ቢሆን ሴቶች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ጠቃሚ ቦታ የላቸውም ብሎ አይናገር። እንዲያውም አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ሊቃውንት ሐዋርያው ዩኒያስ (ቁ. 7) ሴት እንደነበረች ያምናሉ። ምክንያቱም በግሪክ ቋንቋ ፎኒያስ የሚለው ስም የሴት ስም ነው ይላሉ (ከአስተምህሮ ዳሳሳው፤ «ሴቶች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ» የሚለውን ርዕስ ይመለከታል)።

16 በተቀደሰ አሳሳም እርስ በርሳችሁ ሰላምታ ተሰጣጡ። ዛሬም ቢሆን በመካከለኛው ምሥራቅ አገሮች የሚገኙ ሕዝቦች እርስ በርሳቸው በመሳሳም ሰላምታ መለዋወጥን እንደልማቸው አድርገው ወስደውታል። በ1ጴጥ. 5፥14 ላይ ጴጥሮስ ለሚጽፍላቸው ሰዎች በፍቅር አሳሳም ሰላምታ ተለዋወጡ ይላቸዋል።

17 ... መለያየትን ከሚፈጥሩና በመንገዳቸውም ላይ መሰናከያ ከሚያስቀምጡ ሰዎች ተጠበቁ፤ ከእነርሱ ተጠንቀቁ፤ በዚህ ትምህርት እውሉስ ምን ያህል ማስጠንቀቂያ እንደሰጠ አስታውሱ። ማስጠንቀቂያው ሁልጊዜ በአእምሮው ነበረ፤ በእኛም አእምሮ ሊሆን ይገባል። ምክንያቱም ሰይጣን ቤተክርስቲያንን የሚያጠፋበት ዋና ዘዴው መለያየትን በመፍጠር ነው። እውሉስ ከእንዲህ ዓይነት ሰዎች ራቁ ይለናል (ገላ. 1፥8-9፤ 2ተሰ. 3፥6፤14፤ 2ዮሐ. 9-11 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

18 እነዚህ ሰዎች ምን ያደርጋሉ? የሐሰት ትምህርትን ይሰጣሉ፤ ለምሳሌ ለመዳን መገረዝ አስፈላጊ ነው ይላሉ። አንድ ሰው ክርስቲያን ለመሆን በአንድ በተወሰነ ሁኔታ መጠመቅ ያስፈልገዋል ይላሉ። እንግዲህ ይህን የመሰሉ ሐሰትና አስፈላጊ ያልሆኑ ትምህርቶች በታላቅ ፍጥነት በቤተክርስቲያን ውስጥ መለያየትን ይፈጥራሉ። በቤተክርስቲያን ውስጥ የሚፈጠር መለያየት በክርስቶስ አካል ላይ እንደቀሰል ይቆጠራል።

ብዙ ጊዜ መለያየትን የሚፈጥሩት ሐሰተኞች መምህራን ናቸው። የእነርሱ ተከታዮች እንዲሆኑ ሌሎችን ለማባበል ይሞክራሉ። እውሉስ በእነርሱ አትታለሉ በማለት ያስጠንቅቃል። እነዚህ ሐሰተኞች መምህራን በውጫቸው በጎዎች መስለው ይቀርባሉ፤ በውስጣቸው ግን ጩካኝ ተከላዎች ናቸው (ማቴ. 7፥15)። የምናስተምረው እውነት ነው በማለት ራሳቸውን እንደ ክርስቶስ ሐዋርያት የጽድቅ አገልጋዮችም አድርገው ያቀርባሉ (2ቆሮ. 11፥13-15)። ትምህርታቸው አንዳንድ ጊዜ እውነትና ጥበብ የተሞላ ይመስላል፤ ነገር ግን አንታለል፤ እውነት ክርስቲያኖችን አይለያይም። ክርስቲያኖች በአንድ ትምህርት ምክንያት እርስ በርሳቸው የሚለያዩ ከሆነ፤ እንግዲያውስ ብዙውን ጊዜ ያ ትምህርት ሐሰትና ጠማማ ነው። ሐሰተኞች መምህራን አንዳንድ ጊዜ ጠቢባን ይመስላሉ፤ ነገር ግን መላላት የለብንም፤ ያዕቆብ እንዲህ ብሎአል፡ ... ነገር ግን ከእግዚአብሔር የሚገኘው ጥበብ በመጀመሪያ ጉዳሕ ነው፤ ቀጥሎም ሰላም ወዳድ፤ ደግሞ ታካሻ፤ ምሕረት አድራጊ፤ ጥሩ ፍሬ የምላበት ነው፤ አድልዎና ግብዝነት የሌለበት ነው (ያዕ. 3፥17)።

እንደዚህ ዓይነት ሰዎች (ሐሰተኞች መምህራን) ጌታችንን ክርስቶስን አያገለግሉም፤ ነገር ግን የሚያገለግሉት የራሳቸውን ምኞት ብቻ ነው። የሚያገለግሉት ራሳቸውን ነው ማለት ነው። የሚያንገበግባቸው ነገር በውስጣቸው ያለ የእነርሱ ምኞትና ፍትወት፤ ለዝናና ለሥልጣን ያላቸው ምኞት ነው (ፊል. 3፥18-19)።

19 ይህ መልእክት እስከ ተጻፈበት ጊዜ ድረስ የሮሜ ክርስቲያኖች በሐሰተኞች መምህራን አልተታለሉም። እውሉስ

⁸⁶ በዚህ ጥቅስ «አገልጋይ» ተብሎ የተጠቀሰው እውሉስ በ1ጢሞ. 3፥8 ከጠቀሰው ቃል ጋር ተመሳሳይ ሲሆን፤ ዲያቆን ተብሎ ሊተረጎም ይችላል። አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉሞች ዲያቆን የሚለውን ቃል ይጠቀማሉ።

⁸⁷ ጽርስቅላ በሚለው ስም ምትክ አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉሞች ጽርስቅ የሚል ስም ይጠቀማሉ። ስሙን በአዋርሩ ለመጥራት ነው።

ለዚህ በጣም ያመለካናቸዋል። የሐሰተኛ ትምህርት ስለሚያስከትለው አደጋ ሊያስጠነቅቃቸው ይህን ያህል የተጨነቀው ለዚህ ነው። የእነርሱ አንድነት እንዲጠፋ ለማየት አልፈለንም።

... ለመልካም ነገር ጥበበኞች ሁኔታ ይህም ማለት መልካም ስለ ማድረግ ሁሉንም ነገር ዕውቁ፤ ለክፉ ነገር የዋሆች ሁኔታ ማለትም ክፉ ስለማድረግ ምንም የምታውቁት ነገር አይኑር (ማቴ. 10፡16፤ 1ቆሮ. 14፡20 እና ማብራሪያዎቹንም ይመለከታል)።

20 እውሎስ ለሮም ክርስቲያኖች የሚላቸውን አስታውሱ፤ እግዚአብሔር ሰይጣንን በእግራችሁ ሥር ያደቅቀዋል! ይህም ማለት እግዚአብሔር ሰይጣንን በእኛም እግር ሥር ያደቅቀዋል! በዚህም ሰይጣንን ለመደምሰስ እግዚአብሔር በእኛ ይጠቀማል (ዘፍ. 3፡14-15)። ኢየሱስ ወደ ምድር በሚመለስበት ጊዜ ሰይጣን ጨርሶ ይጠፋል።

21 እውሎስ ይህን የሮሜን መልእክት የጻፈው የደቡብ ግሪክ ዋና ከተማ በነበረችው በቆሮንቶስ ሳለ ነው።

ጢሞቴዎስ የእውሎስ የሥራ ባልደረባውና መንፈሳዊ ልጅ ነበር (የሐዋ. 16፡1-3፤ ፊል. 2፡22)። ጢሞቴዎስ በአዲስ ኪዳን ውስጥ ብዙጊዜ ተጠቅሶአል። እውሎስ ጢሞቴዎስና 2ጢሞቴዎስ የተባሉ ሁለት መልእክቶችን ጽፎለታል፤ እነዚህም መልእክቶች በአዲስ ኪዳን ውስጥ ተጨምረዋል።

ሉቃስ የተባለው ሰው በየሐዋ. 13፡1 ላይ ተጠቅሶአል፤ በሐዋ. የተጠቀሰው ሉቃስና በዚህ ጥቅስ ላይ የተጠቀሰው ሉቃስ አንድ ሳይሆኑ አይቀሩም።

ኢያሶን የተባለውም ሰው በየሐዋ. 17፡5-9 ተጠቅሶል፤ ሶሊጳፕሮስ የተባለውም ሰው በየሐዋ. 20፡4 ላይ ተጠቅሶአል።

22 እውሎስ ብዙውን ጊዜ በራሱ እጅ ደብዳቤዎቹን አልጻፈም፤ በዚህ ፈንታ ቃል በቃል ለጸሐፊው ይነግረው ነበር። ጸሐፊውም እውሎስ ያለውን አስተካከሎ ይጽፍለታል፤ ይህን ለሮማውያን የተላከው መልእክት የጻፈው ጸሐፊ ስሙ ጠርጢዮስ ይባላል፤ እርሱም እዚህ ላይ የራሱን ሰላምታ ያቀርባል።

23-24 ጋይዩስ የተባለ ሰው በየሐዋ. 19፡29፤ 20፡4፤ 1ቆሮ. 1፡14፤ 3ዮሐ. 1 ላይ ተጠቅሶአል።

25 እውሎስ እዚህ ላይ ወንጌልን የራሴ ወንጌል ይለዋል። ምክንያቱም እርሱ ስለሚሰብከው ነው። እንደ እውነቱ ከሆነ ግን የክርስቶስ ወንጌል ነው፤ ኢየሱስ ክርስቶስ የሚታወቅበት ቃል ነው። «የኢየሱስ ክርስቶስን አዋጅ» በምንሰበክበት ጊዜ ኢየሱስ የሰብከታችንን መካከለኛ ሥፍራ መያዝ አለበት (1ቆሮ. 2፡2 ይመለከታል)። በወንጌል ስብከት አማካይነት ክርስቶስ ራሱ ያገጽናል (ሮሜ 14፡4፤ 1ኢጥ. 5፡10 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)።

ለብዙ ላለፉ ዘመናት ተደብቆ የቆየው ምስጢር ምንድን ነው? ምስጢሩ ማለትም የሚድኑት በራሳቸው ሥራ ሳይሆን፣ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመናቸው ነው የሚለው ነው (ኤፌ. 2፡8-9፤ 3፡4-6፤ 8-9፤ ቆላ. 1፡25-27 እና ማብራሪያዎቹንም ይመለከታል)። የዚህ ምስጢር ሙሉ መገለጥ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ዓለም በመጣበት ጊዜ ነው።

26 በክርስቶስ በማመን ስለሚገኘው ደኅንነት ያለው ምስጢር በመጀመሪያ የተገለጠው በብሉይ ኪዳን ነቢያት ጽሑፍ አማካይነት ነው። ነገር ግን ነቢያቱ የተናገሩትን ነገር ብዙ ሰዎች አላስተዋሉትም። ክርስቶስ በመጣ ጊዜ ብቻ ነበር ምስጢሩ ሙሉ በሙሉ የተገለጠው (ሉቃ. 24፡25-27 ማብራሪያውን ይመለከታል)።

በክርስቶስ ስለመዳን የሚናገረው ይህ ምስጢር የተገለጠው ሰዎች ሁሉ በክርስቶስ አምነው እርሱን እንዲታዘዙ ነው። አንደኛ ማስታወስ የሚገባን ማመንና መታዘዝ ሁልጊዜ አብረው እንደሚሄዱ መሆናቸውን ነው (ዮሐ. 14፡15፤ 21፤ ሮሜ 1፡5፤ ያዕ. 2፡14፤17 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)። ክርስቶስን የማንታዘዝ ከሆነ፣ በክርስቶስ እውነተኛ እምነት የለንም ማለት ነው። በክርስቶስ እምነት ከሌለን መታዘዝም ሊኖረን አይችልም። ምክንያቱም መታዘዝ የእምነት ፍሬና ሥራ ነው፤ ዝም ብለን ወንጌልን መስማት ብቻ መልካም አይደለም። ልንታዘዘውም ይገባናል፤

አለበለዘያ እርሱን ብቻ ማዳመጥ ምንም ጥቅም የለውም (ያዕ. 1፡22 እና ማብራሪያውን ይመለከታል)።

27 እውሎስ ይህን ከመልእክቶቹ ሁሉ ታላቅ የሆነውን መልእክት እዚህ ላይ ሲያበቃ በኢየሱስ ክርስቶስ እግዚአብሔር ይከብራል የሚለውን ቃል ተናግሮ ነው (ዮሐ. 17፡1፤4 እና ማብራሪያዎቹን ይመለከታል)። በኢየሱስ ክርስቶስ ሕይወት አማካይነት የእግዚአብሔር ጽድቅ፣ መልካምነት፣ ምሕረትና ፍቅር በሙሉ ተገልጠዋል። እርሱ ብቻ ጥበበኛ ለሆነው ለአንድ አምላክ፣ ለልጁም ለኢየሱስ ክርስቶስ ለዘላለም ክብር ይሁን፤ አሜን።